

Bruxelles, 30. travnja 2024.
(OR. en)

9130/24

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0342(COD)**

**CODEC 1144
EF 159
ECOFIN 486
PE 114**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 22. do 25. travnja 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije u cilju postizanja dogovora o ovom predmetu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom je kontekstu predsjednica Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) Irene TINAGLI (S&D, IT) u ime tog odbora predstavila kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe, za koji je izvjestitelj Jonás FERNÁNDEZ (S&D, ES) pripremio nacrt izvješća i amandman (amandman broj 3) na zakonodavnu rezoluciju koja sadržava jednu izjavu. O tim je amandmanima postignut dogovor tijekom spomenutih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

II. GLASOVANJE

Glasovanjem na plenarnoj sjednici 24. travnja 2024. usvojen je kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe, kao i amandman broj 3 na zakonodavnu rezoluciju. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile izmjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0363

Izmjena Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu (COM(2021)0664 – C9-0397/2021 – 2021/0342(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0664),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C9-0397/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 24. ožujka 2022.¹,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 23. ožujka 2022.²,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 6. prosinca 2023. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0030/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji, koja će biti objavljena u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

¹ SL C 233, 16.6.2022., str. 14.

² SL C 290, 29.7.2022., str. 40.

4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. travnja 2024. radi donošenja Uredbe (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 233, 16.6.2022., str. 14.

² SL C 290, 29.7.2022., str. 40.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024.

budući da:

- (1) Unija je kao odgovor na globalnu financijsku krizu iz 2008. i 2009. i s ciljem povećanja otpornosti bankarskog sektora Unije započela opsežnu reformu bonitetnog okvira za institucije, kako je definiran u Uredbi (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

¹. Jedan od glavnih elemenata reforme bila je provedba međunarodnih standarda o kojima je Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS) postigao dogovor 2010., konkretno tzv. „reforme Basel III” i pripadajućih standarda Basel III. Zahvaljujući toj reformi bankarski sektor u **Uniji** pokazao je svoju otpornost tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19. Međutim, iako je ukupna razina kapitala u institucijama **u Uniji** sada općenito zadovoljavajuća, neki od problema koji su utvrđeni nakon globalne financijske krize tek se trebaju riješiti.

- (2) Kako bi se riješili ti problemi, omogućila pravna sigurnost i međunarodnim partnerima u skupini G-20 potvrdila predanost Unije, iznimno je važno u pravu Unije vjerno provesti preostale elemente reforme Basel III dogovorene 2017. („dovršeni okvir Basel III”). Istodobno bi pri provedbi trebalo izbjeći znatno povećanje ukupnih kapitalnih zahtjeva za cijeli bankarski sustav u Uniji i voditi računa o specifičnostima gospodarstva Unije. Prilagodbe međunarodnim standardima trebale bi se, kad je to moguće, odvijati na prijelaznoj osnovi. Tom bi se provedbom trebalo doprinijeti izbjegavanju nepovoljnog konkurentskog položaja institucija u Uniji, osobito u području aktivnosti trgovanja u kojima se te institucije izravno natječu s međunarodnim institucijama.

¹ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Povrh toga, provedbom dovršenog okvira Basel III Unija upotpunjava desetogodišnji proces reformi. U tom kontekstu Unija bi trebala provesti ukupnu procjenu svojeg bankarskog sustava, uzimajući u obzir sve njegove relevantne dimenzije. Komisija bi trebala biti ovlaštena za provedbu cjelovite revizije okvira za bonitetne i nadzorne zahtjeve. Tom bi se revizijom trebale uzeti u obzir različite vrste oblika, struktura i poslovnih modela društava u cijeloj Uniji. U toj bi reviziji trebalo uzeti u obzir i primjenu minimalne donje granice kao dijela bonitetnih pravila o kapitalu i likvidnosti, kao i njezinu razinu primjene. Revizijom bi se trebalo procijeniti osiguravaju li minimalna donja granica i njezina razina primjene odgovarajuću razinu zaštite deponenata i štite li financijsku stabilnost u Uniji, uzimajući u obzir razvoj diljem Unije te u bankovnoj uniji u svim njezinim dimenzijama. U tom pogledu Komisija propisno razmatra odgovarajuće izjave i zaključke Europskog parlamenta i Europskog vijeća o bankovnoj uniji.

- (3) *Komisija se 27. lipnja 2023. obvezala provesti cjelovitu, pravednu i uravnoteženu procjenu stanja bankarskog sustava i primjenjivih regulatornih i nadzornih okvira na jedinstvenom tržištu. Pritom će uzeti u obzir učinak izmjena Uredbe (EU) br. 575/2013 uvedenih ovom Uredbom, kao i učinak trenutačnog stanja bankovne unije u svim njezinim dimenzijama. Komisija će, uz ostala pitanja koja treba analizirati, ispitati provedbu minimalne donje granice, među ostalim njezinu razinu primjene. Tu će procjenu provesti na temelju informacija europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) (EBA) osnovanog Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i Europske središnje banke i jedinstvenog nadzornog mehanizma te će se savjetovati sa zainteresiranim stranama kako bi se osiguralo odgovarajuće uzimanje u obzir različitih stajališta. Komisija će, prema potrebi, na temelju tog izvješća podnijeti zakonodavni prijedlog.*

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

- (4) Uredba (EU) br. 575/2013 omogućuje institucijama da svoje kapitalne zahtjeve izračunavaju promjenom standardiziranih pristupa ili pristupa internih modela. Standardizirani pristupi zahtijevaju od institucija da kapitalne zahtjeve izračunavaju primjenom fiksnih parametara, koji se temelje na relativno konzervativnim pretpostavkama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 575/2013. Pristupi internih modela, **koje trebaju odobriti nadležna tijela**, institucijama omogućuju da same procijene većinu ili sve parametre potrebne za izračun kapitalnih zahtjeva. **BCBS** je u prosincu 2017. donio odluku o uvođenju agregirane minimalne donje granice. Ta se odluka temeljila na analizi provedenoj u jeku globalne financijske krize 2008. i 2009., koja je pokazala da interni modeli imaju tendenciju podcjenjivanja rizika kojima su institucije izložene, osobito za određene vrste izloženosti i rizika, a rezultat su nedovoljni kapitalni zahtjevi. Kapitalni zahtjevi izračunani primjenom internih modela u prosjeku su niži za iste izloženosti u odnosu na kapitalne zahtjeve izračunane primjenom standardiziranih pristupa.

- (5) Minimalna donja granica jedna je od ključnih mjera u okviru reforme Basel III. Cilj joj je smanjiti prekomjernu varijabilnost kapitalnih zahtjeva izračunanih primjenom internih modela i prekomjerno smanjenje kapitala koji institucija koja primjenjuje interne modele može dobiti u donosu na instituciju koja primjenjuje standardizirane pristupe. Utvrđivanjem niže granice kapitalnih zahtjeva dobivenih internim modelima institucija na 72,5 % kapitalnih zahtjeva koji bi se upotrebljavali da su te institucije primjenjivale standardizirane pristupe, ***minimalnom donjom granicom ograničava se rizik prekomjernog smanjenja kapitala***. U tu bi svrhu institucije upotrebnom internih modela trebale izračunati dva skupa ukupnih kapitalnih zahtjeva, pri čemu se svakim skupom agregiraju svi kapitalni zahtjevi bez dvostrukog računanja. Vjernom provedbom minimalne donje granice povećala bi se usporedivost omjera kapitala institucija, vratila vjerodostojnost internim modelima i postigli jednaki uvjeti za institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva primjenjuju različite pristupe.
- (6) ***Kako bi se osiguralo da regulatorni kapital bude primjereno raspoređen i dostupan za zaštitu štednje kad je to potrebno, minimalna donja granica trebala bi se primjenjivati na svim razinama konsolidacije, osim ako država članica smatra da se taj cilj može djelotvorno ostvariti na drukčiji način, posebno u pogledu grupa kao što su grupe zadruga sa središnjim tijelom i povezanim institucijama koje se nalaze u toj državi članici. U tim slučajevima država članica trebala bi moći odlučiti ne primijeniti minimalnu donju granicu na pojedinačnoj ili potkonsolidiranoj osnovi na institucije u toj državi članici, pod uvjetom da na najvišoj razini konsolidacije u toj državi članici matična institucija tih institucija u toj državi članici poštuje minimalnu donju granicu na temelju svojega konsolidiranog položaja.***

- (7) **BCBS** je utvrdio da aktualni standardizirani pristup za kreditni rizik (SA-CR) nije u dovoljnoj mjeri osjetljiv na rizike u više područja, što dovodi do netočnih ili neprimjerenih (■ previsokih ili preniskih ■) mjerenja kreditnog rizika, a time i kapitalnih zahtjeva. Odredbe o SA-CR pristupu trebalo bi stoga revidirati kako bi se povećala osjetljivost tog pristupa na rizike u nekoliko ključnih aspekata.
- (8) Za izloženosti prema drugim institucijama koje imaju rejting, neke bi pondere rizika trebalo ponovno kalibrirati u skladu sa standardima Basel III. Osim toga, tretman pondera rizika za izloženosti prema institucijama bez rejtinga trebao bi biti detaljniji i odvojen od pondera rizika koji se primjenjuje na središnju državu države članice u kojoj ***institucija koja se zadužuje*** ima poslovni nastan jer se ■ implicitna potpora države ***takvim*** institucijama ***više ne bi trebala*** podrazumijevati.

- (9) Za podređene i *dužničke izloženosti s izjednačenim bonitetnim tretmanom* i izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja potreban je detaljniji i stroži tretman pondera rizika koji bi odražavao veći rizik od gubitaka od podređenih dužničkih izloženosti i izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u odnosu na dužničke izloženosti te kako bi se spriječila regulatorna arbitraža između knjige pozicija *kojima se ne trguje* i knjige trgovanja. *Institucije u Uniji* ■ imaju dugogodišnja strateška vlasnička ulaganja u financijska i nefinancijska trgovačka društva. Budući da se standardni ponder rizika za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja povećava u petogodišnjem prijelaznom razdoblju, postojeća strateška vlasnička ulaganja u trgovačka društva i *određena* društva za osiguranje koja su pod *kontrolom ili* značajnim utjecajem institucije trebalo bi nastaviti priznavati da bi se izbjegli negativni učinci i očuvala uloga ■ institucija *u Uniji* kao dugogodišnjih strateških ulagatelja u vlasnički kapital. *S obzirom na* zaštitne bonitetne mjere i supervizijski nadzor koji pozitivno utječu ■ na integraciju financijskog sektora ■ , trebalo bi zadržati postojeći sustav za vlasnička ulaganja u druge institucije unutar iste grupe ili institucije obuhvaćene istim institucionalnim sustavom zaštite. Osim toga, kako bi se ojačale privatne i javne inicijative za dugoročna vlasnička ulaganja u *neuvrštena* trgovačka društva *u Uniji*, ■ *izravna ili neizravna* ulaganja, *primjerice putem društava rizičnoga kapitala*, ne bi se trebala smatrati spekulativnima ako su ta ulaganja izvršena s jasnom namjerom višeg rukovodstva da se *ona* zadrže barem tri godine.

- (10) U svrhu poticanja određenih sektora gospodarstva standardima Basel III uvodi se ***diskrecijsko pravo nadležnih tijela da pri izvršavanju svojih*** nadzornih ***zadaca*** institucijama omoguće da u određenim granicama primjenjuju povlašteni tretman na vlasnička ulaganja ***ostvarena*** u okviru „zakonodavnih programa” koji podrazumijevaju znatne subvencije za ulaganja i uključuju državni nadzor i ograničenja ulaganja u vlasnički kapital. Provođenje tog diskrecijskog prava u pravu Uniji ujedno bi trebalo dodatno potaknuti dugoročna ulaganja u vlasnički kapital.
- (11) Trgovačka društava u Uniji uglavnom financiraju institucije koje za izračun svojih kapitalnih zahtjeva primjenjuju ***pristup zasnovan na internim rejting-sustavima*** („IRB pristup”) za kreditni rizik. S provedbom minimalne donje granice te institucije će trebati primjenjivati i SA-CR pristup, koji se pri određivanju kreditne kvalitete trgovačkog društva koje se zadužuje oslanja na kreditne procjene ***odabranih*** vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika („VIPKR-ovi”). Mapiranje vanjskih rejtinga i pondera rizika koji se primjenjuju na trgovačka društva s rejtingom trebalo bi biti detaljnije radi usklađenosti s međunarodnim standardima.

- (12) Međutim, većina trgovačkih društava u **Uniji** ne traži vanjske kreditne rejtinge ■ . Kako bi se izbjegao negativni učinak na bankovno kreditiranje trgovačkih društava bez rejtinga i osiguralo dovoljno vremena za uvođenje javnih ili privatnih inicijativa kojima je cilj povećanje obuhvata vanjskih kreditnih rejtinga, potrebno je uvesti prijelazno razdoblje ■ . U tom prijelaznom razdoblju institucije koje primjenjuju IRB **pristup** trebale bi pri izračunu svoje minimalne donje granice za izloženosti investicijskog rejtinga prema trgovačkim društvima bez rejtinga primjenjivati povoljan tretman, a istodobno bi trebalo uvesti inicijative kojima se potiče šira primjena kreditnih rejtinga. ***Svako produljenje prijelaznog razdoblja trebalo bi biti obrazloženo i ograničeno na najviše četiri godine.***

- (13) Nakon **prijelaznog** razdoblja, institucije bi pri izračunu kapitalnih zahtjeva za **značajan dio** svojih izloženosti prema trgovačkim društvima trebale imati kreditne procjene odabranih VIPKR-ova. **EBA, europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (EIOPA) koje je osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA) koje je osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća² (zajednički „europska nadzorna tijela”) trebali bi pratiti upotrebu prijelaznog uređenja i uzeti u obzir relevantna kretanja i trendove na tržištu VIPKR-ova, prepreke dostupnosti kreditnih procjena odabranih VIPKR-ova, posebno za trgovačka društva, te moguće mjere za otklanjanje tih prepreka.**

¹ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

² Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela (Europska agencija za nadzor vrijednosnih papira i tržišta kapitala), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Prijelazno razdoblje trebalo bi iskoristiti za znatno povećanje dostupnosti rejtinga za trgovačka društva u Uniji. U tu bi svrhu trebalo osmisliti rješenja za dodjelu rejtinga izvan postojećeg ekosustava za dodjelu rejtinga kako bi se u prvom redu veća trgovačka društva u Uniji potaknulo na dobivanje vanjskog rejtinga. Povrh pozitivnih vanjskih učinaka postupka dodjele rejtinga, proširivanje opsega rejtinga povoljno će utjecati, među ostalim, na uniju tržišta kapitala. Za postizanje tog cilja potrebno je uzeti u obzir zahtjeve povezane s vanjskim kreditnim procjenama ili osnivanje dodatnih institucija koje pružaju takve procjene, za što bi mogli biti potrebni znatni naponi. Države članice u bliskoj suradnji sa svojim središnjim bankama trebale bi procijeniti bi li, kako bi se proširio opseg vanjskih rejtinga, bilo poželjno da podnesu zahtjev za priznavanje svoje središnje banke kao VIPKR-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i da ta središnja banka dodjeljuje rejtinge trgovačkim društvima za potrebe Uredbe (EU) br. 575/2013 ■ .

¹ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

- (14) **BCBS** je za *izloženosti osigurane* stambenim *nekretninama i izloženosti osigurane* poslovnim *nekretninama* izradio pristupe osjetljivije na rizik kako bi se bolje uzimali u obzir različiti modeli financiranja i faze izgradnje.
- (15) Globalna financijska kriza 2008. i 2009. otkrila je brojne nedostatke u postojećem tretmanu *izloženosti osiguranih* stambenim *nekretninama i izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama* u skladu sa standardiziranim pristupom. Ti su nedostaci obrađeni u standardima Basel III. U standardima Basel III *razlikuju se izloženosti kod kojih otplata znatno ovisi o novčanim tokovima ostvarenima od nekretnine i izloženosti kod kojih to nije slučaj. Na prve gore navedene izloženosti trebao bi se primjenjivati poseban tretman* pondera rizika kako bi se točnije utvrdili rizici povezani s tim izloženostima, ali i radi bolje usklađenosti s tretmanom *nekretnina koje donose prihod* u skladu s **IRB** pristupom ■ .

- (16) Za *izloženosti osigurane* stambenim *nekretninama* i *izloženosti osigurane* poslovnim *nekretninama* trebalo bi zadržati pristup razdvajanja kredita ■ jer je taj pristup osjetljiv na vrstu dužnika i odražava učinke smanjenja rizika kolaterala u obliku *nekretnina* na primjenjive pondere rizika, čak i u slučaju *izloženosti s* visokim omjerima kredita i vrijednosti nekretnine. ■ *Pristup razdvajanja kredita, međutim*, trebalo bi prilagoditi u skladu sa standardima Basel III jer je utvrđeno da je suviše konzervativan za *neke* hipotekarne kredite s vrlo niskim omjerima kredita i vrijednosti nekretnine.

- (17) Kako bi se na dovoljno dugo razdoblje osigurala disperzija učinka minimalne donje granice na niskorizično hipotekarno kreditiranje stambenih nekretnina institucija koje primjenjuju IRB *pristup*, i time izbjegli poremećaji te vrste kreditiranja koji bi mogli nastati zbog iznenadnog povećanja kapitalnih zahtjeva, potrebno je osigurati posebno prijelazno uređenje. Tijekom *prijelaznog razdoblja*, ■ institucije *koje primjenjuju IRB pristup* pri izračunu minimalne donje granice, trebale bi moći primjenjivati niži ponder rizika na dio svojih ■ izloženosti ■ osiguranih *hipotekom* na stambenim nekretninama u skladu sa SA-CR pristupom. Kako bi se osiguralo da prijelazna uređenja budu dostupna samo za niskorizične izloženosti osigurane hipotekom, trebalo bi utvrditi odgovarajuće kriterije prihvatljivosti na temelju prihvaćenih koncepata korištenih u SA-CR pristupu. Nadležna tijela trebala bi provjeravati usklađenost s tim kriterijima. S obzirom na to da se tržišta stambenih nekretnina u državama članicama mogu razlikovati, odluku o *primjeni* prijelaznog uređenja trebalo bi prepustiti pojedinačnim državama članicama. EBA bi trebala pratiti primjenu prijelaznog uređenja. *Svako produljenje prijelaznog razdoblja trebalo bi biti obrazloženo i ograničeno na najviše četiri godine.*

- (18) Zbog nedovoljne jasnoće i osjetljivosti na rizike postojećeg tretmana spekulativnog financiranja nekretnina, kapitalni zahtjevi za te izloženosti često se smatraju previsokima ili preniskima. Taj bi tretman stoga trebalo zamijeniti posebnim tretmanom za izloženosti stjecanja zemljišta, razvoja i građenja, koje obuhvaćaju kredite trgovačkim društvima ili subjektima posebne namjene kojima se financira svako stjecanje zemljišta u svrhu razvoja i građenja ili se financiraju razvoj i građenje svake stambene nekretnine ili poslovne nekretnine.
- (19) Važno je smanjiti cikličke učinke na vrednovanje nekretnine kojom je kredit osiguran i očuvati stabilnost kapitalnih zahtjeva za hipoteke. ***U slučaju ponovnog vrednovanja iznad vrijednosti u trenutku odobravanja kredita, pod uvjetom da se raspolaže s dovoljno podataka***, vrijednost nekretnine koja se priznaje u bonitetne svrhe ne bi trebala biti veća od prosječne vrijednosti usporedive nekretnine mjerene tijekom dovoljno dugačkog razdoblja ■ , osim ako izmjene na toj nekretnini nedvosmisleno povećavaju njezinu vrijednost. Kako bi se izbjegle neželjene posljedice na funkcioniranje tržišta pokrivenih obveznica, nadležna tijela institucijama bi trebala moći dopustiti redovito ponovno vrednovanje nekretnine bez primjene tih ograničenja na povećanja vrijednosti. ***Moglo*** bi se smatrati da izmjene kojima se poboljšavaju energetska ***svojstva ili otpornost, zaštita i prilagodba fizičkim*** rizicima zgrada i stambenih jedinica, povećavaju vrijednost nekretnine.

- (20) Poslovi specijaliziranog financiranja obavljaju se preko subjekata posebne namjene koji su obično subjekti koji se zadužuju i kojima je povrat na ulaganja primarni izvor otplate dobivenog financiranja. Ugovorni aranžmani modela specijaliziranog financiranja vjerovniku omogućuju znatan stupanj kontrole nad imovinom koja se financira, **dok su** primarni izvor sredstava za podmirenje obveze prihodi koji se ostvare od te imovine. Kako bi se povezani rizici mogli točnije utvrditi, na **taj bi oblik financiranja** trebalo primjenjivati posebne kapitalne zahtjeve za kreditni rizik. U skladu sa **■** standardima Basel III o dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja, u okviru SA-CR pristupa trebalo bi uvesti posebnu kategoriju **izloženosti** u obliku specijaliziranog **financiranja** i time unaprijediti usklađenost s postojećim posebnim tretmanom **izloženosti** u obliku specijaliziranog financiranja u skladu s IRB **pristupom**. Trebalo bi uvesti poseban tretman za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, pri čemu bi trebalo razlikovati „financiranje projekta”, „financiranje objekta” i „financiranje robe” jer se time bolje odražavaju rizici inherentni tim potkategorijama kategorije izloženosti u obliku specijaliziranog **financiranja**. **■**

- (21) Iako je novi tretman izloženosti u okviru standardiziranog pristupa za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja kojima nije dodijeljen rejting utvrđen standardima Basel III detaljniji od postojećeg standardiziranog tretmana izloženosti prema trgovačkim društvima ■, on nije dovoljno osjetljiv na rizike da bi mogao odražavati učinke sveobuhvatnih sigurnosnih paketa i zaloga koji su obično povezani s tim izloženostima u Uniji, a koji vjerovnicima omogućuju kontrolu nad budućim novčanim tokovima koji nastaju za vijeka trajanja projekta ili imovine. Budući da u Uniji vanjskim rejtingom nisu obuhvaćene izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, taj novi tretman također bi mogao potaknuti institucije da prestanu financirati projekte ili da preuzimaju veće rizike u izloženostima koje se inače slično tretiraju, a imaju različite profile rizičnosti. S obzirom na to da izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja uglavnom financiraju institucije koje primjenjuju IRB *pristup* i koje primjenjuju interne modele za te izloženosti, učinak bi mogao biti osobito značajan u slučaju izloženosti s osnove „financiranja objekta”, koje bi mogle biti izložene riziku prestanka aktivnosti, osobito u kontekstu primjene minimalne donje granice. Kako bi se izbjegle neželjene posljedice nedostatne osjetljivosti na rizike u standardima Basel III za izloženosti s osnove financiranja objekta kojima nije dodijeljen rejting, smanjeni ponder rizika *na prijelaznoj bi osnovi* mogao biti koristan za izloženosti s osnove financiranja objekta koje ispunjavaju skup kriterija kojima se njihova rizičnost može smanjiti standardima visoke kvalitete koji su kompatibilni s razboritim i konzervativnim upravljanjem financijskim rizicima. *To prijelazno uređenje trebalo bi procijeniti u izvješću EBA-e.*

- (22) Klasifikaciju izloženosti prema stanovništvu u skladu sa SA-CR i IRB *pristupima* trebalo bi dodatno uskladiti kako bi se osigurala dosljedna primjena odgovarajućih pondera rizika za isti skup izloženosti. U skladu sa standardima Basel III, trebalo bi utvrditi pravila za poseban tretman obnovljivih izloženosti prema stanovništvu koje ispunjavaju niz uvjeta otplate ili upotrebe koji imaju sposobnost smanjiti njihovu rizičnost. Te bi izloženosti trebalo definirati kao transakcijske izloženosti. U skladu sa SA-CR pristupom, izloženostima prema jednoj ili više fizičkih osoba koje ne ispunjavaju sve uvjete da bi se smatrale izloženostima prema stanovništvu trebalo bi dodijeliti ponder rizika 100 %.
- (23) Standardima Basel III uvodi se kreditni konverzijski faktor 10 % za bezuvjetno opozive obveze pri primjeni SA-CR pristupa. To će vjerojatno znatno utjecati na dužnike koji se pri financiranju svojih aktivnosti oslanjaju na fleksibilnost bezuvjetno opozivih obveza kad su izloženi sezonskim promjenama poslovanja ili neočekivanim kratkoročnim promjenama potreba za obrtnim kapitalom, osobito za vrijeme oporavka od pandemije bolesti COVID-19. Stoga je primjereno predvidjeti prijelazno razdoblje u kojem bi institucije na svoje bezuvjetno opozive obveze trebale moći nastaviti primjenjivati *niži* kreditni konverzijski faktor, a nakon toga procijeniti je li, zbog potencijalnog postupnog povećanja primjenjivih kreditnih konverzijskih faktora, opravdano institucijama dopustiti da prilagode svoje poslovne prakse i proizvode bez ograničavanja dostupnosti kredita svojim dužnicima. ■

- (24) *Institucije bi trebale imati ključnu ulogu u doprinosu oporavku od posljedica pandemije bolesti COVID-19, među ostalim proširenjem proaktivnih mjera restrukturiranja duga na pouzdane dužnike koji se suočavaju ili će se uskoro suočiti s poteškoćama u ispunjavanju svojih financijskih obveza. U tom pogledu institucije ne bi trebalo obeshrabriti od davanja smislenih ustupaka dužnicima kada se to smatra primjerenim zbog potencijalne i neželjene klasifikacije drugih ugovornih strana u kategoriju „u statusu neispunjavanja obveza” ako bi se zahvaljujući takvim ustupcima mogla povećati vjerojatnost otplate preostalog dijela njihovih dužničkih obveza. Pri izradi smjernica o definiciji statusa neispunjavanja obveza dužnika ili kreditne proizvode EBA bi na odgovarajući način trebala razmotriti potrebu da se institucijama osigura dostatna fleksibilnost.*
- (25) Globalna financijska kriza 2008. i 2009. otkrila je da su u nekim slučajevima ■ institucije primjenjivale IRB *pristup* na portfelje neprimjerene za modeliranje zbog nedostatnih podataka, što je štetno utjecalo na pouzdanost rezultata ■ . Stoga je primjereno osloboditi institucije od obvezne primjene IRB *pristupa* za sve njihove izloženosti i primijeniti zahtjev za uvođenje na razini kategorija izloženosti. Primjereno je i ograničiti primjenu IRB *pristupa* za kategorije izloženosti u kojima je teže provesti robusno modeliranje kako bi se povećala usporedivost i robusnost kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik u skladu s IRB *pristupom*.

- (26) Izloženosti institucija prema drugim institucijama, drugim subjektima financijskog sektora i velikim trgovačkim društvima obično imaju niske razine neispunjavanja obveza. Institucijama je za takve portfelje s niskom stopom neispunjavanja obveza teško dobiti pouzdane procjene ■ gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD) zbog nedovoljnog broja utvrđenih statusa neispunjavanja obveza u tim portfeljima. Posljedica je neželjeni stupanj disperzije ■ razine procijenjenog rizika među institucijama. Institucije bi stoga za te portfelje s niskom stopom neispunjavanja obveza umjesto internih procjena LGD-a trebale primjenjivati propisane vrijednosti LGD-a.
- (27) Institucije koje za procjenu kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik u odnosu na izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja primjenjuju interne modele obično svoju procjenu rizika temelje na **javno** dostupnim podacima pa se može pretpostaviti da im sve institucije imaju jednak pristup. U tim se okolnostima ne mogu opravdati razlike u kapitalnim zahtjevima. Osim toga, izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u knjizi **pozicija kojima se ne trguje** čine vrlo malu komponentu bilance institucija. Stoga bi radi povećanja usporedivosti kapitalnih zahtjeva institucija i pojednostavnjenja regulatornog okvira, institucije svoje kapitalne zahtjeve za kreditni rizik u odnosu na izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja trebale izračunavati primjenom SA-CR pristupa, a primjena IRB **pristupa** ne bi trebala biti dopuštena u tu svrhu.

- (28) Trebalo bi osigurati da procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza, LGD i kreditni konverzijski faktori pojedinačnih izloženosti institucija kojima je za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik dopuštena primjena internih modela ne padnu na neprimjereno niske razine. Stoga je primjereno uvesti minimalne vrijednosti vlastitih procjena i obvezati institucije na primjenu vlastitih procjena parametara rizika i minimalnih vrijednosti za te vlastite procjene, ovisno o tome koja je vrijednost veća. Takve **minimalne vrijednosti** za parametre rizika („donji pragovi na ulazne veličine”) trebale bi spriječiti da kapitalni zahtjevi ne padnu ispod razboritih razina. Osim toga, **takvi donji pragovi na ulazne veličine** trebali bi smanjiti rizik modela koji nastaje zbog čimbenika kao što su netočna specifikacija modela, pogreška u mjerenju i ograničenja podataka. Donjim pragovima na ulazne veličine poboljšala bi se i usporedivost omjera kapitala među institucijama. Da bi se ti rezultati i ostvarili, donje pragove na ulazne veličine trebalo bi kalibrirati na dovoljno konzervativan način.
- (29) Donji pragovi **na ulazne veličine** koji su kalibrirani suviše konzervativno mogli bi odvratiti institucije od prihvaćanja IRB **pristupa** i s time povezanih standarda upravljanja rizicima. Mogli bi ih potaknuti i da svoje portfelje prebace na izloženosti prema višim rizicima kako bi izbjegle ograničenja koja nameću donji pragovi **na ulazne veličine**. Kako bi se izbjegle takve neželjene posljedice, donji pragovi **na ulazne veličine** trebali bi primjereno odražavati određena obilježja rizika odnosnih izloženosti, osobito s različitim vrijednostima za različite vrste izloženosti, ovisno o slučaju.

- (30) Obilježja rizika izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja razlikuju se od obilježja rizika općih izloženosti prema trgovačkim društvima. Stoga je primjereno utvrditi prijelazno razdoblje u kojem bi donji prag na ulazne veličine na LGD za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja bio snižen. ***Svako produljenje prijelaznog razdoblja trebalo bi biti obrazloženo i ograničeno na najviše četiri godine.***
- (31) U skladu sa standardima Basel III, IRB pristup za kategoriju izloženosti prema državama trebao bi ostati gotovo nepromijenjen zbog posebne naravi i rizika odnosnih dužnika. Konkretno, na izloženosti prema državama ne bi trebalo primjenjivati donje pragove na ulazne veličine.
- (32) Kako bi se osigurao dosljedan pristup za sve izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora, trebalo bi uspostaviti dvije nove kategorije izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora, neovisne o kategorijama izloženosti prema državama i institucijama. ***Tretman izjednačenih izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora*** ■ ***koje bi u skladu sa SA-CR pristupom ispunjavale uvjete za tretman izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama ne bi se trebao dodjeljivati tim novim kategorijama izloženosti u skladu s IRB pristupom i na njega se ne bi trebali primjenjivati*** ■ ***donji pragovi na ulazne veličine. Nadalje, posebne niže donje pragove na ulazne veličine u skladu s IRB pristupom trebalo bi kalibrirati za izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora, koje nisu izjednačene, kako bi se na odgovarajući način odrazio njihov profil rizičnosti u usporedbi s izloženostima prema trgovačkim društvima.***

- (33) Trebalo bi pojasniti kako bi učinak jamstva **trebalo** priznati za izloženost osiguranu jamstvom **I** koja se tretira u skladu s IRB **pristupom primjenom vlastitih procjena LGD-a** ako davatelj jamstva pripada vrsti izloženosti **koja se tretira u skladu s IRB pristupom, ali bez primjene vlastitih procjena LGD-a**. Konkretno, primjena metode supstitucije, kojom se parametri rizika **povezani s** odnosnom **izloženosti** zamjenjuju s parametrima rizika davatelja jamstva, ili metoda kojom se vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza ili LGD odnosnog dužnika prilagođava primjenom specifičnog pristupa modeliranja kako bi se uzeo u obzir učinak jamstva, ne bi trebala dovesti do toga da prilagođeni ponder rizika bude niži od pondera rizika koji se primjenjuje na usporedivu izravnu izloženost davatelja jamstva. Prema tome, ako se na dužnika primjenjuje tretman u skladu sa SA-CR pristupom, priznavanje jamstva u skladu s IRB **pristupom** trebalo bi **općenito** dovesti do toga da se u skladu sa SA-CR pristupom ponder rizika davatelja jamstva dodijeli izloženosti osiguranoj jamstvom.

I

- (34) *Dovršenim okvirom Basel III više se ne zahtijeva da institucija koja primjenjuje IRB pristup za jednu kategoriju izloženosti taj pristup primjenjuje za sve svoje izloženosti iz knjige pozicija kojima se ne trguje. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za institucije koje trenutačno tretiraju neke izloženosti u skladu s IRB pristupom i one koje to ne rade, prijelazno uređenje trebalo bi omogućiti institucijama da se u okviru pojednostavnjenog postupka vrate na primjenu manje sofisticiranih pristupa. Tim bi se postupkom nadležnim tijelima trebalo omogućiti protivljenje zahtjevima za povratak na primjenu manje sofisticiranog pristupa koji su podneseni radi regulatorne arbitraže. U svrhe tog postupka sama činjenica da vraćanje na primjenu manje sofisticiranog pristupa dovodi do smanjenja kapitalnih zahtjeva utvrđenih za odnosne izloženosti ne bi se trebala smatrati dostatnom osnovom za protivljenje zahtjevu na temelju regulatorne arbitraže.*
- (35) *U kontekstu uklanjanja prekomjerne varijabilnosti kapitalnih zahtjeva, trebalo bi revidirati postojeća pravila diskontiranja koja se primjenjuju na umjetne novčane tokove kako bi se uklonile sve neželjene posljedice. EBA bi trebala biti ovlaštena za reviziju svojih smjernica o vraćanju u status ispunjavanja obveza.*

- (36) *Uvođenje minimalne donje granice moglo bi znatno utjecati na kapitalne zahtjeve za sekuritizacijske pozicije koje drže institucije koje primjenjuju pristup sekuritizaciji zasnovan na internim rejting-sustavima ili pristup interne procjene. Iako su takve pozicije u pravilu male vrijednosti u odnosu na druge izloženosti, uvođenje minimalne donje granice moglo bi utjecati na ekonomsku održivost operacije sekuritizacije zbog nedovoljne bonitetne koristi od prijenosa rizika. Do toga bi moglo doći ako je razvoj sekuritizacijskog tržišta dio akcijskog plana o uniji tržišta kapitala utvrđenog u komunikaciji Komisije od 24. rujna 2020. naslovljenoj „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća – novi akcijski plan” („akcijski plan za uniju tržišta kapitala”) i ako će institucije inicijatori možda morati u većoj mjeri upotrebljavati sekuritizaciju kako bi aktivnije upravljale svojim portfeljima ako postanu obvezane minimalnom donjom granicom. Tijekom prijelaznog razdoblja institucije koje primjenjuju pristup sekuritizaciji zasnovan na internim rejting-sustavima ili pristup interne procjene trebale bi moći primjenjivati povlašteni tretman za potrebe izračuna svoje minimalne donje granice na svoje sekuritizacijske pozicije kojima je dodijeljen ponder rizika upotrebom bilo kojeg od tih pristupa. EBA bi trebala izvijestiti Komisiju o potrebi za mogućim preispitivanjem bonitetnog tretmana sekuritizacijskih transakcija s ciljem povećanja osjetljivosti bonitetnog tretmana na rizike.*

- (37) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća¹ izmijenjena je Uredba (EU) br. 575/2013 radi provedbe standarda Basel III o temeljitom preispitivanju knjige trgovanja koje je BCBS dovršio 2019. („konačni standardi FRTB-a”) samo za potrebe izvješćivanja. Uvođenje obvezujućih kapitalnih zahtjeva na temelju tih standarda ostavljeno je za zasebni zakonodavni **prijedlog, nakon** procjene njihovih učinaka na *institucije u Uniji*.
- (38) *Konačne standarde FRTB-a koji se odnose na granicu između knjige trgovanja i knjige pozicija kojima se ne trguje trebalo bi uvesti u pravo Unije jer znatno utječu na izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. U skladu sa standardima Basel III, provedba zahtjeva u vezi s tom granicom trebala bi uključivati popise instrumenata koji se trebaju rasporediti u knjigu trgovanja ili knjigu pozicija kojima se ne trguje, kao i odstupanje kojim se institucijama dopušta da, podložno odobrenju nadležnog tijela, određene instrumente koji se obično drže u knjizi trgovanja, uključujući uvrštene vlasničke instrumente, rasporede u knjigu pozicija kojima se ne trguje, ako se pozicije u tim instrumentima ne drže s namjerom trgovanja ili ne štite pozicije koje se drže s namjerom trgovanja.*

¹ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

- (39) *Kako bi se izbjeglo znatno operativno opterećenje za institucije u Uniji, svi zahtjevi za provedbu konačnih standarda FRTB-a za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik trebali bi imati isti datum početka primjene. Stoga bi datum početka primjene ograničenog broja zahtjeva FRTB-a koji su već uvedeni Uredbom (EU) 2019/876 trebalo uskladiti s datumom početka primjene ove Uredbe. EBA je 27. veljače 2023. izdala mišljenje da, ako odredbe iz članka 3. stavka 6. Uredbe (EU) 2019/876 stupe na snagu i ako primjenjivim pravnim okvirom još nije predviđena primjena pristupa koji se temelje na FRTB-u za potrebe izračuna kapitala, nadležna tijela iz Uredbe (EU) br. 1093/2010 ne bi trebala davati prednost nadzornim ili provedbenim mjerama u vezi s tim zahtjevima dok se ne postigne potpuna provedba FRTB-a, koja se očekuje od 1. siječnja 2025.*
- (40) Kako bi se ostvario program reformi uveden nakon globalne financijske krize 2008. i 2009. i uklonili nedostaci postojećeg okvira za tržišni rizik, u pravo Unije trebalo bi uvesti obvezujuće kapitalne zahtjeve za tržišni rizik na temelju konačnih standarda FRTB-a. Najnovije procjene učinka konačnih standarda FRTB-a na *institucije u Uniji* ■ pokazale su da će uvođenje tih standarda u Uniji dovesti do velikog povećanja kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za određene aktivnosti trgovanja i održavanja tržišta koje su važne za gospodarstvo Unije. Da bi se taj učinak ublažio i očuvalo dobro funkcioniranje financijskog tržišta u Uniji, trebalo bi uvesti ciljane prilagodbe za *uvođenje* konačnih standarda FRTB-a u pravo Unije.

- (41) Aktivnosti trgovanja institucija na tržištu financijskih usluga velikih klijenata mogu se jednostavno odvijati preko granica, među ostalim između država članica i trećih zemalja. Provedba konačnih standarda FRTB-a trebala bi stoga, u smislu sadržaja i rokova, biti što usklađenija među jurisdikcijama. U protivnom neće biti moguće osigurati jednake uvjete za te aktivnosti na međunarodnoj razini. Komisija bi stoga trebala pratiti provedbu konačnih standarda FRTB-a u drugim jurisdikcijama koje su članice BCBS-a. Kako bi se prema potrebi uklonila moguća odstupanja u provedbi konačnih standarda FRTB-a, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata. ***Mjere uvedene delegiranim aktima trebale bi ostati privremene. Ako je primjereno da se takve mjere trajno primjenjuju, Komisija bi trebala podnijeti zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.***

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (42) Komisija bi pri izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za institucije sa srednjim obujmom poslova iz knjige trgovanja trebala voditi računa o načelima proporcionalnosti i te zahtjeve na odgovarajući način kalibrirati. Stoga bi institucijama sa srednjim obujmom ***poslova iz knjige*** trgovanja trebalo dopustiti primjenu pojednostavnjenog standardiziranog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, u skladu s međunarodno dogovorenim standardima. Osim toga, kriteriji prihvatljivosti radi identifikacije institucija sa srednjim obujmom ***poslova iz knjige*** trgovanja trebali bi ostati usklađeni s kriterijima za izuzeće takvih institucija od zahtjeva o izvješćivanju o FRTB-u uvedenih u Uredbi (EU) 2019/876.
- (43) ***S obzirom na ažuriranu strukturu Unijina tržišta emisijskih jedinica ugljika, njegovu stabilnost posljednjih godina i ograničenu volatilnost cijena jedinica emisija ugljika, u okviru alternativnog standardiziranog pristupa trebalo bi uvesti poseban ponder rizika za izloženosti prema trgovanju ugljikom u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (EU ETS).***

- (44) *U skladu s alternativnim standardiziranim pristupom, na izloženosti prema instrumentima koji nose rezidualne rizike primjenjuje se uvećanje za rezidualni rizik kako bi se uzeli u obzir rizici koji nisu obuhvaćeni metodom zasnovanom na osjetljivostima. U skladu sa standardima Basel III instrument i njegova zaštita od rizika mogu se netirati za potrebe tog uvećanja samo ako se u potpunosti prebijaju. Međutim, institucije mogu na tržištu u velikoj mjeri zaštititi rezidualni rizik nekih od instrumenata u okviru područja primjene uvećanja za rezidualni rizik, čime se smanjuje ukupni rizik njihovih portfelja, iako se tim zaštitama možda neće u potpunosti prebiti rizik početne pozicije. Kako bi se institucijama omogućilo da se nastave štiti od rizika bez nepotrebnih odvrćajućih mjera i kako bi se priznala ekonomska opravdanost smanjenja ukupnog rizika, primjena uvećanja za rezidualni rizik trebala bi omogućiti, na privremenoj osnovi, pod strogim uvjetima i uz odobrenje nadzornih tijela, da se zaštite onih instrumenata koji se mogu zaštititi na tržištu isključivo iz uvećanja za rezidualni rizik.*

- (45) BCBS je revidirao međunarodni standard o operativnom riziku kako bi se uklonili nedostaci koji su se pojavili nakon globalne financijske krize iz 2008. i 2009. Osim nedostatne osjetljivosti na rizike u standardiziranim pristupima, utvrđena je i nedovoljna usporedivost koja proizlazi iz raznih internih praksi modeliranja u okviru naprednog pristupa. U tom kontekstu i radi pojednostavnjenja okvira za operativni rizik, svi postojeći pristupi za procjenu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik zamijenjeni su jedinstvenom metodom koja se ne temelji na modelu, tj. novim standardiziranim pristupom za operativni rizik. Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi uskladiti s dovršenim okvirom Basel III kako bi se doprinijelo ostvarivanju jednakih uvjeta na međunarodnoj razini za institucije koje imaju poslovni nastan u Uniji, ali posluju i izvan Unije, i očuvala učinkovitost okvira za operativni rizik na razini Unije.
- (46) U novom standardiziranom pristupu za operativni rizik koji je BCBS uveo kombinira se pokazatelj koji se temelji na veličini poslovanja institucije s pokazateljem koji uzima u obzir povijest gubitaka te institucije. U dovršenom okviru Basel III predviđaju se određena **diskrecijska** prava odlučivanja o načinu uvođenja pokazatelja koji uzima u obzir povijesne gubitke neke institucije. Jurisdikcije mogu zanemariti povijesne gubitke pri izračunu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik svih relevantnih institucija ili mogu uzeti u obzir povijesne podatke o gubicima čak i za institucije ispod određene veličine poslovanja. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u Uniji i pojednostavnio izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik, **ta bi diskrecijska prava** odlučivanja o minimalnim kapitalnim zahtjevima trebalo primjenjivati ujednačeno ne uzimajući u obzir povijesne podatke o operativnim gubicima za sve institucije.

- (47) *Pri izračunu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik u budućnosti bi se moglo dopustiti da se police osiguranja upotrebljavaju kao djelotvorne tehnike smanjenja rizika. U tu bi svrhu EBA trebala izvijestiti Komisiju o tome je li primjereno priznati police osiguranja kao djelotvornu tehniku smanjenja rizika te o uvjetima, kriterijima i standardnoj formuli koja se primjenjuje u takvim slučajevima.*
- (48) *Izvanredna i dosad nezabilježena brzina pooštavanja monetarne politike nakon pandemije bolesti COVID-19 mogla bi dovesti do znatnih razina volatilnosti na financijskim tržištima koje zajedno s povećanom nesigurnošću dovode do povećanja prinosa na javni dug, što bi pak moglo dovesti do nerealiziranih gubitaka u ulaganjima nekih institucija u javni dug. Kako bi se ublažio znatan negativan učinak volatilnosti na tržištima dužničkih instrumenata središnje države na regulatorni kapital institucija, a time i na sposobnost institucija za kreditiranje, trebalo bi ponovno uvesti privremeni bonitetni filter kojim bi se djelomično neutralizirao taj učinak.*

- (49) *Javno financiranje izdavanjem državnih obveznica denominiranih u domaćoj valuti druge države članice moglo bi i dalje biti potrebno za potporu javnim mjerama za borbu protiv posljedica ozbiljnog, dvostrukoga gospodarskog šoka uzrokovanog pandemijom bolesti COVID-19 i agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. Kako bi se izbjegla ograničenja za institucije koje ulažu u takve obveznice, primjereno je ponovno uvesti prijelazno uređenje za izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama ako su te izloženosti nominirane u domaćoj valuti druge države članice za potrebe tretmana takvih izloženosti u okviru kreditnog rizika.*
- (50) *Uredbom (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća¹ uveden je zahtjev za minimalno pokriće gubitka za neprihodujuće izloženosti, tzv. bonitetni zaštitni mehanizam. Cilj mjere bio je izbjeći porast neprihodujućih izloženosti u institucijama te istodobno promicati proaktivno upravljanje neprihodujućim izloženostima poboljšanjem učinkovitosti postupaka restrukturiranja ili postupaka izvršenja institucija. U tom kontekstu trebalo bi primijeniti određene ciljne promjene na neprihodujuće izloženosti za koje jamče agencije za kreditiranje izvoza ili javni davatelji jamstva. Nadalje, određene institucije koje ispunjavaju stroge uvjete i specijalizirane su za stjecanje neprihodujućih izloženosti trebale bi biti isključene iz primjene bonitetnog zaštitnog mehanizma.*

¹ *Uredba (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti (SL L 111, 25.4.2019., str. 4.)*

(51) ***Uvrštene*** male i jednostavne institucije i druge ■ kreditne institucije trebale bi objavljivati informacije o iznosu i kvaliteti prihodujućih, neprihodujućih i restrukturiranih izloženosti, kao i analizu dospelosti računovodstveno dospjelih izloženosti. Ta obveza objavljivanja informacija nije dodatno opterećenje za te ■ institucije jer je objavljivanje tako ograničenog skupa informacija EBA već uvela na temelju akcijskog plana Vijeća iz 2017. za rješavanje problema loših kredita u Europi ■, u kojem je EBA pozvana da unaprijedi zahtjeve za objavljivanje informacija o kvaliteti imovine i neprihodonosnim kreditima za sve ■ institucije. Ta je obveza objavljivanja također potpuno usklađena s komunikacijom Komisije od 16. prosinca 2020. naslovljenom „Rješavanje problema neprihodonosnih kredita nakon pandemije bolesti COVID-19” ■.

(52) Treba smanjiti teret usklađivanja za potrebe objavljivanja informacija i poboljšati usporedivost objavljenih informacija. EBA bi zato trebala uspostaviti središnju internetsku platformu koja bi omogućila objavljivanje informacija i podataka koje institucije dostave. Ta bi središnja internetska platforma služila kao jedinstvena pristupna točka za objavljene informacije institucija, ali bi informacije i podaci bili u vlasništvu institucija koje su ih proizvele, koje bi bile odgovorne i za njihovu točnost. Centralizacija objavljenih informacija trebala bi biti u potpunosti u skladu s akcijskim planom za uniju tržišta kapitala. ***Osim toga, ta centralizirana internetska platforma trebala bi biti interoperabilna s jedinstvenom europskom pristupnom točkom.***

- (53) Kako bi se omogućila veća integracija nadzornog izvješćivanja i objavljivanja informacija, EBA bi trebala informacije institucija objavljivati na centraliziran način, istodobno poštujući pravo svih institucija na samostalno objavljivanje podataka i informacija. Takvo centralizirano objavljivanje informacija trebalo bi EBA-i omogućiti da objave informacija malih i jednostavnih institucija temelji na informacijama koje su te institucije dostavile nadležnim tijelima, čime bi se njihovo administrativno opterećenje znatno smanjilo. Istodobno, centralizirano objavljivanje informacija ne bi trebalo troškovno utjecati na druge institucije, povećala bi se transparentnost i smanjili troškovi pristupa bonitetnim informacijama *za sudionike na tržištu*. Veća transparentnost trebala bi olakšati usporedivost podataka među institucijama i promicati tržišnu disciplinu.

(54) *Za postizanje okolišnih i klimatskih ambicija europskog zelenog plana navedenih u komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019. i doprinošenje Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. potrebno je usmjeriti velik dio ulaganja iz privatnog sektora u održiva ulaganja u Uniji. U Uredbi (EU) br. 575/2013 trebala bi se odražavati važnost okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika (ESG) i potpuno razumijevanje rizika za izloženosti prema djelatnostima koje su povezane s općom održivošću ili okolišnim, socijalnim i upravljačkim ciljevima. Kako bi se omogućila konvergencija u cijeloj Uniji i jednako razumijevanje ESG čimbenika i rizika, trebalo bi utvrditi opće definicije. ESG čimbenici mogu imati pozitivan ili negativan učinak na financijsku uspješnost ili solventnost subjekta, države ili pojedinca. Uobičajeni primjeri ESG čimbenika uključuju emisije stakleničkih plinova, bioraznolikost te upotrebu i potrošnju vode u području okoliša; ljudska prava te aspekte rada i radne snage u području socijalnih pitanja te prava i odgovornosti osoblja na višim položajima i primitke u području upravljanja.*

Imovinu ili djelatnosti na koje utječu okolišni ili socijalni čimbenici trebalo bi definirati s obzirom na ambiciju Unije da postane klimatski neutralna do 2050., kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća¹ uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 te u relevantnim ciljevima održivosti Unije. Za utvrđivanje imovine ili izloženosti u svrhu procjene namjenskih bonitetnih tretmana i razlika u rizicima trebali bi se upotrebljavati kriteriji tehničke provjere u vezi s načelom „ne nanosi bitnu štetu” doneseni u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća², kao i posebni zakonodavni akti Unije za sprečavanje klimatskih promjena, uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti.

- (55) *Izloženosti* ESG rizicima nisu nužno proporcionalne veličini i složenosti institucije. *Razine* izloženosti *ESG rizicima* u Uniji također su prilično heterogene pa se u nekim *državama članicama* primjećuje potencijalni blagi tranzicijski učinak, a u drugima potencijalni znatni tranzicijski učinak na izloženosti povezane s aktivnostima koje imaju znatan negativni učinak, *posebno* na okoliš. Zahvaljujući zahtjevima u pogledu transparentnosti kojima institucije podliježu i zahtjevima za *objavljivanje* informacija o održivosti utvrđenima u ostalim postojećim *zakonodavnim aktima* Unije, podaci će za nekoliko godina biti detaljniji.

¹ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

² Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

Međutim, za primjerenu procjenu ESG rizika kojima bi institucije mogle biti izložene, iznimno je važno da tržišta i **nadležna tijela** imaju odgovarajuće podatke svih subjekata izloženih tim rizicima. ***Institucije bi trebale moći sustavno utvrđivati i osiguravati odgovarajuću transparentnost u pogledu svojih izloženosti prema djelatnostima za koje se smatra da nanose bitnu štetu jednom od okolišnih ciljeva u smislu Uredbe (EU) 2020/852.*** Kako bi se nadležnim tijelima omogućila dostupnost detaljnih, sveobuhvatnih i usporedivih podataka u svrhe djelotvornog nadzora, u nadzorno izvješćivanje institucija trebalo bi uključiti informacije o izloženostima ESG rizicima. ***Kako bi se tržištima zajamčila sveobuhvatna transparentnost, objavljivanje informacija o ESG rizicima trebalo bi proširiti i na sve institucije.*** ■ Detaljnost tih informacija trebala bi biti usklađena s načelom proporcionalnosti, vodeći računa o veličini i složenosti dotične institucije te značajnosti njezinih izloženosti ESG rizicima. ***Pri reviziji provedbenih tehničkih standarda u pogledu objavljivanja ESG rizika EBA bi trebala procijeniti načine za poboljšanje objavljivanja ESG rizika skupova za pokriće pokrivenih obveznica i razmotriti bi li informacije o relevantnim izloženostima skupova kredita povezanih s pokrivenim obveznicama koje su izdale institucije, bilo izravno bilo prijenosom kredita subjektu posebne namjene, trebalo uključiti u revidirane provedbene tehničke standarde ili u regulatorni okvir i okvir za objavljivanje za pokrivenne obveznice.***

- (56) Kako prelazak gospodarstva Unije na održiv ekonomski model dobiva na zamahu, rizici održivosti postaju sve važniji i vjerojatno ih treba dodatno razmotriti. ***Odgovarajuća procjena raspoloživosti i dostupnosti pouzdanih i dosljednih ESG podataka trebala bi biti osnova za uspostavu potpune veze između pokretača ESG rizika i tradicionalnih kategorija financijskih rizika i skupova izloženosti. ESMA bi također trebala doprinijeti prikupljanju dokaza izvješćivanjem o tome odražavaju li se ESG rizici na odgovarajući način u ocjenama kreditnog rizika drugih ugovornih strana ili izloženostima koje bi institucije mogle imati. U kontekstu brzih i kontinuiranih razvoja događaja u institucijama i nadzornim tijelima u pogledu utvrđivanja i kvantifikacije ESG rizika, potrebno je i skratiti dio mandata EBA-e za procjenu opravdanosti posebnog bonitetnog tretmana izloženosti koje se odnose na imovinu ili djelatnosti koji su u znatnoj mjeri povezani s okolišnim ili socijalnim ciljevima i izvješćivanje o tome, pa on sad ističe na datum stupanja na snagu ove Uredbe.***

Postojeći mandat EBA-e trebalo bi raščlaniti u niz izvješća zbog duljine i složenosti aktivnosti procjene koje treba provesti. Stoga bi do kraja 2024. odnosno 2025. trebalo pripremiti dva uzastopna i godišnja izvješća EBA-e o daljnjem postupanju. Prema navodima Međunarodne agencije za energiju, kako bi se postigao cilj ugljične neutralnosti do 2050., ne može biti novih istraživanja i širenja proizvodnje fosilnih goriva. To znači da izloženosti u sektoru fosilnih goriva češće predstavljaju veći rizik i na mikrorazini, jer će se vrijednost takve imovine s vremenom smanjivati, i na makrorazini, jer financiranje aktivnosti povezanih s fosilnim gorivima ugrožava cilj ograničavanja rasta globalne temperature na 1,5° C iznad razine u predindustrijskom razdoblju i stoga dovodi u pitanje financijsku stabilnost. Nadležna tijela i sudionici na tržištu stoga bi trebali imati koristi od povećane transparentnosti institucija u pogledu njihove izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva, među ostalim njihova djelovanja u pogledu obnovljivih izvora energije.

- (57) *Kako bi se osiguralo da prilagodbe za izloženosti za infrastrukturu ne ugroze klimatske ambicije Unije, novim bi se izloženostima dodijelio umanjeni ponder rizika samo ako imovina koja se financira pozitivno doprinosi jednom ili više okolišnih ciljeva utvrđenih u Uredbi (EU) 2020/852 i ne šteti bitno drugim ciljevima utvrđenim u toj uredbi ili ako imovina koja se financira ne šteti znatno nijednom okolišnom cilju utvrđenom u toj uredbi.*
- (58) Neophodno je da nadzorna tijela imaju potrebne ovlasti za sveobuhvatnu procjenu i mjerenje rizika kojima je bankarska grupa izložena na konsolidiranoj razini te fleksibilnost za prilagodbu svojih nadzornih pristupa novim izvorima rizika. Važno je izbjeći pravne praznine između bonitetne i računovodstvene konsolidacije koje bi omogućile transakcije kojima je cilj premještanje imovine izvan opsega bonitetne konsolidacije, iako su rizici i dalje prisutni u bankarskoj grupi. Nekoherentnost u definicijama pojmova „matično društvo”, „društvo kći” i „kontrola” i nejasne definicije pojmova „društvo za pomoćne usluge”, „financijski holding” i „financijska institucija” otežavaju nadzornim tijelima usklađenu primjenu pravila u Uniji te otkrivanje i primjereno upravljanje rizicima na konsolidiranoj razini. Te bi definicije stoga trebalo izmijeniti i dodatno pojasniti. Osim toga, smatra se primjerenim da EBA dodatno istraži bi li preostale razlike ili pravne praznine u regulatornim odredbama ili njihova interakcija s primjenjivim računovodstvenim okvirom mogle nenamjerno ograničiti te ovlasti nadzornih tijela.

- (59) *Tržišta kriptovaluta posljednjih godina brzo rastu. Kako bi se uklonili mogući rizici za institucije uzrokovani njihovim izloženostima prema kriptovalutini koje nisu u dovoljnoj mjeri obuhvaćene postojećim bonitetnim okvirom, BCBS je u prosincu 2022. objavio sveobuhvatan standard za bonitetni tretman izloženosti prema kriptovalutini. Preporučeni datum primjene tog standarda jest 1. siječnja 2025., ali na nekim njegovim tehničkim elementima BCBS je dodatno radio tijekom 2023. i 2024. S obzirom na aktualna kretanja na tržištima kriptovalute i prepoznajući važnost potpunog uvođenja standarda Basel o izloženosti institucija prema kriptovalutini u pravo Unije, Komisija bi do 30. lipnja 2025. trebala podnijeti zakonodavni prijedlog za provedbu tog standarda i utvrditi bonitetni tretman koji se primjenjuje na te izloženosti tijekom prijelaznog razdoblja do provedbe tog standarda. U prijelaznom bonitetnom tretmanu trebalo bi uzeti u obzir pravni okvir za izdavatelje kriptovalute uveden Uredbom (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i odrediti bonitetni tretman te kriptovalute. Stoga bi tijekom prijelaznog razdoblja tokeniziranu tradicionalnu imovinu, uključujući tokene e-novca, trebalo priznati kao da uključuje slične rizike kao tradicionalna imovina, a na kriptovalutinu koja je u skladu s tom uredbom i vezana uz tradicionalnu imovinu koja nije jedinstvena fiducijarna valuta trebalo bi primjenjivati bonitetni tretman u skladu sa zahtjevima iz te uredbe. Izloženostima prema drugoj kriptovalutini, među ostalim tokeniziranim izvedenicama kriptovalute koje se razlikuju od onih koje ispunjavaju uvjete za povoljniji tretman kapitala, trebalo bi dodijeliti ponder rizika od 1250 %.*

¹ *Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptovalute i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).*

- (60) Zbog nejasnoće određenih aspekata okvira za minimalnu donju granicu korektivnih faktora za transakcije financiranja vrijednosnih papira **■**, koji je BCBS izradio kao dio dovršenog okvira Basel III, kao i dvojbi o ekonomskoj opravdanosti njegove primjene na određene vrste *transakcija financiranja vrijednosnih papira*, postavlja se pitanje mogu li se bonitetni ciljevi tog okvira ostvariti bez neželjenih posljedica. Komisija bi stoga trebala ponovno procijeniti provedbu okvira za minimalnu donju granicu korektivnih faktora za *transakcije financiranja vrijednosnim papirima* u pravu Unije **■**. Da bi Komisiji omogućila dovoljno dokaza, EBA bi u bliskoj suradnji s ESMA-om trebala Komisiju izvijestiti o učinku tog okvira i najprimjerenijem pristupu njegovu uvođenju u pravo Unije.
- (61) *U okviru dovršenog okvira Basel III, vrlo kratkoročna priroda transakcija financiranja vrijednosnih papira možda se neće odraziti na odgovarajući način u SA-CR pristupu, što bi dovelo do toga da bi kapitalni zahtjevi izračunani u skladu s tim pristupom mogli biti znatno viši od kapitalnih zahtjeva izračunanih u skladu s IRB pristupom. Kao rezultat toga i s obzirom na uvođenje minimalne donje granice, kapitalni zahtjevi izračunani za te izloženosti mogli bi se znatno povećati, što bi utjecalo na likvidnost tržišta dužničkih instrumenata i tržišta vrijednosnih papira, uključujući tržišta državnih dužničkih vrijednosnih papira. EBA bi stoga trebala izvješćivati o primjerenosti i učinku standarda kreditnog rizika za transakcije financiranja vrijednosnih papira, a posebno o tome bi li prilagodba SA-CR pristupa za te izloženosti bila opravdana kako bi se uzela u obzir njihova kratkoročna priroda.*

- (62) Komisija bi u pravo Unije trebala **unijeti** revidirane standarde **Basel III** za kapitalne zahtjeve za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju (CVA), koje je BCBS objavio u srpnju 2020., jer ti standardi općenito poboljšavaju izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik time što je riješeno nekoliko ranije utvrđenih problema, a osobito taj da postojeći okvir za kapitalne zahtjeve za CVA rizik nije primjeren za utvrđivanje CVA rizika.
- (63) Pri provedbi početnih standarda Basel III o tretmanu CVA rizika u pravu Unije ■ određene su transakcije izuzete iz izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik. Ta su izuzeća dogovorena kako bi se izbjeglo **potencijalno** prekomjerno povećanje troškova nekih transakcija izvedenicama do kojeg bi došlo zbog uvođenja kapitalnog zahtjeva za CVA rizik, osobito kada **institucije** nisu mogle smanjiti CVA rizik određenih klijenata s kojima nije bila moguća razmjena kolaterala. Prema procijenjenom učinku koji je EBA izračunala, kapitalni zahtjevi za CVA rizik prema revidiranim standardima Basel **III** i dalje bi bili neopravdano visoki za izuzete transakcije s tim klijentima. Da bi se **tim** klijentima omogućila daljnja zaštita od financijskih rizika transakcijama izvedenicama, ta bi izuzeća pri provedbi revidiranih standarda Basel **III** trebalo zadržati.

- (64) Međutim, aktualni CVA rizik izuzetih transakcija mogao bi biti izvor značajnih rizika za *institucije* koje ta izuzeća primjenjuju; a ako se ti rizici ostvare, te bi *institucije* mogle pretrpjeti znatne gubitke. Kako je EBA istaknula u izvješću o CVA-i od 25. veljače 2015., CVA rizik izuzetih transakcija otvara bonitetna pitanja koja nisu otklonjena u Uredbi (EU) br. 575/2013. Da bi se nadzornim tijelima olakšalo praćenje CVA rizika izuzetih transakcija, institucije bi trebale dostavljati informacije o izračunu kapitalnih zahtjeva za CVA rizik izuzetih transakcija koji bi se primjenjivali da te transakcije nisu izuzete. Osim toga, EBA bi trebala izraditi smjernice koje bi nadzornim tijelima olakšale utvrđivanje prekomjernog CVA rizika i doprinijele usklađivanju nadzornih mjera u tom području u cijeloj *Uniji*.

- (65) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje regulatornih tehničkih standarda koje je izradila EBA u vezi s pokazateljima za utvrđivanje izvanrednih okolnosti za dodatna vrijednosna usklađenja; metodom određivanja glavnog činitelja rizika za poziciju i utvrđivanjem je li riječ o dugoj ili kratkoj poziciji; postupkom izračuna i praćenja neto kratkih kreditnih pozicija ili neto kratkih pozicija u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje; tretmanom zaštite stopa kapitala od valutnog rizika; kriterijima koje institucije trebaju primjenjivati za raspoređivanje izvanbilančnih stavki; kriterijima za visokokvalitetne izloženosti s osnove financiranja projekta i s osnove financiranja objekta u kontekstu specijaliziranog financiranja za koje nije dostupna izravno primjenjiva kreditna procjena; vrstama čimbenika koje treba uzeti u obzir pri procjeni primjerenosti pondera rizika; pojmom „uspostavljeni jednakovrijedan pravni mehanizam kojim se osigurava da će nekretnina u izgradnji biti dovršena u razumnom roku”; uvjetima za procjenu značajnosti uporabe postojećeg rejting-sustava; metodologijom procjene usklađenosti sa zahtjevima za primjenu IRB pristupa; kategorizacijom financiranja projekta, financiranja objekata i financiranja robe; daljnjim određivanjem kategorija izloženosti u skladu s IRB pristupom; čimbenicima specijaliziranog financiranja; izračunom iznosa izloženosti ponderiranih razrjeđivačkim rizikom za otkupljena potraživanja; procjenom cjelovitosti postupka dodjele; metodologijom institucije za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza; usporedivom nekretninom; regulatornom delta opcijom kupnje i prodaje; sastavnicama pokazatelja poslovanja; prilagodbom pokazatelja poslovanja; definicijom nepotrebnog opterećenja u kontekstu izračuna godišnjeg gubitka od operativnog rizika;

taksonomijom rizika operativnog rizika; procjenom nadležnih tijela o izračunu godišnjeg gubitka od operativnog rizika; prilagodbom podataka o gubicima; upravljanjem operativnim rizicima; izračunom kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku; metodologijom procjene za nadležna tijela za alternativni standardizirani pristup; knjigama trgovanja subjekta za zajednička ulaganja; kriterijima za odstupanje od uvećanja za rezidualni rizik; uvjetima i pokazateljima na temelju kojih se utvrdilo jesu li nastupile izvanredne okolnosti; kriterijima za upotrebu ulaznih podataka u modelu za mjerenje rizika; kriterijima za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika; uvjetima i kriterijima prema kojima se instituciji može dopustiti da ne broji prekoračenje; kriterijima kojima se određuje jesu li teoretske promjene vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje blizu ili dovoljno blizu hipotetskim promjenama; uvjetima i kriterijima za procjenu CVA rizika koji proizlazi iz transakcija financiranja vrijednosnim papirima po fer vrijednosti; zamjenskim maržama; procjenom proširenja i promjena standardiziranog pristupa za CVA rizik; i tehničkim elementima koji su institucijama potrebni za izračun kapitalnih zahtjeva u odnosu na određenu kryptoimovinu. Komisija bi te regulatorne tehničke standarde trebala donijeti delegiranim aktima u skladu s člankom 290. UFEU-a i u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

- (66) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih tehničkih standarda koje je izradila EBA u vezi s postupkom zajedničkog odlučivanja o IRB pristupu koji podnesu matične institucije iz EU-a, matični financijski holdinzi iz EU-a i matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a; stavkama pokazatelja poslovanja mapiranjem tih stavki s odgovarajućim izvještajnim rubrikama; jedinstvenim formatima za objavu, pripadajućim uputama, informacijama o politici ponovne dostave i IT rješenjima za objave; i objavama okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika. Komisija bi te regulatorne tehničke standarde trebala donijeti provedbenim aktima u skladu s člankom 291. UFEU-a i člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.
- (67) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest osiguravanje jedinstvenih bonitetnih zahtjeva koji se primjenjuju na institucije u cijeloj Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegova opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (68) Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

Uredba (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

1. članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u točki 1. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) obavljanje bilo koje od aktivnosti iz odjeljka A točaka 3. i 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća* ako se primjenjuje jedno od sljedećeg, ali društvo nije trgovac robom i emisijskim jedinicama, subjekt za zajednička ulaganja, društvo za osiguranje ili investicijsko društvo od kojeg je izuzeto odobrenje za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 8.a Direktive 2013/36/EU:

i. ukupna vrijednost konsolidirane imovine društva s poslovnim nastanom u Uniji, uključujući sve njegove podružnice i društva kćeri s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, iznosi ili premašuje 30 milijardi EUR;

- ii. *ukupna vrijednost imovine društva s poslovnim nastanom u Uniji, uključujući sve njegove podružnice i društva kćeri s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, manja je od 30 milijardi EUR, a društvo je dio grupe u kojoj ukupna vrijednost konsolidirane imovine svih društava u toj grupi s poslovnim nastanom u Uniji, uključujući sve njihove podružnice i društva kćeri s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, koja pojedinačno imaju ukupnu imovinu manju od 30 milijardi EUR i koja obavljaju bilo koju od aktivnosti navedenih u odjeljku A točkama 3. i 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU iznosi ili premašuje 30 milijardi EUR;*
- iii. *ukupna vrijednost imovine društva s poslovnim nastanom u Uniji, uključujući sve njegove podružnice i društva kćeri s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, manja je od 30 milijardi EUR, a društvo je dio grupe u kojoj ukupna vrijednost konsolidirane imovine svih društava u grupi koja obavljaju bilo koju od aktivnosti navedenih u odjeljku A točkama 3. i 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU iznosi ili premašuje 30 milijardi EUR, ako konsolidirajuće nadzorno tijelo uz savjetovanje s kolegijem nadzornih tijela tako odluči kako bi odgovorilo na potencijalne rizike zaobilaženja pravila ili potencijalne rizike za financijsku stabilnost Unije;*

* Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).”;

ii. točka 12. briše se;

iii. točke 15. i 16. zamjenjuju se sljedećim:

„(15) „matično društvo” znači društvo koje, u smislu točke 37., kontrolira jedno ili više društava;

(16) „društvo kći” znači društvo koje je, u smislu točke 37., pod kontrolom drugog društva; ***društva kćeri društava kćeri također se smatraju društvima kćerima društva koje je njihovo izvorno matično društvo;***”;

iv. točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„(18) „društvo za pomoćne usluge” znači društvo čija se glavna djelatnost, neovisno o tome obavlja li je za potrebe društava unutar grupe ili klijenata izvan grupe, **sastoji** od sljedećeg:

- (a) izravnog produžetka bankarskih usluga;
- (b) operativnog leasinga, **■** vlasništva nad nekretninama ili upravljanja njima, pružanja usluga obrade podataka ili svih drugih djelatnosti **ako se radi o** pomoćnim bankarskim **djelatnostima**;
- (c) svake druge djelatnosti koju EBA smatra sličnom djelatnostima iz podtočaka (a) i (b);”;

v. točka 20. zamjenjuje se sljedećim:

„ (20) „financijski holding” znači društvo koje ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) financijska je institucija;

- (b) nije mješoviti financijski holding;
- (c) ima najmanje jedno društvo kćer koje je institucija;
- (d) više od 50 % bilo kojeg od sljedećih pokazatelja može se trajno pripisati društvima kćerima koja su institucije ili financijske institucije i poslovima koje samo društvo obavlja, a koji se ne odnose na stjecanje udjela ili vlasništvo udjela u društvima kćerima kada su ti poslovi iste naravi kao i poslovi koje obavljaju institucije ili financijske institucije:
 - i. kapital društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - ii. imovina društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - iii. prihodi društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - iv. zaposlenici društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - v. drugi ***pokazatelji*** koje nadležno tijelo smatra relevantnima.

*Nadležno tijelo može odlučiti da se subjekt ne smatra financijskim holdingom čak i ako je ispunjen jedan od pokazatelja iz prvog stavka točaka od i. do iv. ako nadležno tijelo smatra da relevantni pokazatelj ne pruža pošten i istinit prikaz glavnih djelatnosti i rizika grupe. Prije donošenja takve odluke nadležno tijelo savjetuje se s EBA-om i dostavlja potkrijepljeno i detaljno kvalitativno i kvantitativno obrazloženje. Nadležno tijelo uzima u obzir mišljenje EBA-e, a ako odluči od njega odstupiti, u roku od tri mjeseca od datuma primitka tog mišljenja EBA-i navodi razloge za odstupanje od relevantnog mišljenja;”;*vi. umeće se sljedeća točka:

„(20.a) „investicijski holding” znači investicijski holding kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 23. Uredbe (EU) 2019/2033 ■ ;”;

vii. točka 26. zamjenjuje se sljedećim:

„(26) „financijska institucija” znači društvo koje ispunjava oba sljedeća uvjeta:

- (a) nije institucija, čisti industrijski holding, **sekuritizacijski subjekt posebne namjene**, osigurateljni holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. točki (f) Direktive 2009/138/EZ ili mješoviti osigurateljni holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. **točki** (g) te direktive, **osim ako mješoviti osigurateljni holding ima instituciju koja je društvo kći**;

(b) zadovoljava jedan ili više sljedećih uvjeta:

- i. glavna djelatnost društva jest stjecanje udjela ili vlasništvo udjela ili obavljanje jedne ili više djelatnosti iz točaka od 2. do 12. i **točaka 15., 16. i 17.** Priloga I. Direktivi 2013/36/EU ili pružanje jedne ili više usluga ili obavljanje jedne ili više aktivnosti iz odjeljka A ili B Priloga I. Direktivi 2014/65/EU **■** u vezi s financijskim instrumentima iz odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;

- ii. društvo je investicijsko društvo, mješoviti financijski holding, investicijski holding, pružatelj platnih usluga prema kategorijama iz *članka 1. stavka 1. točaka od (a) do (d)* Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za pomoćne usluge;”;

* *Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).”;*

viii. umeće se sljedeća točka:

„(26.a) „čisti industrijski holding” znači društvo koje ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) njegova osnovna djelatnost jest stjecanje udjela ili vlasništvo udjela;

- (b) *nije* navedeno u točki 27. *podtočki (a) ili točki 27. podtočkama od (d) do (l) ovog stavka i nije investicijsko društvo ili društvo za upravljanje imovinom ni pružatelj platnih usluga kako je kategoriziran u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkama od (a) do (d) Direktive (EU) 2015/2366;*

■

- (c) *nema sudjelujućih udjela u subjektu financijskog sektora;*”;

- ix. u točki 27. podtočka (c) briše se;
- x. točka 28. zamjenjuje se sljedećim:

„(28) „matična institucija u državi članici” znači institucija u državi članici koja kao društvo kći ima instituciju ili financijsku instituciju ili koja ima sudjelujući udio u instituciji *ili* financijskoj instituciji ■ i koja sama po sebi nije društvo kći druge institucije koja ima odobrenje za rad u istoj državi članici niti financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga osnovanog u istoj državi članici;”;

xi. *točka 35. zamjenjuje se sljedećim* ■ :

■

„(35) „sudjelujući udio” znači sudjelujući udjel kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ili izravno ili neizravno vlasništvo nad 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala nekog društva;*

*Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).”;

xii. ■ točka 37. ■ zamjenjuje se *sljedećim*:

„(37) „kontrola” znači odnos između matičnog društva i društva kćeri, na način kako je opisano u članku 22. Direktive 2013/34/EU ili računovodstvenim standardima kojima institucija podliježe u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i društva;

*Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).”;

xiii. točka 52. zamjenjuje se sljedećim:

*„(52) „operativni rizik” znači rizik gubitka zbog neadekvatnih unutarnjih postupaka ili propusta, ljudskih pogrešaka i pogrešaka sustavâ ili vanjskih događaja, uključujući, **ali ne ograničavajući se na**, pravni rizik ili rizik informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), ali **isključujući** strateški i reputacijski rizik;”;*

xiv. umeću se sljedeće točke:

„(52a) „pravni rizik” znači ***rizik*** gubitka, uključujući rashode, novčane kazne, kazne ili odštete, ***koje institucija može pretrpjeti kao posljedicu*** događaja koji rezultiraju sudskim postupcima, uključujući sljedeće:

- (a) nadzorne mjere i privatne nagodbe;
- (b) propust djelovanja kad je radi ispunjenja pravne obveze potrebno djelovati;
- (c) djelovanje u cilju izbjegavanja ispunjenja pravne obveze;
- (d) povrede dužnosti, što su događaji koji proizlaze iz povrede dužnosti počinjene s namjerom ili iz nepažnje, uključujući neprimjereno pružanje financijskih usluga ***ili pružanje neodgovarajućih ili obmanjujućih informacija o financijskom riziku proizvoda koje prodaje institucija***;
- (e) neispunjenje zahtjeva koji proizlaze iz nacionalnih ili međunarodnih zakonskih ili zakonodavnih odredaba;
- (f) neispunjenje zahtjeva koji proizlaze iz ugovornih obveza ili internih pravila i kodeksa ponašanja utvrđenih u skladu s nacionalnim ili međunarodnim pravilima i praksama;
- (g) nepoštovanje etičkih pravila;

(52.b) „rizik modela” znači ***rizik*** gubitka ***koji proizlazi iz*** odluka koje *se* ponajprije temelje na rezultatima internih modela, i to zbog pogrešaka u ***oblikovanju***, razvoju, ***procjeni parametara***, primjeni, ***upotrebi*** ili ***praćenju*** tih modela, koje uključuju sljedeće:

- (a) nepravilno oblikovanje odabranog internog modela i njegova obilježja;
- (b) neadekvatnu provjeru primjerenosti odabranog internog modela za ocjenu financijskog instrumenta ili utvrđivanje cijene određenog proizvoda ili primjerenosti odabranog internog modela za primjenjive tržišne uvjete;
- (c) pogreške u primjeni odabranog internog modela;
- (d) netočne tržišne vrijednosti i mjerenje rizika kao posljedica pogreške pri knjiženju transakcije u sustavu trgovanja;

- (e) primjenu odabranog internog modela ili njegovih rezultata u svrhu za koju taj model nije namijenjen ili dizajniran, uključujući manipulaciju parametrima modeliranja;
- (f) nepravovremeno ili neodgovarajuće praćenje *ili provjeru* učinkovitosti modela *ili prediktivne sposobnosti* u svrhu procjene svrhovitosti odabranog internog modela;

(52.c) „rizik IKT-a” znači rizik gubitka ■ povezan s *bilo kojom razumno prepoznatljivom okolnošću* u vezi s uporabom mrežnih *i* informacijskih sustava *koji, ako se ostvari, može ugroziti sigurnost mrežnih i informacijskih sustava, bilo kojeg alata ili procesa ■ koji ovise o tehnologiji, operacija i procesa ■ ili pružanja usluga, stvarajući negativne učinke u digitalnom ili fizičkom okruženju*;

(52.d) „okolišni, socijalni *i* upravljački rizik ■ ” *ili* „ESG rizik” znači rizik ■ negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka okolišnih, socijalnih ili upravljačkih čimbenika (ESG čimbenici) na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije; *ESG rizici nastaju kroz tradicionalne kategorije financijskih rizika*;

(52.e) „okolišni rizik” znači rizik ■ bilo kakvog negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije, uključujući čimbenike koji se odnose na tranziciju prema ■ ciljevima *navedenima u članku 9. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća**;

■

okolišni rizik uključuje fizički rizik i tranzicijski rizik;

(52.f) „fizički rizik” kao dio ■ okolišnog rizika znači rizik ■ bilo kakvog negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka fizičkih utjecaja okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije;

- (52.g) „tranzicijski rizik” kao dio ■ okolišnog rizika znači rizik ■ bilo kakvog negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka tranzicije ■ prema okolišno održivom gospodarstvu na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije;
- (52.h) „socijalni rizik” znači rizik ■ bilo kakvog negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka socijalnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije;
- (52.i) „upravljački rizik” znači rizik ■ bilo kakvog negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećeg ili budućeg učinka upravljačkih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu te institucije;

* Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).”;

xv. točke (54), (55) i (56) zamjenjuju se sljedećim:

- „(54) „vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza” ili „PD” (engl. probability of default, PD) znači vjerojatnost neispunjavanja obveza dužnika, **ili, ako je to primjenjivo, kreditnog proizvoda** u jednogodišnjem razdoblju, a u kontekstu razrjeđivačkog rizika vjerojatnost razrjeđivanja u jednogodišnjem razdoblju;
- (55) „gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza” ili „LGD” (engl. loss given default, LGD) znači $\frac{\text{gubitak}}{\text{izloženost}}$ omjer gubitka po izloženosti koja se odnosi na jedan proizvod zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili, **ako je to primjenjivo, kreditnog** proizvoda i iznosa izloženosti **u trenutku nastanka statusa neispunjavanja obveze ili na određeni referentni datum** nakon datuma nastanka statusa neispunjavanja obveze, a u kontekstu razrjeđivačkog rizika, gubitak zbog razrjeđivačkog rizik znači $\frac{\text{gubitak}}{\text{izloženost}}$ omjer gubitka po izloženosti **povezanih s otkupljenim potraživanjem** zbog razrjeđivanja i iznosa izloženosti $\frac{\text{gubitak}}{\text{izloženost}}$ otkupljenog potraživanja;
- (56) „konverzijski faktor” ili „kreditni konverzijski faktor” ili „CCF” (engl. credit conversion factor, CCF) znači $\frac{\text{neiskorištenog iznosa preuzete obveze}}{\text{izloženost}}$ omjer $\frac{\text{neiskorištenog iznosa preuzete obveze}}{\text{izloženost}}$ neiskorištenog iznosa preuzete obveze iz jednog proizvoda koji bi mogao biti iskorišten po tom proizvodu **u određenom trenutku** prije neispunjavanja obveze $\frac{\text{neiskorištenog iznosa preuzete obveze}}{\text{izloženost}}$ i koji bi stoga $\frac{\text{neiskorištenog iznosa preuzete obveze}}{\text{izloženost}}$ bio nepodmiren u trenutku neispunjavanja obveze $\frac{\text{neiskorištenog iznosa preuzete obveze}}{\text{izloženost}}$ i neiskorištenog iznosa preuzete obveze iz tog proizvoda; iznos preuzete obveze jednak je odobrenom limitu, osim ako je limit koji nije odobren veći;”;

I

xvi. točke 58., 59. i 60. zamjenjuju se sljedećim:

- „(58) „materijalna kreditna zaštita” ili „FCP” (engl. funded credit protection, FCP) znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz prava te institucije da, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika *ili kreditnog proizvoda* ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih s dužnikom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i iznosa potraživanja prema instituciji ili ga zamijeni iznosom razlike;
- (59) „nematerijalna kreditna zaštita” ili „UFCP” (engl. unfunded credit protection, UFCP) znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz obveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili *kreditnog proizvoda ili* nastanka drugih određenih kreditnih događaja;
- (60) „instrument koji se može smatrati gotovinom” znači certifikat o depozitu, obveznica, uključujući pokrivenu obveznicu, ili bilo koji drugi nepodređeni instrument koji je izdala institucija kreditor, za koji je toj instituciji kreditoru već u cijelosti plaćeno i koji će institucija bezuvjetno iskupiti po njegovoj nominalnoj vrijednosti;”;

xvii. umeće se sljedeća točka:

„(60.a) „investicijsko zlato” znači zlato kao roba, uključujući zlatne poluge, pločice i zlatnike koji se uobičajeno prihvaćaju na tržištu plemenitih kovina ako likvidno tržište plemenitih kovina postoji, a čija se vrijednost određuje na temelju vrijednosti sadržaja zlata definiranog čistoćom i masom, a ne interesom numizmatičara;”;

xviii. umeće se sljedeća točka:

„(74.a) „vrijednost nekretnine” znači vrijednost *stambene nekretnine ili poslovne nekretnine* utvrđena u skladu s člankom 229. stavkom 1.;”;

xix. točka 75. zamjenjuje se sljedećim:

(75) „stambena nekretnina” znači jedno od sljedećeg:

- (a) nekretnina namijenjena stanovanju i koja zadovoljava primjenjive propise koji omogućavaju korištenje u svrhu stanovanja;

- (b) nekretnina u izgradnji namijenjena stanovanju, uz uvjet da se može očekivati da će ta nekretnina zadovoljiti sve primjenjive propise koji omogućavaju korištenje za svrhu stanovanja;
- (c) pravo stanovanja u stanovima stambenih zadruga koje se nalaze u Švedskoj;
- (d) pripadajuće zemljište uz nekretninu iz podtočke (a), (b) ili (c);”;

xx. umeću se sljedeće točke:

„(75.a) „poslovna nekretnina” znači svaka nekretnina koja nije stambena nekretnina
■ ;

(75.b) „izloženost osigurana nekretninama koje donose prihod” *ili* „IPRE izloženost” (engl. income producing real estate exposure, IPRE) ■ znači izloženost osigurana jednom ili više stambenih nekretnina ili poslovnih nekretnina pri čemu ispunjenje kreditnih obveza po toj izloženosti bitno ovisi o novčanim tokovima ostvarenima od tih nekretnina kojima je ta izloženost osigurana, a ne o kapacitetu dužnika za ispunjenje kreditnih obveza sredstvima iz drugih izvora; ***primarni izvor takvih novčanih tokova su plaćanja od najma ili iznajmljivanja, ili prihodi od prodaje stambene nekretnine ili poslovne nekretnine;***

(75.c) „izloženost koja nije osigurana nekretninama koje donose prihod” *ili* „izloženost koja nije **IPRE**” znači svaka izloženost osigurana jednom ili više stambenih nekretnina ili poslovnih nekretnina koja nije izloženost **IPRE**;

(75.d) „izloženost osigurana stambenom nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na stambenoj nekretnini” znači izloženost osigurana ■ stambenom nekretninom *ili izloženost koja se takvom smatra u skladu s člankom 108. stavkom 4.*;

(75.e) „izloženost osigurana poslovnom nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na poslovnoj nekretnini” znači izloženost osigurana ■ poslovnom nekretninom ■ ;

(75.f) „izloženost osigurana nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na nekretnini” ili „izloženost osigurana nekretninom kao kolateralom” znači izloženost osigurana ■ stambenom nekretninom ili poslovnom nekretninom ili *izloženost koja se takvom smatra u skladu s člankom 108. stavkom 4.*”;

xxi. točka 78. zamjenjuje se sljedećim:

(78) „jednogodišnja stopa neispunjavanja obveza” znači omjer između broja *dužnika odnosno, ako se definicija statusa neispunjavanja obveza primjenjuje na razini kreditnog proizvoda na temelju članka 178. stavka 1. drugog podstavka, kreditnih proizvoda za koje se smatra da je došlo do neispunjavanja obveza* u razdoblju koje započinje godinu dana prije datuma opservacije T i broja dužnika ili ■ , ako se *definicija statusa neispunjavanja obveza* primjenjuje na razini kreditnog proizvoda na temelju članka 178. stavka 1. drugog podstavka, kreditnih proizvoda pripisanih tom razredu ili skupini godinu dana prije datuma opservacije T;”:

xxii. umeću se sljedeće točke:

„(78a) „izloženosti stjecanja zemljišta, razvoja i građenja” ili „ADC izloženosti ” znači izloženosti prema trgovačkim društvima ili subjektima posebne namjene kojima se financira bilo koje stjecanje zemljišta u svrhu razvoja i građenja ili se financira razvoj i građenje bilo kojih stambenih nekretnina ili poslovnih nekretnina;

(78.b) „izloženost koja nije ADC” znači svaka izloženost osigurana jednom ili više stambenih nekretnina ili poslovnih nekretnina koja nije ADC izloženost;”;

xxiii. točka 79. briše se;

xxiv. točka 114. zamjenjuje se sljedećim:

„(114) „neizravno ulaganje” znači svaka izloženost prema posredniku koji je izložen instrumentima kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obvezama koje izdaje institucija, pri čemu se, u slučaju da instrumenti kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obveze koje izdaje institucija budu trajno otpisani, gubitak koji bi institucija ostvarila ne bi značajno razlikovao od gubitka koji bi institucija ostvarila u slučaju izravnog ulaganja u te instrumente kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili te obveze koje izdaje institucija;”;

xxv. točka 126. zamjenjuje se sljedećim:

„(126) „sintetsko ulaganje” znači ulaganje institucije u financijski instrument čija je vrijednost izravno povezana s vrijednošću instrumenata kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obveza koje izdaje institucija;”;

xxvi. u točki 127. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) institucije su uključene u punu konsolidaciju u skladu s člankom 22.

Direktive 2013/34/EU te su obuhvaćene nadzorom na konsolidiranoj osnovi institucije koja je matična institucija u državi članici u skladu s dijelom prvim glavom II. poglavljem 2. ove Uredbe i podliježu kapitalnim zahtjevima;”;

xxvii. točka 144. zamjenjuje se sljedećim:

„(144) „organizacijska jedinica za trgovanje” znači jasno određena skupina trgovaca koju je institucija osnovala u skladu s člankom 104.b stavkom 1. radi zajedničkog upravljanja portfeljem pozicija u knjizi trgovanja, ili pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz stavaka 5. i 6. tog članka, u skladu s jasno određenom i dosljednom poslovnom strategijom i koja posluje u okviru iste strukture za upravljanje rizicima;”;

xxviii. ■ u točki 145. *podtočka (f)* zamjenjuje se sljedećim:

„(f) konsolidirana imovina ili obveze institucije koje se odnose na aktivnosti s ugovornim stranama koje se nalaze u Europskom gospodarskom prostoru, isključujući izloženosti unutar grupe u Europskom gospodarskom prostoru, premašuju 75 % konsolidirane ukupne imovine institucije i konsolidiranih ukupnih obveza institucije, osim izloženosti unutar grupe u oba slučaja.”;

xxix. dodaju se sljedeće točke ■ :

„(151) „obnovljiva izloženost” znači svaka izloženost kod koje postoji mogućnost da dužnikov iskorišteni iznos varira ovisno o njegovoj odluci da posuđuje i otplaćuje, do dogovorenog iznosa ograničenja;

(152) „transakcijska izloženost ” znači svaka obnovljiva izloženost koja je uredno otplaćivana barem zadnjih 12 mjeseci i koja je jedno od sljedećeg:

- (a) izloženost za koju je, redovito barem svakih 12 mjeseci, sljedeći predviđeni datum uplate iznosa za plaćanje utvrđen kao iskorišteni iznos na prethodno utvrđeni referentni datum, s predviđenim datumom otplate najkasnije nakon 12 mjeseci, uz uvjet da je u prethodnih 12 mjeseci iznos za plaćanje bio u cijelosti podmiren na svaki predviđeni datum uplate;
- (b) dopušteno prekoračenje bez povlačenja u prethodnih 12 mjeseci;

- (153) „subjekt iz sektora fosilnih goriva” znači trgovačko društvo, poduzetnik ili društvo koje je statistički klasificirano kao društvo čija je glavna gospodarska djelatnost u sektoru gospodarskih djelatnosti ugljena, nafte ili plina, kako je utvrđeno u obrascu 3. Priloga XXXIX. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/637* i kako je utvrđeno upućivanjem na oznake statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti (NACE Revision 2) navedene u odjeljcima B, C, D i G Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća**;*
ako glavna gospodarska djelatnost trgovačkog društva, poduzetnika ili društva nije razvrstana na temelju oznaka NACE Revision 2 utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 ili nacionalne klasifikacije koja iz njih proizlazi, institucije konzervativno utvrđuju obavlja li to trgovačko društvo, poduzetnik ili društvo svoju glavnu djelatnost u jednom od tih sektora;
- (154) „izloženosti na koje utječu okolišni ili socijalni čimbenici” znači izloženosti koje ometaju ambicije Unije da ostvari svoje regulatorne ciljeve povezane s ESG čimbenicima na način koji bi mogao imati negativan financijski učinak na institucije u Uniji;*

(155) „subjekt u području bankarstva u sjeni” znači subjekt koji obavlja bankarske aktivnosti izvan propisanog okvira;

**Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/637 od 15. ožujka 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za institucije o javnoj objavi informacija iz dijela osmog glava II. i III. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013, Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/1555, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/200 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/2295 (SL L 136, 21.4.2021., str. 1.).*

***Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).”:*

xxx. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke 1. podtočaka (b)ii. i (b)iii., ako je društvo dio grupe iz treće zemlje, ukupna imovina svake podružnice grupe iz treće zemlje koja je dobila odobrenje za rad u Uniji uključena je u kombiniranu ukupnu vrijednost imovine svih društava u grupi.

Za potrebe prvog podstavka točke 1. podtočke (b)iii., konsolidirajuće nadzorno tijelo može od društva zatražiti sve relevantne informacije kako bi donijelo svoju odluku.

Za potrebe prvog podstavka točke 52.a pravni rizik ne podrazumijeva isplate trećim osobama ili zaposlenicima i dospjela plaćanja za goodwill zbog poslovnih prilika, pri čemu se ne krše pravila ili načela etičnog ponašanja i pri čemu institucija pravodobno ispunjava sve obveze. Pravni rizik ne podrazumijeva ni vanjske pravne troškove ako se događaj zbog kojeg su nastali ti vanjski troškovi ne smatra operativnim rizikom.

Za potrebe prvog podstavka točke 145. podtočke (e), institucija može isključiti pozicije u izvedenicama koje je zauzela sa svojim nefinancijskim klijentima i pozicije u izvedenicama koje koristi za zaštitu tih pozicija, uz uvjet da ukupna vrijednost isključenih obveznica izračunana u skladu s člankom 273.a stavkom 3. ne premašuje 10 % ukupne bilančne i izvanbilančne imovine institucije.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„5. EBA do ... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, u kojima navodi kriterije za utvrđivanje djelatnosti iz stavka 1. prvog podstavka točke 18. ovog članka.”;

2. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„(3) „očekivani gubitak” ili „EL” (engl. expected loss, EL) znači omjer, koji se odnosi na jedan proizvod, između iznosa za koji se očekuje da će biti izgubljen po određenoj izloženosti zbog bilo čega od sljedećeg:

- (a) potencijalnog neispunjavanja obveza dužnika tijekom jednogodišnjeg razdoblja i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze;
- (b) potencijalnog razrjeđivačkog događaja tijekom jednogodišnjeg razdoblja i iznosa izloženosti na datum nastanka razrjeđivačkog događaja;”;

(b) dodaju se sljedeće točke:

- „(4) „kreditna obveza” znači svaka obveza koja proizlazi iz ugovora o kreditu, uključujući glavnicu, obračunane kamate i naknade koje duguje dužnik ■ ;
- (5) „kreditna izloženost” znači svaka bilančna ■ ili svaka izvanbilančna stavka na temelju koje nastaje ili može nastati kreditna obveza;
- (6) „proizvod” *ili „kreditni proizvod”* znači kreditna izloženost koja proizlazi iz ugovora ili skupa ugovora između dužnika i institucije;
- (7) „marža konzervativnosti” znači ■ uvećanje sadržano u procjenama *parametara* rizika ■ kako bi se obuhvatio očekivani raspon pogrešaka u procjenama koje proizlaze iz utvrđenih nedostataka u podacima, metodama, modelima te iz promjena u standardima odobravanja, sklonosti preuzimanju rizika, politikama oporavka i svakom drugom izvoru dodatne neizvjesnosti, kao i iz općih pogrešaka u procjenama;
- (8) *„odgovarajuća prilagodba” znači učinak na procjene parametara rizika koji proizlazi iz primjene metodologija u okviru procjene parametara rizika s ciljem utvrđivanja nedostataka u podacima, metodama procjene te s ciljem uzimanja u obzir promjena u standardima odobravanja, sklonosti preuzimanju rizika, politikama oporavka i svakom drugom izvoru dodatne neizvjesnosti u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se izbjegla pristranost u procjenama parametara rizika;*

- (9) „mali i srednji poduzetnik ili „MSP” znači trgovačko društvo, poduzetnik ili društvo koje je prema svojim najnovijim konsolidiranim financijskim izvještajima ostvarilo godišnji promet do 50 000 000 EUR;”
- (10) „preuzeta obveza” znači svaki ugovorni aranžman kojim institucija klijentu nudi, a klijent prihvati, odobrenje kredita, kupnju imovine ili izdavanje kreditnog supstituta; svaki *takav* aranžman koji institucija u svakom trenutku može bezuvjetno opozvati bez prethodne obavijesti dužniku ili svaki aranžman koji institucija može opozvati ako dužnik ne ispuni uvjete utvrđene u dokumentaciji proizvoda, uključujući uvjete koje je dužnik obavezan ispunjavati prije prvog ili svakog sljedećeg povlačenja u skladu s tim aranžmanom; osim ako ugovorni aranžman ispunjava sve uvjete navedene u nastavku:
- (a) ugovorni aranžmani za čiju uspostavu ili vođenje institucija nije primila naknade ili provizije;
 - (b) ugovorni aranžmani u kojima je klijent dužan podnijeti zahtjev instituciji za prvo i svako sljedeće povlačenje u okviru tih ugovornih aranžmana;

- (c) ugovorni aranžmani u kojima institucija ima punu ovlast za izvršenje svakog povlačenja neovisno o tome ispunjava li klijent uvjete utvrđene u dokumentaciji ugovornog aranžmana;
 - (d) ugovorni aranžmani instituciji **omogućuju** procjenu kreditne sposobnosti klijenta neposredno prije donošenja odluke o izvršenju svakog povlačenja **i institucija je provela i primjenjuje interne postupke kojima se osigurava da se takva procjena provede prije izvršenja svakog povlačenja;**
 - (e) ugovorni aranžmani koji se nude trgovačkom društvu, uključujući MSP, koje se redovito pomno prati;
- (11) „preuzeta obveza koja se može bezuvjetno opozvati” znači svaka preuzeta obveza čiji uvjeti instituciji dopuštaju da, u svakom trenutku i bez prethodne obavijesti dužniku, tu preuzetu obvezu opozove do najviših razina omogućenih propisima o zaštiti potrošača i povezanim pravnim aktima, **ako je to primjenjivo**, ili koja djelotvorno predviđa automatski opoziv zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika.”;

3. *umeće se sljedeći članak:*

„Članak 5.a

Definicije koje su specifične za kriptoimovinu

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „kriptoimovina” znači kriptoimovina kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 5. Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća* koja nije digitalna valuta središnje banke;*
- (2) „token elektroničkog novca” ili „token e-novca” znači token elektroničkog novca ili token e-novca kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 7. Uredbe (EU) 2023/1114;*
- (3) „izloženost kriptoimovini” znači imovina ili izvanbilančna stavka koja se odnosi na kriptoimovinu koja dovodi do kreditnog rizika, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, operativnog rizika ili likvidnosnog rizika;*

- (4) *„tradicionalna imovina” znači bilo koja imovina koja nije kriptoimovina, i obuhvaća:*
- (a) *financijske instrumente kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 50. ove Uredbe;*
 - (b) *novčana sredstva kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366;*
 - (c) *depozite kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 3. Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća **, uključujući strukturirane depozite;*
 - (d) *sekuritizacijske pozicije u kontekstu sekuritizacije kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 2017/2402;*
 - (e) *proizvode neživotnog ili životnog osiguranja koji su obuhvaćeni vrstama osiguranja navedenima u prilogima I. i II. Direktivi 2009/138/EZ ili ugovorima o reosiguranju i retrocesiji iz te direktive;*
 - (f) *mirovinske proizvode kojima je, na temelju nacionalnog prava, priznato da im je prvotna svrha pružati ulagatelju dobit u mirovini, te koji ulagatelju daju pravo na određene koristi;*

- (g) službeno priznate programe strukovnog mirovinskog osiguranja koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća^{***} ili Direktive 2009/138/EZ;*
- (h) proizvode individualnog mirovinskog osiguranja za koje je na temelju nacionalnog prava propisan financijski doprinos poslodavca i kod kojih poslodavac ili zaposlenik ne mogu birati proizvod mirovinskog osiguranja ili osiguravatelja;*
- (i) paneuropski osobni mirovinski proizvod kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2019/1238 Europskog parlamenta i Vijeća^{***};*
- (j) sustave socijalne sigurnosti obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća^{****} i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća^{*****};*
- (5) „tokenizirana tradicionalna imovina” znači vrsta kriptovalute koja predstavlja tradicionalnu imovinu, uključujući token e-novca;*
- (6) „token vezan uz imovinu” znači token vezan uz imovinu kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 6. Uredbe (EU) 2023/1114;*
- (7) „usluga povezana s kriptovalutom” znači usluga povezana s kriptovalutom kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 16. Uredbe (EU) 2023/1114.*

** Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptovaluta i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).*

*** Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).*

**** Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.).*

***** Uredba (EU) 2019/1238 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o paneuropskom osobnom mirovinskom proizvodu (PEPP) (SL L 198, 25.7.2019., str. 1.).*

****** Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.04.2004., str. 1.).*

****** Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).”;*

I

4. članak 10.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.a

Primjena bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi ako su investicijska društva matična društva

Za potrebe ovog poglavlja, investicijska društva i investicijski holdinzi smatraju se matičnim financijskim holdinzima u državi članici ili matičnim financijskim holdinzima iz **EU-a** ako su takva investicijska društva ili investicijski holdinzi matična društva institucije ili investicijskog društva na koje se primjenjuje ova Uredba iz članka 1. stavka 2. ili stavka 5. Uredbe (EU) 2019/2033.”;

5. u članku **13. stavku 1., drugi podstavak** zamjenjuje se sljedećim:

I

„Velika društva kćeri matičnih institucija iz EU-a dužna su objavljivati informacije utvrđene u člancima 437., 438., 440., 442., 449.a, 449.b, 450., 451., 451.a i 453. na pojedinačnoj osnovi ili, ako je to primjenjivo, na potkonsolidiranoj osnovi u skladu s ovom Uredbom i Direktivom 2013/36/EU.”;

6. članak 18. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. briše se;
- (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Sudjelujući udjeli u institucijama i financijskim institucijama kojima upravlja društvo uključeno u konsolidaciju zajedno s jednim ili više društava koja nisu uključena u konsolidaciju konsolidiraju se razmjerno udjelu u kapitalu, ako je odgovornost tih društava ograničena visinom njihova udjela u kapitalu.”;

- (c) u stavku 6. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela posebno mogu dopustiti ili zahtijevati primjenu metode navedene u članku 22. stavcima 7., 8. i 9. Direktive 2013/34/EU.”;

- (d) u stavku 7. prvi podstavak ■ zamjenjuje se sljedećim:

„Ako institucija ima društvo kći koje nije institucija ili financijska institucija ili ima sudjelujući udio u takvom društvu, na to društvo kći ili sudjelujući udio primjenjuje metodu udjela. Ta metoda, međutim, ne smije biti osnova za uključivanje dotičnih društava u nadzor na konsolidiranoj osnovi.”;

(e) u stavku 8. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela mogu zahtijevati punu ili razmjernu konsolidaciju društva kćeri ili društva u kojem institucija ima sudjelujući udio ako to društvo kći ili društvo nije institucija ili financijska institucija i ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

(f) umeće se sljedeći stavak:

„10. EBA do... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe **o izmjeni**] Komisiji podnosi izvješće o potpunosti i primjerenosti [1] definicija i odredaba ove Uredbe koje se odnose na nadzor na konsolidiranoj razini svih vrsta rizika kojima su institucije izložene. EBA osobito provjerava sve moguće preostale razlike u tim definicijama i odredbama, njihovu usklađenost s primjenjivim računovodstvenim okvirom te sve druge aspekte koji bi mogli nenamjerno ograničiti konsolidiran nadzor, sveobuhvatan i prilagodljiv novim izvorima ili vrstama rizika ili struktura koji bi mogli uzrokovati regulatornu arbitražu. EBA [2] ažurira svoje izvješće **najmanje jedanput svake dvije godine**.

Komisija **prema potrebi**, na temelju EBA-inih nalaza, **Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog radi prilagođavanja** relevantnih definicija ili opsega bonitetne konsolidacije.”;

7. **članak 19. mijenja se kako slijedi:**

(a) u stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Institucija ili financijska institucija koje su društvo kći ili društvo u kojem se drži sudjelujući udio ne moraju biti uključene u konsolidaciju ako ukupni iznos imovine i izvanbilančnih stavki dotičnog društva ne prelazi niži od sljedeća dva iznosa:”;

(b) u stavku 2. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela odgovorna za provođenje nadzora na konsolidiranoj osnovi u skladu s člankom 111. Direktive 2013/36/EU mogu odlučiti na pojedinačnoj osnovi da u sljedećim slučajevima institucija ili financijska institucija koja je društvo kći ili koja drži sudjelujući udio ne mora biti uključena u konsolidaciju:”;

8. članak 20. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) o zahtjevima za izdavanje odobrenja iz članka 143. stavka 1., članka 151. stavka 9., članka 283. i članka **325.az** koje podnesu matična institucija iz EU-a i njezina društva kćeri ili koje zajednički podnesu društva kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a, kako bi donijela odluku o izdavanju traženog odobrenja i potencijalno odredila uvjete koji bi se trebali primjenjivati na takvo odobrenje;”;

ii. treći podstavak briše se;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ako matična institucija iz EU-a i njezina društva kćeri, društva kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a primjenjuju IRB pristup iz članka 143. na jedinstvenoj osnovi, nadležna tijela dopuštaju da kvalificirajuće kriterije iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. odjeljka 6. ispune matično društvo i njegova društva kćeri promatrani zajedno, na način koji je u skladu sa strukturom grupe i njezinim sustavima, procesima i metodama upravljanja rizicima.”;

(c) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje proces zajedničkog odlučivanja iz stavka 1. točke (a) ovog članka u vezi sa zahtjevima za izdavanje odobrenja iz članka 143. stavka 1., članka 151. stavka 9. te članaka 283. i 325.az radi lakšeg donošenja zajedničkih odluka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

9. članak 22. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 22.

Potkonsolidacija subjekata u trećim zemljama

1. *Institucije koje su društva kćeri ili posrednički financijski holdinzi kćeri ili posrednički mješoviti financijski holdinzi koji su društva kćeri primjenjuju zahtjeve iz članaka 89., 90. i 91. i dijelova trećeg, četvrtog i sedmog te povezane izvještajne zahtjeve utvrđene u dijelu sedmom A na temelju svojeg potkonsolidiranog položaja ako imaju instituciju ili financijsku instituciju kao društvo kći u trećoj zemlji ili ako imaju sudjelujući udio u takvom društvu.*
2. *Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucije koje su društva kćeri ili posrednički financijski holdinzi koji su društva kćeri ili posrednički mješoviti financijski holdinzi kćeri mogu ne primjenjivati zahtjeve iz članaka 89., 90 i 91. i dijela trećeg, četvrtog i sedmog te povezane zahtjeve za izvješćivanje iz dijela sedmog A na osnovi svojeg potkonsolidiranog položaja ako je vrijednost ukupne imovine i izvanbilančnih stavki društava kćeri i sudjelujućih udjela u trećim zemljama manja od 10 % ukupne vrijednosti imovine i izvanbilančnih stavki institucije koja je društvo kći ili posredničkog financijskog holdinga koji je društvo kći ili posredničkog mješovitog financijskog holdinga koji je društvo kći.”;*

10. u članku 27. stavku 1. točki (a) podtočka v. briše se;

11. članak 34. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 34.

Dodatna vrijednosna usklađenja

1. Institucije primjenjuju zahtjeve iz članka 105. na svu svoju imovinu mjerenu po fer vrijednosti pri izračunu iznosa svog regulatornog kapitala i odbijaju od redovnog osnovnog kapitala iznos svih potrebnih dodatnih vrijednosnih usklađenja.

2. Odstupajući od prvog stavka, u iznimnim okolnostima čije se postojanje utvrđuje na temelju mišljenja EBA-e u skladu sa stavkom 3., institucije mogu smanjiti ukupna dodatna vrijednosna usklađenja pri izračunu ukupnog iznosa koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala.

3. Za potrebe mišljenja iz stavka 2., EBA prati tržišne uvjete kako bi ocijenila jesu li nastupile iznimne okolnosti te ako jesu, o tome odmah obavještava Komisiju.

4. EBA *uz savjetovanje s ESMA-om* sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju pokazatelji i uvjeti na temelju kojih će odrediti iznimne okolnosti iz stavka 2., kao i smanjenje ukupnih agregiranih dodatnih vrijednosnih usklađenja iz tog stavka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do ... [] 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove *Uredbe o izmjeni*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

12. članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) za institucije koje iznose izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju primjenom pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (IRB pristup), IRB manjak, ako je to primjenjivo, koji se izračunava u skladu s člankom 159.,”;

ii. točka (k) mijenja se kako slijedi:

1. točka v. briše se;

2. *dodaje se sljedeća točka:*

„vi. izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-u kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1 250 % u skladu s člankom 132. stavkom 2. drugim podstavkom.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Isključivo za potrebe izračuna primjenjivog iznosa nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti u skladu sa stavkom 1. točkom (m) ovog članka, odstupajući od članka 47.c i nakon što je obaviješteno nadležno tijelo, primjenjivi iznos nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti koje je kupila specijalizirana institucija za restrukturiranje duga jednak je nuli. Odstupanje iz ovog podstavka primjenjuje se na pojedinačnoj osnovi i, u slučaju grupa u kojima sve institucije ispunjavaju uvjete za specijaliziranu instituciju za restrukturiranje duga, na konsolidiranoj osnovi.

Za potrebe ovog stavka „specijalizirana institucija za restrukturiranje duga” znači institucija koja je tijekom prethodne financijske godine na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi ispunjavala sve sljedeće uvjete:

(a) glavna djelatnost institucije je kupnja i restrukturiranje neprihodujućih izloženosti te upravljanje njima u skladu s jasnim i učinkovitim internim postupkom donošenja odluka koji provodi njezino upravljačko tijelo;

- (b) računovodstvena vrijednost izmjerena ne uzimajući u obzir ispravke vrijednosti za kreditni rizik vlastitih odobrenih kredita ne prelazi 15 % njezine ukupne imovine;*
- (c) najmanje 5 % računovodstvene vrijednosti izmjerene ne uzimajući u obzir ispravke vrijednosti za kreditni rizik vlastitih odobrenih kredita čini potpuno ili djelomično refinanciranje ili prilagodbu relevantnih uvjeta kupljenih neprihodujuće izloženosti koje se smatraju mjerom restrukturiranja u skladu s člankom 47.b;*
- (d) ukupna vrijednost imovine institucije ne premašuje 20 milijardi EUR;*
- (e) institucija kontinuirano održava omjer neto stabilnih izvora financiranja od najmanje 130 %;*
- (f) depoziti po viđenju institucije ne premašuju 5 % ukupnih obveza institucije.*

Specijalizirana institucija za restrukturiranje duga bez odgode obavješćuje nadležno tijelo ako jedan ili više uvjeta iz drugog podstavka više nisu ispunjeni. Nadležna tijela najmanje jednom godišnje obavješćuju EBA-u o primjeni ovog stavka od strane institucija pod njihovim nadzorom.

EBA uspostavlja, održava i objavljuje popis specijaliziranih institucija za restrukturiranje duga. EBA prati aktivnosti specijaliziranih institucija za restrukturiranje duga i do 31. prosinca 2028. izvješćuje Komisiju o rezultatima takvog praćenja i, prema potrebi, savjetuje Komisiju o tome jesu li uvjeti da bi se ta institucija smatrala „specijaliziranom institucijom za restrukturiranje duga” dovoljno utemeljeni na riziku i primjereni u smislu davanja prednosti sekundarnom tržištu neprihodujućih kredita te procjenjuje jesu li potrebni dodatni uvjeti.”;

13. u članku 46. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. odbici iz članka 36. stavka 1. točaka od (a) do (g), točke (k) podtočaka od ii. *do vi.* i točaka (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;”;

14. *članak 47.c mijenja se kako slijedi:*

(a) *stavak 4. mijenja se kako slijedi:*

i. *uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:*

„Odstupajući od stavka 3. ovog članka, sljedeći faktori primjenjuju se na dio neprihodujuće izloženosti za koji jamstvo ili protujamstvo pruža priznati pružatelj zaštite iz članka 201. stavka 1. točaka od (a) do (e), ako bi neosiguranim izloženostima u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. bio dodijeljen ponder rizika od 0 %:”;

ii. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 1 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana osme godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, osim ako je priznati pružatelj zaštite pristao ispuniti sve dužnikove obveze plaćanja prema instituciji u cijelosti i u skladu s izvorno ugovorenim rokovima za ugovorna plaćanja, u kojem se slučaju primjenjuje faktor 0 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od stavka 3., zahtjevi utvrđeni u ovom članku ne primjenjuju se na dio neprihodujuće izloženosti za koji jamči ili koji osigurava službena agencija za kreditiranje izvoza.”;

15. u članku 48. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke od ii. **do vi.** i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;

(b) u točki (b) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke od ii. **do vi.** i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;

16. u članku 49. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu sa stavkom 1. smatraju se izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 2.

Ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu sa stavkom 2. ili stavkom 3. smatraju se izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika 100 %.”;

17. u članku 60. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:
- „ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke od ii. **do vi.** i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;
18. u članku 62. prvom stavku točka (d) zamjenjuje se sljedećim:
- „(d) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 3., IRB višak, ako je to primjenjivo, neumanjen za porezne učinke, koji se izračunava u skladu s člankom 159. do 0,6 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom izračunanih u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 3.”;
19. u članku 70. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:
- „ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke od ii. **do vi.** i točke (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;

20. u članku 72.b stavku 3. prvom podstavku uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Osim obveza iz stavka 2. ovog članka sanacijsko tijelo može smatrati da obveze ispunjavaju uvjete za instrumente prihvatljivih obveza do ukupnog iznosa koji ne premašuje 3,5 % iznosa ukupne izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. pod sljedećim uvjetima:”;

21. u članku 72.i stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke od ii. **do iv.** i točke (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;”;

22. **članak 74. zamjenjuje se sljedećim:**

„Članak 74.

Ulaganja u instrumente kapitala reguliranih subjekata financijskog sektora koji ne ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital

Institucije ne odbijaju od bilo kojeg elementa regulatornog kapitala izravna, neizravna ili sintetska ulaganja u instrumente kapitala reguliranog subjekta financijskog sektora koji ne ispunjavaju uvjete za regulatorni kapital tog subjekta. Institucije primjenjuju ponderu rizika na takva ulaganja u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2.”;

23. članak 84. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) redovni osnovni kapital društva kćeri umanjen za niži iznos od sljedećeg:

i. iznos redovnog osnovnog kapitala društva kćeri koji treba ispunjavati sljedeće:

1. ako je društvo kći jedno od ***onih navedenih u članku 81. stavku 1. točki (a) ove Uredbe, ali ne investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik***, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (a) ove Uredbe, zahtjevâ iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom;

2. *ako je društvo kći investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik, zbroj zahtjeva iz članka 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom;*
- ii. *iznos konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala koji se odnosi na to društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (a) ove Uredbe, zahtjeva iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti redovnim osnovnim kapitalom;”;*

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka točke (a), nadležno tijelo može dopustiti instituciji da oduzme bilo koji od iznosa iz točke (a) podtočke i. ili ii. nakon što ta institucija nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokaže da je dodatni iznos manjinskog udjela dostupan za apsorpciju gubitaka na konsolidiranoj razini.”;

(b) u stavku 5. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) on konsolidira instituciju kći u kojoj ima samo manjinski udio na osnovi odnosa kontrole u smislu članka 4. stavka 1. točke 37.;”;

24. u članku 85. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) osnovni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećeg:

i. iznos osnovnog kapitala društva kćeri koji treba ispunjavati sljedeće:

- 1. ako je društvo kći jedno od onih iz članka 81. stavka 1. točke (a) ove Uredbe, ali ne investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b) ove Uredbe, zahtjeva iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati osnovnim kapitalom;*

2. ako je društvo kći investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik, zbroj zahtjeva iz članka 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati osnovnim kapitalom;

ii. iznos konsolidiranog osnovnog kapitala koji se odnosi na to društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b) ove Uredbe, zahtjevâ iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti osnovnim kapitalom;”;

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka točke (a), nadležno tijelo može dopustiti instituciji da oduzme bilo koji od iznosa iz točke (a) podtočke i. ili ii. nakon što ta institucija nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokaže da je dodatni iznos osnovnog kapitala dostupan za apsorpciju gubitaka na konsolidiranoj razini.”;

25. članak 87. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) regulatorni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećega:

i. iznos regulatornog kapitala društva kćeri koji treba ispunjavati sljedeće:

- 1. ako je društvo kći jedno od onih iz članka 81. stavka 1. točke (a) ove Uredbe, ali ne investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c) ove Uredbe, zahtjeva iz članka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati regulatornim kapitalom;*
- 2. ako je društvo kći investicijsko društvo ili investicijski holding posrednik, zbroj zahtjeva iz članka 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati regulatornim kapitalom;*

- ii. *iznos regulatornog kapitala koji se odnosi na to društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c) ove Uredbe, zahtjevâ iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebnih kapitalnih zahtjeva iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili bilo kojih lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispuniti regulatornim kapitalom;*”;

I

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka točke (a), nadležno tijelo može dopustiti instituciji da oduzme bilo koji od iznosa iz točke (a) podtočke i. ili ii. nakon što ta institucija nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokaže da je dodatni iznos osnovnog kapitala dostupan za apsorpciju gubitaka na konsolidiranoj razini.”;

26. umeće se sljedeći članak:

„Članak 88.b

Društva u trećim zemljama

Za potrebe ove glave, pojmovi „investicijsko društvo” i „institucija” odnose se i na društva osnovana u trećim zemljama koja bi, da imaju poslovni nastan u Uniji, bila obuhvaćena definicijama tih pojmova iz ove Uredbe.”;

27. ■ članak 89.■ *mijenja se kako slijedi:*

(a) *stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:*

„1. Na kvalificirani udio čiji iznos premašuje 15 % priznatog kapitala institucije u društvu koje nije subjekt financijskog sektora primjenjuju se odredbe iz stavka 3.

2. *Na ukupan iznos kvalificiranih udjela institucije u društvima osim u društvima iz stavka 1. koji premašuje 60 % njezina priznatog kapitala primjenjuje se stavak 3.”;*

(b) *stavak 4. briše se;*

28. članak 92. mijenja se kako slijedi:

(a) *stavci* 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. *Institucije* izračunavaju iznos ukupne izloženosti riziku kako slijedi:

$$\text{TREA} = \max \{ \text{U-TREA}; x \cdot \text{S-TREA} \}$$

pri čemu:

TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta;

U-TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta bez primjene donje granice koji se izračunava u skladu sa stavkom 4.;

S-TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta dobiven primjenom standardiziranog izračuna u skladu sa stavkom 5.;

$x = 72,5 \%$.

*Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, država članica može odlučiti da je iznos ukupne izloženosti riziku **iznos ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice**, izračunan u skladu sa stavkom 4., za institucije koje su dio grupe s matičnom institucijom u istoj državi članici, pod uvjetom da ta matična institucija ili, u slučaju grupa koje se sastoje od središnjeg tijela i trajno povezanih institucija, cjelina koju čini središnje tijelo zajedno sa svojim povezanim institucijama izračunava iznos ukupne izloženosti riziku u skladu s prvim podstavkom ovog stavka na konsolidiranoj osnovi.*

I

4. Iznos ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice izračunava se kao zbroj točaka od (a) do (g) iz ovog stavka uzevši u obzir stavak 6. ovog članka:

- (a) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik, uključujući kreditni rizik druge ugovorne strane, i razrjeđivački rizik, koji se izračunavaju u skladu s glavom II. ovog dijela i člankom 379. za sve poslovne aktivnosti institucije, izuzev iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za poslove iz knjige trgovanja institucije;
- (b) kapitalni zahtjevi za poslove iz knjige trgovanja institucije za sljedeće:
 - i. tržišni rizik, koji se izračunavaju u skladu s glavom IV. ovog dijela;

- ii. velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja iz članaka od 395. do 401. u onoj mjeri u kojoj je instituciji dopušteno ta ograničenja prekoračiti, kako je određeno u skladu s dijelom četvrtim;
- (c) kapitalni zahtjevi za tržišni rizik koji se izračunavaju u skladu s glavom IV. ovog dijela za sve poslovne aktivnosti iz knjige pozicija kojima se ne trguje podložne valutnom ili robnom riziku;
- (d) kapitalni zahtjevi za rizik namire koji se izračunavaju u skladu s člancima 378. i 380.;
- (e) kapitalni zahtjevi za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju koji se izračunavaju u skladu s glavom VI. ovog dijela;
- (f) kapitalni zahtjevi za operativni rizik koji se izračunavaju u skladu s glavom III. ovog dijela;
- (g) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za **kreditni** rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja institucije za sljedeće vrste transakcija i ugovora, koji se izračunavaju u skladu s glavom II. ovog dijela:
 - i. ugovori navedeni u Prilogu II. i kreditne izvedenice;

- ii. repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
- iii. maržni krediti na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
- iv. transakcije s dugim rokom namire.”;

(b) dodaju se sljedeći ■ stavci:

„5. Iznos ukupne izloženosti riziku dobiven primjenom standardiziranog izračuna izračunava se kao zbroj točaka od (a) do (g) stavka 4. uzevši u obzir stavak 6. i sljedeće zahtjeve:

- (a) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik, uključujući kreditni rizik druge ugovorne strane, i razrjeđivački rizik, iz stavka 4. točke (a) i za **kreditni** rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja institucije ■ kako je navedeno u točki (g) tog stavka izračunavaju se bez primjene nekog od sljedećih pristupa:
 - i. pristup internih modela za standardizirane sporazume o netiranju iz članka 221.;
 - ii. pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz glave II. poglavlja 3.;

- iii. pristup sekuritizacijama zasnovan na internim rejting-sustavima iz članka 258., 259. i 260. i pristup interne procjene iz članka 265.;
 - iv. metoda internog modela iz glave II., poglavlja 6. odjeljka 6.;
- (b) kapitalni zahtjevi za tržišni rizik za poslove iz knjige trgovanja iz stavka 4. točke (b) podtočke i. ***izračunavaju se bez primjene:***
- i. ***alternativnog pristupa internih modela iz glave IV. poglavlja 1.b;***
ili
 - ii. ***bilo kojeg pristupa navedenog u točki (a) ovog stavka, ako je to primjenjivo;***
- (c) ***kapitalni zahtjevi*** za sve poslovne aktivnosti iz knjige pozicija kojima se ne trguje institucije koje podliježu valutnom riziku ili robnom riziku iz **stavka 4. točke (c) ovog članka** izračunavaju se bez primjene alternativnog pristupa internih modela iz glave IV. poglavlja 1.b.

■

6. Na izračune iznosa ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice iz stavka 4. i iznosa **ukupne** izloženosti riziku dobivenog primjenom standardiziranog izračuna iz stavka 5. primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) kapitalni zahtjevi iz stavka 4. točaka od (d), (e) i (f) uključuju one koji proizlaze iz svih poslovnih aktivnosti institucije;

(b) institucije množe kapitalne zahtjeve iz stavka 4. točaka od (b) do (f) s 12,5.”;

29. u članku 92.a stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) omjer od 18 % zasnovan na riziku, koji predstavlja regulatorni kapital i prihvatljive obveze institucije, iskazano kao postotni udio iznosa ukupne izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3.”;

30. članak 94. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od članka 92. stavka 4. točke (b) i članka 92. stavka 5. točke (b), institucije mogu izračunati kapitalni zahtjev za svoje poslove iz knjige trgovanja u skladu sa stavkom 2. ovog članka ako je obujam bilančnih i izvanbilančnih poslova institucije iz knjige trgovanja jednak ili manji od obaju sljedećih pragova na temelju procjene koja se provodi jedanput mjesečno na temelju podataka od posljednjeg dana u mjesecu:”;

(b) u stavku 2., točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) za ugovore navedene u točki 1. Priloga II., ugovore koji se odnose na vlasnička ulaganja iz točke 3. tog Priloga i kreditne izvedenice, institucije te pozicije mogu izuzeti iz kapitalnog zahtjeva iz članka 92. stavka 4. točke (b) i članka 92. stavka 5. točke (b);

(b) za pozicije iz knjige trgovanja osim pozicija iz točke (a) ovog stavka, institucije mogu kapitalni zahtjev iz članka 92. stavka 4. točke (b) i članka 92. stavka 5. točke (b) zamijeniti zahtjevom izračunanim u skladu s člankom 92. stavkom 4. točkom (a) i člankom 92. stavkom 5. točkom (a).”;

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) apsolutna vrijednost agregirane duge pozicije zbraja se s apsolutnom vrijednošću agregirane kratke pozicije.”;

ii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka duga pozicija ona je u kojoj se tržišna vrijednost pozicije povećava kada se vrijednost njezina glavnog činitelja rizika povećava, a kratka pozicija ona je u kojoj se tržišna vrijednost pozicije smanjuje kada se vrijednost njezina glavnog činitelja rizika povećava.

Za potrebe prvog podstavka vrijednost agregirane duge (kratke) pozicije jednaka je zbroju vrijednosti pojedinačnih dugih (kratkih) pozicija uključenih u izračun u skladu s točkom (a).”;

(d) dodaje se sljedeći stavak:

„10. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje metoda za utvrđivanje glavnog činitelja rizika pozicije i za određivanje je li transakcija duga ili kratka pozicija kako je navedeno u stavku 3. ovog članka i u članku 273.a stavku 3. i članku 325.a stavku 2.

Pri izradi tog nacrt regulatornih tehničkih standarda EBA u obzir uzima metodu razvijenu za regulatorne tehničke standarde propisane u skladu s člankom 279.a stavkom 3. točkom (b).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

31. u članku 95. stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) zbroj stavki iz članka 92. stavka 4. točaka od (a) do (e) i točke (g) nakon primjene članka 92. stavka 6.;”;

32. u članku 96. stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) članka 92. stavka 4. točaka od (a) do (e) i točke (g), nakon primjene članka 92. stavka 6.;”;

33. u članku 102. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. U svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (b), pozicije u knjizi trgovanja dodjeljuju se organizacijskim jedinicama za trgovanje.”;

34. članak 104. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 104.

Uključivanje u knjigu trgovanja

1. Institucija mora imati jasno definirane politike i postupke za određivanje pozicija koje se uključuju u knjigu trgovanja u svrhu izračuna svojih kapitalnih zahtjeva, u skladu s člankom 102. i ovim člankom, uzimajući u obzir svoje sposobnosti i prakse upravljanja rizicima. Institucija detaljno dokumentira usklađenost s tim politikama i postupcima, najmanje jedanput godišnje provodi unutarnju reviziju tih politika i postupaka i rezultate revizije stavlja na raspolaganje nadležnim tijelima.

Institucija mora imati uspostavljenu neovisnu jedinicu za kontrolu rizika koja kontinuirano procjenjuje jesu li njezini instrumenti pravilno raspoređeni u knjigu trgovanja ili knjigu pozicija kojima se ne trguje.

2. Institucije u knjigu trgovanja raspoređuju pozicije u sljedećim instrumentima:
 - (a) instrumentima koji ispunjavaju kriterije za uključenje u alternativni korelacijski portfelj namijenjen trgovanju (ACTP) utvrđene u članku 325. stavcima 6., 7. i 8.;

- (b) instrumentima zbog kojih bi nastala neto kratka kreditna pozicija ili neto kratka pozicija u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje, uz iznimku vlastitih obveza institucije, osim ako takve pozicije ispunjavaju kriterije iz točke (e);
- (c) instrumentima proizašlima iz usluge provedbe ponude odnosno prodaje vrijednosnih papira uz obvezu otkupa, ako se te obveze otkupa odnose samo na vrijednosne papire za koje se očekuje da će ih institucija kupiti na datum namire;
- (d) *instrumentima* nedvojbeno klasificiranim sa svrhom trgovanja u skladu s računovodstvenim okvirom koji se primjenjuje na instituciju;
- (e) instrumentima proizašlima iz aktivnosti održavanja tržišta;
- (f) pozicijama koje se drže s namjerom trgovanja u CIU-ovima, pod uvjetom da ti CIU-ovi ispunjavaju barem jedan od uvjeta iz stavka 8.;
- (g) uvrštenim vlasničkim instrumentima;
- (h) transakcijama financiranja vrijednosnih papira povezanim s trgovanjem;
- (i) opcijama ili drugim izvedenicama ugrađenima u vlastite obveze institucije u knjizi pozicija kojima se ne trguje koje se odnose na kreditni rizik ili rizik vlasničkih instrumenata.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), smatra se da institucija ima neto kratku poziciju u vlasničkim instrumentima ako institucija zbog smanjenja cijene vlasničkog instrumenta ostvari dobit. Smatra se da institucija ima neto kratku kreditnu poziciju ako institucija zbog povećanja kreditnog raspona ili pogoršanja kreditne sposobnosti izdavatelja ili grupe izdavatelja ostvari dobit. Institucije kontinuirano prate dovode li instrumenti do nastanka neto kratke kreditne pozicije ili neto kratke pozicije u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

Za potrebe prvog podstavka točke (i), institucija razdvaja ugrađenu opciju, **ili druge izvedenice**, od svoje vlastite obveze ■ u knjizi pozicija kojima se ne trguje koje se odnose na kreditni rizik ili rizik vlasničkih instrumenata. **Institucija raspoređuje ugrađenu opciju, ili druge izvedenice, u knjigu trgovanja i ostavlja vlastitu obvezu u knjizi pozicija kojima se ne trguje. Ako zbog njegove prirode nije moguće razdvojiti instrument, institucija raspoređuje cijeli instrument u knjigu trgovanja. U tom slučaju propisno dokumentira razlog za primjenu tog tretmana.**

3. Institucije ne raspoređuju u knjigu trgovanja pozicije u sljedećim instrumentima:

- (a) instrumentima namijenjenima za skladištenje sekuritizacije;
- (b) instrumentima povezanim s ulaganjima u nekretninu;
- (c) neuvrštenim vlasničkim instrumentima;
- (d) instrumentima povezanim s kreditiranjem stanovništva i MSP-ova;
- (e) pozicijama u drugim CIU-ovima osim onih navedenih u stavku 2. točki (f);
- (f) ugovorima o izvedenicama i CIU-ovima s jednim ili više odnosnih instrumenata iz točaka od (a) do (d) ovog stavka;
- (g) instrumentima koji se drže radi zaštite od određenog rizika jedne ili više pozicija u instrumentu iz točaka od (a) do (f) i **točaka (h) i (i) ovog stavka**;
- (h) vlastitim obvezama institucije, osim ako takvi instrumenti ispunjavaju kriterije iz stavka 2. točke (e) **ili kriterije iz stavka 2. trećeg podstavka**;
- (i) **instrumentima u hedge fondovima.**

4. Odstupajući od stavka 2., institucija može poziciju u nekom instrumentu iz točaka od (d) do (i) tog stavka rasporediti u knjigu pozicija kojima se ne trguje dobije li odobrenje svojeg nadležnog tijela. Nadležno tijelo daje odobrenje ako institucija svojem nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokaže da se ta pozicija ne drži s namjerom trgovanja ili da se njome ne štite pozicije koje se drže s namjerom trgovanja.
5. *Odstupajući od stavka 3., institucija može poziciju u nekom instrumentu iz točke (i) tog stavka rasporediti u knjigu trgovanja dobije li odobrenje svojeg nadležnog tijela. Nadležno tijelo daje odobrenje ako institucija svojem nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokaže da se pozicija drži s namjerom trgovanja ili se njome štite pozicije koje se drže s namjerom trgovanja te da institucija ispunjava barem jedan od uvjeta iz stavka 8. za tu poziciju.*

6. *Ako* je institucija poziciju u nekom instrumentu osim instrumenata iz stavka 2. točaka (a), (b) ili (c) rasporedila u knjigu trgovanja, nadležno tijelo institucije može od institucije zatražiti da dostavi dokaz kojim se opravdava takvo raspoređivanje. Ako institucija ne dostavi odgovarajući dokaz, njezino nadležno tijelo može zatražiti da institucija tu poziciju prerasporedi u knjigu pozicija kojima se ne trguje.
7. Ako je institucija poziciju u nekom instrumentu osim instrumenata iz stavka 3. rasporedila u knjigu pozicija kojima se ne trguje, njezino nadležno tijelo može od institucije zatražiti da dostavi dokaz kojim se opravdava takvo raspoređivanje. Ako institucija ne dostavi odgovarajući dokaz, njezino nadležno tijelo može zatražiti da institucija tu poziciju prerasporedi u knjigu trgovanja.

8. Institucija u knjigu trgovanja raspoređuje poziciju u CIU-u, *osim pozicija iz stavka 3. točke (f)*, koje se drži s namjerom trgovanja ■ , ako institucija ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
- (a) instituciji je dostupno dovoljno informacija o pojedinačnim odnosnim izloženostima CIU-a;
 - (b) instituciji nije dostupno dovoljno informacija o pojedinačnim odnosnim izloženostima CIU-a, ali ima saznanja o politici ulaganja CIU-a i može dobiti dnevne tržišne cijene za CIU.
9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno utvrđuje proces koji institucije trebaju primijeniti za izračun i praćenje neto kratkih kreditnih pozicija ili neto kratkih pozicija u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje iz stavka 2. točke (b).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o *izmjeni*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

35. članak 104.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA prati opseg nadzornih praksi i do ... **[36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]** izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, o tome što se podrazumijeva pod izvanrednim okolnostima za potrebe prvog podstavka ovog stavka i stavka 5. ovog članka. Dok EBA ne izda te smjernice, nadležna tijela obavješćuju EBA-u o svojim odlukama o tome da pojedinoj instituciji odobre ili ne odobre da reklasificira poziciju kako je navedeno u stavku 2. ovog članka i dostavljaju obrazloženje za te odluke.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Reklasifikacija pozicije u skladu s ovim člankom neopoziva je, osim u izvanrednim okolnostima iz stavka 1.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucija može poziciju iz knjige pozicija kojima se ne trguje reklasificirati kao poziciju u knjizi trgovanja na temelju članka 104. stavka 2. točke (d) bez dopuštenja svojeg nadležnog tijela. U tom se slučaju na instituciju nastavljaju primjenjivati zahtjevi iz stavaka 3. i 4. ovog članka. Institucija odmah obavješćuje svoje nadležno tijelo o takvoj reklasifikaciji.”;

36. članak 104.b mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (b), institucije uspostavljaju organizacijske jedinice za trgovanje i dodjeljuju svaku od svojih pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz stavaka 5. i 6. ovog članka jednoj od tih organizacijskih jedinica za trgovanje. Pozicije iz knjige trgovanja dodjeljuju se istoj organizacijskoj jedinici za trgovanje samo ako su te pozicije u skladu s njezinom dogovorenim poslovnim strategijom i ako su predmet dosljednog upravljanja i praćenja u skladu sa stavkom 2. ovog članka”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

- „5. Kako bi izračunale kapitalne zahtjeve za tržišni rizik institucije svaku od svojih pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku dodjeljuju organizacijskim jedinicama za trgovanje uspostavljenima u skladu sa stavkom 1. koje upravljaju rizicima koji su slični rizicima tih pozicija.
6. Odstupajući od stavka 5., institucije mogu pri izračunu svojih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik uspostaviti jednu ili više organizacijskih jedinica za trgovanje kojima dodjeljuju isključivo pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku. Na te organizacijske jedinice za trgovanje ne primjenjuju se zahtjevi iz stavaka 1., 2. i 3.”;

37. umeće se sljedeći članak:

„Članak 104.c

Tretman zaštite stopa kapitala od valutnog rizika

1. Institucija koja zauzme rizičnu poziciju s namjerom barem djelomične zaštite bilo koje od svojih stopa kapitala iz članka 92. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) od negativnih kretanja tečaja može uz odobrenje nadležnog tijela isključiti tu rizičnu poziciju iz kapitalnih zahtjeva za valutni rizik iz članka 325. stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) maksimalni iznos rizične pozicije isključene iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik ograničen je na iznos rizične pozicije kojim se neutralizira osjetljivost bilo koje stope kapitala na negativna kretanja tečaja;
 - (b) rizična pozicija isključena je iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik na najmanje šest mjeseci;
 - (c) institucija je uspostavila odgovarajući okvir za upravljanje rizicima radi zaštite svojih stopa kapitala od negativnih kretanja tečaja, uključujući jasnu strategiju zaštite i strukturu upravljanja;

- (d) institucija je nadležnom tijelu dostavila obrazloženje isključenja rizične pozicije iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, pojedinosti o toj rizičnoj poziciji i iznos koji treba isključiti.
- 2. Svako isključenje rizičnih pozicija iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu sa stavkom 1. dosljedno se primjenjuje.
- 3. Nadležno tijelo odobrava sve promjene koje institucija unese u okvir za upravljanje rizicima iz stavka 1. točke (c) i u pojedinosti o rizičnim pozicijama iz stavka 1. točke (d).
- 4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:
 - (a) rizične pozicije koje institucija može zauzeti s namjerom barem djelomične zaštite bilo koje od svojih stopa kapitala od negativnih kretanja tečaja iz stavka 1.;
 - (b) kako se utvrđuje maksimalni iznos iz stavka 1. točke (a) ovog članka i na koji način institucija treba isključiti taj iznos za svaki od pristupa iz članka 325. stavka 1.;

- (c) kriterije koje okvir institucije za upravljanje rizicima iz stavka 1. točke (c) treba ispuniti da bi se smatrao primjerenim potrebama ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [■ 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o *izmjeni*].

Komisiji se delegira ovlast za *dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

38. članak 106. mijenja se kako slijedi:

(a) ■ stavci 3. ■ i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Ako institucija štiti izloženost kreditnom riziku ili izloženost riziku druge ugovorne strane u knjizi pozicija kojima se ne trguje uz pomoć kreditne izvedenice rasporedene u njezinu knjigu trgovanja, ta pozicija kreditne izvedenice priznaje se kao interna zaštita od izloženosti kreditnom riziku u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili od izloženosti riziku druge ugovorne strane u svrhu izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom iz članka 92. stavka 4. točke (a) ako institucija uđe u drugu transakciju kreditnim izvedenicama s dostupnom trećom stranom pružatelja zaštite koja ispunjava zahtjeve za nematerijalnu kreditnu zaštitu u knjizi pozicija kojima se ne trguje i koja potpuno poništava tržišni rizik interne zaštite.

I interna zaštita priznata u skladu s prvim podstavkom i kreditna izvedenica u koju se ušlo s kvalificiranom trećom stranom pružatelja zaštite uključuju se u knjigu trgovanja radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), obje pozicije dodjeljuju se istoj organizacijskoj jedinici za trgovanje koja upravlja sličnim rizicima.

4. *Ako institucija štiti izloženost riziku vlasničkih instrumenata u knjizi pozicija kojima se ne trguje uz pomoć izvedenice na vlasnički instrument rasporedene u njezinu knjigu trgovanja, ta pozicija izvedenice na vlasnički instrument priznaje se kao interna zaštita od izloženosti riziku ulaganja u vlasničke instrumente u knjizi pozicija kojima se ne trguje u svrhu izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom iz članka 92. stavka 4. točke (a) ako institucija uđe u drugu transakciju izvedenicama na vlasnički instrument s kvalificiranom trećom stranom pružatelja zaštite koja ispunjava zahtjeve za nematerijalnu kreditnu zaštitu u knjizi pozicija kojima se ne trguje i koja potpuno poništava tržišni rizik interne zaštite.*

I interna zaštita priznata u skladu s prvim podstavkom ovog stavka i izvedenica na vlasnički instrument u koju se ušlo s kvalificiranom trećom stranom pružatelja zaštite uključuju se u knjigu trgovanja radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), obje pozicije dodjeljuju se istoj organizacijskoj jedinici za trgovanje koja upravlja sličnim rizicima.”;

(b) *umeće se sljedeći stavak:*

„4.a Za potrebe stavaka 3. i 4., transakcija kreditnim izvedenicama ili izvedenicama na vlasnički instrument koju je sklopila institucija može se sastojati od više transakcija s više kvalificiranih trećih strana pružatelja zaštite, pod uvjetom da dobivena agregirana transakcija ispunjava uvjete iz tih stavaka.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako se institucija od izloženosti kamatnom riziku u knjizi pozicija kojima se ne trguje štiti pozicijom osjetljivom na kamatni rizik raspoređenom u njezinu knjigu trgovanja, ta se pozicija osjetljiva na kamatni rizik smatra internom zaštitom u svrhu procjene kamatnog rizika koji proizlazi iz knjige pozicija kojima se ne trguje u skladu s člancima 84. i 98. Direktive 2013/36/EU ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) *za izračun* kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točaka (a), (b) i (c), pozicija je dodijeljena u portfelj koji je odvojen od drugih pozicija iz knjige trgovanja, čija je poslovna strategija isključivo namijenjena upravljanju i smanjenju tržišnog rizika internih zaštita od izloženosti kamatnom riziku; ■

- (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), pozicija je dodijeljena organizacijskoj jedinici za trgovanje čija je poslovna strategija isključivo namijenjena upravljanju i smanjenju tržišnog rizika internih zaštita od izloženosti kamatnom riziku;
- (c) institucija je u potpunosti dokumentirala način na koji ta pozicija smanjuje kamatni rizik koji proizlazi iz pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje za potrebe zahtjevâ iz članaka 84. i 98. Direktive 2013/36/EU.”;
- (d) umeću se sljedeći stavci:
 - „5.a Za potrebe stavka 5. točke (a), institucija može tom portfelju dodijeliti druge pozicije osjetljive na kamatni rizik koje je zauzela s trećim stranama ili sa svojom knjigom trgovanja ako institucija u potpunosti poništava tržišni rizik tih pozicija osjetljivih na kamatni rizik koje je zauzela sa svojom knjigom trgovanja zauzimanjem suprotnih pozicija osjetljivih na kamatni rizik s trećim stranama.

5.b Sljedeći se zahtjevi primjenjuju na organizacijsku jedinicu za trgovanje iz stavka 5. točke (b) ovog članka:

- (a) ta organizacijska jedinica za trgovanje može zauzeti druge pozicije osjetljive na kamatni rizik s trećim stranama ili drugim organizacijskim jedinicama za trgovanje institucije ako te pozicije ispunjavaju zahtjeve za uključenje u knjigu trgovanja iz članka 104., a te druge organizacijske jedinice za trgovanje potpuno poništavaju tržišni rizik tih drugih pozicija osjetljivih na kamatni rizik zauzimanjem suprotnih pozicija osjetljivih na kamatni rizik s trećim stranama;
- (b) toj organizacijskoj jedinici za trgovanje ne dodjeljuju se druge pozicije iz knjige trgovanja osim onih iz točke (a) ovog stavka;
- (c) odstupajući od članka 104.b, na tu organizacijsku jedinicu za trgovanje ne primjenjuju se zahtjevi iz tog članka stavaka 1., 2. i 3.”;

(e) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

- „6. Kapitalni zahtjevi za tržišni rizik pozicija dodijeljenih zasebnom portfelju iz stavka 5. točke (a) ili organizacijskoj jedinici za trgovanje iz tog stavka točke (b) izračunavaju se samostalno, uz kapitalne zahtjeve za druge pozicije iz knjige trgovanja.
7. Ako se institucija štiti od izloženosti riziku prilagodbe kreditnom vrednovanju (CVA) uz pomoć izvedenog instrumenta raspoređenog u njezinu knjigu trgovanja, pozicija u tom izvedenom instrumentu priznaje se kao interna zaštita od izloženosti CVA riziku za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s pristupima iz članka 383. ili 384. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) pozicija u izvedenici smatra se priznatom zaštitom u skladu s člankom 386.;
 - (b) ako se na poziciju u izvedenici primjenjuje bilo koji zahtjev iz članka 325.c stavka 2. točke (b) ili (c) ili iz članka 325.e stavka 1. točke (c), institucija u potpunosti poništava tržišni rizik te pozicije u izvedenici zauzimanjem suprotnih pozicija s trećim stranama.

Suprotna pozicija interne zaštite u knjizi trgovanja koja se priznaje u skladu s prvim podstavkom uključuje se u knjigu trgovanja institucije u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.”;

39. ■ u članku 107. stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g) primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili, ako su to u skladu s člankom 143. nadležna tijela odobrila, pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz poglavlja 3.
2. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g) za izloženosti iz trgovanja i uplate u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane, primjenjuju postupak iz poglavlja 6. odjeljka 9. Sve ostale vrste izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani institucije tretiraju na sljedeći način:
 - (a) kao izloženosti prema instituciji za druge vrste izloženosti prema kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani;
 - (b) kao izloženosti prema trgovačkim društvima za druge vrste izloženosti prema nekvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani.

3. Za potrebe ove Uredbe, izloženosti prema investicijskim društvima iz trećih zemalja ■ , kreditnim institucijama iz trećih zemalja i ■ burzama iz trećih zemalja ■ , kao i izloženosti prema financijskim institucijama iz trećih zemalja kojima su tijela iz trećih zemalja izdala odobrenje za rad i nadziru ih i na koje se primjenjuju bonitetni zahtjevi koji su u smislu robusnosti slični onima koji se primjenjuju na institucije, tretiraju se kao izloženosti prema instituciji samo ako treća zemlja na taj subjekt primjenjuje bonitetne i nadzorne zahtjeve koji su barem istovjetni onima koji se primjenjuju u Uniji.”;

40. članak 108. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 108.

Primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika u okviru standardiziranog pristupa i IRB pristupa za kreditni i razrjeđivački rizik

1. Za izloženost na koju primjenjuje standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili IRB pristup iz poglavlja 3., ali bez primjene vlastitih procjena LGD-a iz članka 143., institucija pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g) *i*, ako je relevantno, iznosa očekivanih gubitaka za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (*d*), može uzeti u obzir učinke materijalne kreditne zaštite u skladu s poglavljem 4.

2. Za izloženost na koju primjenjuje IRB pristup primjenom vlastitih procjena LGD-a iz članka 143., institucija ***pri izračunu*** iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ***za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g) i, ako je relevantno,*** iznosa očekivanih gubitaka ***za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (d),*** može uzeti u obzir učinke materijalne kreditne zaštite ***u skladu s poglavljem 3.***
3. Kada institucija za izvornu izloženost i usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite primjenjuje IRB pristup primjenom vlastitih procjena LGD-a na temelju članka 143., ona ***pri izračunu*** iznosâ izloženosti ponderiranih rizikom ***za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g) ili, ako je relevantno,*** iznosâ očekivanih gubitaka ***za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (d)*** može uzeti u obzir učinak nematerijalne kreditne zaštite ***u skladu s poglavljem 3.*** U svim ostalim slučajevima, ***za te potrebe,*** institucija može uzeti u obzir učinak nematerijalne kreditne zaštite u izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u skladu s poglavljem 4.

4. Pod uvjetima iz stavka 5. *institucije mogu, kako je primjenjivo za potrebe glave II. poglavlja 2., 3. i 4., smatrati* kredite *fizičkim osobama* kao izloženosti osigurane hipotekom na stambenoj nekretnini umjesto da se tretiraju kao osigurane izloženosti, ako su u državi članici za te kredite ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) većina kredita fizičkim osobama za kupnju stambene nekretnine u toj državi članici nije odobrene kao hipotekarni krediti u pravnom obliku;
 - (b) većina kredita *fizičkim osobama* za kupnju stambene nekretnine u toj državi članici osigurana je jamstvom pri čemu *pružatelj zaštite* prema kreditnoj procjeni odabranog VIPKR-a odgovara 1. ili 2. stupnju kreditne kvalitete koji je potreban za podmirenje obveze prema instituciji u cijelosti u slučaju neispunjavanja obveza izvornog dužnika;
 - (c) institucija ima zakonsko pravo aktivirati hipoteku na stambenoj nekretnini u slučaju da *pružatelj zaštite* iz točke (b) *ne ispuni svoje obveze ili više nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze iz danog jamstva.*

Nadležna tijela informiraju EBA-u ako su uvjeti utvrđeni u ovom stavku prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ispunjeni na nacionalnom području njihove jurisdikcije i dostavljaju imena *pružateljâ zaštite* koji ispunjavaju uvjete iz ovog stavka i stavka 5., a koji su prihvatljivi za taj tretman.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje popis svih takvih priznatih *pružateljâ zaštite* i ažurira ga jedanput godišnje.

5. Za potrebe stavka 4., krediti iz tog stavka mogu se tretirati kao izloženosti osigurane hipotekom na stambenoj nekretnini, a ne kao osigurane izloženosti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) izloženost koja se tretira u skladu sa standardiziranim pristupom ispunjava sve zahtjeve za razvrstavanje u kategoriju standardiziranog pristupa „izloženosti osigurane hipotekama na nekretninama” na temelju članaka 124. i 125., izuzev što institucija koja odobrava kredit nema upisanu hipoteku na stambenoj nekretnini;
 - (b) izloženost koja se tretira u skladu s IRB pristupom ispunjava sve zahtjeve za svrstavanje u kategoriju IRB pristupa „izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama” iz članka 147. stavka 2. točke (d) podtočke ii., izuzev što institucija koja odobrava kredit nema upisanu hipoteku na stambenoj nekretnini;
 - (c) u trenutku odobrenja kredita i *za kredite odobrene od 1. siječnja 2014.* na stambenoj nekretnini ne postoje prethodno upisani tereti, a dužnik se ugovorno obvezao da neće upisivati takve terete bez pristanka institucije koja je izvorno odobrila kredit;

- (d) *pružatelj zaštite* jest priznati pružatelj zaštite iz članka 201. i ■ prema kreditnoj procjeni odabranog VIPKR-a ima 1. ili 2. stupanj kreditne kvalitete;
 - (e) *pružatelj zaštite* jest institucija ili subjekt financijskog sektora na koji se primjenjuju kapitalni zahtjevi koji su *usporedivi* s onima koji se primjenjuju na institucije ili društva za osiguranje;
 - (f) *pružatelj zaštite* osnovao je u cijelosti financiran zajednički fond osiguranja ili ekvivalentnu zaštitu za društva za osiguranje kako bi apsorbirao gubitke od kreditnog rizika, čiju kalibraciju periodično provjerava njegovo nadležno tijelo i koji podliježe *periodičnom* testiranju otpornosti na stres, *najmanje svake dvije godine*;
 - (g) institucija je ugovorno i zakonski ovlaštena aktivirati hipoteku na stambenoj nekretnini u slučaju da *pružatelj zaštite ne ispuni svoje obveze ili više nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze iz danog jamstva*.
6. *Institucije* koje ■ upotrebljavaju opciju iz stavka 4. u odnosu na određenog priznatog *pružatelja zaštite* na temelju mehanizma iz *tog* stavka ■ na isti način postupaju sa svim svojim ■ izloženostima *prema fizičkim osobama* koje su osigurane jamstvom tog *pružatelja zaštite* na temelju tog mehanizma.”;

41. umeće se sljedeći članak:

„Članak 110.a

Praćenje ugovornih aranžmana koji nisu preuzete obveze

Institucije prate ugovorne aranžmane koji ispunjavaju uvjete iz članka 5. točke (10) podtočaka od (a) do (e) i dokumentiraju ispunjenje svih tih uvjeta u skladu sa zahtjevima svojih nadležnih tijela.”;

42. članak 111. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 111.

Vrijednost izloženosti

1. Vrijednost izloženosti stavke imovine njezina je računovodstvena vrijednost preostala nakon specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 110., dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje, iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) i ostalih smanjenja regulatornoga kapitala primijenjenih na tu stavku imovine.

2. Vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. sljedeći je postotak njezine nominalne vrijednosti nakon odbijanja specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 110. i iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m):
- (a) 100 % za stavke u razredu 1;
 - (b) 50 % za stavke u razredu 2;
 - (c) 40 % za stavke u razredu 3;
 - (d) 20 % za stavke u razredu 4;
 - (e) 10 % za stavke u razredu 5.
3. Vrijednost izloženosti preuzete obveze po izvanbilančnoj stavci iz stavka 2. ovog članka niži je od sljedeća dva postotka nominalne vrijednosti preuzete obveze nakon odbijanja specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m):
- (a) postotak iz stavka 2. ovog članka koji je primjenjiv na stavku po kojoj je preuzeta obveza;
 - (b) postotak iz stavka 2. ovog članka koji je primjenjiv na vrstu preuzete obveze.

4. **Ugovorne** aranžmane koje institucija nudi, a klijent ih još nije prihvatio, koji bi postali preuzete obveze da ih klijent prihvati, tretiraju se kao preuzete obveze *i* primjenjivi postotak ■ jest **onaj** u skladu sa stavkom 2.

Za ugovorne aranžmane koji ispunjavaju uvjete iz članka 5. točke (10) podtočaka od (a) do (e), primjenjivi postotak iznosi 0 %.

5. Ako institucija primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala iz članka 223., vrijednost izloženosti vrijednosnih papira ili robe prodanih, ponuđenih kao kolateral ili danih u zajam u okviru transakcije financiranja vrijednosnih papira povećava se za korektivni faktor primjeren za takve vrijednosne papire ili robu u skladu s člancima 223. i 224.
6. Vrijednost izloženosti izvedenog instrumenta navedenog u Prilogu II. određuje se u skladu s poglavljem 6., uzimajući u obzir učinke ugovora o obnovi i ostalih sporazuma o netiranju kako je navedeno u tom poglavlju. Vrijednost izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i transakcija s dugim rokom namire može se odrediti u skladu s poglavljem 4. ili 6.

7. Ako se na izloženost primjenjuje materijalna kreditna zaštita, vrijednost izloženosti može se izmijeniti u skladu s poglavljem 4.
8. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:
 - (a) kriteriji koje institucije trebaju primjenjivati pri raspoređivanju izvanbilančnih stavki, osim stavki koje su već uvrštene u Prilog I., u razrede od 1 do 5 iz Priloga I.;
 - (b) čimbenici koji bi instituciji mogli ograničiti mogućnost opoziva bezuvjetno opozivih preuzetih obveza iz Priloga I.;
 - (c) postupak obavješćivanja EBA-e o institucijinoj klasifikaciji ostalih izvanbilančnih stavki sličnog rizika kao onih navedenih u Prilogu I.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

43. članak 112. mijenja se kako slijedi:

(a) **točka (i)** zamjenjuje se sljedećim:

„(i) izloženosti osigurane hipotekama na nekretninama i ADC izloženosti;”;

(b) točka (k) zamjenjuje se sljedećim:

„(k) podređene dužničke izloženosti;”;

44. članak 113. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ponderi rizika primjenjuju se na sve izloženosti, osim ako *se* te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala ***ili se na njih primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku***, u skladu s ***odredbama*** iz odjeljka 2. ***ove Uredbe. Primjena pondera rizika*** temelji se na kategoriji izloženosti u koju je ***izloženost*** raspoređena i na njezinoj kreditnoj kvaliteti, u mjeri u kojoj je utvrđeno u odjeljku 2.█. Kreditnu kvalitetu moguće je odrediti s obzirom na kreditnu procjenu vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika ili kreditnu procjenu agencija za kreditiranje izvoza, kao što je opisano u odjeljku 3. Uz iznimku izloženosti raspoređenih u kategorije izloženosti utvrđene u članku 112. ***točkama*** (a), (b), (c) i (e), █ ***ove Uredbe*** pri čemu procjena u skladu s člankom 79. točkom (b) Direktive 2013/36/EU odražava više karakteristike rizika u odnosu na one koje odgovaraju ***stupnju kreditne kvalitete u koji bi izloženost bila raspoređena na temelju primjenjive kreditne*** procjene odabranog VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza, institucija dodjeljuje ponder rizika koji je barem za jedan stupanj kreditne kvalitete viši od pondera rizika koji odgovara kreditnoj procjeni odabranog VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako se na izloženost primjenjuje kreditna zaštita, vrijednost izloženosti ili pondera rizika primjenjivog na tu izloženost, ovisno o slučaju, može se izmijeniti u skladu s ovim poglavljem i poglavljem 4.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. *Vrijednosti izloženosti svake stavke za koju na temelju ovog poglavlja nije određen ponder rizika dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.*”;

(d) u stavku 6. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Osim izloženosti koje uvećavaju stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, institucija može uz prethodnu suglasnost nadležnih tijela odlučiti ne primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. ovog članka na izloženosti te institucije prema drugoj ugovornoj strani koja je njezino matično društvo, njezino društvo kći, društvo kći njezinog matičnog društva ili društvo povezano s institucijom odnosom u smislu članka 22. stavka 7. Direktive 2013/34/EU. Nadležna tijela ovlaštena su dati odobrenje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) druga ugovorna strana jest institucija ili financijska institucija na koju se primjenjuju odgovarajući bonitetni zahtjevi;”;

45. članak 115. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„-1. Izloženostima prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 1.

<i>Stupanj kreditne kvalitete</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Ponder rizika</i>	<i>20 %</i>	<i>50 %</i>	<i>50 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>150 %</i>

”;

(b)stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Izloženostima prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a u dodjeljuje se ponder rizika skladu s tablicom 2. prema stupnju kreditne kvalitete koji je dodijeljen izloženostima prema središnjoj državi jurisdikcije u kojoj su jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave osnovane.

Tablica 2.

<i>Stupanj kreditne kvalitete</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Ponder rizika</i>	<i>20 %</i>	<i>50 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>150 %</i>

Za izloženosti iz prvog podstavka ponder rizika od 100 % dodjeljuje se ako središnjoj državi jurisdikcije u kojoj su jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave osnovane nije dodijeljen rejting.”;

(c) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od stavaka -1. i 1., izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave tretiraju se kao izloženosti prema središnjoj državi u kojoj su osnovane ako ne postoji razlika u riziku između takvih izloženosti zato što područna (regionalna) ili lokalna samouprava ima ovlasti prikupljanja prihoda i ako postoji posebni institucionalni okvir kojim se smanjuje njezin rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Izloženosti prema crkvama ili vjerskim zajednicama tretiraju se kao izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave ako su crkve i vjerske zajednice u skladu s javnim pravom osnovane kao pravne osobe i ubiru poreze u skladu s pravnim aktima koji im daju to pravo. U tom slučaju, stavak 2. ne primjenjuje se.”;

(e) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od stavaka -1. i 1., ako nadležna tijela treće zemlje koja primjenjuju nadzorni i pravni okvir barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji tretiraju izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave kao izloženosti prema svojoj središnjoj državi i ne postoji razlika u riziku između takvih izloženosti zato što jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave imaju ovlasti prikupljanja prihoda te zbog posebnog institucionalnog okvira kojim se smanjuje rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza, institucije mogu ponderirati izloženosti prema toj jedinici područne (regionalne) i lokalne samouprave na isti način.”;

(f) *stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:*

„5. Odstupajući od članaka -1. i 1., izloženostima prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave država članica koje nisu navedene u stavcima 2., 3. i 4., a nominirane su i financirane u domaćoj valuti te jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave dodjeljuje se ponder rizika od 20 %.”;

46. *članak 116. mijenja se kako slijedi:*

(a) *stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:*

„2. Izloženosti prema subjektima javnog sektora za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a tretiraju se u skladu s člankom 115 stavkom - 1.”;

(b) *u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:*

„EBA održava javno dostupnu bazu podataka o svim subjektima javnog sektora unutar Unije iz prvog podstavka.”;

47. u članku 117. stavku 1., prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Izloženostima prema multilateralnim razvojnim bankama koje nisu navedene u stavku 2. i za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1. Izloženostima prema multilateralnim razvojnim bankama koje nisu navedene u stavku 2. za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika od 50 %.

Tablica 1.

<i>Stupanj kreditne kvalitete</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Ponder rizika</i>	<i>20 %</i>	<i>30 %</i>	<i>50 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>150 %</i>

”;

48. u članku 119. stavci 2. i 3. brišu se;

49. u članku 120. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Izloženostima prema institucijama za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	30 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Izloženostima prema institucijama s izvornim rokom dospijeća tri mjeseca ili manje za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a i izloženostima koje proizlaze iz kretanja robe preko nacionalnih granica s izvornim rokom dospijeća šest mjeseci ili manje za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 2. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 2.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

”.

50. članak 121. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 121.

Izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting

1. Izloženosti prema institucijama za koje ne postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a raspoređuju se u jednu od sljedećih razreda:

(a) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u razred A ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- i. institucija ima dostatan kapacitet za pravodobno ispunjenje svojih preuzetih financijskih obveza, uključujući pravodobnu otplatu glavnice i kamata, za predviđenog vijeka trajanja imovine ili izloženosti i neovisno o ekonomskim ciklusima i uvjetima poslovanja;
- ii. institucija ispunjava ili premašuje zahtjeve iz članka 92. stavka 1. *ove Uredbe, uzimajući u obzir članak 458. stavak 2. točku (d) podtočke i. i vi. te članak 459. točku (a) ove Uredbe, ako je to primjenjivo*, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjev za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. Direktive 2013/36/EU *ili* sve istovjetne *i* dodatne lokalne nadzorne ili regulatorne zahtjeve u trećim zemljama, u mjeri u kojoj su ti zahtjevi objavljeni i treba ih ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, osnovnim kapitalom ili regulatornim kapitalom, *kako je primjenjivo*;

- iii. informacije o tome ***je li institucija ispunila ili premašila*** zahtjeve iz podtočke ii. ove točke javno su objavljene ili su na drugi način dostupne ***instituciji kreditoru***;
 - iv. procjena koju je ***provela institucija kreditor*** u skladu s člankom 79. Direktive 2013/36/EU nije pokazala da institucija ne ispunjava uvjete iz podtočaka i. i ii. ove točke;
- (b) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u razred B ako su ispunjeni su svi sljedeći uvjeti i barem jedan od uvjeta iz točke (a) ovog stavka nije ispunjen:
- i. institucija je izložena znatnom kreditnom riziku, uključujući kapacitete za otplatu koji su ovisni o stabilnim ili povoljnim ekonomskim ili poslovnim uvjetima;
 - ii. institucija ispunjava ili premašuje zahtjeve iz članka 92. stavka 1. ove Uredbe, ***uzimajući u obzir članak 458. stavak 2. točku (d) podtočku i.*** te članak 459. točku ***(a) ove Uredbe, ako je to primjenjivo,*** posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU ***ili*** sve istovjetne ***i*** dodatne lokalne nadzorne ili regulatorne zahtjeve ***u trećim zemljama*** u mjeri u kojoj su ti zahtjevi objavljeni i treba ih ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, osnovnim kapitalom ***ili*** regulatornim kapitalom, ***kako je primjenjivo***;

- iii. informacije o tome ***je li institucija ispunila ili premašila*** zahtjeve iz podtočke ii. ove točke javno su objavljene ili su na drugi način dostupne ***instituciji kreditoru***;
 - iv. procjena koju je ***provela institucija kreditor*** u skladu s člankom 79. Direktive 2013/36/EU nije pokazala da institucija ne ispunjava uvjete iz podtočaka i. i ii. ove točke;
- (c) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u razred C ***ako izloženosti prema institucijama nisu raspoređene*** u razred A ili B ili ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
- i. institucija ima značajne rizike nastanka statusa neispunjavanja obveza i ograničenu razinu operativne profitabilnosti;
 - ii. zbog nepovoljnih poslovnih, financijskih ili ekonomskih uvjeta institucija vrlo vjerojatno neće moći ili nije mogla ispuniti svoje financijske preuzete obveze;

- iii. ako su za instituciju propisani revidirani financijski izvještaji, vanjski revizor izdao je nepovoljno revizorsko mišljenje ili je u njezinim revidiranim financijskim izvještajima ili revidiranim izvještajima u prethodnih 12 mjeseci izrazio znatnu sumnju u sposobnost institucije za nastavak redovnog poslovanja.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) podtočke ii. ovog stavka, istovjetni *i* dodatni lokalni nadzorni ili regulatorni zahtjevi ne uključuju zaštitne slojeve kapitala istovjetne onima koji su definirani u članku 128. Direktive 2013/36/EU.

- 2. ***Za izloženosti prema financijskim institucijama koje se tretiraju kao izloženosti prema institucijama u skladu s člankom 119. stavkom 5., za potrebe procjene ispunjavaju li te financijske institucije uvjete iz stavka 1. točke (a) podtočke ii. i točke (b) podtočke ii. ovog članka, institucije procjenjuju ispunjavaju li te financijske institucije bilo koje usporedive bonitetne zahtjeve ili ih premašuju.***
- 3. Izloženostima koje su raspoređene u razred A, B ili C u skladu sa stavkom 1. dodjeljuje se ponder rizika kako slijedi:
 - (a) izloženostima raspoređenima u razred A, B ili C koje ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta dodjeljuje se ponder rizika za kratkoročne izloženosti u skladu s tablicom 1.:
 - i. izloženosti imaju izvorni rok dospijeca tri mjeseca ili manje;
 - ii. izloženosti imaju izvorni rok dospijeca šest mjeseci ili manje i proizlaze iz kretanja robe preko nacionalnih granica;

- (b) izloženostima raspoređenima u razred A koje nisu kratkoročne dodjeljuje se ponder rizika od 30 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- i. izloženost ne ispunjava ni jedan od uvjeta iz točke (a);
 - ii. stopa redovnog osnovnog kapitala institucije jednaka je ili veća od 14 %;
 - iii. omjer financijske poluge institucije **jednak je ili** veći od 5 %;
- (c) izloženostima raspoređenima u razred A, B ili C koje ne ispunjavaju uvjete iz točke (a) ili (b) dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1.

Ako izloženost prema instituciji nije nominirana u domaćoj valuti jurisdikcije u kojoj je ta institucija osnovana ili ako je ta institucija uknjižila kreditnu obvezu u podružnici druge jurisdikcije od one u kojoj podružnica posluje i izloženost nije u domaćoj valuti jurisdikcije u kojoj ta podružnica posluje, ponder rizika koji je u skladu s točkom (a), (b) ili (c), dodijeljen izloženostima koje nisu izloženosti s rokom dospijeca godinu dana ili manje a proizlaze iz stavki samoporavnjanja, stavki povezanih s trgovinom, a koje nastaju zbog kretanja robe preko nacionalnih granica, nije manji od pondera rizika za izloženost prema središnjoj državi zemlje u kojoj je institucija osnovana.

Tablica 1.

Procjena kreditnog rizika	Razred A	Razred B	Razred C
Ponder rizika za kratkoročne izloženosti	20 %	50 %	150 %
Ponder rizika	40 %	75 %	150 %

”.

,

51. članak 122. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. tablica 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. „Izloženostima za koje nije dostupna kreditna procjena dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.”;

52. umeće se sljedeći članak:

„Članak 122.a

Izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja

1. U kategoriji izloženosti prema trgovačkim društvima iz članka 112. točke (g) institucije kao izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja zasebno određuju izloženosti koje imaju sve sljedeće karakteristike:

(a) radi se o izloženosti prema subjektu koji je osnovan posebno radi financiranja ili upravljanja materijalnom imovinom ili o izloženosti koja je ekonomski usporediva s tom izloženosti;

- (b) izloženost se ne **■** odnosi na financiranje stambene nekretnine ili poslovne nekretnine *i u obuhvatu je definicija izloženosti s osnove financiranja objekta, financiranja projekta ili financiranja robe iz stavka 3.*;
- (c) ugovornim odredbama kojima se uređuje obveza koja se odnosi na tu izloženost instituciji se daje značajan stupanj kontrole nad imovinom i prihodima koji se na osnovi te imovine ostvaruju;
- (d) primarni izvor otplate obveze koja se odnosi na tu izloženost jest prihod koji se ostvaruje na osnovi imovine koja se financira, a ne neovisni novčani tokovi koje taj subjekt poslovanjem ostvaruje.
2. Izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja za koje postoji izravna kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1.:

Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

3. Izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja za koje ne postoji izravna kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika kako slijedi:
- (a) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja financiranje stjecanja materijalne imovine, uključujući brodove, zrakoplove, satelite, vagone i vozni park, i ako prihodi koji se ostvaruju tom imovinom proizlaze iz novčanih tokova koji se ostvaruju specifičnom materijalnom imovinom koja se financira i koja je vjerovniku dana kao zalog ili je na vjerovnika prenesena (,,izloženosti s osnove financiranja objekta”), institucije primjenjuju **ponder** rizika od 100 %;
-
- (b) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja kratkoročno financiranje rezervi, zaliha ili potraživanja robe kojom se trguje na burzi, uključujući sirovu naftu, metale ili žitarice i ako se prihodi od tih rezervi, zaliha ili potraživanja ostvaruju od prodaje robe (,,izloženosti s osnove financiranja robe”), institucije primjenjuju ponder rizika 100 %;

- (c) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja financiranje *pojedinačnog* projekta, *bilo u obliku izgradnje novog kapitalnog postrojenja ili refinanciranja postojećeg postrojenja, s poboljšanjima ili bez njih*, za razvoj ili stjecanje velikih, složenih i skupih postrojenja, uključujući elektrane, pogone za kemijsku preradu, rudnike, prometnu infrastrukturu, okolišnu i telekomunikacijsku infrastrukturu, *u kojima je institucija kreditor ponajprije usmjerena na prihode* koji se ostvaruju od *financiranog* projekta, *i kao izvor za otplatu i kao osiguranje kredita* („izloženosti s osnove financiranja projekta”), institucije primjenjuju sljedeće pondere rizika:
- i. 130 % ako je projekt na koji se izloženost odnosi u predoperativnoj fazi;
 - ii. pod uvjetom da se ne primjenjuje prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik iz članka 501.a, 80 % ako je projekt na koji se izloženost odnosi u operativnoj fazi i ako izloženost ispunjava sve sljedeće kriterije:
 - 1. postoje ugovorna ograničenja u pogledu mogućnosti dužnika da poduzima aktivnosti koje bi mogle štetiti vjerovnicima, uključujući ograničenje da se novi dug ne može izdati bez suglasnosti postojećih ulagatelja u dužničke instrumente;

2. dužnik raspolaže dostatnim pričuvnim sredstvima koja su u cijelosti financirana gotovinom ili drugim financijskim aranžmanima ■ sa **subjektom** kojima osigurava pokriće financiranja nepredviđenih događaja i obrtni kapital potreban tijekom vijeka projekta koji se financira,

pod uvjetom da je prema kreditnoj procjeni priznatog VIPKR-a subjekt raspoređen u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete

ili,

u slučaju institucija koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka u skladu s poglavljem 3., ako subjekt nema kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a, tom subjektu institucija dodjeljuje interni kreditni rejting istovjetan najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete, pod uvjetom da institucija tom subjektu interno dodjeljuje rejting u skladu s odredbama poglavlja 3. odjeljka 6.;

3. *projekt na koji se izloženost odnosi* ostvaruje novčane tokove koji su predvidljivi i pokrivaju sve buduće otplate kredita;

4. *ako prihodi dužnika nisu financirani plaćanjima velikog broja korisnika*, izvor za otplatu obveze ovisi o jednoj glavnoj drugoj ugovornoj strani koja je jedno od sljedećeg:
- središnja banka, središnja država ili jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave, ako im je dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člancima 114. i 115. ili ako se prema kreditnoj procjeni ***priznatog VIPKR-a*** raspoređuju u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete; ***ili, u slučaju institucija koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka u skladu s poglavljem 3., ako središnja banka, središnja država, jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave nema kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a, institucija im dodjeljuje interni kreditni rejting istovjetan najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete, pod uvjetom da im institucija interno dodjeljuje rejting u skladu s odredbama poglavlja 3. odjeljka 6.;***

- subjekt javnog sektora, ako mu je dodijeljen ponder rizika od 20 % ili niži u skladu s člankom 116. ili ako se prema kreditnoj procjeni *priznatog VIPKR-a* raspoređuje u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete, *ili, u slučaju institucija koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka u skladu s poglavljem 3., ako subjekt javnog sektora nema kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a, tom subjektu javnog sektora institucija dodjeljuje interni kreditni rejting istovjetan najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete, pod uvjetom da institucija tom subjektu javnog sektora interno dodjeljuje rejting u skladu s odredbama poglavlja 3. odjeljka 6.;*

- trgovačko društvo koje se prema kreditnoj procjeni ***priznatog VIPKR-a*** raspoređuje u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete, ***ili, u slučaju institucija koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka u skladu s poglavljem 3., ako trgovačko društvo nema kreditnu procjenu priznatog VIPKR-a, tom trgovačkom društvu institucija dodjeljuje interni kreditni rejting istovjetan najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete, pod uvjetom da institucija tom trgovačkom društvu interno dodjeljuje rejting u skladu s odredbama poglavlja 3. odjeljka 6.;***
- 5. ugovornim odredbama kojima se uređuje izloženost prema dužniku instituciji kreditoru osigurava se visok stupanj zaštite u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza dužnika;
- 6. ***glavna druga ugovorna strana ili druge ugovorne strane koje na sličan način ispunjavaju kriterije prihvatljivosti za glavnu drugu ugovornu stranu*** djelotvorno štite instituciju kreditora od gubitaka koji proizlaze iz prekida projekta;

7. sva imovina i ugovori potrebni za funkcioniranje projekta daju se u zalog instituciji kreditoru u mjeri dopuštenoj primjenjivim pravom;
 8. institucija kreditor ***u slučaju*** događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza ***može*** preuzeti kontrolu nad subjektom;
- iii. 100 % ako je projekt na koji se izloženost odnosi u operativnoj fazi i ako izloženost ne ispunjava uvjete iz točke (c) podtočke ii.;
- (d) za potrebe točke (c) podtočke ii. 3., ostvareni novčani tokovi ne smatraju se predvidljivima osim ako znatan dio prihoda ispunjava jedan ili više sljedećih uvjeta:
- i. prihodi se zasnivaju na dostupnosti, ***što znači da, nakon što je izgradnja završena, dužnik ima pravo, sve dok su ugovorni uvjeti ispunjeni, na plaćanja od svojih drugih ugovornih strana koja pokrivaju operativne troškove i troškove održavanja, troškove servisiranja duga i povrate na vlastiti kapital budući da dužnik upravlja projektom, a ta plaćanja nisu podložna promjenama u potražnji, kao što je razina prometa, te se obično prilagođavaju samo zbog nedostatka uspješnosti ili nedostupnosti imovine javnosti;***

- ii. prihodi podliježu pravilu o stopi povrata;
 - iii. prihodi su predmet ugovora s klauzulom „uzmi ili plati”;
- (e) za potrebe točke (c), operativna faza znači faza u kojoj subjekt koji je posebno osnovan radi financiranja projekta *ili koji je ekonomski usporediv* ispunjava oba sljedeća uvjeta:
- i. subjekt ima pozitivan neto novčani tok dostatan za pokriće svih preostalih ugovornih obveza;
 - ii. dugoročna dugovanja subjekta imaju trend smanjenja.
4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se dodatno utvrdili uvjeti pod kojima se smatra da su ispunjeni kriteriji iz stavka 3. ■ točke (c) podtočke ii.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [24 mjeseca od ■ datuma stupanja na snagu ove Uredbe o *izmjeni*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

53. članak 123. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 123.

Izloženosti prema stanovništvu

1. Izloženosti koje ispunjavaju sve sljedeće kriterije smatraju se izloženostima prema stanovništvu:
 - (a) izloženost je ■ prema jednoj fizičkoj osobi ili više njih ili prema MSP-u;
 - (b) ukupan iznos koji dužnik ili grupa povezanih osoba duguje instituciji, njezinim matičnim društvima i njezinim društvima kćerima, uključujući svaku izloženost u statusu neispunjavanja obveza, ali isključujući izloženosti osigurane stambenom nekretninom, do vrijednosti nekretnine, prema saznanju institucije koja poduzima razumne mjere da bi potvrdila situaciju, ne premašuje 1 milijun EUR;
 - (c) izloženost predstavlja jednu od značajnog broja izloženosti sa sličnim karakteristikama, tako da su rizici povezani s takvom izloženosti znatno smanjeni;
 - (d) dotična institucija tretira izloženost u svojem okviru upravljanja rizicima i interno upravlja tom izloženosti kao s izloženosti prema stanovništvu dosljedno kroz vrijeme i na sličan način kao što tretira ostale izloženosti prema stanovništvu.

Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma raspoređuje se u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

EBA *do... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, kako bi odredila proporcionalne metode diversifikacije prema kojima se izloženost treba smatrati jednom od značajnog broja sličnih izloženosti kako je utvrđeno u prvom podstavku točki (c) ovog stavka ■ .

2. Sljedeće izloženosti ne smatraju se izloženostima prema stanovništvu:
 - (a) nedužničke izloženosti koje sadrže podređeno rezidualno pravo na imovinu ili prihod izdavatelja;
 - (b) dužničke izloženosti i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti čija je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točki (a);
 - (c) sve druge izloženosti u obliku vrijednosnih papira.
3. Izloženostima prema stanovništvu iz stavka 1. dodjeljuje se ponder rizika 75 %, uz iznimku transakcijskih izloženosti prema, kojima se dodjeljuje ponder rizika od 45 %.

4. *Ako za izloženost prema jednoj ili više fizičkih osoba bilo koji od kriterija iz stavka 1. nije ispunjen, izloženost se smatra izloženošću prema stanovništvu i dodjeljuje joj se ponder rizika od 100 %.*
5. Odstupajući od stavka 3., izloženostima po osnovi kredita koje je institucija odobrila umirovljenicima ili zaposlenima na neodređeno vrijeme uz bezuvjetan prijenos dijela mirovine ili plaće dužnika toj instituciji dodjeljuje se ponder rizika od 35 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) dužnik, u svrhu otplate kredita, bezuvjetno ovlašćuje mirovinski fond ili poslodavca da provodi izravna plaćanja instituciji oduzimanjem mjesečnih iznosa za plaćanja po kreditu od dužnikove mjesečne mirovine ili plaće;
 - (b) rizici od smrti, radne nesposobnosti, nezaposlenosti ili smanjenja neto mjesečne mirovine ili plaće dužnika primjereno su pokriveni policom osiguranja u korist institucije;
 - (c) mjesečna plaćanja koja dužnik treba izvršiti za sve kredite koji ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b) zajedno ne prelaze 20 % dužnikove neto mjesečne mirovine ili plaće;
 - (d) najdulji izvorni rok dospijeca kredita jednak je ili kraći od deset godina.”;

54. umeće se sljedeći članak:

„Članak 123.a

Izloženosti valutnom neusklađenosti

1. ***Za izloženosti*** prema fizičkim osobama ***koje su*** raspoređene u ■ ***kategoriju izloženosti iz članka 112. točke (h), ili za izloženosti prema fizičkim osobama koje se kvalificiraju kao izloženosti osigurane hipotekama na stambenim nekretninama, koje su raspoređene u kategoriju izloženosti iz članka 112. točke (i),*** ponder rizika dodijeljen u skladu s ovim poglavljem množi se faktorom 1,5, pri čemu dobiveni ponder rizika nije veći od 150 %, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) izloženost je ■ nominirana u valuti koja se razlikuje od valute dužnikova izvora prihoda;
 - (b) dužnik nema zaštitu za svoj rizik plaćanja zbog valutne neusklađenosti, u obliku financijskog instrumenta ili prihoda u stranoj valuti koja odgovara valuti izloženosti, ili ukupni iznos takve zaštite dostupan dužniku pokriva manje od 90 % ***svakog*** obroka za tu izloženost.

Ako institucija ne može izdvojiti te izloženosti s valutnom neusklađenosti, multiplikator pondera rizika od 1,5 primjenjuje se na sve nezaštićene izloženosti ako se valuta izloženosti razlikuje od domaće valute zemlje stalnog prebivališta dužnika.

2. Za potrebe ovog članka, izvor prihoda odnosi se na svaki izvor iz kojeg dužnik ostvaruje novčane tokove, uključujući doznake, prihode od najma ili plaću, pri čemu su isključeni primici od prodaje imovine ili slična djelovanja institucije na temelju prava regresa.
3. ***Odstupajući od stavka 1., ako se par valuta iz stavka 1. točke (a) sastoji od eura i valute države članice koja sudjeluje u drugoj fazi ekonomske i monetarne unije (ERM II), ne primjenjuje se multiplikator pondera rizika od 1,5.”;***

55. članci 124., 125. i 126. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 124.

Izloženosti osigurane hipotekama na nekretninama

1. Izloženost koja nije ADC koja ne ispunjava sve uvjete iz stavka 3., ***ili bilo koji dio izloženosti koja nije ADC koji prelazi nominalni iznos založnog prava na nekretnini***, tretira se kako slijedi:
 - (a) izloženosti koja nije IPRE dodjeljuje se ponder rizika kao izloženosti ***prema drugoj ugovornoj strani*** koja nije osigurana dotičnom nekretninom;
 - (b) IPRE izloženosti dodjeljuje se ponder rizika od 150 %.

2. Izloženost koja nije ADC, *do nominalnog iznosa založnog prava* na nekretnini, ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 3. ovog članka ■ , tretira se kako slijedi:
- (a) ako je izloženost osigurana stambenom nekretninom, ■
- i.* izloženost *koja nije IPRE tretira se u skladu s člankom 125. stavkom 1.;*
 - ii.* IPRE izloženost ■ tretira se u skladu s člankom 125. stavkom 1. ako ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - 1. nekretnina kojom je osigurana izloženost dužnikovo je primarno mjesto stanovanja, ako je cijela nekretnina jedna stambena jedinica ili ako je nekretnina kojom se osigurava izloženost stambena jedinica koja je zaseban dio nekretnine,
 - 2. izloženost je prema *fizičkoj osobi* i osigurana je stambenom jedinicom koja donosi prihod, ako je cijela nekretnina jedna stambena jedinica ili ako je stambena jedinica zaseban dio u okviru nekretnine, a ukupne izloženosti institucije prema toj *fizičkoj osobi* nisu osigurane s više od četiri nekretnine, uključujući one koje nisu stambene nekretnine ili koje ne ispunjavaju niti jedan kriterij iz ove podtočke, ili zasebne stambene jedinice u okviru nekretnina,

3. izloženost ■ je prema udruženjima ili zadrugama fizičkih osoba koje su uređene nacionalnim pravom i jedina im je svrha članovima omogućiti korištenje primarnog mjesta stanovanja u nekretnini kojom su krediti osigurani,
 4. izloženost je ■ prema društvima za javno stanovanje ili neprofitnim udrugama koje su pravno uređene i postoje radi društvenih potreba te da bi stanarima omogućile dugotrajno stanovanje;
- iii.* IPRE izloženost **koja** ne ispunjava ni jedan od uvjeta iz podtočke *ii.* ove točke tretira se u skladu s člankom 125. stavkom 2.;
- (b) ako je izloženost osigurana poslovnom nekretninom tretira se kako slijedi:
- i. izloženost koja nije IPRE tretira se u skladu s člankom 126. stavkom 1.;
 - ii. IPRE izloženost tretira se u skladu s člankom 126. stavkom 2.
3. Da bi bila prihvatljiva za tretman *iz stavka 2.* ■ izloženost osigurana nekretninom mora ispunjavati sve sljedeće uvjete:
- (a) nekretnina kojom se osigurava izloženost ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
- i. nekretnina je potpuno dovršena;

- ii. nekretnina je šuma ili poljoprivredno zemljište;
- iii. ***kreditira se fizička osoba i*** nekretnina je ***ili*** stambena nekretnina u izgradnji ili zemljište na kojem se planira građenje stambene nekretnine ako su taj plan ***zakonski*** odobrila sva ***relevantna*** tijela, ***kako je primjenjivo***, i ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - 1. nekretnina nema više od četiri stambene jedinice i bit će dužnikovo primarno mjesto stanovanja i kreditiranjem ***fizičkoj osobi*** ne financiraju se neizravno ADC izloženosti,
 - 2. ***uključeni su*** središnja država, jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave ili subjekt javnog sektora, prema kojima se izloženosti tretiraju u skladu s člankom 115. stavkom 2. odnosno člankom 116. stavkom 4., i imaju zakonsku ovlast i mogućnost osigurati da će nekretnina u izgradnji biti dovršena u razumnom roku i se od njih se traži ili su se pravno obvezali da će osigurati dovršetak ako u protivnom građenje ne bi bilo dovršeno u tom razumnom roku; ***alternativno, uspostavljen je istovjetan pravni mehanizam kojim se osigurava da će nekretnina u izgradnji biti dovršena u tom razumnom roku;***

- (b) izloženost je osigurana založnim pravom prvog reda koje je institucija zasnovala na nekretnini ili je institucija na toj nekretnini zasnovala založno pravo prvog i svakog sljedećeg nižeg reda;
- (c) vrijednost nekretnine značajno ne ovisi o kreditnoj kvaliteti dužnika;
- (d) sve informacije potrebne u trenutku nastanka izloženosti i za potrebe praćenja uredno su dokumentirane, uključujući informacije o sposobnosti dužnika za otplatu i o vrednovanju nekretnine;
- (e) ispunjeni su zahtjevi iz članka 208. i poštuju se pravila vrednovanja iz članka 229. stavka 1.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), institucije mogu isključiti situacije u kojima isključivo makroekonomski čimbenici utječu i na vrijednost nekretnine i na ispunjavanje obveza dužnika.

Za potrebe prvog podstavka točke (d) ***institucije uspostavljaju politike preuzimanja rizika u odnosu na odobravanje izloženosti osiguranih nekretninom koje uključuju procjenu sposobnosti dužnika za otplatu. Politike preuzimanja rizika uključuju relevantne parametre za tu procjenu i njihove maksimalne razine.***

4. Odstupajući od stavka 3. točke (b), u jurisdikcijama u kojima založno pravo nižeg reda nositelju omogućuje pravno provedivu naplatu tražbinu iz kolaterala, i učinkovit je instrument smanjenja kreditnog rizika, mogu se priznati i založna prava nižeg reda koja je zasnovala institucija osim one koja je zasnovala založno pravo višeg reda, među ostalim i kada institucija nije nositelj založnog prava višeg reda ni založnog prava koje je između založnog prava višeg reda i založnog prava nižeg reda koje je institucija zasnovala.

Za potrebe prvog podstavka, pravilima o založnom pravu osigurava se sve od sljedećeg:

- (a) svaka institucija nositelj založnog prava na nekretnini može pokrenuti prodaju nekretnine neovisno o drugim subjektima nositeljima založnog prava na toj nekretnini;
 - (b) ako se nekretnina ne prodaje na javnoj dražbi, subjekti nositelji založnog prava višeg reda poduzimaju razumne korake ne bi li postigli fer tržišnu vrijednost ili najbolju cijenu koja bi se mogla postići kad bi pravo na prodaju izvršavali samostalno.
5. *Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za neiskorištene proizvode, založna prava koja ispunjavaju sve zahtjeve prihvatljivosti iz stavka 3. i, ako je to primjenjivo, stavka 4., mogu se priznati ako je povlačenje sredstava iz proizvoda uvjetovano prethodnim ili istodobnim polaganjem založnog prava u opsegu institucijina potraživanja u založnom pravu nakon povlačenja sredstava iz proizvoda, tako da institucija nema potraživanja u založnom pravu za neiskorišteni iznos proizvoda.*

6. Za potrebe članka 125. stavka 2. i članka 126. stavka 2., omjer izloženosti i vrijednosti (ETV) (engl. *exposure-to-value*, ETV) izračunava se dijeljenjem bruto iznosa izloženosti s vrijednošću nekretnine pod sljedećim uvjetima:
- (a) bruto iznos izloženosti izračunava se kao ***računovodstvena vrijednost stavke imovine*** koja se odnosi na izloženost osiguranu nekretninom i svaki neiskorišteni iznos preuzete obveze, ali obvezujući iznos koji bi, kad se iskoristi, povećao vrijednost izloženosti osigurane nekretninom; ***taj*** se iznos bruto izloženosti izračunava ne uzimajući u obzir:
- i. ***specifične*** ispravke vrijednosti za kreditni rizik ***u skladu s člankom 110.***;
- ii. ***dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje***;
- iii. ***iznose koji se odbijaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m)***; i
- iv. druga smanjenja regulatornog kapitala koja se odnose na ***stavku imovine***;
- (b) ***bruto iznos*** izloženosti ***izračunava se ne uzimajući u obzir*** bilo koju vrstu materijalne ili nematerijalne kreditne zaštite, osim založenih depozitnih računa u instituciji kreditoru koji ispunjavaju sve zahtjeve za bilančno netiranje prema standardiziranim sporazumima o netiranju u skladu s člancima 196. i 206. ili prema drugim sporazumima o bilančnom netiranju u skladu s člancima 195. i 205. i bezuvjetno su i neopozivo založeni isključivo u svrhu ispunjenja kreditne obveze koja se odnosi na izloženost osiguranu nekretninom;

- (c) za izloženosti koje se moraju tretirati u skladu s člankom 125. stavkom 2. ili člankom 126. stavkom 2. ako je neka strana osim institucije nositelj založnog prava višeg reda, a založno pravo nižeg reda koje drži institucija priznaje se na temelju stavka 4. ovog članka, bruto iznos izloženosti izračunava se kao zbroj bruto iznosa izloženosti založnog prava koje drži institucija i bruto iznosâ izloženosti svih drugih založnih prava jednakog ili višeg reda u odnosu na založno pravo koje drži institucija.

Za potrebe prvog podstavka točke (a), ako institucija ima više od jedne izloženosti osigurane istom nekretninom i ako su te izloženosti osigurane založnim pravima uzastopnog reda prvenstva na toj nekretnini, a bez bilo kakvog založnog prava koje drži treća strana koje je po redu prvenstva između njih, izloženosti se tretiraju kao jedna kombinirana izloženost, a bruto iznosi pojedinačnih izloženosti zbrajaju se kako bi se izračunao bruto iznos izloženosti za jednu kombiniranu izloženost.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), ako su informacije za utvrđivanje reda drugih založnih prava nedostatne, institucija ta založna prava tretiraju kao založna prava jednakog reda kao založno pravo nižeg reda koje institucija drži. Institucija najprije utvrđuje ponder rizika u skladu s člankom 125. stavkom 2. ili člankom 126. stavkom 2. („bazni ponder rizika”), kako je primjenjivo. Zatim taj ponder rizika prilagođava primjenom multiplikatora od 1,25 za potrebe izračuna rizikom ponderiranih iznosa založnih prava nižeg reda. Ako bazni ponder rizika odgovara najnižem razredu omjera izloženosti i vrijednosti, multiplikator se ne primjenjuje. Ponder rizika koji se dobije množenjem baznog pondera rizika s 1,25 ograničava se na razinu pondera rizika koji bi se primjenjivao na izloženost ako nisu ispunjeni zahtjevi iz stavka 3.

7. *Izloženosti prema najmoprimcu po ugovoru o najmu stambenih nekretnina gdje je institucija najmodavac, a najmoprimac ima mogućnost kupnje, smatraju se izloženostima osiguranima nekretninom i tretiraju se u skladu s tretmanom iz članka 125. ili 126. ako su ispunjeni primjenjivi uvjeti utvrđeni u ovom članku, pod uvjetom da je izloženost institucije osigurana vlasništvom nekretnine.*

8. Države članice imenuju tijelo odgovorno za primjenu stavka 9. To je tijelo nadležno tijelo ili imenovano tijelo.

Ako je tijelo koje je država članica imenovala za primjenu ovog članka nadležno tijelo, ono osigurava da su relevantna nacionalna tijela i tijela koja imaju makrobonitetni mandat primjereno obaviještena o namjeri nadležnog tijela o upotrebi ovog članka i da su na odgovarajući način uključena u procjenu pitanja financijske stabilnosti u svojoj državi članici u skladu sa stavkom 9.

Ako tijelo koje je država članica imenovala za primjenu ovog članka nije nadležno tijelo, država članica donosi potrebne odredbe kako bi osigurala odgovarajuću koordinaciju i razmjenu informacija između nadležnog i imenovanog tijela radi pravilne primjene ovog članka. Posebno se od tijela traži bliska suradnja i razmjena svih informacija koje mogu biti potrebne za pravilno obavljanje dužnosti koje se ovim člankom propisuju imenovanim tijelima. Cilj je te suradnje izbjeći svaki oblik podvostručenog ili neusklađenog postupanja između nadležnog i imenovanog tijela te osigurati da se primjereno uzme u obzir interakcija s drugim mjerama, osobito onima koje se poduzimaju na temelju članka 458. ove Uredbe i članka 133. Direktive 2013/36/EU.

9. Na temelju podataka prikupljenih u skladu s člankom 430.a *i* svih drugih relevantnih pokazatelja, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. ovog članka periodično, a barem jedanput godišnje, ocjenjuje jesu li ponderi ***rizika*** iz članaka 125. i 126. za izloženosti osigurane nekretninama koje se nalaze na državnom području države članice tog tijela primjereno utemeljeni na:
- (a) ostvarenim gubicima po izloženostima osiguranima nekretninama;
 - (b) budućim kretanjima na tržištima nekretnina.

Ako na temelju ocjene iz prvog podstavka tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. ovog članka zaključi da ponderi rizika iz članka 125. ili članka 126. ne odražavaju na primjeren način stvarne rizike u vezi s jednim ili više segmenata nekretnina za izloženosti koje su osigurane hipotekama na stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova državnog područja države članice tog tijela i ako smatra da bi neprimjerenost pondera rizika mogla negativno utjecati na sadašnju ili buduću financijsku stabilnost u njegovoj državi članici, ono može povećati pondere rizika koji se primjenjuju na te izloženosti u rasponima iz četvrtog podstavka ovog stavka ili nametnuti strože kriterije od onih iz stavka 3. ovog članka.

Tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. ovog članka obavješćuje EBA-u i ESRB o svim prilagodbama pondera rizika i primijenjenim kriterijima na temelju ovog stavka. EBA i ESRB dostavljaju svoje mišljenje dotičnoj državi članici u roku od mjesec dana od primitka te obavijesti ***i u tom mišljenju mogu navesti, prema potrebi, smatraju li da se prilagodbe pondera rizika i kriterija preporučuju i za druge države članice.*** EBA i ESRB objavljuju pondere rizika i kriterije za izloženosti iz članaka 125. i 126. i članka 199. stavka 1. točke (a) kako ih provodi relevantno tijelo.

Za potrebe drugog podstavka ovog stavka, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. ovog članka može povećati pondere rizika iz članka 125. stavka 1. prvog podstavka, **članka 125. stavka 2. prvog podstavka, članka 126. stavka 1. prvog podstavka ili članka 126. stavka 2. prvog podstavka ili nametnuti strože kriterije od onih navedenih u stavku 3. ovog članka prema jednom ili više segmenata nekretnina za izloženosti koje su osigurane hipotekama na nekretninama koje se nalaze u jednom ili više dijelova državnog područja države članice tog tijela.** To tijelo te **pondere rizika** ne smije povećati iznad 150 %.

Za potrebe drugog podstavka ovog stavka, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. ovog članka **može također smanjiti postotke vrijednosti nekretnine iz članka 125. stavka 1. ili članka 126. stavka 1. ili postotke omjera izloženosti i vrijednosti kojima se određuje razred pondera rizika omjera izloženosti i vrijednosti utvrđen u članku 125. stavku 2. tablici 1. ili članku 126. stavku 2. tablici 1. Relevantno tijelo osigurava dosljednost u svim razredima pondera rizika omjera izloženosti i vrijednosti tako da ponder rizika nižeg razreda pondera rizika omjera izloženosti i vrijednosti uvijek bude niži od ili jednak ponderu rizika višeg razreda pondera rizika omjera izloženosti i vrijednosti.**

10. **Ako tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8.** odredi više pondere rizika ili strože kriterije na temelju stavka **■ 9. ■** , institucije za njihovu primjenu imaju šestomjesečno prijelazno razdoblje.

11. EBA, u bliskoj suradnji s ESRB-om, sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju vrste čimbenika koje treba razmotriti pri procjeni primjerenosti pondera rizika iz ■ stavka 9.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... *[18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]*.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

12. ESRB, izdavanjem preporuka u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1092/2010 i u bliskoj suradnji s EBA-om, može dati smjernice namijenjene tijelima imenovanim u skladu sa stavkom 8. ovog članka o sljedećem:

- (a) faktorima koji bi mogli „negativno utjecati na sadašnju ili buduću financijsku stabilnost” iz stavka 9. drugog podstavka;
- (b) referentnim mjerilima koje tijelo imenovano u skladu sa stavkom 8. uzima u obzir pri određivanju viših pondera rizika.

13. Institucije osnovane u jednoj državi članici primjenjuju pondere rizika i kriterije koje su odredila tijela druge države članice u skladu sa stavkom 9. na svoje odgovarajuće izloženosti osigurane hipotekama na stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova te druge države članice.
14. ***EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje što čini „istovjetan pravni mehanizam kojim se osigurava da će nekretnina u izgradnji biti dovršena u razumnom roku”, u skladu sa stavkom 3. točkom (a) podtočkom iii. 2.***

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 125.

Izloženosti osigurane hipotekama na stambenim ■ nekretninama

1. Za izloženost osiguranu stambenom nekretninom **kako je navedeno** u članku 124. stavku 2. ■ točki (a) podtočki i. ili ii., dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine ■ dodjeljuje se ponder rizika od 20 %.

Ako institucija drži založno pravo nižeg reda i ako postoji više založnih prava višeg reda koje ta institucija ne drži, kako bi odredila dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 20 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnine umanjuje se za iznos založnih prava višeg reda koje institucija ne drži.

Ako je založno pravo koje institucija ne drži istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, kako bi se odredio dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 20 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnina, umanjen za iznos svih založnih prava višeg reda koje institucija ne drži umanjuje se za umnožak:

- (a) 55 % vrijednosti nekretnine, umanjene za iznos založnih prava višeg reda, ako ih ima, koje drži institucija i druge institucije; i

- (b) *iznosa založnih prava koje institucija ne drži, a koje su istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, podijeljenog sa zbrojem svih založnih prava istog ranga.*

Ako u skladu s člankom 124. stavkom 9. nadležno tijelo ili imenovano tijelo utvrdi viši ponder rizika ili niži postotak vrijednosti nekretnine od onih navedenih u ovom stavku, institucije primjenjuju ponder rizika ili postotak utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 9.

Preostalom dijelu izloženosti iz prvog podstavka, ako ga ima, dodjeljuje se *ponder rizika* kao izloženosti *prema drugoj ugovornoj strani* koja nije osigurana stambenom nekretninom.

2. Izloženosti *kako je navedena u članku 124. stavku 2. točki (a) podtočki iii.* dodjeljuje se ponder rizika utvrđen u skladu s odgovarajućim *razredom pondera rizika* omjera izloženosti i vrijednosti iz tablice 1.

Za potrebe ovog stavka, ako u skladu s člankom 124. stavkom 9. nadležno tijelo ili imenovano tijelo utvrdi viši ponder rizika ili niži postotak omjera izloženosti i vrijednosti od onih navedenih u ovom stavku, *institucije primjenjuju* ponder rizika ili *postotak* utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 9.

Tablica 1.

ETV	$ETV \leq 50 \%$	$50 \% < ETV \leq 60 \%$	$60 \% < ETV \leq 80 \%$	$80 \% < ETV \leq 90 \%$	$90 \% < ETV \leq 100 \%$	$ETV > 100 \%$
Ponder rizika	30 %	35 %	45 %	60 %	75 %	105 %

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, institucije mogu tretman iz stavka 1. ovog članka primjenjivati na izloženosti osigurane stambenom nekretninom koja se nalazi na državnom području države članice ako je ***nadležno tijelo te države članice objavilo, u skladu s člankom 430.a stavkom 3., stope gubitka za takve izloženosti koje, na temelju agregiranih podataka o kojima su izvijestile institucije u toj državi članici za to nacionalno tržište nekretnina, ne prelaze nijedan od sljedećih limita za agregirane gubitke u ■ svim takvim izloženostima u prethodnoj godini:***

- (a) ***agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (a) podijeljen agregiranim iznosom o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (c) ne prelazi 0,3 %;***
- (b) ***agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (b) podijeljen agregiranim iznosom o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (c) ne prelazi 0,5 %.***

3. *Institucije mogu primijeniti odstupanje iz stavka 2. trećeg podstavka ovog članka i u slučajevima kada nadležno tijelo treće zemlje koja primjenjuje nadzorni i regulatorni okvir koji je barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji, kako je određeno u odluci Komisije donesenoj u skladu s člankom 107. stavkom 4., objavljuje odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane stambenim nekretninama koje se nalaze na državnom području te treće zemlje.*

Ako nadležno tijelo treće zemlje ne objavi odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane stambenim nekretninama koje se nalaze na državnom području te treće zemlje, EBA može objaviti takve informacije za tu treću zemlju, pod uvjetom da su dostupni valjani statistički podaci koji su statistički reprezentativni za odgovarajuće tržište stambenih nekretnina.

Članak 126.

Izloženosti osigurane hipotekama na poslovnim nekretninama

- 1. Za izloženost osiguranu poslovnom nekretninom kako je navedeno u članku 124. stavku 2. točki (b) podtočki i., dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine dodjeljuje se ponder rizika od 60 %.**

Ako institucija drži založno pravo nižeg reda i ako postoji više založnih prava višeg reda koje ta institucija ne drži, kako bi odredila dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 60 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnine umanjuje se za iznos založnih prava višeg reda koje institucija ne drži.

Ako je založno pravo koje institucija ne drži istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, kako bi se odredio dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 60 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnina, umanjen za iznos svih založnih prava višeg reda koje institucija ne drži umanjuje se za umnožak:

- (a) 55 % vrijednosti nekretnine, umanjene za iznos založnih prava višeg reda, ako ih ima, koje drži institucija i druge institucije; i**

- (b) *iznosa založnih prava koje institucija ne drži, a koje su istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, podijeljenog sa zbrojem svih založnih prava istog ranga.*

Ako u skladu s člankom 124. stavkom 9. nadležno tijelo ili imenovano tijelo utvrdi **viši ponder rizika ili** niži postotak vrijednosti nekretnine od onih navedenih u ovom stavku, institucije primjenjuju **ponder rizika ili** postotak utvrđene u skladu s člankom 124. stavkom 9.

Preostalom dijelu izloženosti iz prvog podstavka, ako ga ima, dodjeljuje se **ponder rizika** kao izloženosti **prema drugoj ugovornoj strani** koja nije osigurana **poslovnom** nekretninom.

2. Izloženosti kako je navedena u članku 124. stavku 2. točki (b) podtočki ii. dodjeljuje se **ponder rizika** utvrđen u skladu s **odgovarajućim razredom pondera rizika** omjera izloženosti i vrijednosti iz tablice 1. **ponder rizika**.

Za potrebe ovog stavka, ako u skladu s člankom 124. stavkom 9. nadležno tijelo ili imenovano tijelo utvrdi viši ponder rizika ili niži postotak omjera izloženosti i vrijednosti od onih navedenih u ovom stavku, institucije primjenjuju ponder rizika ili postotak utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 9.

Tablica 1.

	$ETV \leq 60 \%$	$60 \% < ETV \leq 80 \%$	$ETV > 80 \%$
Ponder rizika	70 %	90 %	110 %

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, institucije mogu tretman iz stavka 1. ovog članka primjenjivati na **izloženosti** osigurane ■ poslovnom nekretninom koja se nalazi na državnom području države članice ako je **nadležno tijelo te države članice objavilo, u skladu s člankom 430.a stavkom 3.,** stope gubitka za takve izloženosti **koje, na temelju agregiranih podataka o kojima su izvijestile institucije u toj državi članici za to nacionalno tržište nekretnina,** ne prelaze nijedan od sljedećih limita za agregirane gubitke u ■ svim takvim izloženostima u prethodnoj godini:

- (a) **agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (d) podijeljen agregiranim iznosom koji su institucije iskazale na temelju članka 430.a stavka 1. točke (f) ne prelazi 0,3 %;**
 - (b) **agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (e) podijeljen agregiranim iznosom koji su institucije iskazale na temelju članka 430.a stavka 1. točke (f) ne prelazi 0,5 %.**
3. **Institucije mogu primijeniti odstupanje iz stavka 3. trećeg podstavka ovog članka i u slučajevima kada nadležno tijelo treće zemlje koja primjenjuje nadzorni i regulatorni okvir koji je barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji, kako je određeno u odluci Komisije donesenoj u skladu s člankom 107. stavkom 4., objavljuje odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama koje se nalaze na državnom području te treće zemlje.**

Ako nadležno tijelo treće zemlje ne objavi odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama koje se nalaze na državnom području te treće zemlje, EBA može objaviti takve informacije za tu treću zemlju, pod uvjetom da su dostupni valjani statistički podaci koji su statistički reprezentativni za odgovarajuće tržište poslovnih nekretnina.

4. *EBA procjenjuje primjerenost prilagodbe tretmana izloženosti osiguranih hipotekama na poslovnim nekretninama, uključujući IPRE izloženosti i izloženosti koje nisu IPRE, uzimajući u obzir primjerenost pondera rizika i relativne razlike u riziku izloženosti osiguranih stambenim nekretninama, razlike u osjetljivosti na rizike IPRE izloženosti osiguranih stambenim nekretninama iz članka 125. stavka 2. tablice 1. i IPRE izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama iz tablice 1. ovog članka i preporuke ESRB-a o ranjivostima u sektoru poslovnih nekretnina u Uniji. EBA Komisiji dostavlja izvješće o svojim zaključcima do 31. prosinca 2027.*

Komisija prema potrebi na temelju izvješća iz prvog podstavka i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2028.”;

56. umeće se sljedeći članak:

„Članak 126.a

Izloženosti prema stjecanju zemljišta, razvoju i građenju

1. ADC izloženosti dodjeljuje se ponder rizika od 150 %.

2. ADC izloženostima osiguranima stambenim nekretninama može se dodijeliti ponder rizika od 100 % pod uvjetom da ■ institucija primjenjuje primjerene standarde o odobravanju i praćenju koji ispunjavaju zahtjeve iz članaka 74. i 79.

Direktive 2013/36/EU i ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) pravno obvezujući predugovori o ***prodaji*** ili najmu, za koje su kupac ili najmoprimac dali znatan gotovinski polog koji se u slučaju raskida ugovora gubi, ili ***ako je financiranje osigurano na istovjetan način, ili pravno obvezujući kupoprodajni ugovori ili ugovori o najmu, uključujući slučajeve u kojima se plaćanje izvršava u obrocima kako građevinski radovi napreduju,*** dosežu značajan udio ukupnih ugovora;

(b) dužnik ima znatno vlastito ulaganje, koje je iskazano kao odgovarajući iznos doprinosa dužnika vlastitim ulaganjima prema ■ vrijednosti stambene nekretnine nakon dovršenja.

3. Do ... [■ 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] EBA izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, u kojima utvrđuje pojmove „znatan gotovinski polog”, „**financiranje osigurano na istovjetan način**”, „značajan udio ukupnih ugovora” i „odgovarajući iznos doprinosa dužnika vlastitim ulaganjima”, **uzimajući u obzir posebnosti koje institucije imaju pri kreditiranju javnog stanovanja ili subjekata koji ne posluju s ciljem ostvarivanja dobiti u cijeloj Uniji koje su pravno uređene i postoje radi zadovoljenja društvenih potreba te da bi se stanarima ponudilo dugoročno stanovanje.**”;

57. članak 127. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe izračuna ■ specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik iz prvog podstavka **za izloženost koja je kupljena u statusu neispunjavanja obveza**, institucije u izračun uključuju svaku pozitivnu razliku između ■ iznosa koji dužnik duguje po **toj** izloženosti i ■ zbroja dodatnih smanjenja regulatornog kapitala ako se **ta** izloženost u cijelosti otpiše i svih već postojećih smanjenja regulatornog kapitala koja se odnose na tu izloženost.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

- „2. Za potrebe određivanja osiguranog dijela izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, kolateral i jamstva priznaju se u svrhe smanjenja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 4.
3. Vrijednostima izloženosti koje preostanu nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za izloženosti koje nisu IPRE, a osigurane su stambenom nekretninom ili poslovnom nekretninom u skladu s člankom 125. odnosno 126. dodjeljuje se ponder rizika od 100 % ako u skladu s člankom 178. imaju status neispunjavanja obveza.”;

(c) stavak 4. briše se;

58. članak 128. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 128.

Podređene dužničke izloženosti

1. Sljedeće izloženosti tretiraju se kao podređene dužničke izloženosti:

- (a) dužničke izloženosti koje su podređene potraživanjima **redovnih neosiguranih vjerovnika**;
- (b) instrumenti regulatornoga kapitala u mjeri u kojoj se ne smatraju izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s člankom 133. stavkom 1.; i

(c) *izloženosti koje proizlaze iz ulaganja institucije u instrumente prihvatljivih obveza koji ispunjavaju uvjete iz članka 72.b.*

2. Podređenim dužničkim izloženostima dodjeljuje se ponder rizika od 150 %, osim ako se te podređene dužničke izloženosti **■** odbijaju od *regulatornog kapitala ili ako podliježu tretmanu iz članka 72.e stavka 5. prvog podstavka.*”;

59. *članak 129. mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:*

„Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak točku (c) ovog stavka, do 1. srpnja 2027. neizravne izloženosti prema kreditnim institucijama bez vanjskog rejtinga kojima se jamči za hipotekarne kredite do njihove registracije tretiraju se za potrebe te točke kao izloženosti prema kreditnim institucijama koje ispunjavaju uvjete za 1. stupanj kreditne kvalitete, pod uvjetom da je riječ o kratkoročnim izloženostima koje su raspoređene u razred A na temelju članka 121. i da će hipotekarni krediti pokriveni jamstvom nakon registracije biti prihvatljivi za povlašteni tretman na temelju prvog podstavka točaka (d), (e) i (f) ovog stavka.”;

(b) u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe vrednovanja nekretnine, nadležna tijela imenovana na temelju članka 18. stavka 2. Direktive (EU) 2019/2162 mogu dopustiti da se ta nekretnina vrednuje po vrijednosti koja je jednaka ili niža od tržišne vrijednosti ili, u onim državama članicama koje su zakonskim ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, po hipotekarnoj vrijednosti te nekretnine, bez primjene ograničenja iz članka 229. stavka 1. točke (e) ove Uredbe.”;

(c) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Pokrivenim obveznicama za koje postoji izravno primjenjiva kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 1. koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	10 %	20 %	20 %	50 %	50 %	100 %

5. Pokrivenim obveznicama za koje ne postoji izravno primjenjiva kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika na temelju pondera rizika dodijeljenog nadređenim neosiguranim izloženostima prema instituciji koja ih izdaje. Primjenjuje se sljedeća veza između pondera rizika:

- (a) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 20 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 10 %;*
- (aa) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 30 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 15 %;*
- (ab) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 40 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 20 %;*

- (b) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 50 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 25 %;*
- (ba) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 75 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 35 %;*
- (c) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 100 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 50 %;*
- (d) ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 150 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.”;*

(60) u članku 132.a stavku 3., prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od članka 92. stavka 4. točke (e), institucije koje izračunavaju iznos izloženosti ponderiran rizikom izloženosti CIU-a u skladu sa stavkom 1. ili stavkom 2. ovog članka mogu kapitalni zahtjev za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju izloženosti po izvedenicama tog CIU-a izračunati kao iznos jednak 50 % kapitalnog zahtjeva za te izloženosti po izvedenicama kako je izračunano u skladu s poglavljem 6. odjeljkom 3., 4. ili 5. ove glave, kako je primjenjivo.”;

61. u članku 132.b stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucije iz izračuna navedenih u članku 132. mogu isključiti izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja odnosnih izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-ovima u subjekte čijim se kreditnim obvezama dodjeljuje ponder rizika 0 % u skladu s ovim poglavljem, uključujući javno financirane subjekte kod kojih je moguća primjena pondera rizika 0 %, i izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz članka 133. stavka 5. te umjesto toga na te izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja primijeniti tretman iz članka 133.”;

62. u članku 132.c stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije izračunavaju vrijednost izloženosti minimalne vrijednosti preuzete obveze koja ispunjava uvjete iz stavka 3. ovog članka kao diskontiranu sadašnju vrijednost zajamčenog iznosa primjenom diskontnog faktora koji proizlazi iz nerizične stope na temelju članka 325.1 stavka 2. ili 3., kako je primjenjivo. Institucije mogu umanjiti vrijednost izloženosti minimalne vrijednosti preuzete obveze za bilo koje gubitke koji su priznati u odnosu na minimalnu vrijednost preuzete obveze u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardom.”; izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u subjekte čijim se kreditnim obvezama dodjeljuje ponder rizika 0 % u skladu s poglavljem 2.,

63. članak 133. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 133.

Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja

1. Sve navedeno smatra se izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja:

(a) svaka izloženost koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

- i. neotkupiva je u značenju da je povrat uložених sredstava moguće ostvariti jedino prodajom ulaganja ili prava na ulaganje ili likvidacijom izdavatelja;
- ii. ne uključuje obvezu na strani izdavatelja;
- iii. sadržava rezidualno pravo na izdavateljevu imovinu ili prihod;

- (b) instrumenti koji bi, da ih je izdala institucija, ispunjavali uvjete za stavke osnovnog kapitala;
- (c) instrumenti koji sadržavaju obvezu na strani izdavatelja i ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - i. izdavatelj može odgoditi namiru obveze na neograničeno vrijeme;
 - ii. obvezom se zahtijeva, ili dopušta diskrecijskom odlukom izdavatelja, namiru izdavanjem fiksnog broja redovnih dionica izdavatelja;
 - iii. obvezom se zahtijeva, ili dopušta diskrecijskom odlukom izdavatelja, namiru izdavanjem promjenjivog broja redovnih dionica izdavatelja i, *ceteris paribus*, svaka promjena vrijednosti obveze može se pripisati promjeni vrijednosti fiksnog broja redovnih dionica izdavatelja, usporediti s tom promjenom i odvija se u istom smjeru kao ta promjena;
 - iv. vlasnik instrumenta ima opciju zatražiti da se obveza namiri redovnim dionicama, osim ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - 1. u slučaju instrumenta kojim se trguje, institucija je nadležnom tijelu dokazala da se instrumentom na tržištu trguje više kao s dužničkim, nego kao vlasničkim instrumentom izdavatelja,

2. u slučaju instrumenata kojima se ne trguje, institucija je nadležnom tijelu dokazala da bi instrument trebalo tretirati kao dužničku poziciju;
- (d) dužničke obveze i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti strukturirani na takav način da im je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točkama (a), (b) i (c), uključujući obveze od kojih je povrat povezan s tim vlasničkim ulaganjima;
- (e) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja koje se evidentiraju kao kredit, ali proizlaze iz ugovora o razmjeni duga za udio u kapitalu sklopljenog u okviru urednog izvršenja naplate ili restrukturiranja duga.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) podtočke iii., obveze uključuju i one koje zahtijevaju ili dopuštaju namiru izdavanjem promjenjivog broja redovnih dionica izdavatelja, kod kojih je promjena novčane vrijednosti obveze jednaka promjeni fer vrijednosti fiksnog broja redovnih dionica pomnoženo definiranim faktorom, pri čemu su i faktor i referentni broj dionica fiksni.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) podtočke iv., ako je ispunjen jedan od uvjeta iz te podtočke, institucija može, uz prethodno odobrenje nadležnog tijela, rastaviti rizike za regulatorne potrebe.

2. U sljedećim se slučajevima vlasnička ulaganja ne tretiraju kao izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja:
 - (a) vlasnička ulaganja strukturirana su na takav način da im je ekonomska bit slična ekonomskoj biti dužničkih instrumenata koji ne ispunjavaju kriterije iz stavka 1.;
 - (b) vlasnička ulaganja čine sekuritizacijske izloženosti.
3. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja, osim onima iz stavaka od 4. do 7., dodjeljuje se ponder rizika od 250 %, osim ako za te izloženosti nije propisano da se odbijaju ili ponderiraju rizikom u skladu s dijelom drugim.

4. Sljedećim izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja prema neuvrštenim trgovačkim društvima dodjeljuje se ponder rizika od 400 %, osim ako za te izloženosti nije propisano da se odbijaju ili ponderiraju rizikom u skladu s dijelom drugim:
- (a) ulaganjima u svrhu kratkoročne ponovne prodaje;
 - (b) ulaganjima u društva rizičnog kapitala ili sličnim ulaganjima stečenima u očekivanju znatnih kratkoročnih kapitalnih dobitaka.

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, dugoročnim vlasničkim ulaganjima, uključujući ulaganja u vlasničke instrumente korporativnih klijenata s kojima je institucija uspostavila ili namjerava uspostaviti dugotrajan poslovni odnos i ugovore o razmjeni duga za udio u kapitalu za potrebe restrukturiranja trgovačkih društava, dodjeljuje se ponder rizika u skladu sa stavcima 3. ili 5., kako je primjenjivo. Za potrebe ovog članka, dugoročno vlasničko ulaganje jest vlasničko ulaganje koje se drži tri ili više godina ili je izvršeno s namjerom držanja tri ili više godina u skladu s odobrenjem višeg rukovodstva institucije.

5. Institucije koje su dobile prethodno odobrenje od nadležnih tijela mogu ponder rizika od 100 % dodijeliti izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja koje su nastale u okviru zakonodavnih programa za poticanje posebnih sektora gospodarstva, **do dijela do kojeg takve izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja ukupno ne prelaze 10 % regulatornog kapitala institucije**, koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
- (a) zakonodavni programi osiguravaju institucijama značajne subvencije **ili jamstva** za ulaganje, među ostalim multilateralnih razvojnih banaka, javnih razvojnih kreditnih institucija kako su definirane u članku 429.a stavku 2. ili međunarodnih organizacija;
 - (b) zakonodavni programi podrazumijevaju neki oblik državnog nadzora;

- (c) *zakonodavni programi podrazumijevaju ograničenja vlasničkih ulaganja, kao što su ograničenja u pogledu veličine i vrste poslovanja u koje institucija ulaže, dopuštenih iznosa vlasničkih udjela, zemljopisnog položaja i drugih relevantnih čimbenika kojima se ograničava potencijalni rizik ulaganja za instituciju koja ulaže.*

6. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja prema središnjim bankama dodjeljuje se ponder rizika **0** %.

7. *Ulaganje u kapital* koje se evidentira kao kredit, ali *proizlazi iz* ugovora o razmjeni duga za udio u kapitalu sklopljenog u okviru urednog izvršenja naplate ili restrukturiranja duga ne dodjeljuje se ponder rizika niži od onoga koji bi se primijenio *da je ulaganje u kapital tretirano kao dužnička izloženost.*”;

64. u članku 134. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Gotovinskim stavkama u postupku naplate dodjeljuje se ponder rizika od 20 %. Novčanim sredstvima koja institucija ima u vlasništvu, koja drži ili su u prijenosu i ekvivalentnim stavkama gotovine dodjeljuje se ponder rizika od 0 %.”;

■

65. u članku 135. dodaje se sljedeći stavak ■ :

„3. ■ ESMA do... [■ 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu *ove Uredbe o izmjeni*] sastavlja izvješće o tome *odražavaju li se okolišni, socijalni i upravljački rizici na odgovarajući način u metodologijama za kreditni rizik VIKPR-a i to izvješće podnosi Komisiji.*

Na temelju tog izvješća Komisija, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].”;

66. članak 138. mijenja se kako slijedi:

(a) dodaje se sljedeća točka:

„(g) *za izloženosti prema institucijama*, institucija ne upotrebljava kreditnu procjenu VIPKR-a koja sadržava ■ pretpostavku implicitne državne potpore, osim ako se ta kreditna procjena VIPKR-a odnosi na instituciju čiji je vlasnik, osnivač ili sponzor središnja država ili jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„Za potrebe prvog stavka točke (g), u slučaju institucija, osim onih čiji je vlasnik, osnivač ili sponzor središnja država ili jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave, za koje jedino postoje kreditne procjene VIPKR-a koje sadržavaju pretpostavke implicitne državne potpore, izloženosti prema takvim institucijama tretiraju se kao izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting u skladu s člankom 121.

„Implicitna potpora države” znači da bi središnja država ili jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave djelovale kako bi spriječile nastanak gubitaka za vjerovnike institucije u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili poteškoća institucije.”;

67. u članku 139. stavku 2. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) kreditna procjena daje viši ponder rizika nego što bi to bio slučaj **da** se izloženost tretira kao pozicija bez rejtinga i da dotična izloženost:

- i. nije izloženost u obliku specijaliziranog financiranja;
- ii. jest u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja, ovisno o tome što je relevantno;

(b) kreditna procjena daje niži ponder rizika **nego što bi to bio slučaj da se izloženost tretira kao pozicija bez rejtinga** i da dotična izloženost:

- i. nije izloženost u obliku specijaliziranog financiranja;
- ii. jest u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja, ovisno o tome što je relevantno.”;

68. članak 141. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 141.

Stavke u domaćoj i stranoj valuti

1. Kreditna procjena koja se odnosi na stavku nominiranu u domaćoj valuti dužnika ne koristi se za izvođenje pondera rizika za izloženost prema istom dužniku koja je nominirana u stranoj valuti.
2. Odstupajući od stavka 1., ako izloženost nastane zbog sudjelovanja institucije u kreditu koji je odobrila ili jamstvom zaštitila od rizika konverzije i prijenosa multilateralna razvojna banka iz članka 117. stavka 2. čiji je status vjerovnika s pravom prvenstva priznat na tržištu, kreditna procjena za dužnikovu stavku u domaćoj valuti može se iskoristiti za određivanje pondera rizika za izloženost tog istog dužnika u stranoj valuti.

Za potrebe prvog podstavka, ako je izloženost u stranoj valuti jamstvom zaštićena od rizika konverzije i prijenosa, kreditna procjena za dužnikovu stavku u domaćoj valuti može se iskoristiti samo za potrebe ponderiranja rizikom dijela te izloženosti koji je pokriven jamstvom. Dio te izloženosti koji nije pokriven jamstvom ponderira se rizikom na temelju kreditne procjene dužnika koja se odnosi na stavku u toj stranoj valuti.”;

69. u članku 142. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke:

„1.a „kategorija izloženosti” znači svaka kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (aa) podtočke i. ili ii., točke (b), točke (c) podtočke i., ii. ili iii., točke (d) podtočke i., ii., iii. ili iv., točke (e), (ea), (f) *ili* (g);

■

1.b „izloženost prema trgovačkim društvima” znači izloženost raspoređena u ■ bilo koju kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočke i., ii. *ili* iii. ■ ;

1.c „izloženost prema stanovništvu” znači izloženost raspoređena u *bilo koju* kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (d) podtočke i., ii., iii. *ili* iv.;

1.d „izloženost prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i subjektima javnog sektora” znači svaka izloženost raspoređena u bilo koju kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (aa) podtočke i. ili ii.”;

(b) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. „vrsta izloženosti” znači skupina homogenih izloženosti ■ , koja može biti ograničena na jedan subjekt ili na jedan podskup subjekata unutar grupe, pod uvjetom da se istom vrstom izloženosti različito upravlja u drugim subjektima grupe;”;

(c) točke 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. „veliki regulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) ukupna imovina subjekta ili njegova matičnog društva ako subjekt ima matično društvo, izračunana na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi na temelju najnovijeg revidiranog financijskog izvještaja ili konsolidiranog financijskog izvještaja iznosi 70 milijardi EUR ili više;
- (b) na subjekt se primjenjuju bonitetni zahtjevi, izravno na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi ili neizravno iz bonitetne konsolidacije njegova matičnog društva, u skladu s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2019/2033, Direktivom 2009/138/EZ ili zakonski propisanim bonitetnim zahtjevima treće zemlje koji su barem istovjetni onima propisanim aktima Unije;

5. „neregulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ne ispunjava uvjet iz točke 4. podtočke (b);”;

(d) umeće se sljedeća točka:

„5.a „veliko trgovačko društvo” znači svako trgovačko društvo čija godišnja konsolidirana prodaja iznosi više od 500 milijuna EUR ili pripada grupi čija ukupna godišnja prodaja na razini konsolidirane grupe iznosi više od 500 milijuna EUR;”;

(e) dodaju se sljedeće točke:

„8.a „pristup modeliranja prilagodbe PD-a/LGD-a” **znači** prilagodba LGD-a ili modeliranje prilagodbe PD-a i LGD-a po odnosnoj izloženosti ■ ;

9. „donja granica pondera rizika pružatelja zaštite” znači ponder rizika koji se primjenjuje na usporedivu, izravnu izloženost prema pružatelju zaštite;

10. za izloženost na koju institucija primjenjuje IRB *pristup* i vlastite procjene LGD-a na temelju članka 143., „priznata” nematerijalna kreditna zaštita znači nematerijalna kreditna zaštita čiji učinak na izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili iznosa očekivanih gubitaka po odnosnoj izloženosti treba uzeti u obzir pri primjeni neke od sljedećih metoda u skladu s člankom 108. stavkom 3.:
- (a) pristup modeliranja prilagodbe PD-a/LGD-a;
 - (b) pristup zamjene parametara rizika u skladu s pristupom IRB kako je definirano u članku 192. točki 5.;
11. „SA-CCF” znači postotak koji se primjenjuje u skladu s poglavljem 2. u skladu s člankom 111. stavkom 2.;
12. „IRB-CCF” znači vlastite procjene kreditnog konverzijskog faktora.”;

(f) dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka točke 5.a, pri procjeni praga prodaje iznosi moraju biti iskazani onakvima kakvi jesu u revidiranim financijskim izvještajima trgovačkih društava ili, u slučaju trgovačkih društava koja su dio konsolidiranih grupa, njihovih konsolidiranih grupa u skladu s računovodstvenim standardom koji se primjenjuje na krajnje matično društvo konsolidirane grupe. Iznosi se temelje na prosječnim iznosima izračunanim tijekom prethodne tri godine ili na posljednjim iznosima koje institucija ažurira svake tri godine.”;

70. članak 143. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Prethodno odobrenje za primjenu IRB pristupa, uključujući vlastite procjene LGD-a i IRB-CCF-a nužno je za svaku kategoriju izloženosti, svaki rejting-sustav i svaki pristup koji se primjenjuje za procjenu LGD-ova i CCF-ova.”;

(b) u stavku 3. prvom podstavku točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) značajne promjene opsega primjene rejting-sustava za koji je institucija dobila odobrenje;

(b) značajne promjene rejting-sustava za koji je institucija dobila odobrenje.”;

(c) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim promjenama rejting-sustava.

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti za procjenu značajnosti primjene postojećeg rejting-sustava na druge dodatne izloženosti koje nisu već obuhvaćene tim rejting-sustavom i izmjene rejting-sustava u skladu s IRB pristupom.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za *dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

71. članak 144. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) institucija je provela validaciju svakog rejting-sustava u odgovarajućem razdoblju prije odobrenja za primjenu tog rejting-sustava, u istom je razdoblju ocijenila odgovara *li svaki* rejting-sustav opsegu svoje primjene i na temelju *te* ocjene uvela potrebne promjene *svakog* rejting-sustava;”;

ii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) institucija je rasporedila i nastavlja raspoređivati sve izloženosti u opsegu primjene rejting-sustava u rejting-kategorije ili skupove izloženosti tog rejting-sustava.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija procjene koju nadležna tijela trebaju primjenjivati pri procjeni usklađenosti institucije sa zahtjevima za primjenu IRB pristupa.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... **[24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]**.

Komisiji se delegira ovlast za **dopunu ove Uredbe donošenjem** regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

72. članak 147. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Svaka izloženost raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija izloženosti:

(a) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama;

(aa) izloženosti prema **jedinicama** područne (regionalne) i lokalne **samouprave** i subjektima javnog sektora, koje **treba** rasporediti u sljedeće kategorije izloženosti:

i. izloženosti prema **jedinicama** područne (regionalne) i lokalne **samouprave**;

- ii. izloženosti prema subjektima javnog sektora;
- (b) izloženosti prema institucijama;
- (c) izloženosti prema trgovačkim društvima koje se **trebaju** rasporediti u sljedeće kategorije izloženosti:
 - i. izloženosti prema trgovačkim društvima općenito;
 - ii. izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja;
 - iii. izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava;
- (d) izloženosti prema stanovništvu koje se **trebaju** rasporediti u sljedeće kategorije izloženosti:
 - i. kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu (izloženosti QRRE);
 - ii. izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama;
 - iii. izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od stanovništva;
 - iv. ostale izloženosti prema stanovništvu;
- (e) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja;
- (ea) izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-ovima;
- (f) stavke koje predstavljaju sekuritizacijske pozicije;
- (g) ostala imovina.;"

(b) u stavku 3. točka (a) briše se;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a **Odstupajući od stavka 2. ovog članka, izloženosti** prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora ■ raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (a) ovog članka **ako se te izloženosti tretiraju kao izloženosti prema središnjim državama u skladu s** člankom 115. ili 116.”;

(d) u stavku 4. točke (a) i (b) brišu se;

(e) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. izloženosti prema MSP-u, pod uvjetom da ukupni iznos koji dužnik ili grupa povezanih osoba duguje instituciji, njezinim matičnim društvima i njezinim društvima kćerima, uključujući sve izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, a isključujući izloženosti osigurane stambenom nekretninom do vrijednosti nekretnine, ne **premašuju milijun EUR**, prema saznanju institucije koja poduzima razumne mjere da bi provjerila iznos te izloženosti;

iii. izloženosti osigurane nekretninom, uključujući prvo i naknadna založna prava, dugoročne kredite, obnavljajuće kreditne linije hipotekarnih stambenih kredita, i izloženosti iz članka 108. stavaka 4. i 5., neovisno o veličini izloženosti, pod uvjetom da je izloženost jedno od sljedećeg:

1. izloženost prema fizičkoj osobi,
2. izloženost prema udruženjima ili zadrugama fizičkih osoba koje su uređene nacionalnim pravom i jedina im je svrha članovima omogućiti korištenje primarnog mjesta stanovanja u nekretnini kojom su krediti osigurani;”;

ii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) njima se ne upravlja pojedinačno samo kao izloženostima u kategorijama izloženosti iz stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. ili iii.;”

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Izloženosti koje ispunjavaju uvjete iz prvog podstavka točke (a) podtočke iii. i točaka (b), (c) i (d) ovog stavka raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (d) podtočke ii.

Odstupajući od ovog stavka trećeg podstavka, nadležna tijela mogu iz kategorije izloženosti iz stavka 2. točke (d) podtočke ii. isključiti kredite fizičkim osobama koje imaju hipoteku na više od četiri nekretnine ili stambene jedinice, uključujući kredite fizičkim osobama iz članka 108. stavka 4., i te kredite rasporediti u **jednu od** ■ **kategorija izloženosti iz stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. ili iii.;**”;

(f) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Izloženosti prema stanovništvu koje pripadaju vrsti izloženosti koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (d) podtočke i.:

- (a) izloženosti te vrste izloženosti su prema **jednoj fizičkoj osobi ili više njih**;
- (b) izloženosti te vrste obnovljive su, neosigurane te ih u njihovom neiskorištenom iznosu institucija može odmah i bezuvjetno otkazati;
- (c) izloženost te vrste prema jednoj **fizičkoj osobi** iznosi najviše 100 000 EUR;
- (d) ta vrsta izloženosti ima nisku volatilnost stopa gubitka u odnosu na svoje prosječne stope gubitka, osobito unutar raspona niskih vrijednosti PD-a;

- (e) tretman *izloženosti dodijeljene toj vrsti izloženosti* kao kvalificiranoj obnovljivoj izloženosti prema stanovništvu u skladu je s rizičnim karakteristikama *te* vrste izloženosti ■ .

Odstupajući od prvog podstavka točke (b), zahtjev da izloženost bude neosigurana ne primjenjuje se na izloženosti po kreditnim linijama koje su osigurane tako što su vezane uz račun na koji se prima plaća. U tom slučaju iznosi koji se naplaćuju s računa na koji se prima plaća ne uzimaju se u obzir u procjenama LGD-a.

Institucije u kategoriji izloženosti iz stavka 2. točke (d) podtočke i. razlikuju izloženosti prema transaktorima („QRRE transaktori”) i izloženosti koje to nisu („obnavljajuće QRRE izloženosti”). Osobito se izloženosti QRRE koje su uredno otplaćivane kraće od 12 mjeseci smatraju obnavljajućim QRRE izloženostima.”;

- (g) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

- „6. Osim ako su razvrstane u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (ea) ovog članka, izloženosti iz članka 133. stavka 1. raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (e) ovog članka.
7. Svaka kreditna obveza koja nije raspoređena u kategorije izloženosti iz stavka 2. točke (a), točke (aa) podtočaka i. ili ii., točke (b), točke (d) podtočaka i., ii., iii. ili iv., točaka (e), *(ea)* ili (f) raspoređuje se u jednu od kategorija izloženosti iz točke (c) *podtočaka i., ii. ili. iii.* tog stavka.”;

(h) u stavku 8. dodaje se sljedeći podstavak:

„Te se izloženosti raspoređuju u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (c) podtočke ii. i kategoriziraju kako slijedi: „financiranje projekta” (PF) (engl. project finance), „financiranje objekta” (OF) (engl. object finance), „financiranje robe” (CF) (engl. commodity finance) i „osigurano nekretninama koje donose prihod” (IPRE) (engl. income producing real estate).”;

- (i) dodaju se sljedeći stavci:

„11. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) kategorizacija u PF, OF i CG, dosljedno u definicijama u poglavlju 2.;
- (b) određivanje kategorije IPRE, posebno navodeći koje se izloženosti ADC i izloženosti osigurane nekretninama ■ mogu kategorizirati kao IPRE ■ ili koje se tako kategoriziraju.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... **[24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]. ■**

Komisiji se delegira ovlast za **dopunu ove Uredbe donošenjem** regulatornih tehničkih standarda iz **prvog** podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

12. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se **dodatno** određuju ■ uvjeti i kriteriji za raspoređivanje izloženosti u **kategorije iz stavka 2. i, prema potrebi, dodatno određuju** te kategorije izloženosti.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... **[36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].**

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

73. članak 148. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Institucija kojoj je dopuštena primjena pristupa IRB u skladu s člankom 107. stavkom 1., zajedno sa svakim matičnim društvom i svojim društvima kćerima, primjenjuje IRB pristup barem na kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (aa) podtočaka i. ili ii., točke (b), točke (c) podtočaka i., ii. ili iii., točke (d) podtočaka i., ii., iii. ili iv. ■ ili točke (g). Kada institucija

uvede IRB pristup za *odredene vrste izloženosti u kategoriji* izloženosti, institucija ga uvodi i za sve izloženosti u toj kategoriji izloženosti, osim ako joj nadležno tijelo odobri trajnu primjenu standardiziranog pristupa u skladu s člankom 150.

Uz prethodno odobrenje nadležnih tijela, IRB pristup može se postupno uvesti za različite vrste izloženosti u **određenoj** kategoriji izloženosti ■ i u istoj poslovnoj jedinici ■, i u različitim poslovnim jedinicama iste grupe, ■ ili za vlastite procjene LGD-a ili za **primjenu** IRB-CCF-a.

2. Nadležna tijela utvrđuju razdoblje u kojem su institucija, svako matično društvo i njegova društva kćeri dužna uvesti IRB pristup za sve izloženosti u **određenoj** kategoriji izloženosti za različite **vrste izloženosti u istoj poslovnoj jedinici, i u različitim** poslovnim jedinicama iste grupe ■, ili za vlastite procjene LGD-a ili **primjenu** IRB-CCF-a. To razdoblje je razdoblje koje nadležna tijela smatraju odgovarajućim na osnovi vrste i opsega poslova dotične institucije ili svakog matičnog društva i njegovih društava kćeri, te broja i naravi rejting-sustava koji će se primjenjivati.

3. *Institucije primjenjuju IRB pristup u skladu s uvjetima koje su odredila nadležna tijela. Nadležno tijelo te uvjete oblikuje tako da osiguravaju da se fleksibilnost iz stavka 1. ne koristi selektivno u svrhu postizanja smanjenih minimalnih kapitalnih zahtjeva s obzirom na kategorije izloženosti ili poslovne jedinice koje je još potrebno uključiti u IRB pristup ili u upotrebu vlastitih procjena LGD-a ili u primjeni IRB-CCF-a.”;*

(b) stavci 4., 5. i 6. brišu se;

74. u članku 149. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) institucija je nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokazala da se standardizirani pristup ne primjenjuje radi regulatorne arbitraže, među ostalim neopravdanim smanjenjem kapitalnih zahtjeva institucije, da je nužna zbog naravi i složenosti njezinih ukupnih izloženosti te vrste i da neće imati značajan nepovoljan utjecaj na solventnost institucije ili njezinu sposobnost za učinkovito upravljanje rizikom;”;

75. članak 150. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije primjenjuju standardizirani pristup na sve sljedeće izloženosti:

- (a) izloženosti raspoređene u kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (e);
- (b) izloženosti raspoređene u kategorije izloženosti *ili koje pripadaju vrstama* izloženosti *unutar kategorije izloženosti* za koje institucija nije dobila prethodno odobrenje nadležnih tijela za primjenu IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka.

Institucija kojoj je dopuštena primjena IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za određenu kategoriju izloženosti *može uz prethodno odobrenje nadležnog tijela primjenjivati standardizirani pristup za neke vrste izloženosti u toj kategoriji izloženosti, uključujući izloženosti iz stranih podružnica i različitih skupina proizvoda, ako te izloženosti nisu značajne ni po veličini ni po procijenjenom profilu rizičnosti.*”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a. Uz izloženosti iz stavka 1. drugog podstavka, institucija može, uz prethodno odobrenje nadležnog tijela, primijeniti standardizirani pristup za sljedeće izloženosti ako se IRB pristup primjenjuje na druge vrste izloženosti unutar iste kategorije izloženosti ■ :

(a) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama država članica, njihovim jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave i subjektima javnog sektora, pod sljedećim uvjetima:

- i. ne postoji razlika u riziku između izloženosti prema toj središnjoj državi i središnjoj banci i ostalih izloženosti zbog posebnih javnih uređenja; i*
- ii. izloženostima prema središnjim državama i središnjim bankama dodjeljuje se ponder rizika od 0 % na temelju članka 114. stavka 2. ili 4.;*

(b) izloženosti institucije prema drugoj ugovornoj strani koja je njezino matično društvo, njezino društvo kći ili društvo kći njezina matičnog društva, pod uvjetom da je druga ugovorna strana institucija ili financijski holding, mješoviti financijski holding, financijska institucija, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za pomoćne usluge na koje se primjenjuju odgovarajući bonitetni zahtjevi ili društvo povezano odnosom u smislu članka 22. stavka 7.

Direktive 2013/34/EU;

(c) izloženosti između institucija koje ispunjavanju zahtjeve iz članka 113. stavka 7.

Institucija kojoj je primjena IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom dopuštena samo za neke vrste izloženosti u istoj kategoriji izloženosti, na preostale vrste izloženosti u toj kategoriji izloženosti primjenjuje standardizirani pristup.

Osim izloženosti iz stavka 1. drugog podstavka ovog članka i iz ovog stavka, institucija može primijeniti standardizirani pristup za izloženosti prema crkvama i vjerskim zajednicama koje ispunjavaju zahtjeve iz članka 115. stavka 3.”;

(c) stavak 2. briše se;

(d) umeće se sljedeći stavak:

„2.a EBA do... [48 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, o tome koje vrste izloženosti nisu značajne ni po veličini ni po procijenjenom profilu rizičnosti.”;

(e) stavci ■ 3. i 4. brišu se;

76. članak 151. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Iznosi izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za izloženosti iz jedne od kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (aa) podtočaka i. ili ii., točke (b), točke (c) podtočaka i., ii. ili iii., točke (d) podtočaka i., ii., iii. ili iv. ili točke (g) izračunavaju se u skladu s pododjeljkom 2., osim ako se te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala ili se na njih primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku.”;

(b) stavak 4. briše se;

(c) stavci 7., 8. i 9. zamjenjuju se sljedećim:

- „7. Za izloženosti prema stanovništvu, institucija utvrđuje vlastite procjene LGD-ova i prema potrebi IRB-CCF-a na temelju članka 166. stavaka 8. i 8.b, u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6. Institucije primjenjuju SA-CCF-ove ako člankom 166. stavcima 8. i 8.b nije dopuštena primjena IRB-CCF-a.
8. Institucije za sljedeće izloženosti primjenjuju vrijednosti LGD-a utvrđene u članku 161. stavku 1. i SA-CCF-ove u skladu s člankom 166. stavcima 8., 8.a i 8.b:
- (a) izloženosti raspoređene u kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (b);
 - (b) izloženosti prema subjektima financijskog sektora *osim onih iz ovog podstavka točke (a)*;
 - © izloženosti prema velikim trgovačkim društvima *koje nisu raspoređene u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočke ii.*

Za izloženosti iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (aa) podtočaka i. ili ii. ili točke (c) podtočaka i., ii. ili iii., osim za izloženosti iz ovog stavka prvog podstavka, institucije primjenjuju vrijednosti LGD-a iz članka 161. stavka 1. i SA-CCF-ova u skladu s člankom 166. stavcima 8., 8.a i 8.b, osim ako im je za te izloženosti dopuštena primjena vlastitih procjena LGD-a i IRB-CCF-a u skladu sa stavkom 9. ovog članka.

9. Za izloženosti iz stavka 8. drugog podstavka ovog članka, nadležna tijela dopuštaju instituciji primjenu vlastitih procjena LGD-a i prema potrebi IRB-CCF-a na temelju članka 166. stavaka 8. i 8.b, u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6.”;

(d) dodaje se sljedeći **stavak**:

■

- „11. Za izloženosti u obliku dionica ili udjela u CIU-u iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (ea), institucije primjenjuju tretman iz članka 152., *osim ako se te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala ili se na njih primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku.*”;

■

77. *članak 152. mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

„Odstupajući od članka 92. stavka 4. točke (e), institucije koje izračunavaju iznos izloženosti ponderiran rizikom CIU-a u skladu sa stavkom 1. ili stavkom 2. ovog članka mogu kapitalni zahtjev za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju izloženosti po izvedenicama tog CIU-a izračunati kao iznos jednak 50 % kapitalnog zahtjeva za te izloženosti po izvedenicama kako je izračunano u skladu s poglavljem 6. odjeljkom 3., 4. ili 5. ove glave, kako je primjenjivo.”;

(b) **█** stavak 4. **█** zamjenjuje se sljedećim:

„4. Institucije koje primjenjuju pristup odnosnih izloženosti u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka i koje ne primjenjuju metode iz ovog poglavlja ili poglavlja 5., kako je primjenjivo, za sve odnosne izloženosti CIU-a ili njihove dijelove izračunavaju iznos izloženosti ponderiranih rizikom i iznos očekivanih gubitaka *za sve odnosne izloženosti ili njihove dijelove* u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) za odnosne izloženosti koje bi bile raspoređene u kategoriju izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (e), institucije primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2.;

- (b) za izloženosti raspoređene u kategoriju stavki koje čine sekuritizacijske pozicije iz članka 147. stavka 2. točke (f) institucije primjenjuju tretman iz članka 254. kao da te institucije izravno drže te izloženosti;
- (c) za sve ostale odnosne izloženosti institucije primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2.”;

78. članak 153. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima”;

- (b) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Uz primjenu posebnih tretmana opisanih u stavcima 2. i 4., iznosi izloženosti ponderirani rizikom za izloženosti središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima izračunavaju se primjenom sljedećih formula:”;

ii. podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. ako je $0 < PD < 1$, tada:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5$$

pri čemu je:

N = funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. $N(x)$ jednako je vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka x ;

G = inverzna funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. ako je $x = G(z)$, x je vrijednost tako da vrijedi $N(x) = z$;

R = koeficijent korelacije, koji se izračunava kao:

$$R = 0,12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0,24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}}\right)$$

b = faktor prilagodbe za efektivno dospijeće, koji se definira kao:

$$b = [0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(PD)]^2;$$

M = dospijeće, izražava se u godinama i utvrđuje u skladu s člankom 162.”;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za izloženosti prema velikim reguliranim subjektima financijskog sektora i nereguliranim subjektima financijskog sektora, koeficijent korelacije R iz stavka 1. točke iii., odnosno stavka 4., kako je primjenjivo, množi se s 1,25 pri izračunu pondera rizika tih izloženosti.”;

(d) stavak 3. briše se;

(e) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje kako institucije trebaju razmatrati čimbenike iz stavka 5. drugog podstavka pri dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... /24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

79. članak 154. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. ako je $PD < 1$, tada:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5$$

pri čemu:

N = funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. $N(x)$ jednako je vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka x ;

G = inverzna funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. ako je $x = G(z)$, x je vrijednost tako da vrijedi $N(x) = z$;

R = koeficijent korelacije, koji se izračunava kao:

$$R = 0,03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0,16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

”;

(b) stavak 2. briše se;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za izloženosti prema stanovništvu koje nemaju status neispunjavanja obveza i osigurane su ili djelomično osigurane stambenim nekretninama, koeficijent korelacije R od 0,15 zamjenjuje vrijednost dobivenu formulom koeficijenta korelacije iz stavka 1.

Ponder rizika izračunan za izloženost djelomično osiguranu stambenom nekretninom *na temelju stavka 1. podtočke ii.*, uzimajući u obzir koeficijent korelacije R kako je naveden u prvom podstavku ovog stavka, primjenjuje se i na osigurani i na neosigurani dio te izloženosti.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženosti QRRE koje nemaju status neispunjavanja obveza koeficijent korelacije R od 0,04 zamjenjuje vrijednost dobivenu formulom koeficijenta korelacije iz stavka 1.

Nadležna tijela prate relativnu volatilnost stopa gubitka po izloženostima QRRE koje pripadaju istoj vrsti izloženosti, kao i na razini ukupne kategorije izloženosti QRRE te razmjenjuju informacije o tipičnim karakteristikama stopa gubitka kvalificiranih obnovljivih izloženosti s državama članicama i s EBA-om.”;

80. članak 155. briše se;

81. u članku 157. dodaje se sljedeći stavak:

„6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno utvrđuju:

(a) metodologija izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja, uključujući priznavanje smanjenja kreditnog rizika u skladu s člankom 160. stavkom 4. i uvjeti za primjenu vlastitih procjena i parametara zamjenskog pristupa;

(b) procjena kriterija beznačajnosti za vrstu izloženosti iz stavka 5.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

82. članak 158. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Očekivani gubitak (EL) i iznosi očekivanoga gubitka za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i subjektima javnog sektora odnosno izloženosti prema stanovništvu izračunavaju se primjenom sljedećih formula:

Očekivani gubitak (EL) = PD * LGD

Iznos očekivanoga gubitka = EL [pomnožen] vrijednošću izloženosti

Za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (PD = 100 %) kada institucije upotrebljavaju vlastite procjene LGD-a, EL jest EL_{BE} , pri čemu EL_{BE} označuje najbolju procjenu očekivanoga gubitka za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 181. stavkom 1. točkom (h).”;

(b) stavci 7., 8. i 9. brišu se.;

83. članak 159. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 159.

Tretman iznosa očekivanog gubitka, IRB manjka i IRB viška

1. Institucije oduzimaju iznose očekivanih gubitaka za izloženosti iz članka 158. stavaka 5., 6. i 10. od zbroja svega sljedećeg:

- (a) općih i specifičnih ispravaka vrijednosti koji se odnose na te izloženosti, izračunanih u skladu s člankom 110.;
- (b) dodatnih vrijednosnih usklađenja **zbog** neispunjenja obveza druge ugovorne strane utvrđenih u skladu s člankom 34. i povezanih s ■ izloženostima za koje se iznosi očekivanih gubitaka izračunavaju u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10.;
- (c) ostala smanjenja regulatornog kapitala koja se odnose na te izloženosti, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).

Ako je rezultat izračuna u skladu s prvim podstavkom pozitivan iznos, dobiveni iznos naziva se „IRB višak”. Ako je rezultat izračuna u skladu s prvim podstavkom negativan iznos, dobiveni iznos naziva se „IRB manjak”.

2. Za potrebe izračuna iz stavka 1. ovog članka, institucije diskonte ■ utvrđene u skladu s člankom 166. stavkom 1. bilančnih izloženosti otkupljenih u statusu neispunjavanja obveza tretiraju na isti način kao specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik. Diskonte ■ bilančnih izloženosti otkupljenih kada nisu imale status neispunjavanja obveza nije dopušteno uključiti u izračun IRB manjka ili IRB viška. Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik u vezi s izloženostima u statusu neispunjavanja obveza ne smiju se upotrebljavati za pokriće iznosa očekivanih gubitaka iz ostalih izloženosti. Iznosi očekivanih gubitaka za sekuritizirane izloženosti te opći i specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji se odnose na te izloženosti ne uključuju se u izračun IRB manjka ili IRB viška. ■ ”;

84. u dijelu trećem nakon odjeljka 4. umeće se sljedeći pododjeljak „PD, LGD i efektivno dospijeće”

„Pododjeljak –1.

Izloženosti pokrivena jamstvima središnje države i središnjih banaka država članica ili ESB-a

Članak 159.a

Neprimjena donjih pragova na PD ■ , LGD i CCF

Za potrebe poglavlja 3., a osobito s obzirom na članak 160. stavak 1., članak 161. stavak 4., članak 164. stavak 4. i članak 166. stavak 8.c, ako je izloženost pokrivena priznatim jamstvom ■ središnje države ili središnje banke ili ESB-a, donji pragovi na PD, LGD i CCF ne primjenjuju se na dio izloženosti pokriven tim jamstvom. Međutim, na dio izloženosti koji nije pokriven tim jamstvom primjenjuju se dotični donji pragovi na PD, LGD i CCF.”;

85. u dijelu trećem glavi II. poglavlju 3. odjeljku 4. naslov pododjeljka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora”;

86. članak 160. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izloženosti koje su raspoređene u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (b) ili točke (c) podtočke i., ii. ili iii. samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, osobito za potrebe članka 153. i 157. te članka 158. stavaka 1., 5. i 10., vrijednost PD-a koja je za svaku izloženost upotrijebljena kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka nije niža od sljedeće vrijednosti donjeg praga na PD: 0,05 %.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Za izloženosti koje su raspoređene u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (aa) podtočaka i. ili ii. samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, vrijednost PD-a koja je za svaku izloženost upotrijebljena kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka nije niža od sljedeće ■ vrijednosti donjeg praga na PD: 0,03 %.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja vlastite procjene LGD-a na temelju članka 143. upotrebljava i za ■ izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom i za usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz PD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;

(d) stavak 5. briše se;

(e) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

- „6. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava PD je jednak procjenama EL-a za razrjeđivački rizik. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima na temelju članka 143. i koja može rastaviti svoje procjene EL za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava na PD-ove i LGD-ove na način koji nadležno tijelo smatra pouzdanim može primjenjivati procjene PD-a koje proizlazi iz tog rastavljanja. Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu kroz PD u skladu s poglavljem 4.
7. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a u skladu s člankom 143. za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava može priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu prilagodbom PD-a u skladu s člankom 161. stavkom 3.”;

87. članak 161. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) nadređene izloženosti bez priznate materijalne kreditne zaštite prema središnjim državama, središnjim bankama ■, subjektima financijskog sektora i jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora: 45 %;”;

ii. umeće se sljedeća točka:

„(aa) za nadređene izloženosti bez priznate materijalne kreditne zaštite ■ prema trgovačkim društvima koja nisu subjekti financijskog sektora: 40 %;”;

iii. točka (c) briše se;

iv. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) za nadređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava za koje institucija ne može procijeniti PD ili za koje njezine procjene PD-a ne ispunjavaju zahtjeve iz odjeljka 6.: 40 %;”;

v. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) za razrjeđivački rizik za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava: 100 %.”;

(b) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

- „3. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja vlastite procjene LGD-a na temelju članka 143. upotrebljava i za ■ izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom i za usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz LGD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.
4. Za izloženosti koje su raspoređene u kategorije izloženosti ■ ■ iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. ili iii. samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, a osobito za potrebe članka 153. stavka 1. točke iii., članka 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., ako su primijenjene vlastite procjene LGD-a, vrijednosti LGD-a koje su za svaku izloženost upotrijebljene kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka nisu niže od sljedećih vrijednosti donjeg praga na LGD, izračunane u skladu sa stavkom 6. ovog članka:

Tablica 1.

<i>donji pragovi na LGD (LGD_{floor}) za izloženosti koje pripadaju kategorijama izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. ili iii.</i>		
<i>izloženosti bez priznatog FCP-a ($LGD_{\text{U-floor}}$)</i>	<i>izloženosti potpuno osigurane priznatim FCP-om ($LGD_{\text{S-floor}}$)</i>	
25 %	<i>financijski kolateral</i>	0 %
	<i>potraživanja</i>	10 %
	<i>Stambena nekretnina ili poslovna nekretnina</i>	10 %
	<i>ostali kolaterali u obliku materijalne imovine</i>	15 %

”.

(c) dodaju se sljedeći stavci:

- „5. Za izloženosti koje su raspoređene u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (aa) podtočaka i. ili ii. samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, a osobito za potrebe članka 153. stavka 1. točke iii., članka 157. te članka 158. stavaka 1., 5. i 10., ako su primijenjene vlastite procjene LGD-a, vrijednost LGD-a koja je upotrijebljena kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka za izloženosti bez priznatog FCP-a nije niža od sljedeće vrijednosti donjeg praga na LGD: 5 %.

6. Za potrebe stavka 4. ovog članka, donji pragovi na LGD u tablici 1. iz tog stavka za izloženosti koje su u potpunosti osigurane priznatom materijalnom kreditnom zaštitom primjenjuju se kada je vrijednost materijalne kreditne zaštite nakon primjene korektivnih faktora H_c i H_{fx} u skladu s člankom 230., jednaka ili veća od vrijednosti odnosne izloženosti.

Za potrebe stavka 4. ovog članka i za potrebe primjene relevantnih povezanih korektivnih faktora, H_c i H_{fx} , u skladu s člankom 230., materijalna kreditna zaštita ■ priznata je na temelju ovog poglavlja. U tom se slučaju vrsta materijalne kreditne zaštite „drugi kolaterali u obliku materijalne imovine” iz članka 230. Tablice 1. smatra „drugim kolateralom u obliku materijalne imovine i drugim priznatim kolateralom”.

Primjenjivi donji prag na LGD (LGD_{floor}) za izloženost koja je djelomično osigurana FCP-om izračunava se kao prosječni ponderirani $LGD_{U-floor}$ za dio izloženosti bez FCP-a i kao $LGD_{S-floor}$ za potpuno osigurani dio, kako slijedi:

$$LGD_{floor} = LGD_{U-floor} \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_{S-floor} \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu:

$LGD_{U-floor}$ i $LGD_{S-floor}$ relevantne su ograničene vrijednosti iz tablice 1.;

E , E_S , E_U i H_E određuju se u skladu s člankom 230.

7. Ako institucija koja za određenu vrstu neosiguranih izloženosti prema trgovačkim društvima i neosiguranih izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave te subjektima javnog sektora koristi vlastite procjene LGD-a ne može u vlastitim procjenama LGD-a, zbog nedostatka podataka o povratima za tu materijalnu kreditnu zaštitu, uzeti u obzir učinak materijalne kreditne zaštite kojom je osigurana jedna od izloženosti te vrste, odobrava joj se da primijeni formulu iz članka 230., uz iznimku da je LGD_U u toj formuli institucijska vlastita procjena LGD-a za neosigurane izloženosti. U tom slučaju materijalna kreditna zaštita priznata je u skladu s poglavljem 4., a institucijska vlastita procjena LGD-a upotrijebljena kao LGD_U izračunava se na temelju odnosnog gubitka bez povrata koji proizlaze iz te materijalne kreditne zaštite.”;

88. članak 162. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

- „1. Za izloženosti za koje institucija nije od nadležnog tijela dobila odobrenje za primjenu vlastitih procjena LGD-a, vrijednost efektivnog dospijeća („M”) dosljedno se primjenjuje te utvrđuje na 2,5 godine, osim za izloženosti koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnih papira, za koje je M 0,5 godina, ili, umjesto toga, izračunava u skladu sa stavkom 2. ■ ”.

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti na koje institucija primjenjuje vlastite procjene LGD-a, efektivno dospijeće (M) izračunava se primjenom razdoblja izraženih u godinama, kako je utvrđeno u ovom stavku i podložno stavcima 3., 4. i 5. ovog članka. M ne može biti veći od 5 godina osim u slučajevima iz članka **384.** stavka 2., kada se upotrebljava M koji je tamo određen: Vrijednost M izračunava se kako slijedi u svim sljedećim slučajevima: ■ ”;

ii. umeću se sljedeće točke:

„(da) za transakcije osigurane kolateralom koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeća transakcija pri čemu je M najmanje 20 dana; kao ponder primjenjuje se zamišljeni iznos svake transakcije;

(db) za standardizirani sporazum o netiranju kojim je obuhvaćeno više vrsta transakcija koje odgovaraju točki (c), (d) ili (da) ovog stavka, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospjeća transakcija pri čemu je M barem najdulje razdoblje držanja, izraženo u godinama, koje se primjenjuje u tim transakcijama kako je predviđeno u članku 224. stavku 2., 10 ili 20 dana, ovisno o slučaju; kao ponder primjenjuje se zamišljeni iznos svake transakcije;”;

iii. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) za sve druge instrumente koji nisu navedeni u ovom stavku ili kada institucija ne može izračunati M na način propisan u točki (a), M se postavlja na najduže preostalo vrijeme, u godinama, koje je dužniku određeno za ispunjenje njegovih ugovornih obveza, uključujući glavnice, kamate i naknade, ali ne na manje od godinu dana;”;

iv. točke (i) i (j) zamjenjuju se sljedećim:

- „(i) za institucije koje primjenjuju pristupe iz članka 382.a stavka 1. točke (a) ili (b), pri izračunu zahtjeva za regulatorni kapital za CVA rizik transakcija s određenom drugom ugovornom stranom, M nije veće od 1 u formuli iz članka 153. stavka 1. točke iii. za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za rizik druge ugovorne strane za iste transakcije, kako je navedeno u članku 92. stavku 4. točki (a) ili (g), kako je primjenjivo;
- (j) za obnovljive izloženosti M se utvrđuje primjenom najkasnijeg ugovorenog datuma raskida ugovora; Institucije ne primjenjuju datum otplate tekućeg povlačenja sredstava ako taj datum nije najkasniji ugovoreni datum raskida ugovora.”;

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je ugovorom uređeno svakodnevno utvrđivanje marže i svakodnevna revalorizacija te ako je ugovorom dopuštena trenutačna likvidacija ili namira iz kolaterala u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili izostanka nadoplate marže, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospjeća transakcija i iznosi najmanje jedan dan.”;

ii. drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) kratkoročne transakcije financiranja trgovine koje se automatski likvidiraju i otkupljena potraživanja od trgovačkih društava, pod uvjetom da njihove izloženosti imaju preostali rok dospjeća do jedne godine ■ .”;

2. dodaje se sljedeća točka:

„(e) izdane i potvrđene akreditive koji su kratkoročni tj. čiji je rok dospjeća do godinu dana i koji se automatski likvidiraju.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženosti prema trgovačkim društvima s poslovnim nastanom u Uniji koja nisu velika trgovačka društva, institucije mogu odlučiti za sve takve izloženosti M postaviti kako je utvrđeno u stavku 1. umjesto da primjenjuju stavak 2.”;

(e) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Za potrebe izražavanja u godinama minimalnih brojeva dana iz stavka 2. točaka od (c) do (db) i stavka 3., minimalni brojevi dana dijele se s 365,25.”;

89. članak 163. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, a osobito za potrebe članaka 154. i 157. i članka **158.** stavaka 1., 5. i 10., vrijednosti PD-a koja je za svaku izloženost upotrijebljena kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka **■** veće su od jednogodišnjeg PD-a povezanog s internim rejtingom dužnika ili skupine kojima je dodijeljena izloženost prema stanovništvu i od sljedećih vrijednosti donjeg praga na PD:

(a) 0,1 % za obnavljajuće QRRE izloženosti;

(b) 0,05 % za izloženosti prema stanovništvu koje nisu obnavljajuće QRRE izloženosti.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja primjenjuje vlastite procjene LGD-a na temelju članka 143. za usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz PD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;

90. članak 164. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Institucije same utvrđuju vlastite procjene LGD-a, podložno zahtjevima iz odjeljka 6. ovog poglavlja i ishodu odobrenja od nadležnih tijela u skladu s člankom 143. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja koristi se vrijednost LGD-a od 100 %. Ako može pouzdano rastaviti vlastite procjene očekivanih gubitaka za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja na PD-ove i LGD-ove, institucija može primijeniti vlastite procjene LGD-a.

2. Institucije koje primjenjuju vlastite procjene LGD-a na temelju članka 143. za usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite mogu kroz LGD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;
- (b) stavak 3. briše se;
- (c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. Samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženosti prema stanovništvu, a osobito na temelju članka 154. stavka 1. točke ii., članka 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., vrijednosti LGD-a koje su za svaku izloženost upotrijebljene kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka nisu niže od vrijednosti donjih pragova na LGD utvrđenih u tablici 1., izračunane u skladu sa stavkom 4.a ovog članka:

Tablica 1.

Donji pragovi na LGD (LGD_{floor}) za izloženosti prema stanovništvu			
izloženost bez FCP-a ($LGD_{U-\text{floor}}$)		izloženost osigurana FCP-om ($LGD_{S-\text{floor}}$)	
Izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama	Nije primjenjivo	Izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama	5 %
QRRE	50 %	QRRE	Nije primjenjivo
Ostale izloženosti prema stanovništvu	30 %	Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane financijskim kolateralom	0 %
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane potraživanjem	10 %
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama	10 %
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane drugim kolateralima u obliku materijalne imovine	15 %

”.

”

(d) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Za potrebe stavka 4., primjenjuje se sljedeće:

- a) donji pragovi na LGD iz stavka 4. tablice 1. primjenjuju se za izloženosti osigurane materijalnom kreditnom zaštitom ako je materijalna kreditna zaštita priznata na temelju ovog poglavlja;
- (b) osim za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, donji pragovi na LGD iz stavka 4. tablice 1. ovog članka primjenjuju se za izloženosti potpuno osigurane materijalnom kreditnom zaštitom ako je vrijednost FCP-a, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora u skladu s člankom 230., jednaka ili viša od vrijednosti izloženosti odnosno izloženosti; za potrebe primjene relevantnih povezanih prilagodbi, H_c i H_{fx} , u skladu s člankom 230., materijalna kreditna zaštita priznata je na temelju ovog poglavlja;
- (c) osim za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, primjenjivi donji prag na LGD za izloženosti djelomično osigurane materijalnom kreditnom zaštitom izračunava primjenom formule iz članka 161. stavka 6.;
- (d) za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, primjenjivi donji prag na LGD utvrđuje se na 5 % neovisno o razini osiguranja stambenom nekretninom.

”;

(e) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Na osnovi podataka prikupljenih u skladu s člankom 430.a i drugih relevantnih pokazatelja te uzimajući u obzir buduća kretanja na tržištima nekretnina, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 5. ovog članka redovito, a najmanje jedanput godišnje, procjenjuje jesu li vrijednosti donjih pragova na LGD iz stavka 4. ovog članka prikladne za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama ili druge izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova državnog područja države članice tog tijela.

Ako na temelju procjene iz prvog podstavka ovog stavka tijelo imenovano u skladu sa stavkom 5. zaključi da vrijednosti donjih pragova na LGD iz stavka 4. nisu primjerene, i ako smatra da bi neprimjerenost vrijednosti donjih pragova na LGD mogla negativno utjecati na sadašnju ili buduću financijsku stabilnost u njegovoj državi članici, može odrediti više vrijednosti donjih pragova na LGD za te izloženosti koje se nalaze na jednom ili više dijelova državnog područja države članice tog tijela. Te više vrijednosti donjih pragova na LGD mogu se također primijeniti na razini jednog ili više segmenata nekretnina za takve izloženosti.

Tijelo imenovano u skladu sa stavkom 5. obavješćuje EBA-u i ESRB prije donošenja odluke iz ovog stavka drugog podstavka. EBA i ESRB dostavljaju svoje mišljenje dotičnoj državi članici u roku od mjesec dana od primitka te obavijesti. EBA i ESRB objavljuju više vrijednosti donjih pragova na LGD iz ovog stavka drugog podstavka.

7. Ako tijelo imenovano u skladu sa stavkom 5. odredi više vrijednosti donjih pragova na LGD na temelju stavka 6., institucije imaju šestomjesečno prijelazno razdoblje da ih primijene.”;

91. u dijelu trećem glavi II. poglavlju 3. odjeljku 4. pododjeljak 3. briše se;

92. članak 166. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i subjektima javnog sektora te izloženosti prema stanovništvu”;

- (b) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki koje nisu ugovori iz Priloga II. izračunavaju se primjenom ▯ IRB-CCF-a ili SA-CCF-a, u skladu sa stavcima 8.a i 8.b ovog članka i člankom 151. stavkom 8.

Ako su sekuritizirani samo iskorišteni iznosi obnovljivih izloženosti , institucije su dužne i dalje imati propisani iznos regulatornog kapitala za neiskorištene iznose povezane sa sekuritizacijom.

Institucija koja nije dobila odobrenje za primjenu IRB-CCF-a izračunava vrijednost izloženosti kao odobreni, ali neiskorišteni iznos koji se množi s dotičnim SA-CCF-om.

Institucija koja primjenjuje IRB-CCF izračunava vrijednost izloženosti za neiskorištene odobrene iznose kao neiskorišteni iznos koji se množi s IRB-CCF-om.”;

(c) umeću se sljedeći stavci:

„8.a Za izloženost za koju institucija nije dobila odobrenje za primjenu IRB-CCF-a **■** , primjenjivi CCF jest SA-CCF iz poglavlja 2. za iste vrste stavki kao u članku 111. Iznos na koji se treba primijeniti SA-CCF niži je od vrijednosti **■** odobrenog, ali neiskorištenog iznosa i vrijednosti koja odražava svako moguće ograničenje dostupnosti proizvoda, uključujući postojanje gornjeg limita potencijalnog iznosa kredita povezanog s dužnikovim iskazanim novčanim tokom. Ako je proizvod tako ograničen, institucija ima dostatne postupke praćenja i upravljanja proizvodima kojima se podupire postojanje tih ograničenja.

8.b Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije koje ispunjavaju zahtjeve za primjenu IRB-CCF-a utvrđenog u odjeljku 6. primjenjuju IRB-CCF za izloženosti koje proizlaze iz neiskorištenih obnovljivih preuzetih obveza koje se tretiraju na temelju IRB pristupa pod uvjetom da se na te izloženosti na temelju standardiziranog pristupa ne primjenjuje SA-CCF od 100 %. SA-CCF-ovi primjenjuju se za:

- (a) sve ostale izvanbilančne stavke, osobito neiskorištene neobnovljive preuzete obveze;
- (b) izloženosti za koje institucija ne ispunjava minimalne zahtjeve za izračun IRB-CCF-a kako je utvrđeno u odjeljku 6. ili ako nadležno tijelo ne odobri primjenu IRB-CCF-a.

Za potrebe ovog članka, preuzeta obveza smatra se „obnovljivom” ako dužniku omogućuje da dobije kredit i ako dužnik može fleksibilno odlučiti koliko često će povlačiti sredstva iz kredita i u kojim intervalima, čime se dužniku omogućuje da povuče, otplati i ponovno povuče sredstva iz kredita koji mu je odobren. Ugovorni aranžmani kojima se omogućuje plaćanje predujmova i naknadno ponovno povlačenje tih uplaćenih predujmova smatraju se obnovljivima.

8.c Ako se primjenjuje IRB-CCF, samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženosti koje proizlaze iz obnovljivih preuzetih obveza, osim izloženosti raspoređenih u kategorije izloženosti u skladu s člankom 147. stavkom 2. točkom (a), a osobito na temelju članka 153. stavka 1. članka 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., vrijednost izloženosti za svaku izloženost upotrijebljena kao ulazna veličina za formule iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i očekivanih gubitaka nije niža od zbroja:

- (a) iskorištenog iznosa obnovljive preuzete obveze;
- (b) 50 % iznosa izvanbilančne izloženosti preostalog neiskorištenog dijela obnovljive preuzete obveze koji se izračunava primjenom SA-CCF-a iz članka 111.

Zbroj točaka (a) i (b) naziva se „donji prag na CCF” (engl. CCF input floor).”;

- (d) stavak 10. briše se;

93. članak 167. briše se;

94. u članku 169. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„EBA izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, o praktičnoj primjeni zahtjeva o dizajnu modela, kvantifikaciji rizika, vrednovanju i primjeni parametara rizika primjenom kontinuiranih ili vrlo detaljnih rejting-kategorija za svaki parametar rizika.”;

95. članak 170. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Struktura rejting-sustava za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i subjektima javnog sektora mora ispuniti sljedeće uvjete.”;

(b) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) rizične karakteristike transakcije, uključujući vrste proizvoda i vrste materijalne kreditne zaštite, priznatu nematerijalnu kreditnu zaštitu, mjere kredita i vrijednosti, sezoniranje i nadređenost; institucije obraćaju posebnu pozornost na slučajeve u kojima je više izloženosti osigurano istom materijalnom ili nematerijalnom kreditnom zaštitom.”;

96. u članku 171. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Institucije za dodjelu rejtinga primjenjuju razdoblje dulje od godinu dana. Rejting dužnika predstavlja procjenu institucije o sposobnosti i spremnosti dužnika da izvrši ugovorne obveze unatoč nepovoljnim gospodarskim uvjetima ili neočekivanim događajima. Rejting-sustavi osmišljavaju se tako da su idiosinkrastične promjene i promjene na razini sektora, ako su one značajni činitelji rizika za tu vrstu izloženosti, pokretač migracije iz jedne rejting-kategorije u drugu ili iz jednog skupa u drugi.

■ Učinci poslovnih ciklusa također mogu biti ■ pokretač migracija.”;

97. u članku 172. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema ■ središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima, raspoređivanje izloženosti provodi se u skladu sa sljedećim kriterijima:”;

(b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) svakoj zasebnoj pravnoj osobi prema kojoj je institucija izložena dodjeljuje se zaseban rejting;”;

(c) dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke (d), institucija ima odgovarajuće politike za postupanje prema pojedinačnim klijentima dužnicima i skupinama povezanih klijenata. Te politike sadržavaju postupak utvrđivanja specifičnog povratnog rizika za svaku pravnu osobu kojoj je institucija izložena.

Za potrebe poglavlja 6. transakcije s drugim ugovornim stranama kod kojih se utvrdi specifični povratni rizik tretiraju se drugačije pri izračunu vrijednosti njihove izloženosti.”;

98. članak 173. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema ■ središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima, proces raspoređivanja ispunjava sljedeće kriterije:”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju metodologije koje nadležna tijela primjenjuju pri procjeni cjelovitosti procesa dodjele rejtinga i redovitoj i neovisnoj procjeni rizika.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.;

99. članak 174. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije primjenjuju statističke ili druge matematičke metode („modele”) za raspoređivanje izloženosti u rejting-kategorije dužnika i proizvoda ili skupove izloženosti ■ . Moraju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi:”;

(b) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) model ima dobru prediktivnu snagu i njegova primjena ne dovodi do neodgovarajućih kapitalnih zahtjeva;”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„Za potrebe prvog stavka točke (a), varijable koje ulaze u model moraju biti kvalitetna i djelotvorna osnova za procjene koje su rezultat modela. Model ne smije imati značajnijih pristranosti. Mora postojati funkcionalna veza između ulaznih podataka i rezultata modela, koja se, prema potrebi, može utvrditi stručnom procjenom.”;

100. članak 176. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema ■ središnjim državama ■ i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima, institucije prikupljaju i pohranjuju.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za izloženosti za koje je ovim poglavljem dopuštena upotreba vlastitih procjena LGD-a ili upotreba IRB-CCF-a, ali za koje institucija ne primjenjuje vlastite procjene LGD-a ili IRB-CCF-a, institucije prikupljaju i pohranjuju podatke o usporedbi ostvarenih LGD-ova i vrijednosti utvrđenih u članku 161. stavku 1., te između ostvarenih CCF-ova i SA-CCF-ova iz članka 166. stavka 8.a.”;

101. ■ članak 177.■ mijenja se kako slijedi:

(a) ■ umeće se sljedeći stavak:

„2.a Scenariji upotrijebljeni na temelju stavka 2. uključuju i pokretače okolišnog, socijalnog i upravljačkog rizika, posebno pokretače fizičkog rizika i tranzicijskog rizika koji proizlaze iz klimatskih promjena.

EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o primjeni stavaka 2. i 2.a.”;

(b) stavak 3. briše se;

102. članak 178. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Stupanje dužnika ili kreditnog proizvoda u status neispunjavanja obveza”;

(b) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, njezinu matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri.”;

(c) u stavku 3. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) institucija pristaje na mjeru restrukturiranja iz članka 47.b kreditne izloženosti ako će ta mjera vjerojatno rezultirati umanjivanjem financijske obveze dužnika zbog značajnog otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, prema potrebi, naknada ■ ”;

(d) u stavku 7. dodaju se sljedeći podstavci:

„EBA do... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, radi ažuriranja smjernica iz ovog stavka prvog podstavka. Tim se ažuriranjem osobito na odgovarajući način uzima u obzir potreba za poticanjem institucija na proaktivno, preventivno i smisleno restrukturiranje duga radi potpore dužnicima.

Pri izradi tih smjernica EBA na odgovarajući način razmatra potrebu da se institucijama dopusti dostatna fleksibilnost prilikom određivanja toga što predstavlja smanjenu financijsku obvezu za potrebe stavka 3. točke (d).”;

103. u članku 179. stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) kako bi se prevladale pristranosti, institucija uključuje odgovarajuće prilagodbe u svoje procjene u mjeri u kojoj je to moguće; nakon što je uključila odgovarajuću prilagodbu, svojim procjenama dodaje dovoljnu maržu konzervativnosti koja je povezana s očekivanim rasponom pogrešaka u procjenama; marža konzervativnosti veća je ako se smatra da su metode i podaci manje zadovoljavajući te ako je očekivani raspon pogrešaka veći.”;

104. članak 180. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Pri kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti institucije primjenjuju sljedeće posebne zahtjeve za procjenu PD-a na izloženosti prema ■ središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, izloženosti prema institucijama i izloženosti prema trgovačkim društvima.”;

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ako se institucija koristi vlastitim podacima o povijesti nastanka statusa neispunjavanja obveza za procjenu PD-ova, procjene odražavaju njezine trenutačne standarde odobravanja i sve razlike u rejting-sustavu korištenom u razdoblju kada su podaci nastali u odnosu na sadašnji rejting-sustav; ako su se promijenili standardi odobravanja ili rejting-sustavi, nakon uključivanja odgovarajuće prilagodbe, institucija dodaje veću maržu konzervativnosti u svojoj procjeni PD-a u vezi s očekivanim rasponom pogrešaka u procjeni koji već nije obuhvaćen odgovarajućom prilagodbom;”;

iii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) bez obzira na to koristi li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za procjenu PD-a, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka obuhvaća razdoblje od pet godina;”;

iv. dodaje se sljedeća točka:

„(i) neovisno o metodi koju primjenjuju za procjenu PD-a, institucije procjenjuju PD za svaku rejting-kategoriju na temelju zabilježene povijesne jednogodišnje stope neispunjavanja obveza koja je aritmetički prosjek na temelju broja dužnika (ponderiran brojem); drugi pristupi, uključujući izloženošću ponderirane prosjeke, nisu dopušteni.”;

- v. dodaje se sljedeći podstavak:

”Za potrebe ovog stavka prvog podstavka točke (h), ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, upotrebljava se to duže razdoblje. Podaci uključuju reprezentativnu kombinaciju dobrih i loših godina ekonomskog ciklusa relevantnih za vrstu izloženosti. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije koje nisu dobile odobrenje nadležnog tijela iz članka 143. za primjenu vlastitih procjena LGD-a ili IRB-CCF-a mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavaju se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate barem pet godina.”;

- (b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

- i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) institucije procjenjuju PD-ove za svaku rejting-kategoriju dužnika odnosno skup izloženosti na temelju višegodišnjeg prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza, a stope neispunjavanja obveza izračunavaju se na razini proizvoda samo ako se definicija statusa neispunjavanja obveza primjenjuje na razini pojedinačne kreditne linije u skladu s člankom 178. stavkom 1. drugim podstavkom;”;

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) bez obzira na to upotrebljava li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za procjenu PD-a, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka obuhvaća razdoblje od pet godina;”;

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke (a) PD se temelji na zabilježenoj povijesnoj jednogodišnjoj stopi neispunjavanja obveza.

Za potrebe prvog podstavka točke (e), ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija upotrebljava to duže razdoblje. Podaci uključuju reprezentativnu kombinaciju dobrih i loših godina ekonomskog ciklusa relevantnih za vrstu izloženosti. ■ Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavaju se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate barem pet godina.

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju metodologije koje nadležna tijela primjenjuju pri ocjeni metodologije institucije za procjenu PD-a u skladu s člankom 143.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

105. članak 181. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točke od (c) do (g) zamjenjuju se sljedećim:

- „(c) institucija razmatra postoji li povezanost između rizika dužnika, s jedne strane, i rizika materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, ili njezina pružatelja, s druge strane;
- (d) valutne neusklađenosti između odnosne obveze i materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, institucija u svojoj procjeni LGD-a tretira na konzervativan način;
- (e) ako se u procjenama LGD-a uzima u obzir postojanje materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, te se procjene ne smiju temeljiti samo na procijenjenoj tržišnoj vrijednosti materijalne kreditne zaštite;

- (f) ako se u procjenama LGD-a uzima u obzir postojanje materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, institucije uvode interne zahtjeve za upravljanje tom materijalnom kreditnom zaštitom, pravnu sigurnost i upravljanje rizicima te materijalne kreditne zaštite, koji su u skladu sa zahtjevima iz poglavlja 4. odjeljka 3. pododjeljka 1.;
- (g) ako institucija priznaje materijalnu kreditnu zaštitu, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, pri utvrđivanju vrijednosti izloženosti za kreditni rizik druge ugovorne strane u skladu s poglavljem 6. odjeljkom 5. ili 6., u procjenama LGD-a ne uzima u obzir iznose za koje očekuje da će biti naplaćen iz te materijalne kreditne zaštite;”;

ii. točke (i) i (j) zamjenjuju se sljedećim:

- „(i) ako su naknade za zakašnjenja plaćanja, zaračunate dužniku prije nastanka statusa neispunjavanja obveza, priznate u računu dobiti i gubitka institucije, dodaju se izloženosti i gubitku institucije u iznosu u kojem su priznate u računu dobiti i gubitka;
- (j) za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama i središnjim državama i središnjim bankama te prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora procjene LGD-a moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina, Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se, od trenutka uvođenja IRB pristupa, za jednu godinu svake godine sve dok podaci ne obuhvate razdoblje od minimalno sedam godina za barem jedan izvor podataka; ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, koristi se to duže razdoblje.”;

I

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke (a) ovog stavka, institucije na odgovarajući način uzimaju u obzir povrate ostvarene u relevantnim postupcima naplate potraživanja iz materijalne kreditne zaštite bilo koje vrste, kao i iz nematerijalne kreditne zaštite koja nije obuhvaćena definicijom iz članka 142. stavka 1. točke 10.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), institucija tretira slučajeve u kojima postoji značajna povezanost na konzervativan način.

Za potrebe prvog podstavka točke (e), u procjenama LGD-a uzima se u obzir potencijalna nemogućnost institucija da brzo preuzmu i realiziraju kolateral.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku, točka (b) ■ zamjenjuje se sljedećim:

„(b) iskazati buduća povlačenja sredstava ili u konverzijskim faktorima ili u svojim procjenama LGD-a;”;

ii. sljedeći podstavak umeće se iza prvog podstavka:

„Za potrebe prvog podstavka točke (b), u slučaju da institucije uključe buduće dodatne povlačenja u svoje konverzijske faktore, one bi se trebale uzeti u obzir u LGD-u u brojniku i nazivniku. Ako institucije u svoje konverzijske faktore ne uključe buduća dodatna povlačenja, trebalo bi ih uzeti u obzir samo u brojniku LGD-a;”;

iii. **drugi podstavak** zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema stanovništvu, procjene LGD-a temelje se na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavaju se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate barem pet godina.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci:

- „4. EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice kojima se objašnjava tretman bilo koje vrste materijalne kreditne zaštite i nematerijalne kreditne zaštite za potrebe stavka 1. točke (a) ovog članka te za potrebe primjene parametara LGD-a;
5. Za potrebe izračuna gubitka EBA do 31. prosinca 2025. izdaje ažurirane smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o sljedećem:
 - (a) u pogledu slučajeva koji se vraćaju u status ispunjavanja obveza, navodi se kako bi se trebalo tretirati umjetni novčani tok i razmatra je li prikladnije da institucije diskontiraju samo umjetni novčani tok tijekom stvarnog razdoblja neispunjavanja obveza;
 - (b) procjeni primjerenosti kalibracije i primjene diskontne stope za izračun ekonomskog gubitka na razini svih izloženosti.”;

106. članak 182. mijenja se kako slijedi:

- (a) ■ stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) IRB-CCF institucijâ odražava mogućnost dužnikovih dodatnih povlačenja sredstava do trenutka nastanka statusa neispunjavanja obveza i nakon toga; ■ ”;

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(g) IRB-CCF institucijâ procjenjuje se na temelju fiksnog razdoblja od 12 mjeseci ■ ;

(h) IRB-CCF institucijâ temelji se na referentnim podacima koji odražavaju značajke dužnika, proizvoda i praksi upravljanja banke u vezi s izloženostima na koje se procjene primjenjuju.”;

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke (a), ako institucije zabilježe negativni ostvareni konverzijski faktor na temelju svojih opservacija statusa neispunjavanja obveza, ostvareni konverzijski faktor na temelju tih opservacija jednak je nuli za potrebe kvantifikacije njihova IRB-CCF-a. Institucije mogu upotrebljavati informacije o negativnom ostvarenom konverzijskom faktoru u postupku razvoja modela za potrebe diferencijacije rizika.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), IRB-CCF sadržava maržu konzervativnosti to veću što je jača očekivana pozitivna korelacija između učestalosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i visine konverzijskog faktora.

Za potrebe prvog podstavka točke (g), ■ svako ■ neispunjavanje obveza ■ povezuje se s karakteristikama relevantnog dužnika i proizvoda na fiksni referentni datum koji se utvrđuje na 12 mjeseci prije datuma nastanka statusa neispunjavanja obveza ■ .”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„1.a. Za potrebe stavka 1. točke (h), IRB-CCF koji se primjenjuje na određene izloženosti ne temelji se na podacima u kojima se kombiniraju učinci različitih karakteristika ni na podacima iz izloženosti koje imaju značajno različite karakteristike rizika. IRB-CCF temelji se na primjereno homogenim segmentima. U tu svrhu sljedeće prakse dopuštene su samo na temelju detaljne provjere i opravdanja od strane institucije:

- (a) primjena odnosnih podataka o MSP-ovima/poduzećima srednje tržišne kapitalizacije na dužnike koji su velika trgovačka društva;
- (b) primjena podataka iz preuzetih obveza s malom raspoloživosti neiskorištenih limita na proizvode s velikom raspoloživosti neiskorištenih limita;

- (c) primjena podataka o neurednim dužnicima ili dužnicima kojima su dodatna povlačenja blokirana na referentni datum na dužnike za koje nema poznatih ni relevantnih ograničenja zbog neurednog plaćanja;
- (d) podaci na koje su utjecale promjene u kombinaciji dužnikovih zaduživanja i drugih s kreditom povezanih proizvoda u promatranom razdoblju, osim ako su u kombinaciji proizvoda ti podaci djelotvorno prilagođeni uklanjanjem učinaka tih promjena.

1.b Za potrebe stavka 1.a točke (d), institucije dokazuju nadležnim tijelima da su detaljno upoznate s utjecajem koji promjene u klijentovoj kombinaciji proizvoda imaju na skupove referentnih podataka o izloženostima i s njima povezanim procjenama IRB-CCF-a te da je taj učinak beznačajan ili da je djelotvorno smanjen u okviru njihova procesa procjene. U tom smislu, sljedeće se ne smatra primjerenim:

- (a) utvrđivanje donjih ili gornjih granica CCF-a ili opservacija vrijednosti izloženosti, uz iznimku ostvarenog konverzijskog faktora jednakog nuli, u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom;

- (b) primjena procjena na razini dužnika koje u cijelosti ne obuhvaćaju relevantne opcije transformacije proizvoda ili koje neprimjereno kombiniraju proizvode vrlo različitih karakteristika;
 - (c) usklađenje samo značajnih opservacija na koje utječe transformacija proizvoda;
 - (d) isključenje opservacija na koje utječe transformacija profila proizvoda.
- 1.c Institucije osiguravaju da se njihove procjene IRB-CCF-a djelotvorno izoliraju od potencijalnih učinaka regije nestabilnosti uzrokovanih time što je proizvod skoro u potpunosti iskorišten na referentni datum.
- 1.d Referentni podaci ne smiju biti ograničeni na nepodmireni iznos glavnice proizvoda ili raspoloživo ograničenje proizvoda. Obračunate kamate, druga dospjela plaćanja i korištenje iznad ograničenja proizvoda moraju biti uključeni u referentne podatke.”;

- (c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim

„Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama te središnjim državama i središnjim bankama te prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora procjene konverzijskih faktora moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se, od trenutka uvođenja IRB pristupa, za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od minimalno sedam godina za barem jedan izvor podataka. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje.”;

- (d) u stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema stanovništvu procjene konverzijskih faktora moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate barem pet godina.”;

- (e) dodaje se sljedeći stavak:

„5. EBA do 31. prosinca 2026. u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o metodologiji koju te institucije trebaju primjenjivati u svrhu procjene IRB-CCF-a.”;

■

107. članak 183. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Zahtjevi za procjenu utjecaja nematerijalne kreditne zaštite za izloženosti prema ■ središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i prema subjektima javnog sektora, i izloženosti

prema trgovačkim društvima kada se primjenjuju vlastite procjene LGD-a i za izloženosti prema stanovništvu”;

(b) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) jamstvo je u pisanom obliku, neopozivo i nepromjenjivo od strane davatelja jamstva, važeće dok se obveza za koju je dano jamstvo u cijelosti ne ispuni, do iznosa i roka dospijeća jamstva, i pravno izvršivo prema davatelju jamstva prema pravu države u kojoj se nalazi imovina davatelja jamstva nad kojom se može provesti ovrha.”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(d) jamstvo je bezuvjetno.”;

■

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka točke (d), „bezuwjetno jamstvo” znači jamstvo za koje ugovor o kreditnoj zaštiti ne sadržava niti jednu klauzulu čije ispunjenje nije pod izravnom kontrolom institucije kreditora i ■ koja bi mogla spriječiti davatelja jamstva da pravodobno izvrši obvezu plaćanja uslijed dužnikova kvalificiranog nastanka statusa neispunjavanja obveza ili neplaćanja izvornog dužnika ■ . Jamstvo se smatra bezuwjetnim i ako ugovor o kreditnoj zaštiti sadržava klauzulu kojom se uređuje da pogrešna dubinska analiza ili prijevara institucije kreditora poništava ili umanjuje opseg jamstva koji je davatelj jamstva ponudio.

Bezuwjetnim se smatraju jamstva prema kojima plaćanje davatelja jamstva nije uvjetovano obvezom da institucija kreditor najprije od dužnika zatraži podmirenje obveze i koja samo pokrivaju gubitke koji preostanu nakon što institucija okonča postupak restrukturiranja.”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„1.a. Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu primjenom pristupa modeliranja prilagodbe PD-a /LGD-a, u skladu s ovim člankom i podložno zahtjevima iz stavka 4. ovog članka, ili zamjenom pristupa s parametrima rizika u okviru A-IRB-a u skladu s člankom 236.a i podložno zahtjevima za priznavanje iz poglavlja 4. Institucije imaju jasne politike za procjenu utjecaja nematerijalne kreditne zaštite na parametre rizika. Institucije te politike usklađuju sa svojim internim postupcima upravljanja rizicima i zahtjevima iz ovog članka. U tim se politikama jasno navodi koje se specifične metode opisane u ovom stavku primjenjuju za svaki rejting-sustav i institucije ih kontinuirano dosljedno primjenjuju.”;

(d) u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza mogu se smatrati priznatom nematerijalnom kreditnom zaštitom. No, kreditne izvedenice na osnovi drugog nastanka statusa neispunjavanja obveza i sve druge kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza ne smatraju se priznatim oblicima nematerijalne kreditne zaštite.”;

(e) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako institucije priznaju nematerijalnu kreditnu zaštitu primjenom pristupa modeliranja prilagodbe PD-a / LGD-a, pokrivenom dijelu odnosne izloženosti ne dodjeljuje se ponder rizika koji je ispod donje granice pondera rizika pružatelja zaštite. U tu se svrhu donja granica pondera rizika pružatelja zaštite izračunava primjenom funkcije istog PD-a, LGD-a i pondera rizika kao što su oni koji se primjenjuju na usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 236.a.”;

(f) stavak 6. briše se;

108. u dijelu trećem glavi II. poglavlju 3. odjeljku 6. pododjeljak 4. briše se;

109. u članku 192. dodaje se sljedeća točka:

I

„5. „pristup zamjene parametara rizika u skladu s A-IRB pristupom” znači zamjena, u skladu s člankom 236.a, parametara rizika PD-a i LGD-a za odnosne izloženosti odgovarajućim parametrima rizika PD-a i LGD-a koji bi se u skladu s IRB pristupom s primjenom vlastitih procjena LGD-a dodijelili usporedivoj izravnoj izloženosti prema pružatelju zaštite.”;

110. u članku 193. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Kolateral koji ispunjava sve zahtjeve za priznavanje utvrđene u ovom poglavlju može se priznati i čak i za izloženosti koje se povezuju s neiskorištenim proizvodima, ako je povlačenje sredstava iz proizvoda uvjetovano prethodnom istodobnom kupnjom ili primitkom kolaterala u opsegu potraživanja institucije iz kolaterala nakon povlačenja sredstava iz proizvoda, takvo da institucija nema potraživanja iz kolaterala za neiskorišteni iznos proizvoda.”;

111. u članku 194. stavak 10. briše se;

112. članak 197. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točke od (b) do (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) dužnički vrijednosni papiri koje su izdale su središnje države ili središnje banke, koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza ako:

i. VIPKR ili agencije za kreditiranje izvoza koju je odabrala institucija za potrebe poglavlja 2.; i

- i.
 - EBA je utvrdila da kreditna procjena ima 1., 2., 3. ili 4. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama na temelju poglavlja 2.;
 - (c) dužnički vrijednosni papiri koje su izdale institucije, koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a ako:
 - i.
 - VIPKR je odabrala institucija za potrebe poglavlja 2.; i
 - ii.
 - EBA je utvrdila da kreditna procjena ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema ***institucijama*** na temelju poglavlja 2.;
 - (d) dužnički vrijednosni papiri koje su izdali drugi subjekti, koji imaju kreditnu procjenu VIPKR-a ako:
 - i.
 - VIPKR je odabrala institucija za potrebe poglavlja 2.; i
 - ii.
 - EBA je utvrdila da kreditna procjena ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema ***trgovačkim društvima*** na temelju poglavlja 2.;
 - (e) dužnički vrijednosni papiri imaju kratkoročnu kreditnu procjenu VIPKR-a ako:
 - i.
 - VIPKR je odabrala institucija za potrebe poglavlja 2.; i
 - ii.
 - EBA je utvrdila da kreditna procjena ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom kratkoročnih izloženosti na temelju poglavlja 2.”;
 - ii. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) zlato;”;

(b) u stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe stavka 5. ovog članka, ako CIU („izvorni CIU”) ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-ova nisu ograničeni na ulaganje u instrumente koji su priznati na temelju stavaka 1. i 4. ovog članka, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako institucije mogu primijeniti pristup odnosnih izloženosti iz članka 132.a stavka 1. ili članka 152. stavka 2. za izravne izloženosti CIU-u, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su priznati na temelju stavaka 1. i 4. ovog članka;
- (b) ako institucije primjenjuju pristup koji se temelji na mandatu iz članka 132.a stavka 2. ili članka 152. stavka 5. za izravne izloženosti CIU-u, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su priznati na temelju stavaka 1. i 4. ovog članka, pod pretpostavkom da su taj CIU ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-a uložili u instrumente koji nisu priznati do najveće granice dopuštene njihovim mandatima.”;

113. u članku 198. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako CIU i bilo koji odnosni CIU nisu ograničeni na ulaganja u instrumente koji se mogu priznati na temelju članka 197. stavaka 1. i 4. i stavki iz stavka 1. točke (a) ovog članka primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako institucije mogu primijeniti pristup odnosnih izloženosti iz članka 132.a stavka 1. ili članka 152. stavka 2. za izravne izloženosti CIU-u, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su priznati na temelju članka 197. stavaka 1. i 4. i stavki iz stavka 1. točke (a) ovog članka;
- (b) ako institucije primjenjuju pristup koji se temelji na mandatu iz članka 132.a stavka 2. ili članka 152. stavka 5. za izravne izloženosti CIU-u, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su priznati na temelju članka 197. stavaka 1. i 4. i stavki iz stavka 1. točke (a) ovog članka, pod pretpostavkom da su taj CIU ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-a uložili u instrumente koji nisu priznati do najveće granice dopuštene njihovim mandatima.

U slučajevima kada instrumenti koji nisu priznati mogu imati negativnu vrijednost zbog obveza ili potencijalnih obveza koje proizlaze iz vlasništva, institucija:

- (a) izračunava ukupnu vrijednost instrumenata koji nisu priznati;
- (b) ako je iznos dobiven u skladu s točkom (a) negativan, oduzima apsolutnu vrijednost tog iznosa od ukupne vrijednosti priznatih instrumenata.”;

114. članak 199. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osim ako je odredbama članka 124. stavka 9. drukčije određeno, institucije mogu kao priznati kolateral upotrijebiti stambenu nekretninu u kojoj vlasnik nekretnine, ili stvarni vlasnik u slučaju osobnih investicijskih društava, stanuje ili će stanovati, odnosno koju daje u najam te poslovnu nekretninu, uključujući urede i druge poslovne prostore ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) vrijednost nekretnine značajno ne ovisi o kreditnoj kvaliteti dužnika;

- (b) rizik dužnika značajno ne ovisi o prinosu po odnosnoj imovini ili projektu, već o sposobnosti dužnika da otplaćuje dug iz drugih sredstava pa stoga otplata duga značajno ne ovisi o novčanom toku koji se ostvaruje od odnosne nekretnine koja služi kao kolateral.

Za potrebe prvog podstavka točke (a), institucije mogu isključiti situacije u kojima isključivo makroekonomski čimbenici utječu na vrijednost nekretnine i na ispunjavanje obveza dužnika.”;

- (b) u stavku 3., točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (a) podijeljen agregiranim iznosom o kojem izvijestile institucije iskazale na temelju članka 430.a stavka 1. točke (c) ne prelazi 0,3 %;
- (b) agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (b) podijeljen agregiranim iznosom o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (c) ne prelazi 0,5 %.”;

(c) u stavku 4., točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) agregirani iznos o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (d) podijeljen agregiranim iznosom o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (f) ne prelazi 0,3 %;

(b) agregirani iznos kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (e) podijeljen agregiranim iznosom o kojem su institucije izvijestile na temelju članka 430.a stavka 1. točke (f) ne prelazi 0,5 %.”;

(d) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Institucije mogu primijeniti odstupanja iz stavaka 3. i 4. ovog članka i u slučajevima kada nadležno tijelo treće zemlje koja primjenjuje nadzorni i regulatorni okvir koji je barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji, kako je utvrđeno u odluci Komisije donesenoj **u skladu s člankom** 107. stavkom 4., objavljuje odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na državnom području te treće zemlje.”;

- (e) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako javna razvojna kreditna institucija kako je definirana u članku 429.a stavku 2. ove Uredbe dodijeli promotivni kredit kako je definiran u članku 429.a stavku 3. ove Uredbe drugoj instituciji ili financijskoj instituciji koja ima odobrenje za obavljanje djelatnosti iz točke 2. ili 3. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU i koja ispunjava uvjete iz članka 119. stavka 5. ove Uredbe, i ako ta druga institucija ili financijska institucija taj promotivni kredit izravno ili neizravno proslijedi krajnjem dužniku, a potraživanja iz tog promotivnog kredita kao kolateral ustupi javnoj razvojnoj kreditnoj instituciji, ta javna razvojna kreditna institucija može ustupljeno potraživanje iskoristiti kao priznati kolateral, neovisno o izvornom roku dospijeca ustupljenog potraživanja.”;

- (f) u stavku 6. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) institucija dokazuje da u najmanje 90 % realiziranih kolaterala određene vrste ostvareni primici od kolaterala nisu manji od 70 % vrijednosti kolaterala; Ako postoji značajna volatilnost tržišnih cijena, institucija dokazuje nadležnom tijelu da je njezino vrednovanje kolaterala dovoljno konzervativno.”;

115. članak 201. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) međunarodne organizacije kojima se u skladu s člankom 118. dodjeljuje ponder rizika 0 %;”;

ii. umeće se sljedeća točka:

„(fa) regulirani subjekti financijskog sektora;”;

iii. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ako za sekuritizacijsku izloženost nije osigurana kreditna zaštita, druga društva koja imaju kreditnu procjenu odabranog VIPKR-a, uključujući matična društva, društva kćeri ili povezane subjekte dužnika ako izravna izloženost prema tim matičnim društvima, društvima kćerima ili povezanim subjektima ima niži ponder rizika nego ■ ■ izloženost prema tom dužniku;”;

iv. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka točke (fa) ovog članka, „regulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ispunjava uvjet iz članka 142. stavka 1. točke 4. podtočke (b).”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osim pružatelja zaštite iz stavka 1., trgovačka društva koja institucija interno rangira u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 6. smatraju se priznatim pružateljima nematerijalne kreditne zaštite ako institucija primjenjuje IRB pristup za izloženosti prema tim trgovačkim društvima ■.”;

116. članak 202. briše se;

117. u članku 204. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza i sve druge kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza ne smatraju se priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite na temelju ovog poglavlja.”;

■

118. u članku 207. stavku 4. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) izračunati tržišnu vrijednost kolaterala te je ponovno procijeniti najmanje jednom svakih šest mjeseci kad god imaju razloga da je došlo do značajnog smanjenja tržišne vrijednosti kolaterala; razmatranja povezana s ESG čimbenicima potiču procjenu toga je li došlo do znatnog smanjenja tržišne vrijednosti kolaterala;”;

119. članak 208. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. ■ točka (b) zamjenjuje se sljedećim ■ :

„(b) vrijednost nekretnine ponovno se procjenjuje ako informacije dostupne institucijama upućuju na to da je možda došlo do značajnog smanjenja vrijednosti nekretnine u odnosu na uobičajene tržišne cijene, a tu ponovnu procjenu provodi procjenitelj koji posjeduje kvalifikacije, sposobnosti i iskustvo potrebne za utvrđivanje vrijednosti nekretnine i koji je neovisan o postupku odlučivanja o kreditu; razmatranja povezana s ESG čimbenicima, uključujući ona koja se odnose na ograničenja nametnuta relevantnim regulatornim ciljevima i pravnim aktima Unije i država članica, kao i, ako je to relevantno za institucije koje djeluju na međunarodnoj razini, pravnim i regulatornim ciljevima trećih zemalja, smatraju se pokazateljem da je vrijednost nekretnine možda značajno smanjena u odnosu na opće tržišne cijene; za kredite koji prelaze iznos od 3 milijuna EUR ili čine više od 5 % regulatornoga kapitala institucije, taj procjenitelj provodi ponovnu procjenu najmanje svake tri godine.”;

- ii. drugi podstavak briše se;
- (b) umeće se sljedeći stavak:
 - „3.a Institucije mogu pratiti vrijednost nekretnine i utvrditi nekretninu za koju je potrebna ponovna procjena, u skladu sa stavkom 3., primjenom naprednih statističkih ili drugih matematičkih metoda („modeli”), pod uvjetom da su te metode razvijene neovisno o postupku odlučivanja o kreditu i da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) institucije su u svojim politikama i procedurama utvrdile kriterije za primjenu modela ■ za praćenje vrijednosti kolaterala i utvrđivanje nekretnina kojima je potrebna ponovna procjena; te politike i procedure uzimaju u obzir dokazane rezultate takvih modela, razmatrane varijable specifične za nekretninu, primjenu minimalnih dostupnih i točnih informacija te neizvjesnost modela;
 - (b) institucije osiguravaju da su primijenjeni modeli:
 - i. specifični za nekretninu i lokaciju na dovoljnoj razini granularnosti;
 - ii. valjani i točni, te da se detaljno i redovito retroaktivno testiraju u odnosu na stvarne promatrane cijene transakcija;

- iii. temeljeni na dovoljno velikom i reprezentativnom uzorku, na temelju promatranih cijena transakcija;
- iv. temeljeni na ažurnim i podacima visoke kvalitete;
- (c) institucije su isključivo odgovorne za primjerenost i rezultate modela ■ ;
- (d) institucije osiguravaju ažurnost dokumentacije o modelima;
- (e) institucije imaju uvedene odgovarajuće IT procese, sustave i kapacitete, kao i dostatne i točne podatke za svako praćenje vrijednosti kolateralne nekretnine na temelju modela i identifikaciju nekretnine kojoj je potrebna ponovna procjena;
- (f) procjene modela neovisno se validiraju i postupak validacije općenito je u skladu s načelima iz članka 185., ako je to primjenjivo.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Nekretnina koja služi kao kreditna zaštita osigurana je od rizika štetnih događaja a institucije imaju postupke praćenja adekvatnosti osiguranja.

Odstupajući od članka 92. stavka 5. točke (a) podtočke ii. i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka, za izloženosti osigurane nekretninama odobrene prije 1. siječnja 2025., institucije koje primjenjuju IRB pristup iz poglavlja 3. ove glave primjenom vlastitih procjena LGD-a nisu dužne primjenjivati odredbe iz prvog podstavka ovog stavka.”;

120. ■ članak 210.■ mijenja se kako slijedi:

(a) točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) pri procjeni vrijednosti i ponovnoj procjeni institucije u potpunosti uzimaju u obzir svako pogoršanje kvalitete ili zastarjelost kolaterala i posvećujući posebnu pozornost učinku proteka vremena na kolateral koji je osjetljiv na trendove ili vremenski; za kolaterale u obliku materijalne imovine, zastarjelost kolaterala također uključuje razmatranja vrednovanja povezanih s ESG čimbenicima koja se odnose na zabrane ili ograničenja nametnuta relevantnim regulatornim ciljevima i pravnim aktima Unije i država članica, kao i, ako je to relevantno za institucije koje djeluju na međunarodnoj razini, pravnim i regulatornim ciljevima trećih zemalja;”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Ako na temelju općeg ugovora o jamstvu ili drugih oblika promjenjivog založnog prava, institucija kreditor ima pravo prijaviti tražbinu na imovini trgovačkog društva i ako ta tražbina sadržava i imovinu koja u skladu s IRB pristupom nije priznata kao kolateral i imovinu koja je u skladu s IRB pristupom priznata kao kolateral, institucija tu potonju imovinu može smatrati priznatom materijalnom kreditnom zaštitom. U tom se slučaju priznavanje uvjetuje time da ta imovina ispunjava zahtjeve za priznavanje kolaterala u skladu s IRB pristupom kako je utvrđeno u ovom poglavlju.”;

121. u članku 213. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Podložno uvjetima iz članka 214. stavka 1., kreditna zaštita koja proizlazi iz jamstva ili kreditne izvedenice može se upotrijebiti kao priznata nematerijalna kreditna zaštita ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kreditna zaštita je izravna;
- (b) opseg kreditne zaštite jasno je utvrđen i nepobitan;
- (c) ugovor o kreditnoj zaštiti ne sadržava klauzulu čije ispunjenje nije pod izravnom kontrolom institucije kreditora, a koja bi:

- i. omogućila pružatelju zaštite da jednostrano raskine ili izmijeni kreditnu zaštitu;
 - ii. povećala efektivni trošak zaštite zbog pogoršanja kreditne kvalitete zaštićene izloženosti;
 - iii. mogla spriječiti pružatelja zaštite da pravodobno izvrši isplatu ako izvorni dužnik ne izvrši bilo dospelja plaćanja ili u slučaju isteka ugovora o najmu za potrebe priznavanja osiguranog ostatka vrijednosti imovine dane u najam u skladu s člankom 134. stavkom 7. i člankom 166. stavkom 4.;
 - iv. mogla omogućiti pružatelju zaštite da skрати rok na koji je ugovorena kreditna zaštita;
- (d) ugovor o kreditnoj zaštiti pravno je učinkovit i provediv u svim jurisdikcijama koje su relevantne u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), ugovor o kreditnoj zaštiti koji sadržava klauzulu kojom pogrešna dubinska analiza ili prijevara institucije kreditora poništavaju ili umanjuju opseg kreditne zaštite koji je davatelj jamstva ponudio, ne utječe na to da se ta kreditna zaštita smatra prihvatljivom. ■

Za potrebe prvog podstavka točke (c), pružatelj zaštite može jednokratnim paušalnim plaćanjem podmiriti cijeli dospjeli novčani iznos u vezi s potraživanjem, ili može preuzeti dužnikove buduće obveze plaćanja pokrivene ugovorom o kreditnoj zaštiti.”;

122. članak 215. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) u slučaju kvalificiranog nastanka statusa neispunjavanja obveza ili neplaćanja dužnika, institucija kreditor ima pravo u razumnom roku zahtijevati od davatelja jamstva plaćanje bilo kojeg dospjelog novčani iznos u vezi s potraživanjem za koje je pribavljena zaštita.”;

ii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Plaćanje davatelja jamstva ne smije biti uvjetovano obvezom da institucija kreditor najprije od dužnika zahtijeva podmirenje obveze.

U slučaju nematerijalne kreditne zaštite koja pokriva kredite osigurane stambenim nekretninama, obveza ispunjenja uvjeta iz članka 213. stavka 1. točke (c) podtočke iii. i prvog podstavka točke (a) ovog stavka ograničena je na 24 mjeseca.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U slučaju jamstava danih u kontekstu zajedničkih sustava osiguranja ili jamstava odnosno kontrajamstava subjekata iz članka 214. stavka 2., smatra se da su zahtjevi iz stavka 1. točke (a) ovog članka i članka 213. stavka 1. točke (c) podtočke iii. ispunjeni ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) u slučaju kvalificiranog nastanka statusa neispunjavanja obveza ■ ili neplaćanja izvornog dužnika ■, institucija kreditor ima pravo od davatelja jamstva pravodobno primiti privremeno plaćanje koje ispunjava oba sljedeća uvjeta:
 - i. privremeno plaćanje predstavlja robusnu procjenu iznosa gubitka koji će institucija kreditor vjerojatno pretrpjeti, uključujući gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koja je dužnik obavezan izvršiti;
 - ii. privremeno plaćanje razmjerno je pokriću jamstva;

- (b) institucija kreditor može dokazati nadležnom tijelu da učinci jamstva, koje pokriva i gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koje je dužnik obvezan izvršiti, opravdavaju takav tretman; to opravdanje uredno je dokumentirano i podliježe posebnim postupcima internog odobrenja i revizije.”;

123. u članku 216. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od stavka 1., za izloženost prema trgovačkim društvima pokrivenu kreditnom izvedenicom, ne smije se zahtijevati da kreditni događaj iz točke (a) podtočke iii. tog stavka bude određen u ugovoru o izvedenicama ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) za izmjenu dospeljeća, glavnice, kupona, valute ili statusa nadređenosti odnosno izloženosti prema trgovačkim društvima potrebno je 100 % glasova;
- (b) država pravne rezidentnosti u kojoj je uređena izloženost prema trgovačkim društvima ima pouzdan stečajni zakon koji omogućuje reorganizaciju i restrukturiranje trgovačkog društva i osigurava uredno namirenje tražbina vjerovnika.

Ako uvjeti iz točaka (a) i (b) ovog stavka nisu ispunjeni, kreditna zaštita ipak može biti priznata uz umanjenje vrijednosti kako je utvrđeno u članku 233. stavku 2.”;

124. članak 217. briše se;

125. članak 219. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 219.

Bilančno netiranje

Kredite instituciji kreditoru i depozite kod institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja ta institucija tretira kao gotovinski kolateral za potrebe izračuna učinka materijalne kreditne zaštite za one kredite i depozite institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja.”;

126. članak 220. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Primjena pristupa regulatornih korektivnih faktora za standardizirane sporazume o netiranju”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Pri izračunu „potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti” (E^*) za izloženosti koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnih papira ili drugih transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala koje su obuhvaćene priznatim standardiziranim sporazumom o netiranju, institucije primjenjuju korektivne faktore utvrđene primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora utvrđenog u člancima od 223. do 227. za složenu metodu financijskoga kolaterala.”;

(c) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) vrijednost korektivnog faktora ili, ako je to relevantno, odgovarajuću apsolutnu vrijednost korektivnog faktora za određenu grupu vrijednosnih papira ili određenu vrstu robe, primijeniti na apsolutnu vrijednost pozitivne ili negativne neto pozicije u vrijednosnim papirima te grupe vrijednosnih papira ili na robu te vrste”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije izračunavaju E^* primjenom sljedeće formule:

$$E^* = \max \left(0; \sum_i E_i - \sum_j C_j + 0,4 \cdot E_{\text{net}} + 0,6 \cdot \frac{E_{\text{gross}}}{\sqrt{N}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}} \right)$$

pri čemu:

i = indeks koji označava sve zasebne vrijednosne papire, robu ili pozicije u gotovini obuhvaćene sporazumom, koji su dani u zajam, prodani na temelju repo ugovora ili ih je institucija dala drugoj ugovornoj strani;

j = indeks koji označava sve zasebne vrijednosne papire, robu ili pozicije u gotovini obuhvaćene sporazumom, koji su uzeti u zajam, kupljeni na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili ih institucija drži;

k = indeks koji označava sve zasebne valute u kojima su nominirani svi vrijednosni papiri, roba ili pozicije u gotovini obuhvaćeni sporazumom;

E_i = vrijednost izloženosti određenog vrijednosnog papira, robe ili pozicije u gotovini i, koji su dani u zajam, prodani na temelju repo ugovora ili su dani drugoj ugovornoj strani na temelju sporazuma koji bi se primjenjivao da nema kreditne zaštite, ako institucije iznose izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju u skladu s poglavljem 2. ili 3., kako je primjenjivo;

C_j = vrijednost određenog vrijednosnog papira, robe ili pozicije u gotovini j, koji su uzeti u zajam, kupljeni na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili ih institucija drži na temelju sporazuma;

E_k^{fx} = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u određenoj valuti k različitoj od valute namire iz sporazuma, izračunana u skladu sa stavkom 2. točkom (b);

H_k^{fx} = korektivni faktor za valutnu neusklađenost za valutu k;

E_{net} = neto izloženost sporazuma, koja se izračunava kako slijedi:

$$E_{net} = \left| \sum_{l=1}^N |E_l^{sec}| \cdot H_l^{sec} \right|$$

pri čemu:

l = indeks koji označava sve različite grupe istih vrijednosnih papira i sve različite vrste iste robe obuhvaćene sporazumom;

E_l^{sec} = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u određenoj grupi vrijednosnih papira l ili određene vrste robe l obuhvaćenih sporazumom, izračunana u skladu sa stavkom 2. točkom (a);

H_l^{sec} = odgovarajući korektivni faktor za određenu grupu vrijednosnih papira l ili određenu vrstu robe l , utvrđen u skladu sa stavkom 2. točkom (c); predznak za H_l^{sec} određuje se kako slijedi:

- (a) predznak je pozitivan ako je grupa vrijednosnih papira l dana u zajam, prodana na temelju repo ugovora ili je predmet transakcije slične pozajmljivanju vrijednosnih papira ili repo ugovoru;

- (b) predznak je negativan ako je grupa vrijednosnih papira l uzeta u zajam, kupljena na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili je predmet transakcije slične uzimanju vrijednosnih papira u zajam ili obratnom repo ugovoru;

N = ukupni broj različitih grupa istih vrijednosnih papira i različitih vrsta iste robe obuhvaćenih sporazumom; pri tom se izračunu ne uračunavaju grupe i vrste E_l^{sec} za koje je $|E_l^{\text{sec}}|$ manje od $\frac{1}{10} \max_l(|E_l^{\text{sec}}|)$;

E_{gross} = bruto izloženost sporazuma, koja se izračunava kako slijedi:

$$E_{\text{gross}} = \sum_{l=1}^N |E_l^{\text{sec}}| \cdot |H_l^{\text{sec}}|;$$

127. članak 221. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za transakcije financiranja vrijednosnih papira i druge transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala, osim transakcija izvedenicama, obuhvaćene priznatim standardiziranim sporazumom o netiranju koje ispunjavaju zahtjeve iz poglavlja 6. odjeljka 7., institucija može potpuno prilagođenu vrijednost izloženosti (E^*) sporazuma izračunati primjenom pristupa internog modela, pod uvjetom da institucija ispunjava uvjete iz stavka 2.
2. Institucija može primijeniti pristup internog modela ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) institucija taj pristup primjenjuje samo za izloženosti za koje se iznosi izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju u skladu s IRB pristupom utvrđenim u poglavlju 3.;
 - (b) institucija je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu tog pristupa.

3. Institucija koja primjenjuje pristup internog modela primjenjuje na sve druge ugovorne strane i sve vrijednosne papire, isključujući portfelje manjeg značaja za koje može primjenjivati pristup regulatornih korektivnih faktora iz članka 220.”;

(b) stavak 8. briše se;

128. u članku 222. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. Vrijednosti izloženosti koja je osigurana do visine tržišne vrijednosti priznatoga kolaterala institucije dodjeljuju ponder rizika koji bi dodijelile prema poglavlju 2. kad bi institucija kreditor imala izravnu izloženost prema tom kolateralu. U tu svrhu vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. jednaka je 100 % vrijednosti stavke, a ne vrijednosti izloženosti iz članka 111. stavka 2.”;

129. članak 223. mijenja se kako slijedi:

(a) ■ stavak 4. ■ zamjenjuje se sljedećim:

- „4. Za potrebe izračuna E u stavku 3. primjenjuje se sljedeće:

- (a) institucije koje iznos izloženosti ponderiran rizikom izračunavaju primjenom standardiziranog pristupa, koriste 100 %-tnu vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki navedenih u Prilogu I., a ne vrijednost izloženosti iz članka 111. stavka 2.;
 - (b) za izvanbilančne stavke osim izvedenica koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom institucije svoje vrijednosti izloženosti izračunavaju primjenom CCF-a od 100 %, a ne primjenom SA-CCF-a ili IRB-CCF-a navedenih u članku 166. stavcima 8., 8.a i 8.b.”;
- (b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:
- „6. Institucije korektivne faktore izračunavaju primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora iz članaka od 224. do 227.”;

130. u članku 224. stavku 1. tablice od 1. do 4. zamjenjuju se sljedećim:

„Tablica 1.

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kreditnoj procjeni dužničkoga vrijednosnog papira	Preostali rok do dospijeca (m), izražen u godinama	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točke (b)			Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točaka (c) i (d)			Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h)		
		razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
1	$m \leq 1$	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	$1 < m \leq 3$	2,828	2	1,414	4,243	3	2,121	11,314	8	5,657
	$3 < m \leq 5$	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
	$5 < m \leq 10$	5,657	4	2,828	8,485	6	4,243	22,627	16	11,314
	$m > 10$	5,657	4	2,828	16,971	12	8,485	22,627	16	11,314
2 do 3	$m \leq 1$	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	$1 < m \leq 3$	4,243	3	2,121	5,657	4	2,828	16,971	12	8,485
	$3 < m \leq 5$	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
	$5 < m \leq 10$	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,941	24	16,971
	$m > 10$	8,485	6	4,243	28,284	20	14,142	33,941	24	16,971
4	sve	21,213	15	10,607	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Tablica 2.

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kreditnoj procjeni kratkoročnoga dužničkoga vrijednosnog papira	Preostali rok do dospijeca (m), izražen u godinama	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točke (b), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točke (c) i (d), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h), s kratkoročnom kreditnom procjenom		
		razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
1		0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
2 do 3		1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tablica 3.

Ostali kolaterali ili vrste izloženosti

	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
Dionice uključene u glavni burzovni indeks i konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks	28,284	20	14,142
Ostale dionice ili konvertibilne obveznice kojima se trguje na priznatoj burzi	42,426	30	21,213
Gotovina	0	0	0
Zlato	28,284	20	14,142

Tablica 4.

Korektivni faktori za valutnu neusklađenost (H_{fx})

razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
11,314	8	5,657

”;

131. članak 225. briše se;

132. članak 226. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 226.

Povećanje korektivnog faktora prema složenoj metodi financijskoga kolaterala

Korektivni faktori iz članka 224. korektivni su faktori koje je institucija dužna primjenjivati ako se revalorizacija provodi svakodnevno. Ako se revalorizacija ne provodi svakodnevno, institucije su dužne primijeniti veće korektivne faktore. Institucije izračunavaju korektivne faktore povećavajući korektivne faktore na temelju dnevne revalorizacije, primjenom sljedeće jednadžbe drugog korijena vremena:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

pri čemu:

H = korektivni faktor koji će se primijeniti;

H_M = korektivni faktor u slučaju dnevne revalorizacije;

N_R = stvarni broj radnih dana između revalorizacija;

T_M = razdoblje realizacije za dotičnu vrstu transakcije.”;

133. u članku 227. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije koje primjenjuju pristup regulatornih korektivnih faktora iz članka 224. mogu umjesto korektivnih faktora izračunanih na temelju članaka 224. i 226., na repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, primijeniti korektivni faktor od 0 % ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. točaka od (a) do (h) ovog članka. Institucije koje primjenjuju pristup internog modela iz članka 221. ne primjenjuju tretman iz ovog članka.”;

134. članak 228. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 228.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom u skladu sa složenom metodom financijskoga kolaterala za izloženosti koja se tretira u skladu sa standardnim pristupom

Prema standardiziranom pristupu institucije su dužne primijeniti E^* koji je izračunat u skladu s člankom 223. stavkom 5. kao vrijednost izloženosti za potrebe članka 113. Kod izvanbilančnih stavki navedenih u Prilogu I. institucije su dužne primijeniti E^* kao vrijednost na koju se primjenjuju postoci propisani u članku 111. stavku 2. kako bi se došlo do vrijednosti izloženosti.”;

135. članak 229. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Načela vrednovanja priznatih kolaterala osim financijskih”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„**I.** Vrednovanje nekretnina provodi se u skladu sa svim sljedećim zahtjevima:

- (a) vrijednost nekretnine procjenjuje se neovisno o procesu stjecanja hipoteke, postupku obrade kredita i postupku odlučivanja o kreditu institucije od strane neovisnog procjenitelja koji ima potrebne kvalifikacije, znanje i iskustvo da provede procjenu;
- (b) vrijednost se procjenjuje na temelju razborito konzervativnih kriterija vrednovanja koji ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:
 - i. vrijednost ne uključuje očekivana povećanja cijene;
 - ii. vrijednost se prilagođava vodeći računa o mogućnosti da je sadašnja tržišna vrijednost znatno viša od vrijednosti koja bi bila održiva za vrijeme trajanja kredita;
- (c) ***vrijednost je dokumentirana na transparentan i jasan način;***
- (d) vrijednost nije viša od tržišne vrijednosti nekretnine ako se ta tržišna vrijednost može utvrditi;

I

(e) ako se nekretnina ponovno procjenjuje, vrijednost nekretnine ne prelazi prosječnu vrijednost te ili usporedive nekretnine tijekom šest prethodnih godina za stambenu nekretninu ili osam godina za poslovnu nekretninu ili vrijednost pri odobravanju kredita, ovisno o tome koji je iznos veći.

Institucije za potrebe izračuna prosječne vrijednosti uzimaju prosjek vrijednosti nekretnina promatranih u jednakim vremenskim intervalima, a referentno razdoblje uključuje najmanje tri podatkovne točke.

Institucije za izračun prosječne vrijednosti mogu upotrebljavati rezultate praćenja vrijednosti nekretnine u skladu s člankom 208. stavkom 3. Vrijednost nekretnine može biti veća od te prosječne vrijednosti ili vrijednosti pri odobravanju kredita, kako je primjenjivo, u slučaju izmjena na nekretnini kojima se nedvojbeno povećava njezina vrijednost, kao što su poboljšanja energetske učinkovitosti ili poboljšanja otpornosti, zaštite i prilagodbe fizičkim rizicima zgrade ili stambene jedinice. Vrijednost nekretnine se pri ponovnoj procjeni ne procjenjuje na veću vrijednost ako institucije ne raspolažu s dovoljno podataka za izračun prosječne vrijednosti, osim ako se povećanje vrijednosti temelji na izmjenama kojima se nedvojbeno povećava njezina vrijednost.

Pri određivanju vrijednosti nekretnine u obzir se uzimaju svi prethodni tereti na toj nekretnini, osim ako su prethodni tereti uzeti u obzir pri izračunu iznosa bruto izloženosti na temelju članka 124. stavka 6. točke (c) ili kao smanjenje iznosa od 55 % vrijednosti nekretnine na temelju članka 125. stavka 1. ili članka 126. stavka 1. te se, ako je to primjenjivo, odražavaju rezultati praćenja koje se zahtijeva na temelju članka 208. stavka 3.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji i čimbenici koje treba razmotriti pri procjeni pojma „usporediva nekretnina” iz stavka 1. točke (e).

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

136. članak 230. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 230.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženost s priznatom materijalnom kreditnom zaštitom u skladu s IRB pristupom

1. Institucije u skladu s IRB pristupom, osim za izloženosti obuhvaćene područjem primjene članka 220., primjenjuju prilagođeni LGD (LGD*) kao LGD za potrebe poglavlja 3. u svrhu priznavanja materijalne kreditne zaštite koja je priznata u skladu s ovim poglavljem. Institucije LGD* izračunavaju kako slijedi:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_S \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu:

E = vrijednost izloženosti prije učinka materijalne kreditne zaštite; za izloženost osiguranu financijskim kolateralom koji je priznat u skladu s ovim poglavljem taj se iznos izračunava u skladu s člankom 223. stavkom 3; u slučaju vrijednosnih papira koji su dani u zajam ili ponuđeni kao kolateral, taj je iznos jednak vrijednosti novca danog u zajam ili vrijednosnih papira danih u zajam ili ponuđenih kao kolateral; za vrijednosne papire dane u zajam ili ponuđene kao kolateral vrijednost izloženosti povećava se primjenom korektivnog faktora (H_E) u skladu s člancima od 223. do 227.;

E_S = sadašnja vrijednost primljene materijalne kreditne zaštite nakon primjene korektivnog faktora za tu vrstu materijalne kreditne zaštite (H_C) i korektivnog faktora za valutnu neusklađenost (H_{fx}) između izloženosti i materijalne kreditne zaštite, u skladu sa stavcima 2. i 3.; E_S se ograničava na sljedeću vrijednost: $E \cdot (1 + H_E)$;

$$E_U = E \cdot (1 + H_E) - E_S;$$

LGD_U = LGD koji se primjenjuje za neosiguranu izloženost kako je utvrđeno u članku 161. stavku 1.;

LGD_S = LGD koji se primjenjuje za izloženosti osigurane istom vrstom priznatog FCP-a kao u transakciji, kako je utvrđeno u stavku 2. tablici 1.

2. U tablici 1. utvrđuju se vrijednosti LGD_S i H_C koje se primjenjuju u formuli iz stavka 1.

Tablica 1.

Vrsta FCP-a	LGD_S	Korektivni faktor (H_C)
Financijski kolateral	0 %	Korektivni faktor H_C kako je utvrđen u člancima od 224. do 227.
Potraživanja	20 %	40 %
Stambena nekretnina i poslovna nekretnina	20 %	40 %
Drugi kolaterali u obliku materijalne imovine	25 %	40 %
Nepriznati FCP	Nije primjenjivo	100 %

3. Ako je priznata materijalna kreditna zaštita u valuti koja se razlikuje od valute izloženosti, korektivni faktor za valutnu neusklađenost (H_{fx}) isti je kao korektivni faktor koji se primjenjuje u skladu s člancima od 224. do 227.
4. Umjesto tretmana iz stavaka 1. i 2. ovog članka i podložno članku 124. stavku 9., institucije mogu dodijeliti ponder rizika 50 % dijelu izloženosti koji je, unutar limita iz članka 125. stavka 1. prvog podstavka odnosno članka 126. stavka 1. prvog podstavka, potpuno osiguran stambenom nekretninom ili poslovnom nekretninom koja se nalazi na području države članice ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 199. stavka 3. ili 4.
5. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženosti prema IRB pristupu koje su obuhvaćene člankom 220., institucije primjenjuju vrijednost E^* u skladu s člankom 220. stavkom 4. i LGD za neosigurane izloženosti kako je utvrđeno u članku 161. stavku 1. točkama (a), (aa) i (b).”;

137. članak 231. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 231.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u slučaju skupova priznate materijalne kreditne zaštite za izloženost tretiranu u skladu s IRB pristupom

Institucije koje su dobile nekoliko vrsta materijalne kreditne zaštite mogu za izloženosti koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom primijeniti formulu iz članka 230., redom za svaku pojedinačnu vrstu kolaterala. Te institucije u tu svrhu nakon svakog koraka u priznavanju jedne vrste FCP-a umanjuju preostalu vrijednost neosigurane izloženosti (E_U) za prilagođenu vrijednost kolaterala (E_S) priznatu u tom koraku. U skladu s člankom 230. stavkom 1., ukupna vrijednost E_S u svim vrstama materijalne kreditne zaštite ograničava se na vrijednost $E \cdot (1 + H_E)$, što rezultira sljedećom formulom:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + \sum_i LGD_{S,i} \cdot \frac{E_{S,i}}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu:

$LGD_{S,i}$ = LGD koji se primjenjuje na FCP i, kako je utvrđeno u članku 230. stavku 2.;

$E_{S,i}$ = sadašnja vrijednost primljenog FCP -a i nakon primjene korektivnog faktora koji se primjenjuje za tu vrstu FCP-a (H_c) u skladu s člankom 230. stavkom 2.”;

138. članak 232. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 212. stavka 1., novčani polozi kod treće institucije ili instrumenti koji se mogu smatrati gotovinom i koje drži treća institucija u neskrbničkom odnosu, a koji su dani kao zalog instituciji kreditoru, mogu se smatrati jamstvom od treće institucije.”;

(b) u stavku 3. umeće se sljedeća točka:

„(ba) ako je nadređenoj neosiguranoj izloženosti prema društvu koje je izdalo policu životnog osiguranja dodijeljen ponder rizika 75 %, primjenjuje se ponder rizika 52,5 %;”;

139. u članku 233. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Institucije temelje korektivne faktore za bilo koju valutnu neusklađenost na razdoblju realizacije od 10 radnih dana, ako se revalorizacija provodi svakodnevno, i izračunavaju ih primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora kako je utvrđeno u članku 224. Institucije povećavaju korektivne faktore u skladu s člankom 226.”;

140. članak 235. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom primjenom metode supstitucije kada se na izloženost osiguranu jamstvom koja se tretira u skladu sa standardnim pristupom ”;

(b)stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za potrebe članka 113. stavka 3., institucije iznose izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koje te institucije primjenjuju standardizirani pristup, neovisno o tretmanu usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

pri čemu je:

E = vrijednost izloženosti koja se izračunava u skladu s člankom 111.; u tu svrhu vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke iz Priloga I. jest 100 % njezine vrijednosti, a ne vrijednosti izloženosti iz članka **111. stavka 2.**;

G_A = iznos kreditne zaštite prilagođen za valutni rizik (G^*) izračunan na temelju članka 233. stavka 3., dodatno prilagođen za bilo koju ročnu neusklađenost na način iz odjeljka 5. ovog poglavlja;

r = ponder rizika za izloženosti prema dužniku kako je utvrđeno u poglavlju 2.;

g = ponder rizika **koji se primjenjuje za izravnu izloženost** prema pružatelju zaštite kako je utvrđeno u poglavlju 2.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije mogu povlašteni tretman iz članka 114. stavaka 4. i 7. proširiti na izloženosti ili dijelove izloženosti koji su osigurani jamstvom središnje države ili središnje banke kao da su te izloženosti izravne izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci, ako su za takve izravne izloženosti ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 114. stavku 4. ili 7., ovisno o slučaju.”;

141. umeće se sljedeći članak:

„Članak 235.a

Izračun *iznosâ* izloženosti ponderiranih rizikom i iznosâ očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se izloženost osigurana jamstvom tretira u skladu s IRB pristupom, a usporediva izravna izloženost prema pružatelju zaštite koja se tretira u skladu sa standardiziranim pristupom

1. Za izloženosti s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koje institucija primjenjuje IRB pristup utvrđen u poglavlju 3., a usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite koje se tretiraju u skladu sa standardiziranim pristupom, institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderiranih rizikom primjenom sljedeće formule:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

pri čemu je:

E = vrijednost izloženosti određena u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 5.; institucije u tu svrhu izračunavaju vrijednost izloženosti za izvanbilančne stavke osim izvedenica koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom primjenom CCF-a od 100 %, a ne primjenom SA-CCF-a ili IRB-CCF-a navedenih u članku 166. stavcima 8., 8.a i 8.b.;

G_A = iznos kreditne zaštite prilagođen za valutni rizik (G^*) izračunan u skladu s člankom 233. stavkom 3., dodatno prilagođen za bilo koju ročnu neusklađenost na način iz odjeljka 5. ovog poglavlja;

r = ponder rizika za izloženosti prema dužniku kako je utvrđeno u poglavlju 3.;

g = ponder rizika *koji se primjenjuje za izravnu izloženost* prema pružatelju zaštite kako je utvrđeno u poglavlju 2.

2. Ako je iznos kreditne zaštite (G_A) manji od vrijednosti izloženosti (E), institucije mogu primijeniti formulu iz stavka 1. samo ako zaštićeni i nezaštićeni dio izloženosti imaju jednako pravo u redoslijedu naplate.
3. Institucije mogu povlašteni tretman iz članka 114. stavaka 4. i 7. proširiti na izloženosti ili dijelove izloženosti koji su osigurani jamstvom središnje države ili središnje banke kao da su te izloženosti izravne izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci, ako su za takve izravne izloženosti ispunjeni uvjeti iz članka 114. stavka 4. ili 7., ovisno o slučaju.
4. Očekivani gubitak za pokriveni dio vrijednosti izloženosti iznosi nula.
5. Institucije za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Pri izračunu iz članka 159. institucije nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik ili dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje ili druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).”;

142. članak 236. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 236.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se izloženost osigurana jamstvom tretira u skladu s IRB pristupom *bez primjene vlastitih procjena LGD-a*, a usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite u skladu s IRB pristupom

1. Za izloženost s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koju institucija primjenjuje IRB pristup iz poglavlja 3., ali ne primjenjuje vlastite procjene LGD-a i ako se usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretiraju u skladu s IRB pristupom utvrđenim u poglavlju 3., institucija utvrđuje da je pokriveni dio izloženosti vrijednost izloženosti (E) ili prilagođena vrijednost nematerijalne kreditne zaštite (G_A), ovisno o tome koja je niža.

- 1.a. Institucije koje primjenjuju IRB pristup na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite i primjenjuje vlastite procjene PD-a izračunavaju iznos izloženosti ponderiranih rizikom i iznos očekivanih gubitaka za pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenom PD-a za pružatelja zaštite i LGD-a koji se primjenjuje za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 161. stavka 1., u skladu sa stavkom 1.b ovog članka. Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima te ■ mogu uzeti u obzir ***materijalnu kreditnu zaštitu koja osigurava nematerijalnu kreditnu zaštitu*** u skladu s ovim poglavljem.
- 1.b Institucije ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio odnosno izloženosti izračunavaju primjenom PD-a, LGD-a iz stavka 1.a ovog članka i iste funkcije pondera rizika koji su primijenjeni za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite, a ako je to primjenjivo i primjenom vrijednosti dospjeća (M) koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.

- 1.c Institucije koje primjenjuju IRB pristup na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite i upotrebljavaju metodu iz članka 153. stavka 5. primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti i odgovaraju onima iz članka 153. stavka 5. i članka 158. stavka 6.
- 1.d Neovisno o stavku 1.c ovog članka, institucije koje primjenjuju IRB pristup na izloženosti osigurane jamstvom i upotrebljavaju metodu iz članka 153. stavka 5. izračunavaju ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti primjenom PD-a, LGD-a koji se primjenjuje za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 161. stavka 1., u skladu s ovim člankom stavkom 1.b, i iste funkcije pondera rizika koji se primjenjuju za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite, a ako je to primjenjivo i primjenom vrijednosti dospijeća (M) koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162. Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima te mogu uzeti u obzir bilo koju materijalnu kreditnu zaštitu koja osigurava nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s ovim poglavljem.

2. Institucije za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Pri izračunu iz članka 159. institucije nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik ili dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje ili druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).
3. Za potrebe ovog članka (G_A) predstavlja iznos kreditne zaštite prilagođen za valutni rizik (G^*) izračunan na temelju članka 233. stavka 3. dodatno prilagođenu za bilo koju ročnu neusklađenost na način iz odjeljka 5. ovog poglavlja. Vrijednost izloženosti (E) je vrijednost izloženosti određena u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 5. Institucije izračunavaju vrijednost izloženosti za izvanbilančne stavke osim izvedenica koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom primjenom CCF-a od 100 %, a ne primjenom SA-CCF-a ili IRB-CCF-a navedenih u članku 166. stavcima 8., 8.a i 8.b.”;

143. umeće se sljedeći članak:

„Članak 236.a

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se izloženost osigurana jamstvom tretira u skladu s IRB pristupom i uz primjenu vlastite procjene LGD-a, a usporediva izravna izloženost prema pružatelju zaštite u skladu s IRB pristupom

1. Za izloženost s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koju institucija primjenjuje IRB pristup utvrđen u poglavlju 3. i vlastite procjene LGD-a i ako se usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretiraju u skladu s IRB pristupom utvrđenim u poglavlju 3., ali ***bez primjene vlastite procjene LGD-a***, institucija utvrđuje da je pokriveni dio izloženosti vrijednost izloženosti (E) ili prilagođena vrijednost nematerijalne kreditne zaštite (G_A), ovisno o tome koja je niža, ***izračunano u skladu s člankom 235.a stavkom 1.*** Institucije iznos izloženosti ponderirane rizikom i iznos očekivanog gubitka za pokriveni dio vrijednosti izloženosti izračunavaju primjenom PD-a, LGD-a i iste funkcije pondera rizika koji su primijenjeni za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite, a ako je to primjenjivo i primjenom vrijednosti dospjeća (M) koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.
2. Institucije koje primjenjuju IRB pristup utvrđen u poglavlju 3., ali ne primjenjuju vlastite procjene LGD-a na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, LGD utvrđuju u skladu s člankom ***161. stavkom 1.*** Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima te mogu uzeti u obzir bilo koju materijalnu kreditnu zaštitu koja osigurava nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s ovim poglavljem.

3. Institucije koje primjenjuju IRB pristup utvrđen u poglavlju 3. i vlastite procjene LGD-a na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio odnosne izloženosti izračunavaju primjenom PD-a, LGD-a i iste funkcije pondera rizika koji su primijenjeni za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite, a ako je to primjenjivo i primjenom vrijednosti dospjeća (M) koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.
4. Institucije koje primjenjuju IRB pristup na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite i upotrebljavaju metodu iz članka 153. stavka 5. primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti i odgovaraju onima iz članka 153. stavka 5. i članka 158. stavka 6.
5. Institucije za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Pri izračunu iz članka 159. institucije nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik ili dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje ili druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).”;

144. u dijelu trećem glavi II. poglavlju 4. odjeljak 6. briše se;

145. u članku 252. točki (b) definicija za RW^* zamjenjuje se sljedećim:

„ RW^ = iznosi rizikom ponderirane izloženosti za potrebe članka 92. stavka 4. točke (a);”;*

146. ■ članak 273. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije izračunavaju vrijednost izloženosti za ugovore iz Priloga II. i kreditne izvedenice, uz iznimku kreditnih izvedenica izstavaka 3. i 5. ovog članka, na temelju jedne od metoda navedenih u odjeljcima od 3. do 6. u skladu s ovim člankom.”;

(b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u skladu s člankom 183., ako je izdano odobrenje u skladu s člankom 143.”;

147. u članku 273.a stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom podstavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) apsolutna vrijednost agregirane duge pozicije zbraja se s apsolutnom vrijednošću agregirane kratke pozicije;”;

(b) dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka značenje dugih i kratkih pozicija jednako je značenju navedenom u članku 94. stavku 3.

Za potrebe prvog podstavka vrijednost agregirane duge (kratke) pozicije jednaka je zbroju vrijednosti pojedinačnih dugih (kratkih) pozicija uključenih u izračun u skladu s točkom (c).”;

148. članak 273.b mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Neusklađenost s uvjetima za primjenu pojednostavnjenih metoda za izračun vrijednosti izloženosti po izvedenicama i pojednostavnjenog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik”;

(b) u stavku 2. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije prestaju izračunavati vrijednosti izloženosti svojih pozicija u izvedenicama u skladu s odjeljkom 4. ili 5. i kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s člankom 385., ovisno o slučaju, u roku od tri mjeseca od nastanka jednog od sljedećih slučajeva:”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucijama koje prestanu izračunavati vrijednosti izloženosti svojih pozicija u izvedenicama u skladu s odjeljkom 4. ili odjeljkom 5. i kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s člankom 385., ovisno o slučaju, dopušteno je da nastave izračunavati vrijednost izloženosti svojih pozicija u izvedenicama kako je utvrđeno u odjeljku 4. ili odjeljku 5. i kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s člankom 385. samo ako nadležnom tijelu dokažu da su svi uvjeti iz članka 273.a stavka 1. ili 2. bili ispunjeni u neprekinutom razdoblju od godinu dana.”;

149. članak 274. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako se više ugovora o iznosu nadoknade primjenjuje na isti skup za netiranje ili ako isti skup za netiranje uključuje i transakcije na koje se primjenjuje i transakcije na koje se ne primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade, institucija svoju vrijednost izloženosti izračunava kako slijedi:

(a) institucija utvrđuje hipotetske podskupove za netiranje koji sadržavaju transakcije uključene u skup za netiranje kako slijedi:

- i. sve transakcije na koje se primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade i isto razdoblje iznosa nadoknade za rizik utvrđeno u skladu s člankom 285. stavcima od 2. do 5. raspoređuju se u isti podskup za netiranje;
 - ii. sve transakcije na koje se ne primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade raspoređuju se u isti podskup za netiranje, različit od podskupova za netiranje iz podtočke i. ovog stavka;
- (b) institucija trošak zamjene skupa za netiranje izračunava u skladu s člankom 275. stavkom 2. uzimajući u obzir sve transakcije u skupu za netiranje, neovisno o tome jesu li predmet ugovora o iznosu nadoknade ili nisu, i primjenjuje sve od sljedećeg:
- i. CMV se izračunava za sve transakcije u skupu za netiranje prije smanjenja za iznos kolaterala koji se drži ili daje ako se pri izračunu CMV-a netiraju pozitivne i negativne tržišne vrijednosti;
 - ii. NICA, VM, TH i MTA, ako je to primjenjivo, izračunavaju se zasebno kao zbroj svih istih ulaznih vrijednosti koje se primjenjuju na svaki pojedinačni sporazum o iznosu nadoknade za skup za netiranje;

- (c) institucija potencijalnu buduću izloženost skupa za netiranje iz članka 278. izračunava primjenom svega od sljedećeg:
- i. multiplikator iz članka 278. stavka 1. temelji se na ulaznim vrijednostima CMV, NICA i VM, ovisno o slučaju, u skladu s točkom (b) ovog stavka;
 - ii. $\sum_a AddOn^{(a)}$ izračunava se u skladu s člankom 278., zasebno za svaki hipotetski podskup za netiranje iz točke (a) ovog stavka”;
- (b) u stavku 6. dodaju se sljedeći podstavci:
- „Odstupajući od prvog podstavka, institucije standardnu digitalnu opciju čija je izvršna cijena jednaka K zamjenjuju s relevantnom zaštitnom kombinacijom dviju prodanih i kupljenih standardnih opcija kupnje ili prodaje koje ispunjavaju sljedeće uvjete:
- (a) dvije opcije iz zaštitne kombinacije imaju:
- i. isti datum isteka i istu promptnu ili terminsku cijenu odnosno instrumenta kao i standardna digitalna opcija;
 - ii. izvršne cijene jednake $0,95 \cdot K$ odnosno $1,05 \cdot K$;

- (b) zaštitna kombinacija točno odražava isplatu standardne digitalne opcije izvan raspona između dviju izvršnih cijena iz točke (a).

Rizična pozicija dviju opcija iz zaštitne kombinacije iz drugog podstavka izračunava se zasebno u skladu s člankom 279.”;

150. u članku 276. stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) vrijednost svih vrsta kolaterala koji je primljen ili dan korigirana korektivnim faktorom izračunava se u skladu s člankom 223.;”;

151. u članku 277.a stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka točke (a) ovog stavka institucije raspoređuju transakcije u zaseban skup za zaštitu relevantne kategorije rizika na temelju iste strukture skupa za zaštitu utvrđene u stavku 1.”;

152. članak 279.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točki (a) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

*„(a) za opcije kupnje i prodaje koje kupcu opcija daju pravo na kupnju ili prodaju
odnosnog instrumenta po pozitivnoj cijeni na jedan ili više datuma u
budućnosti, osim ako su te opcije raspoređene u kategoriju kamatnog rizika
ili robnog rizika, institucije upotrebljavaju sljedeću formulu:”;*

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

*„(a) u skladu s međunarodnim regulatornim kretanjima, formule koje
institucije upotrebljavaju za izračun regulatorne delte opcija kupnje i
prodaje raspoređenih u kategoriju kamatnog rizika ili robnog rizika u
skladu s tržišnim uvjetima u kojima kamatne stope ili cijene robe mogu
biti negativne i regulatornim korektivnim faktorima koji su prikladni za
te formule;”;*

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

*„EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ...
[12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].”;*

153. članak 285. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Ako institucija nije u mogućnosti modelirati kolateral zajedno s izloženošću, ona pri izračunu vrijednosti izloženosti za transakcije s OTC izvedenicama ne priznaje učinak kolaterala, uz iznimku gotovinskoga kolaterala koji je u istoj valuti kao izloženost, osim ako institucija primjenjuje korektivne faktore na temelju standardnog pristupa regulatornih korektivnih faktora u skladu s poglavljem 4.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„7.a Ako institucija nije u mogućnosti modelirati kolateral zajedno s izloženošću, ona pri izračunu vrijednosti izloženosti za transakcije financiranja vrijednosnih papira ne priznaje učinak kolaterala, uz iznimku gotovinskoga kolaterala koji je u istoj valuti kao izloženost.”;

154. u članku 291. stavku 5. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) u mjeri u kojoj se u izračunu primjenjuju postojeći izračuni tržišnog rizika za kapitalne zahtjeve za rizik statusa neispunjavanja obveza iz glave IV. poglavlja 1.a, odjeljka 4. ili 5. ili za rizik statusa neispunjavanja obveza primjenom internog modela rizika statusa neispunjavanja obveza iz glave IV. poglavlja 1.b, odjeljka 3. koji već sadržavaju pretpostavku o LGD-u, LGD u formuli koja se primjenjuje iznosi 100 %.”;

155. u dijelu trećem glava III. zamjenjuje se sljedećim:

„GLAVA III.

KAPITALNI ZAHTJEVI ZA OPERATIVNI RIZIK

POGLAVLJE 1.

Izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik

Članak 311.a

Definicije

Za potrebe ove glave, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „događaj operativnog rizika” znači svaki događaj povezan s operativnim rizikom zbog kojeg dolazi do gubitka ili višestrukih gubitaka u jednoj ili više financijskih godina;
2. „agregirani bruto gubitak” znači zbroj svih bruto gubitaka povezanih s istim događajem operativnog rizika tijekom jedne ili više financijskih godina;
3. „agregirani neto gubitak” znači zbroj svih neto gubitaka povezanih s istim događajem operativnog rizika tijekom jedne ili više financijskih godina;

4. ***„grupirani gubici” znači svi operativni gubici uzrokovani zajedničkim temeljnim okidačem ili temeljnim uzrokom koji bi se mogli grupirati u jedan događaj operativnog rizika.***

Članak 312.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik

Kapitalni zahtjev za operativni rizik je komponenta pokazatelja poslovanja koja se izračunava u skladu s člankom 313.

Članak 313.

Komponenta pokazatelja poslovanja

Institucije svoju komponentu pokazatelja poslovanja izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$BIC = \begin{cases} 0,12 \cdot BI, & \text{kada je } BI \leq 1 \\ 0,12 + 0,15 \cdot (BI - 1), & \text{kada je } 1 < BI \leq 30 \\ 4,47 + 0,18 \cdot (BI - 30), & \text{kada je } BI > 30 \end{cases}$$

pri čemu je:

BIC = komponenta pokazatelja poslovanja;

BI = pokazatelj poslovanja, izražen u milijardama eura, koji se izračunava u skladu s člankom 314.

Članak 314.

Pokazatelj poslovanja

1. Institucije svoj pokazatelj poslovanja izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$BI = ILDC + SC + FC$$

pri čemu je:

BI = pokazatelj poslovanja, izražen u milijardama eura;

ILDC = komponenta kamata, najmovi i dividendi, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 2.;

SC = komponenta usluga, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 5.;

FC = financijska komponenta, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 6.

2. Za potrebe stavka 1., komponenta kamata, najmov a i dividendi izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$ILDC = \min(IC, 0,0225 \cdot AC) + DC$$

pri čemu je:

ILDC = komponenta kamata, najmov a i dividendi;

IC = komponenta kamata, što je kamatni prihod institucije od sve financijske imovine i drugi kamatni prihodi, uključujući financijski prihod od financijskih **najmov a** i prihod od poslovnih najmov a i dobit od imovine u najmu, umanjeno za kamatne rashode institucije iz svih financijskih obveza i druge kamatne rashode, uključujući kamatni rashod iz financijskih i poslovnih najmov a, amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine u poslovnom najmu i gubitke od te imovine, a izračunan kao godišnji prosjek apsolutnih vrijednosti **razlika** u **posljednje** tri financijske godine;

AC = komponenta imovine, što je zbroj bruto nepodmirenih izloženosti, predujmova, kamatonosnih vrijednosnih papira, uključujući državne obveznice, i imovine u najmu, a izračunan kao godišnji prosjek u *posljednje* tri financijske godine na temelju iznosâ na kraju svake od dotičnih financijskih godina;

DC = komponenta dividendi, što je prihod institucije od dividendi od ulaganja u dionice i fondove koji nije konsolidiran u financijskim izvještajima institucije, uključujući prihod od dividendi od nekonsolidiranih društava kćeri, pridruženih društava i zajedničkih pothvata, a izračunava se kao godišnji prosjek u *posljednje* tri financijske godine.

3. *Odstupajući od stavka 2., matična institucija iz EU-a može do 31. prosinca 2027. od svojeg konsolidirajućeg nadzornog tijela zatražiti odobrenje za izračun zasebne komponente kamata, najmovi i dividendi za svaku od svojih pojedinačnih institucija koje su društva kćeri te za dodavanje rezultata tog izračuna komponenti kamata, najmovi i dividendi izračunanoj na konsolidiranoj osnovi za druge subjekte grupe ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:*

- a) većinu djelatnosti društava kćeri čine djelatnosti poslovanja sa stanovništvom ili poslovnog bankarstva;*
- b) značajan dio poslovanja društava kćeri sa stanovništvom ili njihova poslovnog bankarstva obuhvaća kredite s visokim PD-om;*
- (c) primjenom odstupanja osigurava se odgovarajuća osnova za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik matične institucije iz EU-a.*

Svake dvije godine nakon davanja odobrenja konsolidirajuće nadzorno tijelo ponovno procjenjuje to odobrenje i njegove uvjete.

Konsolidirajuće nadzorno tijelo obavješćuje EBA-u čim se takvo odobrenje izda, potvrdi ili povuče.

EBA do 31. prosinca 2031. izvješćuje Komisiju o primjeni i primjerenosti odstupanja iz prvog podstavka, posebno uzimajući u obzir dotične posebne poslovne modele i adekvatnost povezanog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik. Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2032.

4. *Do 31. prosinca 2027. ili dok konsolidirajuće nadzorno tijelo ne izda odobrenje u skladu sa stavkom 3., ovisno o tome što nastupi ranije, matična institucija iz EU-a koja je dobila odobrenje za primjenu alternativnog standardiziranog pristupa na svoje poslovne linije poslovanja sa stanovništvom i poslovnog bankarstva za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik može, nakon što je obavijestila svoje konsolidirajuće nadzorno tijelo, nastaviti primjenjivati alternativni standardizirani pristup verzijom ove Uredbe koja se primjenjuje... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik koji se odnosi na te dvije poslovne linije i u skladu s opsegom postojećeg odobrenja.*

5. Za potrebe stavka 1., komponenta usluga izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$SC = \max(OI, OE) + \max(FI, FE)$$

pri čemu je:

SC = komponenta usluga;

OI = ostali prihodi iz poslovanja, što je godišnji prosjek u **posljednje** tri financijske godine prihoda institucije iz redovnog bankarskog poslovanja koji nisu uključeni u druge stavke pokazatelja poslovanja, ali su slične prirode;

OE = ostali troškovi **poslovanja**, što je godišnji prosjek u **posljednje** tri financijske godine troškova i gubitaka institucije iz redovnog bankarskog poslovanja koji nisu uključeni u druge stavke pokazatelja poslovanja, ali su slične prirode, i iz događaja operativnog rizika;

FI = komponenta prihoda od naknada i provizija, što je godišnji prosjek u **posljednje** tri financijske godine prihoda institucije ostvarenih od pružanja savjeta i usluga, uključujući prihod koji je institucija ostvarila kao eksternalizirani pružatelj financijskih usluga;

FE = komponenta troškova za naknade i provizije, što je godišnji prosjek u **posljednje** tri financijske godine troškova institucije plaćenih za savjetodavne i druge usluge, uključujući naknade koje je institucija platila za primljene eksternalizirane financijske usluge, ali isključujući naknade plaćene za primljene eksternalizirane nefinancijske usluge.

Uz prethodno odobrenje nadležnog tijela i u mjeri u kojoj institucionalni sustav zaštite raspolaze odgovarajućim i ujednačeno propisanim sustavima za praćenje i klasifikaciju operativnih rizika, institucije koje su članice institucionalnog sustava zaštite koji ispunjava zahtjeve iz članka 113. stavka 7. mogu izračunati komponentu usluga umanjenu za svaki prihod primljen od institucija ili trošak plaćen institucijama koje su članice istog institucionalnog sustava zaštite. Svi gubici koji proizlaze iz povezanih operativnih rizika podliježu podjeli gubitaka među članovima institucionalnog sustava zaštite.

6. Za potrebe stavka 1., financijska komponenta izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$FC = TC + BC$$

pri čemu je:

FC = financijska komponenta;

TC = komponenta knjige trgovanja, što je godišnji prosjek apsolutnih vrijednosti u ***posljednje*** tri financijske godine neto dobiti ili gubitka, ovisno o slučaju, u knjizi trgovanja institucije, ***što se prema potrebi određuje ili u skladu s računovodstvenim standardima ili u skladu s dijelom trećim glavom I. poglavljem 3.***, uključujući imovinu i obveze kojima se trguje, iz računovodstva zaštite i tečajnih razlika;

BC = komponenta knjige banke, što je godišnji prosjek apsolutnih vrijednosti u ***posljednje*** tri financijske godine neto dobiti ili gubitka, ovisno o slučaju, u institucijinoj knjizi ***pozicija kojima se ne trguje***, uključujući financijsku imovinu i obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak, iz računovodstva zaštite, tečajnih razlika i ostvarenih dobitaka ili gubitaka od financijske imovine i obveza koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

7. Institucije u izračun svojeg pokazatelja poslovanja ne uključuju niti jedan od sljedećih elemenata:
- (a) prihode i troškove od poslova osiguranja i reosiguranja;
 - (b) plaćene premije i primljene uplate za kupljene police osiguranja ili reosiguranja;
 - (c) administrativne troškove, uključujući troškove osoblja, naknade plaćene za primljene eksternalizirane nefinancijske usluge i druge administrativne troškove;
 - (d) povrat administrativnih troškova, uključujući povrat plaćanja u ime klijenata;
 - (e) troškove poslovnih prostora i dugotrajne imovine, osim ako su ti troškovi proizašli iz događaja operativnog ***rizika***;
 - (f) amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine, osim ako se amortizacija odnosi na imovinu u poslovnom najmu, koja se uključuje u troškove financijskog i poslovnog najma;
 - (g) rezervacija i ukidanje rezervacija, osim ako se rezervacije odnose na događaje operativnog ***rizika***;

- (h) rashod od dioničkog kapitala koji se vraća na zahtjev;
- (i) umanjenje vrijednosti i poništenje umanjenja vrijednosti;
- (j) promjene goodwilla priznate u dobiti ili gubitku;
- (k) porez na dobit.

8. *Ako institucija posluje kraće od tri godine, pri izračunu relevantnih komponenti svojeg pokazatelja poslovanja koristi se procjenama budućeg poslovanja, pod uvjetom da njezino nadležno tijelo to smatra zadovoljavajućim. Institucija počinje upotrebljavati podatke o prethodnim razdobljima čim ti podaci budu dostupni.*

9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju:

- (a) komponente pokazatelja poslovanja *i njihovo korištenje*, izradom *popisa* tipičnih podstavki, vodeći računa o međunarodnim regulatornim standardima *i, prema potrebi, bonitetnoj granici definiranoj u dijelu trećem glavi I. poglavlju 3.*;

(b) elementi iz stavka 7. ovog članka.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast **za dopunu ove Uredbe donošenjem** regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

10. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima se stavke pokazatelja poslovanja **prema potrebi** određuju mapiranjem s **odgovarajućim** izvještajnim rubrikama ■ utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/451.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt **provedbenih** tehničkih standarda do ... [**18** mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se **dodjeljuje** ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 315.

Prilagodbe pokazatelja poslovanja

1. Institucije stavke pokazatelja poslovanja spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti uključuju u svoj pokazatelj poslovanja od trenutka spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja, ovisno o slučaju, i one obuhvaćaju **posljednje** tri financijske godine.
2. Institucije mogu od nadležnog tijela zatražiti da im odobri da **iz** svojeg **pokazatelja** poslovanja isključe **iznose** koji se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti **■**.
3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:
 - (a) kako institucije određuju prilagodbe pokazatelja poslovanja iz **stavaka** 1. i 2.;
 - (b) uvjeti pod kojima nadležna tijela mogu dati odobrenje iz stavka 2.;
 - (c) vremenski okvir za prilagodbe iz stavka 2.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... **■** 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast **za dopunu ove Uredbe donošenjem** regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

POGLAVLJE 2.

Prikupljanje podataka i upravljanje

Članak 316.

Izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika

1. Institucije čiji je pokazatelj poslovanja jednak ili veći od 750 milijuna eura izračunavaju **svoj** godišnji **gubitak** od operativnog rizika kao zbroj svih neto gubitaka u određenoj financijskoj godini, koji se izračunavaju u skladu s člankom 318. stavkom 1., koji su jednaki ili veći od pragova podataka o gubicima utvrđenih u članku 319. stavku 1. ili 2.

Odstupajući od prvog podstavka, nadležna tijela mogu izuzeće od zahtjeva za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika odobriti institucijama čiji **pokazatelj** poslovanja ne premašuje 1 milijardu eura, pod uvjetom da institucija nadležnom tijelu dokaže da bi za nju primjena prvog podstavka bila neopravdano opterećenje.

2. Za potrebe stavka 1., relevantni pokazatelj poslovanja najveća je vrijednost pokazatelja poslovanja koji je institucija iskazala na zadnjih osam referentnih izvještajnih datuma. Institucija koja još nije iskazala svoj pokazatelj poslovanja upotrebljava svoj posljednji pokazatelj poslovanja.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje uvjet za „neopravdano opterećenje” za potrebe stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [] 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast *za dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 317.

Skup podataka o gubicima

1. Institucije koje godišnji gubitak od operativnog rizika izračunavaju u skladu s člankom 316. stavkom 1. uvode aranžmane, postupke i mehanizme potrebne za redovito utvrđivanje i ažuriranje skupa podataka o gubicima za svaki iskazani događaj operativnog rizika koji se sastavlja o iznosima bruto gubitaka, povratima pokrivenim ili nepokrivenim osiguranjem, referentnim *datumima* i grupiranim gubicima, uključujući i gubitke od događaja povrede dužnosti.
2. Skup podataka o gubicima koji institucija sastavlja obuhvaća sve događaje operativnog rizika koji proizlaze iz svih subjekata obuhvaćenih područjem primjene konsolidacije u skladu s dijelom prvim, glavom II. poglavljem 2.

3. Za potrebe stavka 1. institucije:

- (a) u skup podataka o gubicima uključuju svaki događaj operativnog rizika iskazan u jednoj ili više financijskih godina;
- (b) gubitke povezane s događajima operativnog rizika uključuju u skup podataka o gubicima s datumom obračuna;
- (c) raspoređuju gubitke i povrate *povezane sa zajedničkim događajem operativnog rizika ili povezanim događajima operativnog rizika tijekom vremena* te knjižene na računima tijekom nekoliko godina u odgovarajuće financijske godine iz skupa podataka o gubicima, u skladu s njihovim računovodstvenim tretmanom.

4. Institucije prikupljaju i:

- (a) informacije o referentnim datumima događaja operativnog rizika, uključujući:
 - i. datum događaja operativnog rizika ili njegova početka („datum nastanka”);
 - ii. datum saznanja institucije o događaju operativnog rizika („datum otkrića”);
 - iii. datum ili datume na koje je događaj operativnog rizika doveo do gubitka, ili rezerve ili rezervacija za gubitak, priznatog u računu dobiti i gubitka institucije („datum obračuna”);

- (b) informacije o povratima bruto iznosa gubitka te opisne informacije o pokretačima ili uzorcima događaja gubitka.

Razina detaljnosti opisnih informacija primjerena je visini bruto iznosa gubitka.

- 5. Institucija u skup podataka o gubicima ne uključuje događaje operativnog rizika koji se odnose na kreditni rizik i koji su uračunati u iznos izloženosti ponderirane rizikom za kreditni rizik. Događaji operativnog rizika koji se odnose na kreditni rizik, ali nisu uračunati u iznos izloženosti ponderirane rizikom za kreditni rizik uključuju se u skup podataka o gubicima.
- 6. Događaji operativnog rizika koji se odnose na tržišni rizik tretiraju se kao operativni rizik i uključuju se u skup podataka o gubicima.
- 7. Institucija je na zahtjev nadležnog tijela dužna moći razvrstati povijesne interne podatke o gubicima prema vrstama **događaja** .
- 8. Za potrebe ovog članka, institucije osiguravaju stabilnost, pouzdanost i učinkovitost svojih IT **sustava i** infrastrukture potrebnih za održavanje i ažuriranje skupa podataka o gubicima, posebno osiguravajući sve od sljedećeg:
 - a) njihovi IT sustavi i infrastruktura stabilni su i otporni te se njihova stabilnosti i otpornost mogu kontinuirano održavati;

- b) za njihove IT *sustave i* infrastrukturu provode se postupci upravljanja konfiguracijom, upravljanja promjenama i upravljanja izdanjima;
- (c) ako institucija djelomično eksternalizira održavanje svojih IT *sustava i* infrastrukture, osiguravaju se stabilnost, pouzdanost i učinkovitost IT sustava i infrastrukture i potvrđuje se barem sljedeće:
 - i. njezini IT sustavi i infrastruktura stabilni su i otporni te se njihova stabilnosti i otpornost mogu kontinuirano održavati;
 - ii. postupak planiranja, kreiranja, testiranja i puštanja u rad IT *sustava i* infrastrukture pouzdan je i primjeren u smislu upravljanja projektom, upravljanja rizicima, rukovođenja, inženjeringa, osiguranja kvalitete i planiranja testiranja, modeliranja i razvoja sustava, osiguranja kvalitete u svim aktivnostima, uključujući preglede kodova i, prema potrebi, provjeru kodova, te testiranje, uključujući prihvatljivost za korisnike;

- iii. za njezine IT **sustave i** infrastrukturu provode se postupci upravljanja konfiguracijom, upravljanja promjenama i upravljanja izdanjima;
 - iv. postupak planiranja, kreiranja, testiranja i puštanja u rad IT **sustava i** infrastrukture i planove za nepredvidive situacije odobrava upravljačko tijelo ili više rukovodstvo te se upravljačko tijelo i više rukovodstvo periodično obavješćuju o učinkovitosti IT sustava i infrastrukture.
9. Za potrebe stavka 7., EBA sastavlja regulatorne tehničke standarde kojima se uvode taksonomija rizika operativnog rizika ***uskladena s međunarodnim standardima*** i metodologija klasifikacije ***događaja gubitaka uključenih u skup podataka o gubicima na temelju te taksonomije rizika operativnog rizika.***

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast ***za dopunu ove Uredbe donošenjem*** regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

10. Za potrebe stavka 8., EBA izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, u kojima se objašnjavaju tehnički elementi potrebni za stabilnost, pouzdanost i učinkovitost upravljačkih aranžmana za održavanje skupa podataka o gubicima, s posebnim naglaskom na IT sustavima i infrastrukturi.

Članak 318.

Izračun neto i bruto gubitka

1. Za potrebe članka 316. stavka 1., institucije za svaki događaj operativnog rizika izračunavaju neto gubitak kako slijedi:

neto gubitak = bruto gubitak – povrat

pri čemu je:

bruto gubitak = gubitak povezan s događajem operativnog rizika prije bilo koje vrste povrata;

povrat = jedan ili više neovisnih, vremenski zasebnih, primitaka sredstava ili priljeva ekonomskih koristi od treće strane, koji se odnose na izvorni događaj operativnog rizika.

Institucije kontinuirano vode ažuran izračun neto gubitka za svaki specifični događaj operativnog rizika. Institucije zato ažuriraju izračun neto gubitka na temelju utvrđenih ili procijenjenih razlika bruto gubitka i povrata za svaku od proteklih 10 financijskih godina. Ako se u nekoliko financijskih godina u istom desetogodišnjem razdoblju utvrde gubici povezani s istim događajem operativnog rizika, institucija izračunava i ažurira:

- (a) neto gubitak, bruto gubitak i povrat za svaku financijsku godinu u desetogodišnjem razdoblju u kojoj su taj neto gubitak, bruto gubitak i povrat iskazani;
- (b) agregirani neto gubitak, agregirani bruto gubitak i agregirani povrat za sve relevantne financijske godine u desetogodišnjem razdoblju.

2. Za potrebe stavka 1., u izračun bruto gubitka uključuju se sljedeće stavke:
- (a) izravni troškovi, kao što su umanjenja vrijednosti, namire, iznosi plaćeni za naknadu štete, kazne i dospjele nenaplaćene kamate i pravni troškovi, u računu dobiti i gubitka institucije te otpisi zbog događaja operativnog rizika, uključujući:
 - i. ako se događaj operativnog rizika odnosi na tržišni rizik, troškove zatvaranja pozicija na tržištu u *iskazanom* iznosu gubitka od stavki operativnog rizika;
 - ii. ako se plaćanja odnose na propuste ili neodgovarajuće postupke institucije, kazne, troškove kamata, zatezne kamate, pravne troškove te porez, ali ne i izvorni iznos poreza, *ako taj iznos već nije obuhvaćen točkom (e)*;
 - (b) troškovi nastali kao posljedica događaja operativnog rizika, uključujući vanjske rashode izravno povezane s događajem operativnog rizika te troškove popravka ili zamjene, nastale radi ponovnog otvaranja stavke koja je prevladavala prije nastanka događaja operativnog rizika;
 - (c) rezervacije ili rezerve knjižene u računu dobiti i gubitka za potencijalni učinak operativnog gubitka, među ostalim za događaje povrede dužnosti;

- (d) gubici koji proizlaze iz događaja operativnog rizika s konačnim financijskim učinkom koji su privremeno knjiženi na prijelazne ili privremene račune i još nisu iskazani u računu dobiti i gubitka („očekivani gubici”);
- (e) negativni ekonomski učinci knjiženi u financijskoj godini nastali zbog događaja operativnog rizika koji su utjecali na novčane tokove ili financijske izvještaje prethodnih financijskih godina („gubici iskazani u određenom trenutku”).

Za potrebe prvog podstavka točke (d), značajni očekivani gubici uključuju se u skup podataka o gubicima u vremenskom razdoblju primjerenom vrijednosti i starosti očekivanog gubitka.

Za potrebe prvog podstavka točke (e), institucija u skup podataka o gubicima uključuje značajne gubitke iskazane u određenom trenutku ako su ti gubici nastali zbog događaja operativnog rizika koji se protežu na nekoliko financijskih godina ■ . Institucije u iskazani iznos gubitka od stavke operativnog rizika iz gubitaka financijske godine uključuju gubitke nastale zbog ispravaka pogrešaka pri knjiženju iz bilo koje prethodne financijske godine, čak i ako ti gubici izravno ne utječu na treće strane. Postoje li značajni gubici iskazani u određenom trenutku, a događaj operativnog rizika izravno utječe na treće strane, uključujući klijente, pružatelje usluga i zaposlenike institucije, institucija uključuje i službene ispravke prethodnih financijskih izvješća.

3. Za potrebe stavka 1., u izračun bruto gubitka ne uključuju se sljedeće stavke:
- (a) troškovi općeg održavanja nekretnina, postrojenja ili opreme na temelju ugovora;
 - (b) unutarnji ili vanjski izdaci za unapređenje poslovanja nakon gubitaka od operativnih rizika, uključujući nadogradnju, poboljšanja, inicijative za procjenu rizika i unaprjeđenja;
 - (c) premije osiguranja.
4. Za potrebe stavka 1., povrati se upotrebljavaju za smanjenje bruto gubitaka samo ako je institucija primila uplatu. Potraživanja se ne smatraju povratima.

Institucija na zahtjev nadležnog tijela dostavlja svu dokumentaciju potrebnu za provjeru primljenih uplata uključenih u izračun neto gubitka od događaja operativnog rizika.

Članak 319.

Pragovi podataka o gubicima

1. Za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika iz članka 316. stavka 1., institucije iz skupa podataka o gubicima uzimaju u obzir događaje operativnog rizika s neto gubitkom, koji se izračunava u skladu s člankom 318., koji je jednak ili premašuje 20 000 eura.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka i za potrebe članka 446., institucije također izračunavaju i godišnji gubitak od operativnog rizika iz članka 316. stavka 1., i pritom iz skupa podataka o gubicima uzimaju u obzir događaje operativnog rizika s neto gubitkom, koji se izračunava u skladu s člankom 318., koji je jednak ili premašuje 100 000 eura.
3. U slučaju događaja operativnog rizika koji uzrokuje gubitke u nekoliko financijskih godina, kako je navedeno u članku 318. stavku 1. drugom podstavku, neto gubitak koji se uzima u obzir za potrebe pragova iz *stavaka* 1. i 2. ovog članka agregirani je neto gubitak.

Članak 320.

Isključenje gubitaka

1. Institucija *od svojeg nadležnog tijela može zatražiti dopuštenje* da iz izračuna svojeg godišnjeg **gubitka** od operativnih rizika isključi izvanredne događaje operativnog rizika koji više nisu relevantni za profil rizičnosti institucije ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) institucija može nadležnom tijelu dokazati da se događaj operativnog rizika koji je **uzrok** tih gubitaka od operativnog rizika neće ponoviti;
 - (b) **agregirani neto gubitak odgovarajućeg događaja** operativnog rizika jedno je od sljedećeg:
 - i. jednak ili veći od **10 %** institucijina prosječnog godišnjeg gubitka od operativnog rizika, izračunanog **u razdoblju od posljednjih deset financijskih godina** na temelju praga iz članka 319. stavka 1., ako se događaj gubitka od operativnog rizika odnosi na aktivnosti koje su još dijelom pokazatelja poslovanja;
 - ii. **povezan s** događajem ■ operativnog rizika **koji** se odnosi na aktivnosti koje su izdvojene iz pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2.;

- (c) gubitak od operativnog rizika bio je u bazi podataka o gubicima najmanje godinu dana, osim ako se gubitak od operativnog rizika odnosi na aktivnosti koje su izdvojene iz pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) ovog stavka, minimalno razdoblje od godinu dana počinje od datuma na koji je događaj operativnog rizika, koji je uključen u skup podataka o gubicima, prvi put premašio prag značajnosti naveden u članku 319. stavku 1.

- 2. Institucija koja zatraži odobrenje iz stavka 1. dostavlja nadležnom tijelu dokumentirana obrazloženja za isključenje izvanrednog *događaja operativnog rizika*, uključujući:
 - (a) opis događaja operativnog rizika;
 - (b) dokaz da je gubitak od događaja operativnog rizika iznad praga značajnosti za isključenje gubitka iz stavka 1. točke (b) podtočke i., uključujući datum na koji je događaj operativnog rizika premašio prag značajnosti;

- (c) datum na koji bi dotični događaj operativnog rizika bio isključen, vodeći računa o minimalnom razdoblju držanja iz stavka 1. točke (c);
- (d) razlog zbog kojeg se događaj operativnog rizika više ne smatra relevantnim za profil rizičnosti institucije;
- (e) dokaz o tome da ne postoje slične ili preostale pravne izloženosti te da događaj operativnog rizika koji se isključuje nije relevantan za druge aktivnosti ni proizvode;
- (f) izvješća o neovisnoj provjeri ili validaciji institucije u kojima se potvrđuje da događaj operativnog rizika više nije relevantan i da ne postoje slične ili preostale pravne izloženosti;
- (g) dokaz da su nadležna tijela institucije u postupku odobrenja odobrila njezin zahtjev za isključenje događaja operativnog rizika i datum tog odobrenja;
- (h) učinak isključenja događaja operativnog rizika na godišnji gubitak od operativnog rizika.

3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti koje nadležno tijelo treba procijeniti na temelju stavka 1., uključujući način izračuna prosječnog godišnjeg gubitka od operativnog rizika te specifikacije informacija koje se prikupljaju na temelju stavka 2. te svih drugih informacija koje se smatraju potrebnima za provedbu procjene.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast *za dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 321.

Uključivanje gubitaka od spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti

1. Gubici koji proizlaze iz spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti uključuju se u skup podataka o gubicima čim se stavke pokazatelja poslovanja koje se odnose na te subjekte ili aktivnosti uključe u izračun pokazatelja poslovanja institucije u skladu s člankom 315. stavkom 1. U tu svrhu, institucije uključuju gubitke utvrđene u desetogodišnjem razdoblju koje prethodi preuzimanju ili spajanju odnosno pripajanju.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje način na koji institucije trebaju odrediti prilagodbe svojih skupova podataka o gubicima nakon uključanja gubitaka od spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti iz stavka 1.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [**30** mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast **za dopunu ove Uredbe donošenjem** regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 322.

Sveobuhvatnost, točnost i kvaliteta podataka o gubicima

1. Institucije imaju utvrđene organizaciju i postupke za **osiguravanje** sveobuhvatnosti, točnosti i kvalitete podataka o gubicima **te za podvrgavanje tih podataka neovisnoj provjeri**.
2. Nadležna tijela periodično, **a najmanje svakih pet godina**, provjeravaju kvalitetu podataka o gubicima institucije koja izračunava godišnji **gubitak** od operativnog rizika u skladu s člankom 316. stavkom 1. Nadležna tijela te provjere provode barem svake tri godine kod institucije čiji pokazatelj poslovanja premašuje 1 milijardu eura.

Članak 323.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom

1. Institucije moraju imati uspostavljeno:

- (a) dobro dokumentiran sustav za procjenu i upravljanje za operativni rizik koji je čvrsto integriran u svakodnevne postupke upravljanja rizicima, sastavni je dio postupka praćenja i kontrole profila operativnog rizika institucije i za koji su dodijeljene jasne odgovornosti; sustav za procjenu i upravljanje za operativni rizik identificira izloženosti institucije operativnom riziku i prati relevantne podatke o operativnom riziku, uključujući podatke o značajnim gubicima;
- (b) funkciju upravljanja operativnim rizikom koja je neovisna o poslovnim i operativnim jedinicama institucije;
- (c) sustav izvješćivanja višeg rukovodstva kojim se izvješća o izloženosti operativnom riziku podnose relevantnim funkcijama u instituciji;
- (d) sustav redovitog praćenja i izvješćivanja o izloženostima operativnom riziku i gubicima, te postupke za poduzimanje odgovarajućih korektivnih mjera;
- (e) postupke za osiguravanje usklađenosti te politike za rješavanje neusklađenosti;

- (f) redovite provjere postupaka i sustava za procjenu operativnog rizika i upravljanja operativnim rizikom institucije, koje provode unutarnji ili vanjski revizori koji posjeduju potrebno znanje;
 - (g) postupke interne validacije koji se odvijaju na primjeren i učinkovit način;
 - (h) transparentne i dostupne tokove podataka i postupke povezane sa sustavom procjene operativnog rizika institucije.
2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju obveze na temelju stavka 1. točaka od (a) do (h), vodeći računa o veličini i složenosti institucije.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast *za dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

* Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/451 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja institucija i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) br. 680/2014 (SL L 97, 19.3.2021., str. 1.).”;

156. članak 325. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci od 1. do 5. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik svih svojih pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku u skladu sa sljedećim pristupima:

- (a) alternativni standardizirani pristup utvrđen u poglavlju 1.a;
- (b) alternativni pristup internih modela utvrđenih u poglavlju 1.b za pozicije dodijeljene organizacijskim jedinicama za trgovanje za koje je instituciji njezino nadležno tijelo izdalo odobrenje za primjenu tog alternativnog pristupa u skladu s člankom 325.az stavkom 1.;
- (c) pojednostavnjeni standardizirani pristup iz stavka 2. ovog članka, ako institucija ispunjava uvjete iz članka 325.a stavka 1.

Odstupajući od prvog podstavka, institucija ne izračunava kapitalne zahtjeve za valutni rizik pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ako se te pozicije odbijaju od regulatornog kapitala institucije. ***Institucija dokumentira svoju primjenu odstupanja iz ovog podstavka, uključujući njegov učinak i značajnost, i na zahtjev svog nadležnog tijela te mu informacije stavlja na raspolaganje.***

2. Kapitalni zahtjevi za tržišni rizik koji se izračunavaju u skladu s pojednostavnjenim standardiziranim pristupom zbroj su sljedećih kapitalnih zahtjeva, ovisno o slučaju:
 - (a) kapitalni zahtjevi za rizik pozicija iz poglavlja 2. koji se množe s:
 - i. 1,3 za opće i specifične rizike pozicija u dužničkim instrumentima, isključujući sekuritizacijske instrumente iz članka 337.;
 - ii. 3,5 za opće i specifične rizike pozicija u vlasničkim instrumentima;

- (b) kapitalni zahtjevi za valutni rizik iz poglavlja 3. koji se množe s 1,2;
 - (c) kapitalni zahtjevi za robni rizik iz poglavlja 4. koji se množe s 1,9;
 - (d) kapitalni zahtjevi za sekuritizacijske instrumente iz članka 337.
3. Institucija koja primjenjuje alternativni pristup internih modela iz stavka 1. točke (b) ovog članka za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, dostavlja svojem nadležnom tijelu mjesečni izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom alternativnog standardiziranog pristupa iz stavka 1. točke (a) ovog članka za svaku organizacijsku jedinicu za trgovanje kojoj su te pozicije dodijeljene u skladu s člankom 104.b.

4. Institucija može kontinuirano ■ primjenjivati kombinaciju alternativnog standardiziranog *pristupa* iz stavka 1. točke (a) ovog članka i alternativnog pristupa internih modela iz stavka 1. točke (b) ovog članka, *pod uvjetom da ukupni kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani primjenom alternativnog pristupa internih modela čine najmanje 10 % ukupnih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Na pojedinačnoj osnovi* institucija ne primjenjuje ni jedan od tih pristupa u kombinaciji s pojednostavnjenim standardiziranim pristupom iz stavka 1. točke (c) ovog članka. *Na konsolidiranoj razini institucija može primijeniti kombinaciju tih triju pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s člankom 325.b stavkom 4. točkom (b) sve dok se pojednostavnjeni standardizirani pristup ne primjenjuje u kombinaciji s druga dva pristupa unutar jednog pravnog subjekta.*
5. Institucija ne primjenjuje alternativni pristup internih modela iz stavka 1. točke (b) za instrumente iz svoje knjige trgovanja koji su sekuritizacijske pozicije ili pozicije uključene u alternativni korelacijski portfelj namijenjen trgovanju (ACTP) kako je utvrđeno u stavcima 6., 7. i 8. ■ ”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje način na koji institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za tržišni rizik pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, u skladu s pristupima iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka, vodeći računa o zahtjevima iz članka 104.b stavaka 5. i 6., ako je to primjenjivo.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

157. članak 325.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uvjeti za primjenu pojednostavnjenog standardiziranog pristupa”;

(b) u stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Institucija može kapitalne zahtjeve za tržišni rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog standardiziranog pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (c) uz uvjet da je obujam bilančnih i izvanbilančnih poslova institucije koji su podložni tržišnom riziku jednak ili manji od svakog od sljedećih pragova na temelju procjene koja se provodi jedanput mjesečno na temelju podataka od posljednjeg dana u mjesecu.”;

(c) ■ stavak 2. *mijenja se kako slijedi:*

i. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) uključuju se sve pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, osim pozicija koje su isključene iz izračuna kapitalnih zahtjeva za valutni rizik u skladu s člankom 104.c ili koje se odbijaju od regulatornog kapitala institucija;”;

ii. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) *apsolutna vrijednost agregirane duge pozicije zbraja se s apsolutnom vrijednošću agregirane kratke pozicije.*”;

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe prvog podstavka značenje dugih i kratkih pozicija jednako je značenju navedenom u članku 94. stavku 3.

Za potrebe prvog podstavka vrijednost agregirane duge (kratke) pozicije jednaka je zbroju vrijednosti pojedinačnih dugih (kratkih) pozicija uključenih u izračun u skladu s točkama (a) i (b) tog podstavka.”;

(d) u stavku 5. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije prestaju izračunavati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (c) u roku od tri mjeseca u bilo kojem od sljedećih slučajeva:”;

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Instituciji koja je prestala izračunavati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (c) dopušta se da kapitalne zahtjeve za tržišni rizik počne izračunavati primjenom tog pristupa samo ako nadležnom tijelu dokaže da su svi uvjeti iz stavka 1. ovog članka bili ispunjeni u neprekinutom razdoblju od godine dana.”;

(f) stavak 8. briše se;

158. u članku 325.b dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ako nadležno tijelo instituciji ne izda odobrenje iz stavka 2. za najmanje jednu instituciju ili društvo iz grupe, na izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik na konsolidiranoj osnovi u skladu s ovom glavom primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- (a) institucija izračunava neto pozicije i kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom za sve pozicije u institucijama ili društvima grupe za koje je institucija dobila odobrenje iz stavka 2., primjenom tretmana iz stavka 1.;
- (b) institucija izračunava neto pozicije i kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom pojedinačno za sve pozicije u svakoj instituciji ili društvu grupe za koje institucija nije dobila odobrenje iz stavka 2.;
- (c) institucija izračunava ukupne kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom na konsolidiranoj osnovi zbrajanjem iznosa izračunanih u točkama (a) i (b) ovog stavka.

Za potrebe izračuna iz prvog podstavka točaka (a) i (b), institucije i društva iz tih točaka koriste istu izvještajnu valutu koju su koristili za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s ovom glavom na konsolidiranoj osnovi za grupu.”;

159. članak 325.c mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Opseg, struktura i kvalitativni zahtjevi alternativnog standardiziranog pristupa”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije su dužne imati i staviti na raspolaganje nadležnim tijelima dokumentiran skup internih politika, postupaka i kontrola za praćenje i ispunjenje zahtjeva iz ovog poglavlja. Nadležnim tijelima pravodobno se dostavlja obavijest o svim promjenama tih politika, procedura i kontrola.”;

(c) dodaju se sljedeći ■ stavci:

„3. *Odstupajući od stavka 2., institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom za ulaganja institucije u vlastite dužničke instrumente kao zbroj dviju komponenti iz stavka 2. točaka (a) i (c). Pri izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za vlastite dužničke instrumente primjenom metode zasnovane na osjetljivostima iz stavka 2. točke (a), institucija iz tog izračuna isključuje rizike vlastite kreditne marže institucije.*

4. Institucije su dužne imati jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i izravno je podređena višem rukovodstvu. Ta jedinica za kontrolu rizika odgovorna je za osmišljavanje i primjenu alternativnog standardiziranog pristupa. Ona sastavlja i analizira mjesečna izvješća o rezultatima alternativnog standardiziranog pristupa te o primjerenosti limita trgovanja institucije.

5. Institucije neovisno provjeravaju alternativni standardizirani pristup koji primjenjuju za potrebe ovog poglavlja u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela, u okviru svojeg redovnog unutarnjeg procesa revizije ili eksternalizacijom provjere subjektu trećoj strani. ***Odgovarajuća nadležna tijela obavješćuju se o ishodu takve provjere.***

Za potrebe prvog podstavka „subjekt treća strana” znači subjekt koji institucijama pruža usluge revizije ili savjetovanja i čiji su zaposlenici dovoljno osposobljeni u području tržišnog rizika.

6. Provjerom alternativnog standardiziranog pristupa iz stavka 5. obuhvaćene su aktivnosti poslovnih jedinica za trgovanje i neovisne jedinice za kontrolu rizika, a provjerava se ***barem*** sljedeće:
- (a) interne politike, postupci i kontrole za praćenje i ispunjenje zahtjeva iz stavka 1. ovog članka;
 - (b) adekvatnost dokumentacije o sustavu i procesima upravljanja rizicima te ustroj jedinice za kontrolu rizika iz stavka ***4. ovog članka***;

- (c) točnost izračuna osjetljivosti i procesa izvođenja tih izračuna iz institucijskih modela za određivanje cijena koji služe kao osnova za izvješćivanje višeg rukovodstva o dobiti i gubitku, kako je navedeno u članku 325.t;
- (d) postupak verifikacije koji institucija primjenjuje za evaluaciju dosljednosti, pravodobnosti i pouzdanosti izvora podataka za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom alternativnog standardiziranog pristupa, uključujući neovisnost tih izvora podataka.

Institucija provjeru iz prvog podstavka provodi barem jedanput godišnje ili rjeđe, ***a najmanje jednom u dvije godine, ako institucija nadležnom tijelu može dokazati da veličina, sistemska važnost, priroda, opseg i složenost njezinih poslova iz knjige trgovanja opravdavaju rjeđu provjeru.***

7. *Nadležna tijela verificiraju provodi li se izračun iz stavka 2. ovog članka, uključujući provedbu zahtjeva iz ovog poglavlja i članka 325.a od strane institucije, s integritetom.*
8. *EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila metodologiju procjene u skladu s kojom nadležna tijela obavljaju verifikaciju iz stavka 7.;*

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [48 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.;"

160. članak 325.j mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik pozicija u CIU-u primjenom jednog od sljedećih pristupa:

- (a) institucija koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 8. točke (a) izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik te pozicije određivanjem odnosnih pozicija CIU-a na mjesečnoj osnovi, kao da te pozicije izravno drži ta institucija;
- (b) institucija koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 8. točke (b) izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik te pozicije primjenom jednog od sljedećih pristupa:
 - i. poziciju u CIU-u smatra jednom pozicijom u vlasničkim instrumentima raspoređenu u razred „Drugi sektor” iz članka 325.ap stavka 1. tablice 8.;

- ii. uzima u obzir ograničenja utvrđena politikom ulaganja CIU-a i relevantnim pravom.

■

Za potrebe izračuna iz prvog podstavka točke (b) podtočke ii. ovog stavka, institucija može kapitalne zahtjeve za rizik druge ugovorne strane i kapitalne zahtjeve za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju pozicija u izvedenicama CIU-a izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa iz članka 132.a stavka 3. ”;

- (b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Za potrebe pristupa iz ovog članka stavka 1. točke (b) ■ , institucija:

- (a) na poziciju u CIU-u primjenjuje kapitalne zahtjeve za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz odjeljka 5. i uvećanje za rezidualni rizik iz odjeljka 4., ako joj je politikom ulaganja CIU-a dopušteno ulagati u izloženosti na koje se ti kapitalni zahtjevi primjenjuju; *kada se primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog članka, institucija poziciju u CIU-u smatra jednom pozicijom u vlasničkim instrumentima bez rejtinga raspoređenu u razred „Bez rejtinga” iz članka 325.y stavka 1. tablice 2.; i*

- (b) na sve pozicije u istom CIU-u primjenjuje samo jedan od pristupa iz stavka 1. točke (b) ovog članka i kapitalne zahtjeve izračunava samostalno kao zaseban portfelj.”;

(c) stavci 3., 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

- „3. Institucija može primijeniti kombinaciju pristupa iz stavka 1. točaka (a) i (b) za svoje pozicije u CIU-ima. Međutim, institucija smije primijeniti samo jedan od tih pristupa za sve pozicije u istom CIU.
4. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke ii. ovog članka, institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik tako što odredi hipotetski portfelj **CIU-a** koji bi privukao najviše kapitalne zahtjeve u skladu s člankom 325.c stavkom 2. točkom (a), na temelju politike ulaganja CIU-a ili relevantnih propisa, uzimajući u najvećoj mogućoj mjeri u obzir financijsku polugu, ako je to primjenjivo.

Institucija isti hipotetski portfelj iz prvog podstavka koristi za izračun, ako je to primjenjivo, kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz odjeljka 5. i uvećanja za rezidualni rizik iz odjeljka 4. za poziciju u CIU-u.

Nadležno tijelo odobrava metodologiju koju je institucija razvila za određivanje hipotetskih portfelja svih pozicija u CIU-ima na koje se primjenjuje izračun iz prvog podstavka.

5. ***Institucija može primijeniti pristupe iz stavka 1. samo ako CIU ispunjava sve uvjete iz članka 132. stavka 3. Ako CIU ne ispunjava sve uvjete iz članka 132. stavka 3., institucija dodjeljuje svoje pozicije u tom CIU-u u knjigu pozicija kojima se ne trguje.***
6. ***Institucije*** se za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom iz stavka 1. točke (a) mogu osloniti na izračune treće strane ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) treća strana nešto je od sljedećeg:
 - i. depozitar CIU-a, koji je institucija ili financijska institucija, ako CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire kod tog depozitara koji je institucija ili financijska institucija;
 - ii. za CIU-e koji nisu obuhvaćeni podtočkom i. ove točke, društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da to društvo ispunjava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a);

iii. vanjski prodavatelj pod uvjetom da podatke, informacije ili parametre za procjenu rizika dostave ili izračunaju treće strane iz podtočke i. ili ii. ove točke ili drugi takav vanjski prodavatelj;

- (b) treća strana instituciji dostavlja ■ podatke ■, informacije ili *parametre za procjenu rizika* za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom iz stavka 1. točke (a) ovog članka;
- (c) vanjski revizor institucije potvrdio je da su podaci ■, informacije *ili parametri za procjenu rizika* treće strane iz točke (b) ovog stavka odgovarajući, a nadležno tijelo institucije na zahtjev ima neograničen pristup tim podacima ■, informacijama ili *parametrima za procjenu rizika*.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se detaljnije utvrđuju tehnički elementi metodologije za određivanje hipotetskih portfelja za potrebe pristupa iz stavka 4., uključujući način na koji institucije u metodologiji, ako je to primjenjivo, trebaju u najvećoj mogućoj mjeri uzimati u obzir financijsku polugu.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

161. u članku 325.q stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Faktori vega-valutnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na opcije s odnosnim instrumentima koji su osjetljivi na valute jesu implicirane volatilnosti deviznih tečajeva između parova valuta. Te implicirane volatilnosti raspoređuju se na sljedeće rokove dospijeca u skladu s rokom dospijeca odgovarajućih opcija na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi: pola godine, godinu dana, tri godine, pet godina i 10 godina.”;

162. u članku 325.s stavku 1. formula za s_k zamjenjuje se sljedećim:

„

$$s_k = \frac{V_i(1,01 \cdot vol_k, x, y) - V_i(vol_k, x, y)}{0,01}$$

”;

163. članak 325.t mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, nadležna tijela mogu od institucije koja je dobila odobrenje za primjenu alternativnog pristupa internih modela utvrđenih u poglavlju 1.b zatražiti da primijeni funkcije za određivanje cijena sustava za mjerenje rizika njihova pristupa internih modela pri izračunu osjetljivosti na temelju ovog poglavlja za potrebe zahtjeva za izračun i izvješćivanje iz članka 325. stavka 3.”;

(b) u stavku 5. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima ili za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;”;

(c) u stavku 6., točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima ili za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;

(b) *institucija može dokazati da te alternativne definicije prikladnije obuhvaćaju osjetljivosti pozicije nego formule iz ovog pododjeljka, da linearna transformacija iz prvog podstavka odražava osjetljivost na vega-rizik te da se dobivene osjetljivosti znatno ne razlikuju od onih dobivenih primjenom formula.*”;

164. članak 325.u mijenja se kako slijedi:

(a) *umeće se sljedeći stavak:*

„4.a *Odstupajući od stavka 1., institucija do 31. prosinca 2032. ne primjenjuje kapitalni zahtjev za rezidualne rizike na instrumente čiji je jedini cilj zaštita od tržišnog rizika pozicija u knjizi trgovanja iz kojih proizlazi kapitalni zahtjev za rezidualne rizike i koji podliježu istoj vrsti rezidualnih rizika kao pozicije koje štite.*

Nadležno tijelo daje odobrenje za primjenu tretmana iz prvog podstavka ako institucija može u svakom trenutku dokazati nadležnom tijelu da su instrumenti u skladu s kriterijima da ih se tretira kao pozicije namijenjene zaštiti od rizika.

Institucija izvješćuje nadležno tijelo o rezultatu izračuna kapitalnih zahtjeva za rezidualne rizike za sve instrumente na koje se primjenjuje odstupanje iz prvog podstavka.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže utvrđuju kriteriji koje institucije trebaju primjenjivati za utvrđivanje pozicija koje ispunjavaju uvjete za odstupanje iz stavka 4.a. Ti kriteriji uključuju barem prirodu instrumenata iz tog stavka, neto dobit i gubitak kombiniranih pozicija, osjetljivosti kombiniranih pozicija i rizike koji ostaju nezaštićeni u kombiniranim pozicijama, posebno uzimajući u obzir mogućnost da se izvorna pozicija može zaštititi djelomičnim iznosom.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 30. lipnja 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

- 7. EBA do 31. prosinca 2029. Komisiji dostavlja izvješće o učinku primjene tretmana iz stavka 4.a. Komisija na temelju nalaza iz tog izvješća, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog o produljenju tretmana iz tog stavka.”;***

165. u članku 325.v dodaje se sljedeći stavak:

- „3. Za kreditne i vlasničke izvedenice koje nisu predmet sekuritizacije, a kojima se trguje na burzi, JTD iznosi po pojedinačnim sastavnicama određuju se primjenom pristupa odnosnih izloženosti.”;

166. u članku 325.x dodaje se sljedeći stavak:

„5. Ako ugovorni ili pravni uvjeti pozicije u izvedenicama čiji je odnosni instrument dužnički ili vlasnički gotovinski instrument i koja je zaštićena tim dužničkim ili vlasničkim gotovinskim instrumentom omogućuju instituciji da zatvori obje strane te pozicije u trenutku isteka dospijeća one od dviju strana koja prva dospije bez izloženosti riziku nastanka statusa neispunjavanja obveza odnosnog instrumenta, neto iznos iznenadnog nastanka statusa neispunjavanja obveza kombinirane pozicije jednak je nuli.”;

167. u članku 325.y dodaje se sljedeći stavak:

„6. Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.”;

168. u članku 325.ab stavak 2. briše se;

169. članak 325.ad mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Neto JTD iznosi množe se sljedećim:

(a) *za netranširane proizvode, ponderima rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza koji odgovaraju njihovoj kreditnoj kvaliteti kako se navodi u članku 325.y stavcima 1. i 2.;*

(b) *za tranširane proizvode, ponderima rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza iz članka 325.aa stavka 1.”;*

(b) *u stavku 3. formula za DRC_b zamjenjuje se sljedećim:*

$$DRC_b = \sum_{i \in long} RW_i \cdot netJTD_i - WtS_{ACTP} \cdot \left(\sum_{i \in short} RW_i \cdot |netJTD_i| \right)$$

170. u članku 325.ae stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ponderi rizika za faktore rizika na temelju valuta koje su uključene u potkategoriju najlikvidnijih valuta iz članka 325.bd stavka 7. točke (b) i za domaću valutu institucije jesu sljedeći:

- (a) za faktore rizika nerizičnih stopa, ponderi rizika iz stavka 1. tablice 3. ovog članka podijeljeni s $\sqrt{2}$;
- (b) za faktor rizika inflacije i faktore rizika međuvalutne osnove, ponderi rizika iz stavka 2. ovog članka podijeljeni s $\sqrt{2}$.”;

171. članak 325.ah mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u tablici 4., sektor u razredu 13 zamjenjuje se sljedećim:

„Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, tijelo područne (regionalne) ili lokalne samouprave, zajmodavce koji odobravaju promotivne kredite i pokrivene obveznice.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od stavka 2., institucije mogu izloženost riziku pokrivene obveznice bez rejtinga rasporediti u razred 4 ako institucija koja je izdala pokrivenu obveznicu ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3.”;

172. u članku 325.ai stavku 1. definicija za $\rho_{kl}^{(name)}$ zamjenjuje se sljedećim:

„ $\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična; jednako 35 % ako su dva subjekta osjetljivosti k i l u razredima od 1 do 18 iz članka 325.ah stavka 1. tablice 4., a u protivnom jednako 80 %”;

173. u članku 325.aj, definicija za $\gamma_{bc}^{(rating)}$ zamjenjuje se sljedećim:

„ $\gamma_{bc}^{(rating)}$ jednako:

- (a) 1 ako su razredi b i c razredi od 1 do 17 i ako oba razreda imaju istu kategoriju kreditne kvalitete (ili stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3 ili stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6); a u protivnom jednako 50 %; za potrebe tog izračuna, smatra se da razred 1 pripada istoj kategoriji kreditne kvalitete kao i razred koji ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3;
- (b) 1 ako je ili razred b ili c razred 18;
- (c) 1 ako je razred b ili c razred 19, a drugi razred ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3; a u protivnom jednako 50 %;
- (d) 1 ako je razred b ili c razred 20, a drugi razred ima stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6; a u protivnom jednako 50 %;”;

174. članak 325.ak mijenja se kako slijedi:

(a) **■** tablica 6. **■** *mijenja se kako slijedi:*

i. stupac „kreditna kvaliteta” mijenja se kako slijedi:

1. drugi redak zamjenjuje se sljedećim:

„Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 10”

2. treći redak zamjenjuje se sljedećim:

„Stupanj kreditne kvalitete od 11 do 17”;

ii. sektor u razredu 13 zamjenjuje se sljedećim:

„Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, tijelo područne (regionalne) ili lokalne samouprave, zajmodavce koji odobravaju promotivne kredite i pokrivene obveznice.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.

Odstupajući od drugog stavka, institucije mogu izloženost riziku pokrivena obveznice bez rejtinga rasporediti u razred 4 ako institucija koja izdaje pokrivenu obveznicu ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3.”;

175. ■ članak 325.am *mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 1. tablici 7. stupac „kreditna kvaliteta” mijenja se kako slijedi:*

i. *prvi redak zamjenjuje se sljedećim:*

„Nadređeni i stupanj kreditne kvalitete od 1 do 10”;

ii. *drugi redak zamjenjuje se sljedećim:*

„Nenadređeni i stupanj kreditne kvalitete od 1 do 10”;

iii. *treći redak zamjenjuje se sljedećim:*

„Stupanj kreditne kvalitete od 11 do 17 i bez rejtinga”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu s pristupom *zasnovanim na eksternim rejting-sustavima* iz glave II. poglavlja 5.”;

176. u članku 325. as tablica 9. mijenja se kako slijedi:

(a) naziv razreda 3 zamjenjuje se sljedećim:

„Energetika – električna energija”;

(b) umeću se sljedeća polja:

”

3.a	<i>Energetika – trgovanje emisijama ugljika u okviru ETS-a EU-a</i>	40 %
3.b	<i>Energetika – trgovanje emisijama ugljika izvan okvira ETS-a EU-a</i>	60 %

”
;

177. članak 325.ax mijenja se kako slijedi:

a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Razredi za faktore vega-rizika slični su razredima za faktore delta-rizika utvrđene u skladu s odjeljkom 3. pododjeljkom 1.
2. Ponderi rizika za osjetljivosti na faktore vega-rizika dodjeljuju se u skladu s kategorijom rizika faktora rizika, kako slijedi:

Tablica 1.

Kategorija rizika	Ponderi rizika
Opći kamatni rizik (GIRR)	100 %
Rizik kreditne marže koji nije predmet sekuritizacije	100 %
Rizik kreditne marže koji je predmet sekuritizacije (ACTP)	100 %
Rizik kreditne marže koji je predmet sekuritizacije (koji nije uključen u ACTP)	100 %
Vlasnički instrumenti (velika kapitalizacija i indeksi)	77,78 %
Vlasnički instrumenti (mala kapitalizacija i drugi sektor)	100 %
Roba	100 %
Strana valuta	100 %

”;

(b) stavak 3. briše se;

(c) *stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:*

„6. Ponder rizika zakrivljenosti za faktore rizika zakrivljenosti za opću kamatu, kreditnu maržu i robu jednak je paralelnoj promjeni svih točaka za svaku krivulju na osnovi najvećeg propisanog pondera delta-rizika iz pododjeljka 1. za relevantni razred rizika.”;

178. članak 325.az mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija za izračun svojih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik može primjenjivati alternativni pristup internih modela ako institucija ispunjava sve zahtjeve iz ovog poglavlja.”;

(b) u stavku 2. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) organizacijske jedinice za trgovanje ispunjavaju zahtjeve za retroaktivno testiranje iz članka 325.bf stavka 3.;

(d) organizacijske jedinice za trgovanje ispunjavaju zahtjeve za raspodjelu dobiti i gubitka („raspodjela dobiti i gubitka”) iz članka 325.bg;”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(g) organizacijskim jedinicama za trgovanje nije raspoređena nijedna pozicija u CIU-ima koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 8. točke (b).”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije kojima je odobrena primjena alternativnog pristupa internih modela ispunjavaju i zahtjev za izvješćivanje iz članka 325. stavka 3.”;

(d) u stavku 8. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) metodologija procjene koju nadležna tijela primjenjuju za verifikaciju usklađenosti institucije sa zahtjevima iz ovog poglavlja.”;

(e) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. EBA izdaje mišljenje o tome jesu li nastupile izvanredne okolnosti iz stavka 5. ovog članka i članka 325.bf stavka 6. drugog podstavka.

Za potrebe tog mišljenja EBA prati tržišne uvjete kako bi procijenila jesu li nastupile izvanredne okolnosti te, ako jesu, o tome odmah obavješćuje Komisiju.

10. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 30. lipnja 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

179. članak 325.ba mijenja se kako slijedi **■** :

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

■

„Pri izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom internog modela u skladu s prvim podstavkom, institucija ne uključuje vlastite kreditne marže u izračun mjera iz točaka (a) i (b) za pozicije u vlastitim dužničkim instrumentima.”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći **■** *podstavak*:

■

„Odstupajući od prvog podstavka, institucija ne podliježe dodatnom kapitalnom zahtjevu za ulaganja u vlastite dužničke instrumente.”;

■

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Institucija koja primjenjuje alternativni interni model izračunava ukupne kapitalne zahtjeve za tržišni rizik za sve pozicije iz knjige trgovanja i sve pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni rizik ili robni rizik primjenom sljedeće formule:

$$AIMA_{total} = \min(AIMA + PLA_{addon} + ASA_{non-aima} ; ASA_{all portfolio}) \\ + \max(AIMA - ASA_{aima} ; 0)$$

pri čemu je:

$AIMA$ = zbroj kapitalnih zahtjeva iz stavaka 1. i 2.;

PLA_{addon} = dodatni kapitalni zahtjev iz članka 325.bg stavka 2.;

$ASA_{non-aima}$ = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni rizik ili robni rizik za koje institucija ***primjenjuje alternativni standardizirani*** pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik;

$ASA_{all\ portfolio}$ = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj svih pozicija iz knjige trgovanja i svih pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni rizik ili robni rizik;

ASA_{aima} = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni rizik ili robni rizik za koje institucija ***primjenjuje*** pristup iz članka 325. stavka 1. točke (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.”;

180. u članku 325.bc dodaje se sljedeći stavak:

- „6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za korištenje ulaznih podataka iz modela za mjerenje rizika iz ovog članka, uključujući kriterije točnosti podataka i kriterije kalibracije ulaznih podataka ako su podaci o tržištu nedostatni.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ” ;

181. u članku 325.bd umeće se sljedeći stavak:

- „5.a *Valute država članica koje sudjeluju u ERM-u II uvrstavaju se u potkategoriju najlikvidnijih valuta i domaćih valuta u širokoj kategoriji faktora kamatnog rizika iz tablice 2.*”;

182. članak 325.be mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe procjene iz prvog podstavka nadležna tijela mogu institucijama dopustiti upotrebu podataka o tržištu dobivenih od vanjskih prodavatelja.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a. Nadležna tijela mogu zahtijevati od institucije da smatra da se ne može modelirati faktor rizika za koji je ocijenila da se može modelirati u skladu sa stavkom 1. ovog članka ako nadležna tijela smatraju da ulazni podaci korišteni za određivanje scenarija budućih šokova koji se primjenjuju na faktor rizika ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 325.bc stavka 6.”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a U izvanrednim okolnostima, u razdobljima znatnog smanjenja određenih aktivnosti trgovanja na financijskim tržištima, nadležna tijela mogu institucijama koje primjenjuju pristup iz ovog poglavlja dopustiti da za faktore rizika za koje su te institucije u skladu sa stavkom 1. ocijenile da se ne mogu modelirati smatraju da se mogu modelirati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) faktori rizika na koje se primjenjuje taj tretman odgovaraju znatno smanjenim aktivnostima trgovanja na financijskim tržištima;
- (b) tretman se primjenjuje privremeno, a najviše šest mjeseci u jednoj financijskoj godini;

- (c) tretmanom ne smanjuju se znatno ukupni kapitalni zahtjevi za tržišni rizik institucije koja ga primjenjuje;
- (d) nadležna tijela odmah obavješćuju EBA-u o svakoj odluci kojom se institucijama dopušta primjena pristupa iz ovog poglavlja da za faktore rizika za koje su bile ocijenile da se ne mogu modelirati smatraju da se mogu modelirati, kao i o dotičnim aktivnostima trgovanja, i obrazlažu tu odluku.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika u skladu sa stavkom 1., među ostalim i ako se upotrebljavaju podaci o tržištu ***dobiveni od vanjskih prodavatelja***, te učestalost te procjene.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

183. članak 325.bf mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Multiplikacijski faktor (m_c) jednak je najmanje zbroju vrijednosti 1,5 i uvećanja koje se određuje u skladu s tablicom 3. Za portfelj iz stavka 5. to uvećanje izračunava se na osnovi broja prekoračenja koja su nastala tijekom posljednjih 250 radnih dana kako je dokazano retroaktivnim testiranjem iznosa vrijednosti adherentne riziku institucije izračunanog u skladu s točkom (a) ovog podstavka. Izračun uvećanja podliježe sljedećim zahtjevima:”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U izvanrednim okolnostima, nadležna tijela mogu instituciji odobriti da učini jedno ili oboje od sljedećeg:

- (a) ograniči izračun uvećanja na ono koje proizlazi iz prekoračenjâ na temelju retroaktivnog testiranja hipotetskih promjena ako broj prekoračenja na temelju retroaktivnog testiranja stvarnih promjena nije rezultat nedostataka alternativnog internog modela institucije;
- (b) isključi prekoračenja dokazana retroaktivnim testiranjem hipotetskih ili stvarnih promjena iz izračuna uvećanja ako ta prekoračenja nisu rezultat nedostataka alternativnog internog modela institucije.”;

iii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka, nadležna tijela mogu vrijednost multiplikacijskog faktora m_c povećati iznad zbroja iz tog podstavka utvrdi li se da alternativni interni model institucije ima nedostatke koji onemogućuju primjeren izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.”;

(b) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Odstupajući od stavaka 2. i 6., nadležna tijela mogu instituciji dopustiti da ne broji prekoračenje ako se jednodnevna promjena vrijednosti njezina portfelja koja prelazi povezani iznos vrijednosti adherentne riziku izračunan internim modelom te institucije može pripisati faktoru rizika koji se ne može modelirati.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

- „10. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i kriteriji prema kojima se instituciji može dopustiti da ne broji prekoračenje ako se jednodnevna promjena vrijednosti njezina portfelja koja premašuje povezani iznos vrijednosti adherentne riziku izračunan internim modelom te institucije može pripisati faktoru rizika koji se ne može modelirati.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

184. članak 325.bg mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Organizacijska jedinica za trgovanje institucije ispunjava zahtjeve za raspodjelu dobiti i gubitka ako su teoretske promjene vrijednosti njezina portfelja na temelju modela za mjerenje rizika institucije blizu ili dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja te organizacijske jedinice za trgovanje na temelju modela institucije za određivanje cijena.
2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, ako su teoretske promjene vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje na temelju modela za mjerenje rizika institucije dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje na temelju modela institucije za određivanje cijena, institucija za sve pozicije dodijeljene toj organizacijskoj jedinici za trgovanje izračunava dodatni kapitalni zahtjev uz kapitalne zahtjeve iz članka 325.ba stavaka 1. i 2.

3. ***Na temelju rezultata*** zahtjeva za raspodjelu dobiti i gubitka ■ iz ■ stavka 1. ovog članka ***institucija utvrđuje i dokumentira*** točan popis faktora rizika ***uključenih u model za mjerenje rizika institucije*** koji se smatraju primjerenima za provjeru usklađenosti institucije sa zahtjevom za retroaktivno testiranje iz članka 325.bf. ***Institucija prati svaku promjenu na popisu tih faktora rizika.***”;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

- i. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) kriterije na temelju kojih se utvrđuje jesu li teoretske promjene vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje blizu ili dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje za potrebe stavka 1., vodeći računa o međunarodnim regulatornim promjenama;

(b) dodatni kapitalni zahtjev iz stavka 2.”;

ii. točka (e) briše se;

iii. *drugi podstavak* zamjenjuje se sljedećim:

„EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe *o izmjeni*].”;

185. članak 325.bh mijenja se kako slijedi:

(a) *stavak 1. mijenja se kako slijedi:*

i. *točka (d) zamjenjuje se sljedećim:*

„(d) *interni model za mjerenje rizika obuhvaća faktore rizika koji se odnose na zlato i pojedine strane valute u kojima su nominirane pozicije institucije; za CIU, uzimaju se u obzir stvarne devizne pozicije CIU-a; institucije se mogu osloniti na izvješćivanje trećih strana u vezi s deviznom pozicijom CIU-a uz uvjet odgovarajućeg osiguravanja točnosti izvješća;*”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

- „(i) za pozicije u CIU-ovima, institucije na temelju odnosnih pozicija u CIU-ovima barem jedanput tjedno izračunavaju svoje kapitalne zahtjeve u skladu s ovim poglavljem **II** ; *ako se pristup odnosnih izloženosti provodi na tjednoj osnovi*, institucije *moгу pratiti rizike koji proizlaze iz znatnih promjena u sastavu CIU-a*; institucije koje nemaju odgovarajuće ulazne podatke ili informacije za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom odnosnih izloženosti mogu te ulazne podatke ili informacije dobiti od treće strane ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(i) treća strana jedno je od sljedećeg:

1. depozitar CIU-a, koji je institucija ili financijska institucija, ako CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire kod tog depozitara koji je institucija ili financijska institucija;
2. društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da ispunjava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a);
3. ***vanjski prodavatelj pod uvjetom da podatke, informacije ili parametre za procjenu rizika dostave ili izračunaju treće strane iz točke 1. ili 2. ove točke ili drugi takav vanjski prodavatelj,***

- (ii) treća strana instituciji dostavlja odgovarajuće ■ podatke ■ , informacije *ili parametre za procjenu rizika* za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom odnosnih izloženosti iz prvog podstavka,
- (iii) vanjski revizor institucije potvrdio je da su podaci ■ , informacije *ili parametri za procjenu rizika* treće strane iz točke (ii) odgovarajući, a nadležno tijelo na zahtjev ima neograničen pristup tim podacima ■ , informacijama *ili parametrima za procjenu rizika*.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucija može primijeniti empirijske korelacije unutar širokih kategorija faktora rizika, a za potrebe izračuna mjere neograničenog očekivanog manjka UES_t iz članka 325.bb stavka 1., među širokim kategorijama faktora rizika samo kad je pristup institucije za mjerenje tih korelacija pouzdan i u skladu s primjenjivim razdobljima likvidnosti ili u skladu sa zahtjevima nadležnog tijela, s osnovnim razdobljem od 10 dana utvrđenim u članku 325.bc stavku 1., te kad se dosljedno provodi.”;

(c) stavak 3. briše se;

186. u članku 325.bi stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) institucija ima jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i izravno je podređena višem rukovodstvu; ta jedinica:

- i. odgovorna je za razvoj i provedbu svih internih modela za mjerenje rizika koji se koriste pri primjeni alternativnog pristupa internih modela za potrebe ovog poglavlja;
- ii. odgovorna je za cjelokupni sustav upravljanja rizicima;
- iii. izrađuje i analizira dnevna izvješća o podacima dobivenima primjenom internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik te za primjerenost mjera koje treba poduzeti u vezi s limitima trgovanja;”;

(b) sljedeći se podstavak umeće nakon prvog podstavka:

„Jedinica za validaciju, koja je odvojena od jedinice za kontrolu rizika iz prvog podstavka točke (b), provodi početnu i stalnu validaciju svih internih modela za mjerenje rizika koji se koriste pri primjeni alternativnog pristupa internih modela za potrebe ovog poglavlja.”;

187. u članku 325.bo stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije u svojim internim modelima za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza obuhvaćaju značajne rizike osnove u strategijama zaštite koji proizlaze iz razlika u vrsti proizvoda, redoslijedu u kapitalnoj strukturi, internim ili eksternim rejtingima, datumu izdavanja i drugim razlikama.

Institucije osiguravaju da ročne neusklađenosti između instrumenta za zaštitu od rizika i zaštićenog instrumenta do kojih bi moglo doći u razdoblju od jedne godine, ako te neusklađenosti nisu obuhvaćene njihovim internim modelom za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza, ne dovedu do značajnog podcjenjivanja rizika.

Institucije priznaju instrument za zaštitu od rizika samo u mjeri u kojoj ju je moguće održati, čak i ako se dužnik približava kreditnom događaju ili drugom događaju.”;

188. članak 325.bp mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđuje se najniža vrijednost od 0,01 % za izloženosti na koje se primjenjuje ponder rizika 0 %, u skladu s člancima od 114. do 118., i najniža vrijednost od 0,01 % za pokrivene obveznice na koje se primjenjuje ponder rizika od 10 %, u skladu s člankom 129.; u ostalim slučajevima za vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđuje se najniža vrijednost od 0,03 %;”;

ii. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

- „(d) institucija koja je dobila odobrenje za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. za kategoriju izloženosti i rejting-sustav koji odgovaraju određenom izdavatelju primjenjuje tamo navedenu metodologiju za izračun vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza tog izdavatelja ako su podaci za tu procjenu dostupni;
- (e) institucija koja nije dobila odobrenje za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (d) razvija internu metodologiju ili upotrebljava vanjske izvore za procjenu tih vjerojatnosti u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim člankom.”;

iii.dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka točke (d), podaci za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza određenog izdavatelja pozicije iz knjige trgovanja dostupni su ako institucija na dan izračuna u knjizi pozicija kojima se ne trguje ima poziciju istog dužnika za kojeg u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. procjenjuje vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza radi izračuna svojih kapitalnih zahtjeva utvrđenih u tom poglavlju.”;

(b) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

- „(c) institucija koja je dobila odobrenje za procjenu LGD-a u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. za kategoriju izloženosti i rejting-sustav koji odgovaraju određenoj izloženosti primjenjuje tamo navedenu metodologiju za izračun procjena LGD-a tog izdavatelja ako su podaci za tu procjenu dostupni;
- (d) institucija koja nije dobila odobrenje za procjenu LGD-a iz točke (c) razvija internu metodologiju ili upotrebljava vanjske izvore za procjenu LGD-a u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na procjene LGD-a u skladu s ovim člankom.”;
- ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe prvog podstavka točke (c), podaci za procjenu LGD-a određenog izdavatelja pozicije iz knjige trgovanja dostupni su ako institucija na dan izračuna u knjizi pozicija kojima se ne trguje ima poziciju iste izloženosti za koju u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. procjenjuje LGD radi izračuna svojih kapitalnih zahtjeva utvrđenih u tom poglavlju.”;

189. u članku 332. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Kreditne izvedenice u skladu s člankom 325. stavkom 6. ili 8. uključuju se samo u određivanje kapitalnog zahtjeva za specifični rizik u skladu s člankom 338. stavkom 2.”;

190. članak 337. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucije pri određivanju pondera rizika za potrebe stavka 1. primjenjuju isključivo pristup utvrđen u glavi II. poglavlju 5. odjeljku 3.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Institucija zbraja svoje ponderirane pozicije koje proizlaze iz primjene stavaka 1., 2. i 3. ovog članka, neovisno o tome jesu li duge ili kratke kako bi izračunala svoje kapitalne zahtjeve za specifični rizik, uz iznimku sekuritizacijskih pozicija na koje se primjenjuje članak 338. stavak 2.”;

191. članak 338. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 338.

Kapitalni zahtjev za korelacijski portfelj namijenjen trgovanju

1. Za potrebe ovog članka, institucija određuje svoj korelacijski portfelj namijenjen trgovanju u skladu s člankom 325. stavcima 6., 7. i 8.
2. Institucija određuje viši od sljedećih iznosa kao kapitalni zahtjev za specifični rizik korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju:
 - (a) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto duge pozicije korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju;
 - (b) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto kratke pozicije korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju.”;

192. u članku 348. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog odjeljka, pozicije u CIU-ovima podliježu kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik, koji uključuje opći i specifični rizik, od 32 %. Ne dovodeći u pitanje članak 353. zajedno s člankom 352. stavkom 4. u kojem se utvrđuje modificirani tretman zlata, pozicije u CIU-ovima podliježu kapitalnom zahtjevu za pozicijski rizik, koji uključuje opći i specifični rizik te valutni rizik, u visini od 40 %.”

193. članak 351. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 351.

De minimis i ponderiranje valutnog rizika

„Ako zbroj ukupne neto devizne pozicije institucije i njezine neto pozicije u zlatu, izračunan u skladu s postupkom iz članka 352., prelazi 2 % njezina ukupnoga regulatornoga kapitala, institucija izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik. Kapitalni zahtjev za valutni rizik jest zbroj njezine ukupne neto devizne pozicije i njezine neto pozicije u zlatu u izvještajnoj valuti pomnožen s 8 %.”;

194. u članku 352. stavak 2. briše se;

195. ■ Članak 361. ■ *mijenja se kako slijedi:*

(a) točka (c) *briše se;*

(b) drugi *stavak zamjenjuje se sljedećim:*

„Institucije obavješćuju nadležna tijela o načinu na koji primjenjuju ovaj članak.”;

196. u dijelu trećem glavi IV. Poglavlje 5. briše se;

197. u članku 381. dodaje se sljedeći stavak:

„Za potrebe ove glave, „CVA rizik” znači rizik gubitaka koji proizlazi iz promjene vrijednosti CVA, koja se za portfelj transakcija s drugom ugovornom stranom izračunava kako je utvrđeno u prvom stavku, zbog kretanja faktora rizika kreditne marže druge ugovorne strane i drugih faktora rizika uključenih u portfelj transakcija.”;

198. članak 382. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucija u izračun regulatornog kapitala propisan u stavku 1. uključuje transakcije financiranja vrijednosnih papira po fer vrijednosti u skladu s računovodstvenim okvirom koji se primjenjuje na instituciju ako su njezine izloženosti CVA riziku koje proizlaze iz tih transakcija značajne.”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„4.a Odstupajući od stavka 4. ovog članka, institucija može odlučiti da će kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom bilo kojeg od pristupa iz članka 382.a stavka 1. za transakcije koje su isključene na temelju stavka 4. ovog članka ako institucija primjenjuje priznate zaštite utvrđene u skladu s člankom 386. za smanjenje CVA rizika tih transakcija. Institucije utvrđuju politike u kojima se navode ***primjena i izračun*** kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za takve transakcije.

4.b Institucije izvješćuju svoja nadležna tijela o rezultatima izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za sve transakcije iz stavka 4. ovog članka. Za potrebe tog zahtjeva za izvješćivanje, institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom relevantnih pristupa utvrđenih u članku 382.a stavku 1. koje bi primijenile za ispunjenje kapitalnog zahtjeva za CVA rizik da te transakcije nisu isključene iz područja primjene na temelju stavka 4. ovog članka.”; ■

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i kriteriji koje *institucije* trebaju primijeniti kako bi procijenile jesu li izloženosti CVA riziku koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnih papira po fer vrijednosti značajne, kao i učestalost takve procjene.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... []
24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za *dopunu ove Uredbe donošenjem* regulatornih
tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima
od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

199. umeće se sljedeći članak:

„Članak 382.a

Pristupi za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.

1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik za sve transakcije iz
članka 382. u skladu sa sljedećim pristupima:

- (a) standardiziranim pristupom iz članka 383. ako je institucija od nadležnog tijela dobila odobrenje za primjenu tog pristupa;
 - (b) osnovnim pristupom iz članka 384.;
 - (c) pojednostavnjenim pristupom iz članka 385. ako institucija ispunjava uvjete iz stavka 1. tog članka.
2. Institucija ne primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (c) u kombinaciji s pristupom iz točke (a) ili (b) tog stavka.

3. Institucija može kontinuirano kombinirati pristupe iz stavka 1. točaka (a) i (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za:
- (a) različite druge ugovorne strane;
 - (b) različite priznate skupove za netiranje s istom drugom ugovornom stranom;
 - (c) različite transakcije u istom priznatom skupu za netiranje, pod uvjetom da je **ispunjen bilo koji od** ■ **uvjeta iz stavka 5.**
4. ***Za potrebe stavka 3. točke (c), institucije dijele priznati*** skup za netiranje na hipotetski ***skup*** za netiranje ***koji sadržava*** transakcije na koje se primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (a) ***i na*** hipotetski skup za netiranje ***koji sadržava*** transakcije na koje se primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (b).

5. Za potrebe stavka 3. točke (c) uvjeti iz tog stavka obuhvaćaju sljedeće:

- (a) podjela **je** usklađena s **tretmanom skupa** pravno provedivog netiranja **pri izračunu** CVA-a ■ u računovodstvene svrhe;
- (b) odobrenje nadležnog tijela za primjenu pristupa iz stavka 1. točke (a) ograničeno **je** na **odgovarajući** hipotetski skup za netiranje **i ne obuhvaća sve transakcije u priznatom skupu za netiranje.**

Institucije dokumentiraju kako kontinuirano primjenjuju kombinaciju pristupa iz stavka 1. točaka (a) i (b), kako je utvrđeno u ovom stavku, radi izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.”;

200. članak 383. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 383.

Standardizirani pristup

1. Nadležno tijelo daje institucijama odobrenje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za portfelj transakcija s jednom ili više drugih ugovornih strana primjenom standardiziranog pristupa u skladu sa stavkom 3. ovog članka nakon što procijeni ispunjava li institucija sljedeće zahtjeve:
 - (a) institucija je osnovala zasebnu jedinicu odgovornu za ukupno upravljanje rizicima institucije i zaštitu od CVA rizika;
 - (b) institucija je za svaku dotičnu drugu ugovornu stranu razvila regulatorni CVA model za izračun CVA-a te druge ugovorne strane u skladu s člankom 383.a;

- (c) institucija za svaku dotičnu drugu ugovornu stranu može najmanje jedanput mjesečno izračunati osjetljivosti njezina CVA-a na dotične faktore rizika utvrđene u skladu s člankom 383.b;
- (d) institucija za sve pozicije u priznatim zaštitama priznatima u skladu s člankom 386. za potrebu izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa može najmanje jedanput mjesečno izračunati osjetljivosti tih pozicija na relevantne faktore rizika utvrđene u skladu s člankom 383.b;

- (e) *institucija je osnovala jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i jedinici iz točke (a) te je izravno podređena upravljačkom tijelu; ta jedinica za kontrolu rizika odgovorna je za osmišljavanje i provedbu standardiziranog pristupa te izrađuje i analizira mjesečna izvješća o ishodima tog pristupa te, nadalje, jedinica za kontrolu rizika procjenjuje primjerenost limitâ trgovanja institucije i uključuje rezultate te procjene u svoja mjesečna izvješća; jedinica za kontrolu rizika ima dovoljan broj zaposlenika primjereno osposobljenih za te poslove.*

Za potrebe ovog stavka prvog podstavka točke (c), osjetljivost CVA-a druge ugovorne strane na faktore rizika znači relativna promjena vrijednosti tog CVA-a koja je rezultat promjene vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika tog CVA-a, koja se izračunava primjenom regulatornog CVA modela institucije u skladu s člancima 383.i i 383.j.

Za potrebe prvog podstavka točke (d) ovog stavka, osjetljivost *pozicije* u priznatoj zaštiti na neki faktor rizika znači relativna promjena vrijednosti te pozicije koja je rezultat promjene vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika te pozicije, koja se izračunava primjenom modela institucije za određivanje cijena u skladu s člancima 383.i i 383.j.

2. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „kategorija rizika” znači jedna od sljedećih kategorija:

- (a) kamatni rizik;
- (b) rizik kreditne marže druge ugovorne strane;
- (c) rizik referentne kreditne marže;
- (d) rizik vlasničkih instrumenata;
- (e) robni rizik;
- (f) valutni rizik;

2. „CVA portfelj” znači portfelj agregiranog CVA-a i priznatih zaštita iz stavka 1. točke (d);
 3. „agregirani CVA” znači zbroj vrijednosti kolaterala korigiranih korektivnim faktorom izračunanih primjenom regulatornog CVA modela za druge ugovorne strane iz stavka 1. prvog podstavka.
3. Institucije određuju kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa kao zbroj sljedećih kapitalnih zahtjeva koji se izračunavaju u skladu s člankom 383.b:
- (a) kapitalnih zahtjeva za delta-rizik, kojim se obuhvaća rizik promjena vrijednosti CVA portfelja institucije zbog kretanja relevantnih faktora rizika koji nisu povezani s volatilnosti;
 - (b) kapitalnih zahtjeva za vega-rizik, kojim se obuhvaća rizik promjena vrijednosti CVA portfelja institucije zbog kretanja relevantnih faktora rizika povezanih s volatilnosti.”;

201. umeću se sljedeći članci:

„Članak 383.a

Regulatorni CVA model

1. Regulatorni CVA model koji se primjenjuje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom **383.** konceptualno je ispravan, dosljedno se provodi i ispunjava sve sljedeće zahtjeve:
 - (a) regulatorni CVA model omogućuje modeliranje CVA-a određene druge ugovorne strane, uz priznavanje *sporazumâ* o netiranju i *ugovorâ* o iznosu nadoknade na razini skupa za netiranje, ovisno o slučaju, u skladu s ovim člankom;
 - (b) institucija procjenjuje vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane na temelju kreditne marže druge ugovorne strane i gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza *predviđenog konsenzusom* na tržištu za tu drugu ugovornu stranu;

- (c) očekivani gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (a) isti je kao gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza ***predviđen konsenzusom*** na tržištu iz točke (b), osim ako institucija može dokazati razliku u nadređenosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom i nadređenih neosiguranih obveznica koje je ta druga ugovorna strana izdala;
- (d) u svakom trenutku u budućnosti, simulirana diskontirana buduća izloženost portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom izračunava se primjenom modela izloženosti ponovnim određivanjem cijene za sve transakcije u tom portfelju, na temelju simuliranih zajedničkih promjena tržišnih faktora rizika koji su značajni za te transakcije primjenom odgovarajućeg broja scenarija, te diskontiranjem cijena na datum izračuna primjenom nerizičnih kamatnih stopa;

- (e) regulatorni CVA model omogućuje modeliranje značajne ovisnosti između simulirane diskontirane buduće izloženosti portfelja transakcija *i* kreditne marže druge ugovorne strane;
- (f) ako su transakcije iz portfelja uključene u skup za netiranje koji je predmet ugovora o iznosu nadoknade i svakodnevnog tržišnog vrednovanja, kolateral koji je dan i primljen prema tom ugovoru priznaje se kao instrument smanjenja rizika u simuliranoj diskontiranoj budućoj izloženosti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - i. institucija određuje ■ razdoblje iznosa nadoknade za rizik koji je relevantan za taj skup za netiranje u skladu sa zahtjevima iz članka 285. stavaka 2. i 5. i koji to razdoblje iznosa nadoknade odražava u izračunu simulirane diskontirane buduće izloženosti;

- ii. sva primjenjiva obilježja ugovora o iznosu nadoknade, uključujući učestalost poziva za uplatu marže, vrstu ugovorno prihvatljivog kolaterala, iznose pragova, najniži iznos marže koji će se razmijeniti između ugovornih strana, neovisne iznose i inicijalni iznos nadoknade za instituciju i drugu ugovornu stranu, primjereno se odražavaju u izračunu simulirane diskontirane buduće izloženosti;
- iii. institucija je osnovala jedinicu za upravljanje kolateralima usklađenu s člankom 287. za sve kolaterale priznate za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa.

Za potrebe prvog podstavka točke (a), CVA ima pozitivan predznak i izračunava se kao funkcija očekivanog gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, odgovarajućeg skupa vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane u budućim vremenskim točkama i odgovarajućeg skupa simuliranih diskontiranih budućih izloženosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom u budućim vremenskim točkama sve do dospijeca transakcija s najdužim rokom do dospijecem u tom portfelju.

Za potrebe dokazivanja iz prvog podstavka točke (c), kolateral primljen od druge ugovorne strane ne mijenja nadređenost izloženosti.

Za potrebe prvog podstavka točke (f) podtočke iii. ovog stavka, institucija koja je već osnovala jedinicu za upravljanje kolateralom za primjenu metode internog modela iz članka 283. nije dužna osnovati dodatnu jedinicu za upravljanje kolateralom ako može svojem nadležnom tijelu dokazati da ta jedinica ispunjava zahtjeve iz članka 287. za kolaterale priznate za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa.

2. Za potrebe stavka 1. točke (b), ako je marža ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane dostupna na tržištu, institucija upotrebljava tu maržu. Ako takva marža ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza nije dostupna, institucija primjenjuje jedno od sljedećeg:
 - (a) kreditne marže iz drugih instrumenata koje je izdala druga ugovorna strana i koje odražavaju aktualne tržišne uvjete;
 - (b) zamjenske marže koje su primjerene s obzirom na rejting, sektor i regiju druge ugovorne strane.

3. Institucija koja primjenjuje regulatorni CVA model ispunjava sve sljedeće kvalitativne zahtjeve:
- (a) model izloženosti iz stavka 1. dio je institucijskog internog sustava za upravljanje CVA rizikom koji uključuje identifikaciju, mjerenje, upravljanje, odobravanje i interno izvješćivanje o CVA-u i CVA riziku u računovodstvene svrhe;
 - (b) institucija ima proces kojim se osigurava usklađenost s dokumentiranim skupom internih politika, kontrola, procjena rezultata modela i postupke koji se odnose na model izloženosti iz stavka 1.;

- (c) institucija ima neovisnu jedinicu za **validaciju** odgovornu za učinkovitu početnu i stalnu provjeru modela izloženosti iz stavka 1. ovog članka; ta je jedinica neovisna o jedinicama za poslovno kreditiranje i trgovanje, uključujući jedinicu iz članka 383. stavka 1. točke (a), i odgovara izravno višem rukovodstvu; ima dovoljan broj zaposlenika primjereno osposobljenih za te poslove;
- (d) više rukovodstvo aktivno sudjeluje u procesu kontrole rizika i smatra kontrolu CVA rizika bitnim aspektom poslovanja za koji trebaju biti izdvojeni odgovarajući resursi;
- (e) institucija dokumentira proces početne i stalne validacije modela izloženosti iz stavka 1. tako detaljno da treća strana može razumjeti kako modeli funkcioniraju, njihova ograničenja i najvažnije pretpostavke, i ponovno provesti analizu; u toj se dokumentaciji utvrđuje minimalna učestalost stalne validacije, kao i druge okolnosti, primjerice iznenadna promjena ponašanja tržišta, u kojima se provodi dodatna validacija; opisuje se način validacije tokova podataka i portfelja, koje analize se provode te kako su izrađeni portfelji reprezentativne druge ugovorne strane;

- (f) modeli određivanja cijena korišteni u modelu izloženosti iz stavka 1. za određeni scenarij simuliranih faktora tržišnog rizika testiraju se u odnosu na odgovarajuće neovisne referentne vrijednosti za široki raspon tržišnih stanja kao dio početnog i kontinuiranog procesa validacije modela; modeli određivanja cijena za opcije uzimaju u obzir nelinearnost vrijednosti opcije s obzirom na faktore tržišnog rizika;
- (g) neovisna provjera internog sustava institucije za upravljanje CVA rizikom iz točke (a) ovog stavka provodi se redovito u okviru institucijskog procesa unutarnje revizije; ta provjera uključuje aktivnosti jedinice iz članka 383. stavka 1. točke (a) i aktivnosti neovisne jedinice za validaciju iz točke (c) ovog stavka;

- (h) regulatorni CVA model koji institucija primjenjuje za izračun simulirane diskontirane buduće izloženosti iz stavka 1. odražava uvjete transakcije te specifikacije i ugovore o marži pravodobno, potpuno i na konzervativan način; uvjeti i specifikacije pohranjeni su u sigurnoj bazi podataka koja je predmet formalne i redovite revizije; prijenos uvjeta transakcija i podataka iz specifikacija i ugovora o marži u model izloženosti također je predmet unutarnje revizije, a između modela i sustava izvornih podataka moraju biti uspostavljeni procesi formalnog usklađivanja radi stalne provjere jesu li uvjeti transakcija, specifikacije i ugovori o marži točno ili barem konzervativno prikazani u sustavu izloženosti;

- (i) aktualni i povijesni ulazni tržišni podaci u modelu koji institucija primjenjuje za izračun simulirane diskontirane buduće izloženosti iz stavka 1. pribavljaju se neovisno o ■ poslovnim *linijama* i unose se u taj model pravodobno i potpuno te čuvaju u sigurnoj bazi podataka koja podliježe formalnoj i redovitoj reviziji; institucija ima dobro razvijen proces integriteta podataka za postupanje s podacima koji su opaženi kao neprikladni; ako se model oslanja na zamjenske tržišne podatke, institucija izrađuje unutarnje politike za identifikaciju odgovarajućih zamjenskih podataka i na trajnoj osnovi empirijski dokazuje da ti zamjenski podaci konzervativno prikazuju odnosni rizik;

- (j) model izloženosti iz stavka 1. obuhvaća informacije karakteristične za pojedinu transakciju i ugovor potrebne za agregiranje izloženosti na razini skupa za netiranje; institucija provjerava jesu li transakcije raspoređene u odgovarajući skup za netiranje unutar modela.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik model izloženosti iz stavka 1. ovog članka može imati različite specifikacije i pretpostavke kako bi bili ispunjeni svi zahtjevi iz članka 383.a, osim što ulazni tržišni podaci i priznavanje netiranja ostaju isti kao oni koji se koriste u računovodstvene svrhe.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju:

(a) način na koji institucija određuje zamjenske marže iz stavka 2. točke (b) za potrebe izračuna vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza;

■

(b) dodatni tehnički elementi koje institucije trebaju uzeti u obzir pri izračunu očekivanog gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane i simulirane diskontirane buduće izloženosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom i CVA-a, iz stavka 1. ■ ;

- (c) koji su drugi instrumenti iz stavka 2. točke I (a) primjereni za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane te kako institucije trebaju provoditi tu procjenu.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

I

5. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju:

- (a) uvjeti za procjenu značajnosti proširenja i promjena u primjeni standardiziranog pristupa iz članka 383. stavka 3.;
- (b) metodologija procjene koju nadležna tijela trebaju primjenjivati za provjeru usklađenosti institucije sa zahtjevima iz članaka 383. i 383.a.

EBA dostavlja Komisiji ***taj*** nacrt regulatornih tehničkih standarda ***do ... [48*** mjeseci
■ od datuma stupanja na snagu ove Uredbe ***o izmjeni***].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 383.b

Kapitalni zahtjevi za delta-rizik i vega-rizik

1. Institucije za izračun kapitalnih zahtjeva za delta-rizik i vega-rizik primjenjuju faktore delta-rizika i vega-rizika opisane u člancima od 383.c do 383.h te proces iz stavaka od 2. do 8. ovog članka.

2. Za svaku kategoriju rizika iz članka 383. stavka 2. izračunava se osjetljivost agregiranih CVA-a i osjetljivost svih pozicija u priznatim zaštitama obuhvaćenih kapitalnim zahtjevima za delta-rizik ili vega-rizik na svaki od primjenjivih faktora delta-rizika ili vega-rizika uključenih u tu kategoriju rizika i to primjenom formula utvrđenih u člancima 383.i i 383.j. Ako vrijednost instrumenta ovisi o nekoliko faktora rizika, osjetljivost se određuje zasebno za svaki faktor rizika.

Za izračun osjetljivosti agregiranih CVA-a za vega-rizik, uključuju se osjetljivosti na volatilnosti korištene u modelu izloženosti za simulaciju faktora rizika i na volatilnosti korištene za ponovno određivanje cijene transakcija opcijama u portfelju s drugom ugovornom stranom.

Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucija uz odobrenje nadležnog tijela može koristiti alternativne definicije osjetljivosti na delta-rizik i vega-rizik pri izračunu kapitalnih zahtjeva za poziciju iz knjige trgovanja u skladu s ovim poglavljem ako institucija ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima *ili* za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;
- (b) institucija dokazuje da te alternativne definicije prikladnije obuhvaćaju osjetljivosti pozicije nego formule iz članaka 383.i i 383.j i da se dobivene osjetljivosti *na delta-rizik i vega-rizik* ne razlikuju bitno *od onih dobivenih primjenom* formula *iz članka 383.i odnosno članka 383.j*.

3. Ako je priznata zaštita neki instrument na temelju indeksa, institucije izračunavaju osjetljivosti te priznate zaštite na sve relevantne faktore rizika primjenjujući pomak vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika na sve sastavnice indeksa.
4. Institucija može uvesti dodatne **faktore** rizika koji odgovaraju kvalificiranim instrumentima na temelju indeksa **za sljedeće kategorije rizika:**
 - (a) ***rizik kreditne marže druge ugovorne strane;***
 - (b) ***rizik referentne kreditne marže; i***
 - (c) ***rizik vlasničkih instrumenata.***

Za potrebe delta-rizika, smatra se da je instrument na temelju indeksa kvalificiran ako ispunjava uvjete iz članka 325.i ■ . Za vega-rizike, smatra se da su svi instrumenti na temelju indeksa kvalificirani.

Uz osjetljivosti na faktore rizika koji se ne temelje na indeksu, institucija izračunava osjetljivosti CVA-a i priznatih zaštita na faktore rizika na temelju kvalificiranog indeksa.

Institucija izračunava osjetljivost na delta-rizik i vega-rizik na faktor rizika na temelju kvalificiranog indeksa kao jednu osjetljivost na odnosni kvalificirani indeks. Ako je 75 % sastavnica kvalificiranog indeksa raspoređeno u isti sektor iz članaka 383.p, 383.s i 383.v, institucija u taj isti sektor raspoređuje i kvalificirani indeks. Institucija u protivnom osjetljivost raspoređuje u primjenjivi razred kvalificiranog indeksa.

5. Ponderirane osjetljivosti agregiranog CVA-a i tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita na svaki faktor rizika izračunavaju se tako što se odgovarajuće neto osjetljivosti pomnože s odgovarajućim ponderom rizika, primjenom sljedećih formula:

$$WS_k^{CVA} = RW_k \cdot S_k^{CVA}$$

$$WS_k^{hedges} = RW_k \cdot S_k^{hedges}$$

pri čemu je:

k = indeks koji označava faktor rizika k ;

WS_k^{CVA} = ponderirana osjetljivost agregiranog CVA-a na faktor rizika k ;

RW_k = ponder rizika koji se primjenjuje na faktor rizika k ;

S_k^{CVA} = neto osjetljivost agregiranog CVA-a na faktor rizika k ;

WS_k^{hedges} = ponderirana osjetljivost tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita u CVA portfelju na faktor rizika k ;

S_k^{hedges} = neto osjetljivost tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita u CVA portfelju na faktor rizika k .

6. Institucije neto ponderiranu osjetljivost WS_k CVA portfelja na faktor rizika k izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$WS_k = WS_k^{CVA} - WS_k^{hedges}$$

7. Neto ponderirane osjetljivosti u istom razredu agregiraju se primjenom sljedeće formule i odgovarajućih korelacija ρ_{kl} za ponderirane osjetljivosti u istom razredu iz članaka 383.l, 383.t i 383.q čime se dobiva osjetljivost za određeni razred K_b :

$$K_b = \sqrt{\sum_{k \in b} WS_k^2 + \sum_{k \in b} \sum_{l \in b, k \neq l} \rho_{kl} WS_k WS_l + R \cdot \sum_{k \in b} ((WS_k^{hedges})^2)}$$

pri čemu je:

K_b = osjetljivost za razred b ;

WS_k = neto ponderirane osjetljivosti;

ρ_{kl} = odgovarajući parametri korelacije unutar razreda;

R = parametar ukidanja zaštite jednak 0,01.

8. Osjetljivost za određeni razred izračunava se u skladu sa stavcima 5., 6. i 7. ovog članka za svaki razred unutar kategorije rizika. Nakon što je osjetljivost specifična za razred izračuna za sve razrede, ponderirane osjetljivosti na sve faktore rizika po razredima agregiraju se u skladu sa sljedećom formulom, koristeći odgovarajuće korelacije γ_{bc} za ponderirane osjetljivosti u različitim razredima kako je utvrđeno u člancima 383.l, 383.o, **383.r**, **383.u**, **383.w** i 383.z, čime se dobivaju kapitalni zahtjevi specifični za klasu rizika za delta ili vega rizik:

rizik – kapitalni zahtjev za delta – rizik ili vega – rizik

$$= m_{CVA} \sqrt{\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{b \neq c} \gamma_{bc} S_b S_c}$$

pri čemu je:

m_{CVA} = multiplikacijski faktor koji iznosi 1; nadležno tijelo može povećati vrijednost m_{CVA} ako regulatorni CVA model institucije ima nedostatke koji onemogućuju primjeren izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik;

K_b = osjetljivost za razred b;

γ_{bc} = korelacijski parametar između razreda b i c;

$S_b = \max\{-K_b; \min(\sum_{k \in b} WS_k; K_b)\}$ za sve faktore rizika u razredu b;

$S_c = \max\{-K_c; \min(\sum_{k \in c} WS_k; K_c)\}$ za sve faktore rizika u razredu c.

Članak 383.c

Faktori kamatnog rizika

1. Za faktore delta-kamatnog rizika, uključujući rizik inflacije, postoji jedan razred za svaku valutu, a svaki razred sadržava različite vrste faktora rizika.

Faktori delta-kamatnog rizika koji se primjenjuju na instrumente u CVA portfelju osjetljive na promjene kamatnih stopa nerizične su stope za svaku valutu i svaki od sljedećih rokova dospelja: godinu dana, 2 godine, 5 godina, 10 godina i 30 godina.

Faktori delta-kamatnog rizika koji se primjenjuju na instrumente u CVA portfelju osjetljive na rizik stope inflacije su stope inflacije za svaku valutu i svaki od sljedećih rokova dospelja: godinu dana, 2 godine, 5 godina, 10 godina i 30 godina.

2. Valute na koje institucija primjenjuje faktore delta-kamatnog rizika u skladu sa stavkom 1. jesu euro, švedska kruna, australski dolar, kanadski dolar, britanska funta sterlinga, japanski jen i američki dolar, izvještajna valuta institucije ***i valuta države članice koja sudjeluje u ERM II.***
3. Za valute koje nisu navedene u stavku 2., faktori delta-kamatnog rizika apsolutna su promjena stope inflacije i paralelnog pomaka cijele nerizične krivulje za određenu valutu.
4. Institucije izračunavaju nerizične stope za svaku valutu na temelju instrumenata tržišta novca iz svoje knjige trgovanja koji imaju najniži kreditni rizik, uključujući ugovore o razmjeni koji se temelje na prekonoćnim kamatnim stopama.

5. Ako institucije ne mogu primijeniti pristup iz stavka 4., nerizične stope temelje se na jednoj ili više tržišno impliciranih krivulja razmjene kamata koje institucije koriste za vrednovanje svojih pozicija po tržišnoj vrijednosti, npr. krivulje ugovora o razmjeni međubankovnih ponuđenih kamata.

Ako su podaci o tržišno impliciranim krivuljama razmjene kamata opisanim u prvom podstavku nedostadni, nerizične stope mogu se izvesti iz najprimjerenijih krivulja državnih obveznica za određenu valutu.

6. Faktor vega-kamatnog rizika koji se primjenjuje na instrumente u CVA portfelju osjetljive na volatilnost kamatne stope jesu sve volatilnosti kamatne stope svih rokova dospijeća za određenu valutu. Faktor vega-rizika stope inflacije koji se primjenjuje na instrumente u CVA portfelju osjetljive na volatilnost stope inflacije jesu sve volatilnosti stope inflacije svih rokova dospijeća za određenu valutu. Za svaku valutu izračunava se jedna osjetljivost na neto kamatnu stopu i jedna osjetljivost na neto stopu inflacije.

Članak 383.d

Faktori valutnog rizika

1. Faktori delta-valutnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne devizne tečajeve jesu promptni devizni tečajevi između valute u kojoj je instrument nominiran i izvještajne valute institucije *ili osnovne valute institucije ako institucija upotrebljava osnovnu valutu u skladu s člankom 325.q stavkom 7*. Za svaki par valuta postoji jedan razred, koji sadržava jedinstveni faktor rizika i jedinstvenu neto osjetljivost.

2. Faktori vega-valutnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost deviznih tečajeva jesu implicirane volatilnosti deviznih tečajeva između parova valuta iz stavka 1. Za sve valute i rokove dospjeća postoji jedan razred, koji sadržava faktore vega-valutnog rizika i jedinstvenu neto osjetljivost.
3. Institucije nisu dužne razlikovati varijante valute „*onshore*” (unutar zemlje) i „*offshore*” (izvan zemlje) za valutne faktore delta-rizika i vega-rizika.

Članak 383.e

Faktori rizika kreditne marže druge ugovorne strane

1. Faktori delta-rizika kreditne marže druge ugovorne strane koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na kreditnu maržu druge ugovorne strane jesu kreditne marže pojedinačnih drugih ugovornih strana te referentna imena i kvalificirani indeksi za sljedeće rokove dospelja: pola godine, godinu dana, 3 godine, 5 godina i 10 godina.
- I**
2. ***Kategorija rizika kreditne marže druge ugovorne strane ne podliježe kapitalnim zahtjevima za vega-rizik.***

Članak 383.f

Faktori rizika referentne kreditne marže

1. Faktori delta-rizika referentne kreditne marže koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na referentnu kreditnu maržu jesu kreditne marže svih rokova dospjeća za sva referentna imena unutar razreda. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.
2. Faktori vega-rizika referentne kreditne marže koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost referentne kreditne marže jesu volatilnosti kreditnih marži svih rokova dospjeća za sva referentna imena unutar razreda. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.

Članak 383.g

Faktori rizika vlasničkih instrumenata

1. Razredi za sve faktore rizika vlasničkih instrumenata razredi su iz članka 383.t.
2. Faktori delta-rizika vlasničkih instrumenata koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne cijene vlasničkih instrumenata jesu promptne cijene svih vlasničkih instrumenata raspoređenih u isti razred iz stavka 1. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.
3. Faktori vega-rizika vlasničkih instrumenata koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost vlasničkih instrumenata jesu implicirane volatilnosti svih vlasničkih instrumenata raspoređenih u isti razred iz stavka 1. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.

Članak 383.h

Faktori robnog rizika

1. Razredi za sve faktore robnog rizika sektorski su razredi iz članka 383.x.
2. Faktori delta-rizika robe koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne cijene robe jesu promptne cijene svih roba raspoređenih u isti sektorski razred iz stavka 1. Za svaki se sektorski razred izračunava jedna neto osjetljivost.
3. Faktori vega-rizika robe koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost cijene robe jesu implicitne volatilnosti svih roba raspoređenih u isti sektorski razred iz stavka 1. Za svaki se sektorski razred izračunava jedna neto osjetljivost.

Članak 383.i

Osjetljivosti na delta-rizik

1. Institucije delta-osjetljivosti koje se sastoje od faktora kamatnog rizika izračunavaju kako slijedi:

(a) delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od nerizičnih stopa, kao i priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju se kako slijedi:

$$S_{r_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(r_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(r_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{r_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(r_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(r_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

Pri čemu je:

$S_{r_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika nerizičnih stopa;

r_{kt} = vrijednost faktora rizika nerizičnih stopa k s rokom dospijeca t ;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim r_{kt} u V_{CVA} ;

$S_{r_{kt}}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika nerizičnih stopa;

V_i = funkcija za određivanje cijene priznate zaštite i ;

w, z = faktori rizika osim r_{kt} u funkciji za određivanje cijene V_i ;

- (b) delta-osjetljivosti na faktore rizika koji se sastoje od stopa inflacije, kao i priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju se kako slijedi:

$$S_{infl_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(infl_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(infl_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{infl_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(infl_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(infl_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

pri čemu je:

$S_{infl_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika stopa inflacije;

$infl_{kt}$ = vrijednost faktora rizika stopa inflacije k s rokom dospijeca t ;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim $infl_{kt}$ u V_{CVA} ;

$S_{infl_{kt}}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika stopa inflacije;

V_i = funkcija za određivanje cijene priznate zaštite i ;

w, z = faktori rizika osim $infl_{kt}$ u funkciji za određivanje cijene V_i .

2. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od promptnih deviznih tečajeva, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{FX_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(FX_k \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(FX_k, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{FX_k}^{hedge_i} = \frac{V_i(FX_k \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(FX_k, w, z \dots)}{0,01}$$

pri čemu je:

$S_{FX_k}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika promptnih deviznih tečajeva;

FX_k = vrijednost faktora rizika promptnih deviznih tečajeva k ;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim FX_k u V_{CVA} ;

$S_{FX_k}^{hedgi}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptnih deviznih tečajeva;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i ;

w, z = faktori rizika osim FX_k u funkciji za određivanje cijene V_i .

3. Delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od stopa kreditne marže druge ugovorne strane, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, institucije izračunavaju kako slijedi:

$$S_{ccs_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(ccs_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(ccs_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{ccs_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(ccs_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(ccs_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

pri čemu je:

$S_{ccs_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika stopa kreditne marže druge ugovorne strane;

ccs_{kt} = vrijednost faktora rizika stopa kreditne marže druge ugovorne strane k na dan dospijeća t;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim ccs_{kt} u V_{CVA} ;

$S_{ccs_{kt}}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika kreditne marže druge ugovorne strane;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;

w, z = faktori rizika osim ccs_{kt} u funkciji za određivanje cijene V_i .

4. Delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od stopa referentne kreditne marže, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, institucije izračunavaju kako slijedi:

$$S_{rcs_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(rcs_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(rcs_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(rcs_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(rcs_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

pri čemu je:

$S_{rcs_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika stopa referentne kreditne marže;

rcs_{kt} = vrijednost faktora rizika referentne kreditne marže k na dan dospijeća t;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim ccs_{kt} u V_{CVA} ;

$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika referentne kreditne marže;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;

w, z = faktori rizika osim ccs_{kt} u funkciji za određivanje cijene V_i .

5. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od promptnih cijena vlasničkih instrumenata, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{EQ}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(EQ \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(EQ, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{EQ}^{hedge_i} = \frac{V_i(EQ \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(EQ, w, z \dots)}{0,01}$$

pri čemu je:

S_{EQ}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika promptnih cijena vlasničkih instrumenata;

EQ = vrijednost promptne cijene vlasničkih instrumenata;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim EQ u V_{CVA} ;

$S_{EQ}^{hedg_{ei}}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptnih cijena vlasničkih instrumenata;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i ;

w, z = faktori rizika osim EQ u funkciji za određivanje cijene V_i .

6. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od promptnih cijena robe, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{CTY}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(1,01 \cdot CTY, x, y \dots) - V_{CVA}(CTY, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{CTY}^{hedge_i} = \frac{V_i(1,01 \cdot CTY, w, z \dots) - V_i(CTY, w, z \dots)}{0,01}$$

pri čemu je:

S_{CTY}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika promptnih cijena robe;

CTY = vrijednost promptne cijene robe;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim CTY u V_{CVA} ;

$S_{CTY}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptne cijene robe;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i ;

w, z = faktori rizika osim CTY u funkciji za određivanje cijene V_i .

Članak 383.j

Osjetljivosti na vega-rizik

Institucije vega-osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktore rizika koji se sastoje od implicirane volatilnosti, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{vol_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(vol_k \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(vol_k, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{vol_k}^{hedge_i} = \frac{V_i(vol_k \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(vol_k, w, z \dots)}{0,01}$$

pri čemu je:

$S_{vol_k}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA-a na faktor rizika implicirane volatilnosti;

vol_k = vrijednost faktora rizika implicirane volatilnosti ■ ;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x, y = faktori rizika osim vol_k u funkciji za određivanje cijene V_{CVA} .

$S_{vol_k}^{hedge_i}$ = osjetljivosti instrumenta priznate zaštite i na faktor rizika implicirane volatilnosti;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;

w, z = faktori rizika osim vol_k u funkciji za određivanje cijene V_i .

Članak 383.k

Ponderi rizika za kamatni rizik

1. Za valute iz članka 383.c stavka 2., ponderi rizika za delta-osjetljivosti na nerizične stope za svaki razred u tablici 1. jesu kako slijedi:

Tablica 1.

Razred	Dospijeće	Ponder rizika
1	1 godina	1,11 %
2	2 godine	0,93 %
3	5 godina	0,74 %
4	10 godina	0,74 %
5	30 godina	0,74 %

2. Za valute koje nisu navedene u članku 383.c stavku 2., ponder rizika za delta-osjetljivosti na nerizične stope iznosi 1,58 %.

3. Za rizik stopa inflacije nominiranih u jednoj od valuta iz članka 383.c stavka 2., ponder rizika za **delta**-osjetljivost na rizik stopa inflacije iznosi 1,11 %.
4. Za rizik stopa inflacije nominiranih u valuti koja nije navedena u članku 383.c stavku 2., ponder rizika za **delta**-osjetljivost na rizik stopa inflacije iznosi 1,58 %.
5. Ponderi rizika koje treba primjenjivati na osjetljivosti na faktore vega-kamatnog rizika i na faktore **vega**-rizika stopa inflacije za sve valute iznose 100 %.

Članak 383.1

Korelacije unutar razreda za kamatni rizik

1. Za valute iz članka 383.c stavka 2., institucije na agregiranje delta-osjetljivosti na nerizične stope između različitih razreda utvrđenih u članku 383.k, Tablici 1., primjenjuju sljedeće korelacijske parametre:

Tablica 1.

Razred	1	2	3	4	5
1	100 %	91 %	72 %	55 %	31 %
2		100 %	87 %	72 %	45 %
3			100 %	91 %	68 %
4				100 %	83 %
5					100 %

2. Institucije primjenjuju korelacijski parametar od 40 % na agregiranje delta-osjetljivosti na stopu inflacije i delta-osjetljivosti na nerizične stope nominirane u istoj valuti.
3. Institucije primjenjuju korelacijski parametar od 40 % na agregiranje osjetljivosti na faktore vega-rizika stopa inflacije i osjetljivosti na faktore vega-kamatnog rizika nominirane u istoj valuti.

Članak 383.m

Korelacije među razredima za kamatni rizik

Korelacijski parametar među razredima za delta-kamatni rizik i vega-kamatni rizik utvrđuje se na 0,5 za sve parove valuta.

Članak 383.n

Ponderi rizika za valutni rizik

1. Ponder rizika za sve delta-osjetljivosti na faktore valutnog rizika između izvještajne valute institucije i druge valute iznosi 11 %.

2. *Ponder rizika faktora valutnog rizika u vezi s parovima valuta koji se sastoje od eura i valute države članice koja sudjeluje u ERM-u II jedan je od sljedećih:*

- (a) ponder rizika iz stavka 1. podijeljen s 3;*
- (b) maksimalna fluktuacija unutar raspona fluktuacije koji su formalno dogovorile država članica i ESB ako je taj raspon fluktuacije uži od raspona fluktuacije utvrđenog u okviru ERM-a II.*

3. *Neovisno o stavku 2., ponder rizika faktora valutnih rizika u vezi s valutama iz tog stavka koje sudjeluju u ERM-u II s formalno dogovorenim rasponom fluktuacije koji je uži od standardnog raspona od plus ili minus 15 % jednak je maksimalnom postotku fluktuacije unutar toga užeg raspona.*
4. Ponder rizika za sve vega-osjetljivosti na faktore valutnog rizika iznosi 100 %.

Članak 383.o

Korelacije za valutni rizik

1. Jedinstveni korelacijski parametar koji iznosi 60 %, primjenjuje se *na* agregiranje osjetljivosti na *faktor delta-valutnog rizika među razredima*.
2. *Jedinstveni korelacijski parametar koji iznosi 60 % primjenjuje se na agregiranje osjetljivosti na faktor vega-valutnog rizika među razredima.*

Članak 383.p

Ponderi rizika za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika kreditne marže **druge ugovorne strane** isti su za sva dospijeća (polu godine, godinu dana, tri godine, pet godina, deset godina) unutar svakog razreda u tablici 1. kako slijedi:

Tablica 1.

Razred Broj	Kredit Kvaliteta	Sektor	Ponder rizika
1	Sve	Središnja država država članica, uključujući središnje banke	0,5 %
2	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Središnja država trećih zemalja, uključujući središnje banke, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	0,5 %
3		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %
4		Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	5,0 %
5		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %

6		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %
7		Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %
8		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5 %
9		Pokrivene obveznice koje su izdale kreditne institucije s poslovnim nastanom u državi članici	1,0 %
10	Stupanj kreditne kvalitete 1	Pokrivene obveznice koje su izdale kreditne institucije u trećim zemljama	1,5 %
	Stupanj kreditne kvalitete od 2 do 3		2,5 %
11	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Drugi sektor	5,0 %
12		Kvalificirani indeksi	1,5 %
13	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga	Središnja država trećih zemalja, uključujući središnje banke, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	2,0 %
14		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	4,0 %
15		Subjekti financijskog sektora,	12,0 %

		uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	
16		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	7,0 %
17		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8,5 %
18		Tehnologija, telekomunikacije	5,5 %
19		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	5,0 %
20		Drugi sektor	12,0 %
21		Kvalificirani indeksi	5,0 %

Ako za određenu drugu ugovornu stranu ne postoje vanjski rejtingi, institucije mogu, podložno odobrenju nadležnih tijela, rasporediti interni rejting u odgovarajući vanjski rejting i dodijeliti ponder rizika koji odgovara ili stupnju kreditne kvalitete od 1 do 3 ili stupnju kreditne kvalitete od 4 do 6. U protivnom se primjenjuju ponderi rizika za izloženosti bez rejtinga.

2. Kako bi određenom sektoru dodijelile izloženost riziku, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično primjenjuje na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije svakog izdavatelja raspoređuju u samo jedan od sektorskih razreda iz tablice 1. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 11 ili 20 u tablici 1., ovisno o kreditnoj kvaliteti izdavatelja.

3. Institucije u razrede 12 i 21 u tablici 1. raspoređuju samo izloženosti s referencom na kvalificirane indekse iz članka 383.b stavka 4.
4. Institucije utvrđuju osjetljivosti izloženosti s referencom na nekvalificirani indeks primjenom pristupa odnosnih izloženosti.

Članak 383.q

Korelacije unutar razreda za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

1. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u sektorske razrede od 1 do 11 i od 13 do 20, kako je utvrđeno u članku 383.p stavku 1. tablici 1, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična, **90 % ako su dva subjekta različita, ali pravno povezana**, a u protivnom jednako 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredima od 1 do 11 ili ako su oba u razredima od 13 do 20, a u protivnom jednako 80 %.

2. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora 12 i 21, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična i ako su dva indeksa iz istih serija, **90 % ako su dva indeksa ista, ali iz različitih serija**, u protivnom jednako 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredu 12 ili 21, a u protivnom jednako 80 %.

Članak 383.r

Korelacije među razredima za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

Korelacije među razredima za delta-rizik kreditne marže druge **ugovorne strane jesu** kako slijedi:

Tablica 1.

Razred	1, 2, 3, 13 i 14	4 i 15	5 i 16	6 i 17	7 i 18	8 i 19	9 i 10	11 i 20	12 i 21
1, 2, 3, 13 i 14	100 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	10 %	0 %	45 %
4 i 15		100 %	5 %	15 %	20 %	5 %	20 %	0 %	45 %
5 i 16			100 %	20 %	25 %	5 %	5 %	0 %	45 %
6 i 17				100 %	25 %	5 %	15 %	0 %	45 %
7 i 18					100 %	5 %	20 %	0 %	45 %
8 i 19						100 %	5 %	0 %	45 %
9 i 10							100 %	0 %	45 %
11 i 20								100 %	0 %
12 i 21									100 %

Članak 383.s

Ponderi rizika za referentni rizik kreditne marže

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika referentne kreditne marže isti su za sva dospijeca (pola godine, godinu dana, tri godine, pet godina, deset godina) i sve izloženosti referentne kreditne marže unutar svakog razreda u tablici 1. kako slijedi:

Tablica 1.

Broj razreda	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika
1	Sve	Središnja država država članica, uključujući središnje banke	0,5 %
2	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Središnja država trećih zemalja, uključujući središnje banke, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	0,5 %
3		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %
4		Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	5,0 %
5		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %
6		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %

Broj razreda	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika
7		Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %

Broj razreda	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika
8		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5 %
9		<i>Pokrivene obveznice koje su izdale kreditne institucije s poslovnim nastanom u državama članicama</i>	1,0 %
10	<i>Stupanj kreditne kvalitete 1</i>	<i>Pokrivene obveznice koje su izdale kreditne institucije u trećim zemljama</i>	1,5 %
	<i>Stupanj kreditne kvalitete od 2 do 3</i>		2,5 %
11	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Kvalificirani indeksi	1,5 %
12	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga	Središnja država, uključujući središnje banke, trećih zemalja, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	2,0 %
13		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	4,0 %
14		Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	12,0 %

Broj razreda	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika
15		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	7,0 %
16		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8,5 %
17		Tehnologija, telekomunikacije	5,5 %
18		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	5,0 %
19		Kvalificirani indeksi	5,0 %
20	Drugi sektor		12,0 %

Ako za određenu drugu ugovornu stranu ne postoje vanjski rejtingi, institucije mogu, podložno odobrenju nadležnih tijela, rasporediti interni rejting u odgovarajući vanjski rejting i dodijeliti ponder rizika koji odgovara ili stupnju kreditne kvalitete od 1 do 3 ili stupnju kreditne kvalitete od 4 do 6. U protivnom se primjenjuju ponderi rizika za izloženosti bez rejtinga.

2. Ponder rizika za volatilnost referentne kreditne marže iznosi 100 %.

3. Kako bi određenom sektoru dodijelile izloženosti riziku, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično primjenjuje na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije raspoređuju svakog izdavatelja u samo jedan od razreda sektora iz tablice 1. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 20 u tablici 1.

4. Institucije u razrede 11 i 19 raspoređuju samo izloženosti s referencom na kvalificirane indekse iz članka 383.b stavka 4.
5. Institucije utvrđuju osjetljivosti izloženosti s referencom na nekvalificirani indeks primjenom pristupa odnosnih izloženosti.

Članak 383.t

Korelacije unutar razreda za rizik referentne kreditne marže

1. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora od 1 do 10, od 12 do 18 te 20 iz članka 383.s stavka 1. tablice 1., korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična, **90 % ako su dva subjekta različita, ali pravno povezana**, a u protivnom jednako 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredima od 1 do 10, ako su oba u razredima od 12 do 18 ili ako su oba u razredu 20, a u protivnom jednako 80 %.

2. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora 11 i 19, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična i ako su dva indeksa iz istih serija, **90 % ako su dva indeksa ista, ali iz različitih serija**, u protivnom jednako 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredu 11 ili 19, a u protivnom jednako 80 %.

Članak 383.u

Korelacije među razredima za rizik referentne kreditne marže

1. Korelacije među razredima za delta-rizik referentne kreditne marže i vega-rizik referentne kreditne marže jednake su sljedećem:

Tablica 1.

Razred	1, 2 i 12	3 i 14	4 i 15	5 i 16	6 i 17	7 i 18	8 i 19	9 i 10	20	11	19
1, 2 i 12	100 %	75 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	10 %	0 %	45 %	45 %
3 i 14		100 %	5 %	15 %	20 %	15 %	10 %	10 %	0 %	45 %	45 %
4 i 15			100 %	5 %	15 %	20 %	5 %	20 %	0 %	45 %	45 %
5 i 16				100 %	20 %	25 %	5 %	5 %	0 %	45 %	45 %
6 i 17					100 %	25 %	5 %	15 %	0 %	45 %	45 %
7 i 18						100 %	5 %	20 %	0 %	45 %	45 %
8 i 19							100 %	5 %	0 %	45 %	45 %
9 i 10								100 %	0 %	45 %	45 %
20									100 %	0 %	0 %

11										100 %	75 %
19											100 %

2. *Odstupajući od stavka 1., vrijednosti korelacija među razredima izračunane u tom stavku dijele se s 2 za korelacije između razreda iz skupine razreda od 1 do 10 i razreda iz skupine razreda od 12 do 18.*

Članak 383.v

Razredi pondera rizika za rizik vlasničkih instrumenata

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika promptnih cijena vlasničkih instrumenata isti su za sve izloženosti riziku vlasničkih instrumenata unutar svakog razreda u tablici 1. kako slijedi:

Tablica 1.

Broj razreda	Tržišna kapitalizacija	Gospodarstvo	Sektor	Ponder rizika za promptnu cijenu vlasničkih instrumenata I
1	Velika	Gospodarstvo tržišta u usponu	Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, zdravstvo, komunalne usluge	55 %
2			Telekomunikacije, industrija	60 %
3			Osnovni materijali, energetika, poljoprivreda, proizvodnja, rudarstvo i vađenje	45 %
4			Financijske djelatnosti uključujući financijske djelatnosti koje podupire država, poslovanje nekretninama, tehnologija	55 %
5		Napredno gospodarstvo	Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, zdravstvo, komunalne usluge	30 %
6			Telekomunikacije, industrija	35 %

Broj razreda	Tržišna kapitalizacija	Gospodarstvo	Sektor	Ponder rizika za promptnu cijenu vlasničkih instrumenata I
7			Osnovni materijali, energetika, poljoprivreda, proizvodnja, rudarstvo i vađenje	40 %

Broj razreda	Tržišna kapitalizacija	Gospodarstvo	Sektor	Ponder rizika za promptnu cijenu vlasničkih instrumenata I
8			Financijske djelatnosti uključujući financijske djelatnosti koje podupire država, poslovanje nekretninama, tehnologija	50 %
9	Mala	Gospodarstvo tržišta u usponu	Svi sektori opisani pod brojevima razreda 1, 2, 3 i 4	70 %
10		Napredno gospodarstvo	Svi sektori opisani pod brojevima razreda 5, 6, 7 i 8	50 %
11	Drugi sektor			70 %
12	Velika	Napredno gospodarstvo	Kvalificirani indeksi	15 %
13	Drugo		Kvalificirani indeksi	25 %

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, što je mala, a što velika kapitalizacija određuje se regulatornim tehničkim standardima iz članka 325.bd stavka 7.
3. Za potrebe stavka 1. ovog članka, što je tržište u usponu, a što napredno gospodarstvo određuje se regulatornim tehničkim standardima iz članka 325.ap stavka 3.
4. Pri raspoređivanju izloženosti riziku u određeni sektor, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično koristi na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije svakog izdavatelja raspoređuju u jedan od razreda sektora u stavku 1. tablici 1. i sve izdavatelje iz iste djelatnosti raspoređuju u isti sektor. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 11. Višenacionalni ili višesektorski izdavatelji vlasničkih instrumenata raspoređuju se u određeni razred na temelju najznačajnije regije i sektora u kojem taj izdavatelj vlasničkih instrumenata posluje.
5. Ponderi rizika za vega-rizik vlasničkih instrumenata iznose 78 % za razrede od 1 do 8 i razred 12, a 100 % za sve ostale razrede.

Članak 383.w

Korelacije među razredima za rizik vlasničkih instrumenata

Korelacijski parametar među razredima za delta-rizik i vega-rizik vlasničkih instrumenata utvrđuje se kako slijedi:

- (a) 15 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 10 iz članka 383.v stavka 1. tablice 1.;
- (b) 75 % ako su oba razreda razredi 12 i 13 iz članka 383.v stavka 1. tablice 1.;
- (c) 45 % ako je jedan od razreda razred 12 *ili* 13 iz članka 383.v stavka 1. tablice 1., a drugi potpada pod razrede od 1 *do* 10 iz članka 383.v stavka 1. tablice 1.;

(d) 0 % ako je jedan od dva razreda razred 11 iz članka 383.v stavka 1. tablice 1.

Članak 383.x

Razredi pondera rizika za robni rizik

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika promptne cijene robe isti su za sve izloženosti robnom riziku unutar svakog razreda u tablici 1. kako slijedi:

Tablica 1.

Broj razreda	Naziv razreda	Ponder rizika za promptnu cijenu robe
1	Energetika – čvrsta goriva	30 %
2	Energetika – tekuća goriva	35 %
3	Energetika – električna energija	60 %
4	<i>Energetika – trgovanje emisijama ugljika u okviru ETS-a EU-a</i>	40 %
5	<i>Energetika – trgovanje emisijama ugljika izvan okvira ETS-a EU-a</i>	60 %
6	Prijevoz tereta	80 %

Broj razreda	Naziv razreda	Ponder rizika za promptnu cijenu robe ■
7	Metali – neplemeniti	40 %
8	Plinovita goriva	45 %
9	Plemeniti metali, uključujući zlato	20 %
10	Žitarice i uljarice	35 %
11	Stočarski i mliječni proizvodi	25 %
12	Potrošni proizvodi i ostali poljoprivredni proizvodi	35 %
13	Druga roba	50 %

2. Ponder rizika za vega-rizik robe iznosi 100 %.

Članak 383.z

Korelacije među razredima za robni rizik

1. Korelacijski parametar među razredima za delta-rizik robe utvrđuje se kako slijedi:
 - (a) 20 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 12 iz članka 383.x stavka 1. tablice 1.;
 - (b) 0 % ako je jedan od dvaju razreda razred 13 iz članka 383.x stavka 1. tablice 1.
2. Korelacijski parametar među razredima za vega-rizik robe utvrđuje se kako slijedi:
 - (a) 20 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 12 iz članka 383.x stavka 1. tablice 1.;
 - (b) 0 % ako je jedan od dvaju razreda razred 13 iz članka 383.x stavka 1. tablice 1.”;

202. članci 384., 385. i 386. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 384.

Osnovni pristup

1. Institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu sa stavkom 2. ili 3. ovog članka, ovisno o slučaju, za portfelj transakcija s jednom ili više drugih ugovornih strana primjenom jedne od sljedećih formula, ovisno o slučaju:
 - (a) formule iz stavka 2. ovog članka, pri čemu institucija u izračun uključuje jednu ili više prihvatljivih zaštita priznatih u skladu s člankom 386.;
 - (b) formule iz stavka 3. ovog članka, pri čemu institucija u izračun ne uključuje ni jednu prihvatljivu zaštitu priznatu u skladu s člankom 386.

Pristupi iz prvog podstavka točaka (a) i (b) ne kombiniraju se.

2. Institucija koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (a) kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunava kako slijedi:

$$BACVA^{total} = \beta \cdot BACVA^{csr-unhedged} + DS_{CVA} \cdot (1 - \beta) \cdot BACVA^{csr-hedged}$$

pri čemu je:

$BACVA^{total}$ = kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom;

$BACVA^{csr-unhedged}$ = kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom izračunani u skladu sa stavkom 3. za instituciju koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (b);

$DS_{CVA} = 0,65$;

$\beta = 0,25$;

$$BACVA^{csr-hedged} = \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c) - IH\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c)^2 + \sum_c HMA_c}$$

pri čemu je:

$$SCVA_c = \frac{1}{a} \cdot RW_c \cdot \sum_{NS \in c} M_{NS}^c \cdot EAD_{NS}^c \cdot DF_{NS}^c$$

$$SNH_c = \sum_{h \in c} r_{hc} \cdot RW_h^{SN} \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN}$$

$$IH = \sum_i RW_i^{ind} \cdot M_i^{ind} \cdot B_i^{ind} \cdot DF_i^{ind}$$

$$HMA_c = \sum_h (1 - r_{hc}^2) \cdot (RW_h \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN})^2$$

$a = 1,4;$

$\rho = 0,5;$

c = indeks koji označava sve druge ugovorne strane za koje institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

NS = indeks koji označava sve skupove za netiranje s određenom drugom ugovornom stranom za koju institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

h = indeks koji označava sve instrumente koji se odnose na jedan subjekt koji se smatraju priznatim zaštitama u skladu s člankom 386. za određenu drugu ugovornu stranu za koju institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

i = indeks koji označava sve instrumente na temelju indeksa koji se smatraju priznatom zaštitom u skladu s člankom 386. za sve druge ugovorne strane za koje institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

RW_c = ponder rizika koji se primjenjuje na drugu ugovornu stranu c ; drugoj ugovornoj strani c dodjeljuje se jedan od pondera rizika na temelju kombinacije sektora i kreditne kvalitete, a određuje u skladu s tablicom 1.

Ako za određenu drugu ugovornu stranu ne postoje vanjski rejtinzi, institucije mogu, uz odobrenje nadležnih tijela, rasporediti interni rejting u odgovarajući vanjski rejting i dodijeliti ponder rizika koji odgovara ili stupnju kreditne kvalitete od 1 do 3 ili stupnju kreditne kvalitete od 4 do 6.; u protivnom se primjenjuju ponderi rizika za izloženosti bez rejtinga.

M_{NS}^c = efektivno dospijeće za skup za netiranje NS s drugom ugovornom stranom c;

■ M_{NS}^c izračunava se u skladu s člankom **162.**; međutim, za taj se izračun, M_{NS}^c ne ograničava na pet godina već na najdulje ugovorno dospijeće u skupu za netiranje;

■

EAD_{NS}^c = vrijednost izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane u skupu za netiranje NS s drugom ugovornom stranom c, uključujući učinak kolaterala u skladu s metodama iz glave II. poglavlja 6. odjeljaka od 3. do 6. koje se primjenjuju na izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane iz članka 92. stavka 4. točaka (a) i (g);

DF_{NS}^c = regulatorni diskontni faktor za skup za netiranje NS s drugom ugovornom stranom c.

Za instituciju koja primjenjuje metode iz glave II. poglavlja 6. odjeljka 6. regulatorni diskontni faktor iznosi 1; u svim ostalim slučajevima regulatorni diskontni faktor izračunava se kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_{NS}^c}}{0,05 \cdot M_{NS}^c}$$

r_{hc} = regulatorni korelacijski **faktor** između rizika kreditne marže druge ugovorne strane c i rizika kreditne marže instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt i koji se smatra priznatom zaštitom h za drugu ugovornu stranu c, utvrđenog u skladu s tablicom 2;

M_h^{SN} = **preostali** rok do dospijeca instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt i koji se smatra priznatom zaštitom;

B_h^{SN} = zamišljena vrijednost instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt i koji se smatra priznatom zaštitom;

DF_h^{SN} = regulatorni diskontni faktor za instrument koji se odnosi na jedan subjekt i koji se smatra priznatom zaštitom, te koji se izračunava kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_h^{SN}}}{0,05 \cdot M_h^{SN}}$$

RW_h^{SN} = regulatorni ponder rizika instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt i koji se smatra priznatom zaštitom; ti ponderi rizika temelje se na kombinaciji sektora i kreditne kvalitete referentne kreditne marže instrumenta zaštite i utvrđuju se u skladu s tablicom 1.;

M_i^{ind} = **preostali** rok do dospijeca jedne ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa koji se smatra priznatom zaštitom; u slučaju više od jedne pozicije u istom instrumentu na temelju indeksa, M_i^{ind} je zamišljeno ponderirano dospijeće svih tih pozicija;

B_i^{ind} = ukupna zamišljena vrijednost jedne ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa koji se smatra priznatom zaštitom ;

DF_i^{ind} = regulatorni diskontni faktor za jednu ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa koji se smatra priznatom zaštitom, koji se izračunava kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_i^{ind}}}{0,05 \cdot M_i^{ind}}$$

RW_i^{ind} = regulatorni ponder rizika instrumenta na temelju indeksa koji se smatra priznatom zaštitom; RW_i^{ind} se temelji na kombinaciji sektora i kreditne kvalitete svih sastavnica indeksa i izračunava se kako slijedi:

- (a) ako sve sastavnice indeksa pripadaju istom sektoru i imaju istu kreditnu kvalitetu, kako je utvrđeno u skladu s tablicom 1, RW_i^{ind} se izračunava kao relevantni ponder rizika iz tablice 1 za taj sektor i kreditnu kvalitetu i pomnožen s 0,7;
- (b) ako sve sastavnice indeksa ne pripadaju istom sektoru ili nemaju istu kreditnu kvalitetu, RW_i^{ind} se izračunava kao ponderirani prosjek pondera rizika svih sastavnica indeksa, kako je utvrđeno u skladu s tablicom 1., i pomnožen s 0,7;

Tablica 1.

Sektor druge ugovorne strane	Kreditna kvaliteta	
	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga
Središnja država, uključujući središnje banke, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. ili članka 118.	0,5 %	2,0 %
Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %	4,0 %
Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji	5,0 %	12,0 %

Sektor druge ugovorne strane	Kreditna kvaliteta	
	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga
odobravaju promotivne kredite		
Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %	7,0 %

Sektor druge ugovorne strane	Kreditna kvaliteta	
	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga
Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %	8,5 %
Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %	5,5 %
Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5 %	5,0 %
Drugi sektor	5,0 %	12,0 %

Tablica 2.

Korelacije između kreditne marže druge ugovorne strane i instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt	
Zaštitu koja se odnosi na jedan subjekt h druge ugovorne strane i	Vrijednost r_{hc}
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke i.	100 %
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke ii.	80 %
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke iii.	50 %

3. Institucija koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (b) kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunava kako slijedi:

$$BACVA^{csr-unhedged} = DS_{CVA} \cdot \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c SCVA_c\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c SCVA_c^2}$$

pri čemu su svi uvjeti isti kao oni navedeni u stavku 2.

Članak 385.

Pojednostavnjeni pristup

1. Institucija koja ispunjava sve uvjete iz članka 273.a stavka 2. **ili kojoj je njezino nadležno tijelo u skladu s člankom 273.a stavkom 4. dopustilo da primjenjuje pristup iz članka 282.** može kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati kao iznose izloženosti ponderiranih rizikom za rizik druge ugovorne strane za pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje odnosno pozicije iz knjige trgovanja, iz članka **92. stavka 4.** točaka (a) i (g), podijeljeno s 12,5.

2. Za potrebe izračuna iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći uvjeti:
 - (a) predmet su tog izračuna samo transakcije na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi za CVA rizik utvrđeni u članku 382.;
 - (b) kreditne izvedenice koje se smatraju internim zaštitama od izloženosti riziku druge ugovorne strane ne uključuju se u taj izračun.
3. Institucija koja više ne ispunjava jedan ili više uvjeta iz članka 273.a stavka 2. **ili 4., ovisno o slučaju**, ispunjava zahtjeve iz članka 273.b.

Članak 386.

Priznate zaštite

1. Pozicije u instrumentima zaštite smatraju se priznatim zaštitama za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člancima 383. i 384. ako te pozicije ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
 - (a) koriste se za potrebe smanjenja CVA rizika te se s njima kao takvima i upravlja;

- (b) mogu se zauzeti s trećim stranama ili s knjigom trgovanja institucije kao interna zaštita i u tom slučaju trebaju biti u skladu s člankom 106. stavkom 7.;
- (c) samo pozicije u instrumentima zaštite iz stavaka 2. i 3. ovog članka mogu se smatrati priznatim zaštitama za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383. odnosno člankom 384.;

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383. pozicije u instrumentima zaštite smatraju se priznatim zaštitama ako, uz uvjete iz točaka od (a) do (c) ovog stavka, takvi instrumenti zaštite čine jednu poziciju u priznatoj zaštiti i nisu podijeljeni na više od jedne pozicije u više od jedne priznate zaštite.

- 2. Za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383., samo se pozicije u sljedećim instrumentima zaštite smatraju priznatim zaštitama:
 - (a) instrumentima za zaštitu od varijabilnosti kreditne marže druge ugovorne strane, uz iznimku instrumenata iz članka 325. stavka 5.;
 - (b) instrumentima za zaštitu od varijabilnosti komponente izloženosti CVA rizika, uz iznimku instrumenata iz članka 325. stavka 5.

3. Za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 384., samo se pozicije u sljedećim instrumentima zaštite smatraju priznatim zaštitama:
- (a) ugovorima o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta i ugovorima o razmjeni na osnovi potencijalnog nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta, s upućivanjem:
 - i. izravno na drugu ugovornu stranu;
 - ii. na subjekt koji je pravno povezan s tom drugom ugovornom stranom, pri čemu se pravna povezanost odnosi na slučajeve u kojima su referentni subjekt i druga ugovorna strana matično društvo i njegovo društvo kćeri ili dva društva kćeri jednog matičnog društva;
 - iii. subjekt koji pripada istom sektoru i regiji kao i druga ugovorna strana;
 - (b) indeksima ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.
4. Na pozicije u instrumentima zaštite zauzete s trećim stranama koji se smatraju priznatim zaštitama u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. i uključene u izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik ne primjenjuju se kapitalni zahtjevi za tržišni rizik iz glave IV.
5. Na pozicije u instrumentima zaštite koji se ne smatraju priznatim zaštitama u skladu s ovim člankom primjenjuju se kapitalni zahtjevi za tržišni rizik iz glave IV.”;

203. u članku **394. stavak 2.** mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom podstavku **uvodni tekst** zamjenjuje se sljedećim:

„Uz informacije iz stavka 1. ovog članka institucije svojim nadležnim tijelima dostavljaju sljedeće informacije u vezi sa svojih 10 najvećih izloženosti na konsolidiranoj osnovi prema institucijama, kao i svojih 10 najvećih izloženosti na konsolidiranoj osnovi prema subjektima u području bankarstva u sjeni, uključujući velike izloženosti koje su izuzete iz primjene članka 395. stavka 1.:”;

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Osim informacija iz prvog podstavka, institucije dostavljaju svojim nadležnim tijelima informacije o svojoj ukupnoj izloženosti prema subjektima u području bankarstva u sjeni.”;

204. u članku 395. umeće se sljedeći stavak:

„2.a „EBA do... [30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] nakon savjetovanja s ESMA-om izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, radi ažuriranja smjernica iz stavka 2. ovog članka.

Pri ažuriranju tih smjernica EBA uzima u obzir, među ostalim, doprinos subjekata iz područja bankarstva u sjeni uniji tržišta kapitala i mogući negativni učinak koji bi sve promjene tih smjernica, uključujući dodatna ograničenja, mogle imati na poslovni model i profil rizičnosti institucija te na stabilnost i uredno funkcioniranje financijskih tržišta.

Osim toga, EBA do 31. prosinca 2027. nakon savjetovanja s ESMA-om podnosi izvješće Komisiji o doprinosu subjekata u području bankarstva u sjeni uniji tržišta kapitala i o izloženostima institucija prema takvim subjektima, uključujući primjerenost ukupnih ograničenja ili strožih pojedinačnih ograničenja tih izloženosti, uzimajući u obzir regulatorni okvir i poslovne modele takvih subjekata.

Komisija do 31. prosinca 2028., prema potrebi, na temelju tog izvješća podnosi Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog o ograničenjima izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni.”;

205. članak 400. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) izloženosti koje proizlaze iz neiskorištenih kreditnih linija koje su u Prilogu I. klasificirane kao izvanbilančne stavke ‘razreda 5’ ili ugovorni aranžmani koji ispunjavaju uvjete prema kojima ih se ne tretira kao preuzete obveze te pod uvjetom da je sporazum sklopljen s osobom ili grupom povezanih osoba u skladu s kojim se neiskorišteni dio linije može povući samo ako se utvrdi da to neće prouzročiti prekoračenje primjenjivog ograničenja iz članka 395. stavka 1.;”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pokrivena obveznica iz članka 129.;”

ii. točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) „50 % izvanbilančnih stavki u obliku dokumentarnih akreditiva ‘razreda 4’ i izvanbilančnih neiskorištenih kreditnih linija ‘razreda 3’ iz Priloga I. s izvornim rokom dospjeća do godine dana i uključujući godinu dana te, uz suglasnost nadležnih tijela, 80 % jamstava, osim kreditnih jamstava, koja su izdana za njihove članove na osnovi zakonskih ili podzakonskih propisa na temelju zajedničkog sustava osiguranja u statusu kreditnih institucija;”;

206. članak 402. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucije mogu, osim ako je to zabranjeno primjenjivim nacionalnim pravom, umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koja je u skladu s člankom 125. stavkom 1. osigurana stambenim nekretninama za založeni iznos vrijednosti nekretnine, ali najviše do 55 % vrijednosti nekretnine, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) nadležna tijela nisu odredila ponder rizika veći od 20 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane stambenim nekretninama u skladu s člankom 124. stavkom 9.;” ■ ;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucije mogu, osim ako je to zabranjeno primjenjivim nacionalnim pravom, umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koja je u skladu s člankom 126. stavkom 1. osigurana poslovnom **nekretninom** za založeni iznos vrijednosti nekretnine, ali najviše do 55 % vrijednosti nekretnine, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) nadležna tijela nisu odredila ponder rizika veći od 60 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane **poslovnom nekretninom** u skladu s člankom 124. stavkom 9.;”;

iii. točka (c) zamjenjuje se:

„(c) ispunjeni su zahtjevi iz članka 124. stavka 3. točke (c), članka 208. i članka 229. stavka 1.;”;

207. u članku 425. stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) druga ugovorna strana jest matična institucija ili institucija koja je društvo kći institucije ili drugo društvo kći iste matične institucije ili je povezana s institucijom odnosom u smislu članka 22. stavka 7. Direktive 2013/34/EU ili je član istog institucionalnog sustava zaštite iz članka 113. stavka 7. ove Uredbe ili središnja institucija ili član neke mreže koja podliježe izuzeću iz članka 10. ove Uredbe;”;

208. u članku 428. stavku 1. točka (k) zamjenjuje se sljedećim:

„(k) neiskorištene kreditne linije koje ispunjavaju uvjete iz Priloga I. za raspoređivanje u razred 4, razred 3 ili razred 2.”;

209. ■ članak 429. *mijenja se kako slijedi:*

(a) u stavku 5. *treći podstavak* zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe prvog podstavka točke (b) i drugog podstavka ovog stavka institucije mogu smatrati povezanog subjekta kao klijenta samo ako je taj subjekt izvan regulatornog opsega konsolidacije na razini na kojoj se primjenjuje zahtjev iz članka 92. stavka 4. točke (e).”;

(b) stavak 6. *zamjenjuje se sljedećim:*

„6. Za potrebe stavka 4. točke (e) ovog članka i članka 429.g „redovna kupnja ili prodaja” znači kupnja ili prodaja financijske imovine prema ugovorima čiji uvjeti zahtijevaju isporuku financijske imovine u roku koji je općenito određen zakonom ili konvencijom na dotičnom tržištu.”;

210. u članku 429.a stavak 1. mijenja se kako slijedi:

a) umeće se sljedeća točka:

„(ca) ako je institucija članica mreže iz članka 113. stavka 7., izloženosti kojima je dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člankom 114. i koje proizlaze iz imovine koja je ekvivalentna depozitima u istoj valuti drugih članova te mreže koji proizlaze iz zakonskih ili statutarinih minimalnih depozita u skladu s člankom 422. stavkom 3. točkom (b); u tom slučaju točka (c) ovog stavka ne odnosi se na izloženosti drugih članova te mreže koje su zakonski ili statutarini minimalni depozit.”;

(b) umeće se sljedeća točka:

„(da) izloženosti institucije prema njezinim dioničarima, pod uvjetom da su te izloženosti osigurane imovinom iz članka 129. stavka 1. točaka (d) i (e) do razine od najmanje 125 %, i da je ta imovina navedena u zahtjevu za omjer financijske poluge za dioničare, ako institucija nije javna razvojna kreditna institucija, ali ispunjava sljedeće uvjete:

- i. njezini dioničari kreditne su institucije i ne ostvaruju kontrolu nad institucijom;***
- ii. u skladu je sa stavkom 2. točkama (a), (b), (c) i (e) ovog članka;***

iii. njezine se izloženosti nalaze u istoj državi članici;

iv. podliježe nekom obliku kontinuiranog nadzora središnje uprave države članice;

v. njezin poslovni model ograničen je na prolazne iznose koji odgovara sredstvima prikupljenim izdavanjem pokrivenih obveznica njezinim dioničarima, u obliku dužničkih instrumenata;”;

211. članak 429.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. **točka** (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za trgovanja koja nisu poravnana preko kvalificirane središnje druge ugovorne strane, gotovina koju primi druga ugovorna strana primatelj ne podliježe odvajanju od imovine institucije;”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe stavka 1. ovog članka, institucije ne uključuju u kolateral primljen u izračunu NICA-e kako je definirana u članku 272. točki (12a).”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od stavaka 3. i 4., institucija može priznati bilo koji kolateral primljen u skladu s dijelom trećim, glavom II. poglavljem 6. odjeljkom 3. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kolateral je primljen od klijenta za ugovor o izvedenici koji je institucija poravnala u ime tog klijenta;
- (b) ugovor iz točke (a) poravnan preko kvalificirane središnje druge ugovorne strane;
- (c) ako je kolateral primljen u obliku inicijalnog iznosa nadoknade, taj kolateral ne podliježe odvajanju od imovine institucije.”;

(d) u stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od ovog članka stavka 1., institucije mogu primjenjivati metodu iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. odjeljka 4. ili 5. za određivanje vrijednosti izloženosti:

(a) ugovora o izvedenicama iz Priloga II. i kreditnih izvedenica, ako tu istu metodu primjenjuju za određivanje vrijednosti izloženosti tih ugovora za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točaka (a), (b) i (c);

(b) kreditnih izvedenica na koje primjenjuju tretman iz članka 273. stavka 3. ili 5. ako su ispunjeni uvjeti za primjenu te metode.”;

212. članak 429.f mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije izračunavaju, u skladu s člankom 111. stavkom 2., vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki, isključujući ugovore o izvedenicama navedene u Prilogu II., kreditne izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i pozicije iz članka 429.d.

Ako se obveza odnosi na produljenje druge *izvanbilančne stavke*, primjenjuje se članak **111. stavak 3.**”;

(b) ■ stavak 3. ■ zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odstupajući od članka 495.d, institucije primjenjuju konverzijski faktor od 10 % na izvanbilančne stavke u obliku bezuvjetno opozivih preuzetih obveza.”;

213. u članku 429.g stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

- „1. Institucije tretiraju kao imovinu gotovinu koja se odnosi na redovne kupnje i financijsku imovinu koja se odnosi na redovne prodaje koja se iskazuju u bilanci do datuma namire u skladu s člankom 429. stavkom 4. točkom (a).”;

214. ■ članak 430. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaju se sljedeće točke:

„(h) svojim izloženostima ESG rizicima, **uključujući:**

i. svoje postojeće i nove izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva;

ii. svoje izloženosti fizičkim rizicima i tranzicijskim rizicima;

(i) svojim izloženostima kryptoimovini.”;

(b) *umeću se sljedeći stavci:*

„2.a Pri izvješćivanju o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik iz stavka 1. točke (a) ovog članka institucije zasebno izvješćuju o izračunima iz članka 325.c stavka 2. točaka (a), (b) i (c) za portfelj svih pozicija iz knjige trgovanja ili iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku i robnom riziku.

2.b Pri izvješćivanju o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik iz ovog članka stavka 1. točke (a) institucije zasebno izvješćuju o izračunima iz članka 325.ba stavka 1. točke (a) podtočaka i. i ii. i točke (b) podtočaka i. i ii. te za portfelj svih pozicija iz knjige trgovanja ili iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku i robnom riziku dodijeljenom organizacijskim jedinicama za trgovanje za koje su dobile odobrenje nadležnih tijela za primjenu alternativnog pristupa internih modela u skladu s člankom 325.az stavkom 2.”;

(c) stavak 7. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se odredili jedinstveni izvještajni formati, učestalost i datumi izvješćivanja, kao i definicije, i izrađuje IT rješenja, uključujući obrasce za izvješćivanje i upute za izvješćivanje iz stavaka od 1. do 4.”;

ii. u četvrtom podstavku dodaje se sljedeća točka:

„(c) izloženosti ESG rizicima koje se dostavljaju do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].”;

215. ■ članak 430.a *mijenja se kako slijedi*:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije svojim nadležnim tijelima na godišnjoj osnovi dostavljaju sljedeće agregirane podatke za svako nacionalno tržište nekretnina kojem su izložene:

- (a) gubitke koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, ***u svakom pojedinom slučaju do založenog iznosa ili 55 % vrijednosti stambene nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 9., ako je to primjenjivo;***
- (b) ukupne gubitke koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, ***u svakom pojedinom slučaju do založenog iznosa ili 100 % vrijednosti stambene nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži ■ ;***
- (c) vrijednost izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, ***u svakom pojedinom slučaju do založenog iznosa ili 100 % vrijednosti stambene nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži ■ ;***

- (d) gubitke koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala ■ poslovnu **nekretninu** kao kolateral, **u svakom pojedinom slučaju** do založenog iznosa ili 55 % vrijednosti poslovne nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 9., **ako je to primjenjivo**;
- (e) ukupne gubitke koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala ■ poslovnu **nekretninu** kao kolateral, **u svakom pojedinom slučaju** do **založenog iznosa ili 100 % vrijednosti** poslovne **nekretnine**, ovisno o tome koji je iznos **niži** ■ ;
- (f) vrijednost izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala ■ poslovnu **nekretninu** kao kolateral, **u svakom pojedinom slučaju do** ■ **založenog iznosa ili 100 % vrijednosti** poslovne **nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži** ■ .”;

(b) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. Nadležna tijela godišnje na agregiranoj osnovi objavljuju podatke navedene u stavku 1. točkama od (a) do (f) zajedno s povijesnim podacima, ako su dostupni, za svako nacionalno tržište nekretnina za koje su takvi podaci prikupljeni. Nadležno tijelo na zahtjev drugog nadležnog tijela iz neke od država članica ili na zahtjev EBA-e tom nadležnom tijelu ili EBA-i dostavlja detaljnije informacije o stanju na tržištu stambenih nekretnina ili poslovnih nekretnina u toj državi članici.”;

216. članak 430.b briše se;

217. članak 433. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 433.

Učestalost i opseg objava informacija

Institucije objavljuju informacije propisane u glavama II. i III. na način utvrđen u ovom članku, člancima 433.a, 433.b, 433.c i 434.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje godišnje informacije na isti dan na koji institucije objave svoje financijske izvještaje ili što je prije moguće nakon toga.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje polugodišnje i tromjesečne informacije na isti dan na koji institucije objave svoja financijska izvješća za odgovarajuće razdoblje, ako je to primjenjivo, ili što je prije moguće nakon toga.

Svaka odgoda objave informacija propisanih u ovom dijelu u odnosu na datum objave relevantnih financijskih izvještaja mora biti razumna i u svakom slučaju njome se ne smiju prekršiti rokovi koje su utvrdila nadležna tijela u skladu s člankom 106. Direktive 2013/36/EU.”;

218. u članku 433.a *stavak 1. mijenja se kako slijedi:*

(a) ■ *točka (b) mijenja se kako slijedi:*

i. *podtočka xiv. zamjenjuje se sljedećim:*

„xiv. članka 455. *stavka 2. točaka (a), (b) i (c);*”;

■

ii. ■ *dodaju se sljedeće podtočke:*

„xv. ■ članka 449.a;

xvi. članka 449.b;”;

b) *u točki (c), podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:*

„i. članka 438. *točaka (d), (da) i (h);*”;

219. članak 433.b zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 433.b

Objave malih i jednostavnih institucija

1. Male i jednostavne institucije na godišnjoj osnovi objavljuju informacije iz sljedećih odredaba:

(a) članka 435. stavka 1. točaka (a), (e) i (f);

(b) članka 438. točaka (c), (d) i (da);

(c) članka 442. točaka (c) i (d);

(d) ključne pokazatelje iz članka 447.;

(e) članka 449.a;

(f) članka 449.b;

(g) članka 450. stavka 1. točaka od (a) do (d), (h), (i) i (j).”;

I

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, male i jednostavne institucije koje nisu uvrštene na burzi objavljuju ključne pokazatelje iz članka 447. i ESG rizike iz članka 449.a na godišnjoj osnovi.”;

220. u članku 433.c stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) članak 438. točke (c), (d) i (da): ”;

(b) *umeće se* sljedeća *točka*:

„(da) članak 442., točke (c) i (d);”;

(c) *umeću se* sljedeće *točke*:

„(ea) *informacije iz članka 449.a*;

(eb) *informacije iz članka 449.b*;”;

221. članak 434. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 434.

Način objave

1. Institucije, osim malih i jednostavnih institucija, sve informacije propisane u glavama II. i III. dostavljaju EBA-i u elektroničkom obliku najkasnije na datum na koji objavljuju svoje financijske izvještaje ili financijska izvješća za odgovarajuće razdoblje, ako je to primjenjivo, ili što je prije moguće nakon toga. EBA te informacije objavljuje na svojim internetskim stranicama zajedno s datumom njihove dostave.

EBA osigurava da informacije objavljene na njezinim internetskim stranicama sadržavaju informacije koje su identične onima koje su joj dostavile institucije. Institucije imaju pravo EBA-i ponovno dostaviti informacije u skladu s tehničkim standardima iz članka 434.a. EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje datum ponovne dostave.

EBA izrađuje i ažurira alat kojim se utvrđuje mapiranje obrazaca i tablica za objavu informacija s onima za potrebe nadzornog izvješćivanja. Alat za mapiranje dostupan je javnosti na EBA-inim internetskim stranicama.

Institucije mogu nastaviti objavljivati zaseban dokument u kojem se korisnicima informacija navodi jednostavno dostupan izvor informacija o bonitetu ili poseban odjeljak uključen ili priložen financijskim izvještajima ili financijskim izvješćima institucija i koji sadržava potrebne objavljene informacije i koji ti korisnici mogu jednostavno utvrditi. Institucije na svojim internetskim stranicama mogu objaviti poveznicu na EBA-ine internetske stranice na kojima se informacije o bonitetu objavljuju na jednom mjestu.

2. ***Institucije, osim*** malih i jednostavnih institucija, sve objave propisane na temelju članaka 433.a i 433.c dostavljaju EBA-i ***u elektroničkom obliku*** najkasnije na datum na koji objavljuju svoje financijske izvještaje ili financijska izvješća za odgovarajuće razdoblje ***ili što je prije moguće nakon*** toga. ***Ako se financijska izvješća objave prije podnošenja informacija u skladu s člankom 430. za isto razdoblje, informacije se mogu dostaviti na isti datum kao i nadzorno izvješće*** ili što je prije moguće nakon toga. Ako je propisano da se informacije objavljuju za razdoblje za koje institucija ne sastavlja financijska izvješća, institucija EBA-i informacije o objavama dostavlja što je prije ***moguće nakon isteka tog razdoblja***.
3. ***Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka, institucije mogu EBA-i dostaviti informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 450. zasebno od ostalih informacija koje se zahtijevaju na temelju glava II. i III. najkasnije u roku od dva mjeseca nakon datuma na koji institucije objavljuju svoje financijske izvještaje za odgovarajuću godinu.***

4. EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje informacije malih i jednostavnih institucija na temelju informacija koje te institucije dostave nadležnim tijelima u skladu s člankom 430.
5. Podaci koje institucije izrade i dalje su u njihovu vlasništvu te su one i dalje odgovorne za njihovu točnost. EBA osigurava jedinstvenu pristupnu točku za objave institucija i na svojim internetskim stranicama stavlja na raspolaganje arhivu informacija koje se trebaju objaviti u skladu s ovim dijelom. Ta arhiva mora biti dostupna u razdoblju koje nije kraće od razdoblja pohrane informacija sadržanih u financijskim izvještajima institucija koje je utvrđeno nacionalnim propisima.
6. EBA na svojoj jedinstvenoj pristupnoj točki prati broj posjeta objavljenim informacijama institucija i u svoja godišnja izvješća uključuje s time povezane statističke podatke.”;

222. članak 434.a mijenja se kako slijedi:

(a) ■ prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se odredili jedinstveni formati za objavu *i* informacije o politici ponovne dostave te *izrađuje* IT rješenja, *uključujući upute*, za objave informacija propisane u glavama II. i III.”;

(b) četvrti ■ stavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA dostavlja Komisiji taj nacrt provedbenih tehničkih standarda do ... [■ 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe *o izmjeni*].”;

223. umeće se sljedeći članak:

„Članak 434.c

Izvešće o izvedivosti o upotrebi informacija koje dostavljaju institucije, osim malih i jednostavnih institucija, u svrhu objave proširenog skupa informacija na internetskim stranicama EBA-e

EBA sastavlja izvešće o izvedivosti o upotrebi informacija koje su u skladu s člankom 430. nadležnim tijelima dostavile institucije, osim malih i jednostavnih institucija, u svrhu objave tih informacija na svojim internetskim stranicama čime se smanjuje opterećenje tih institucija povezano s objavama.

U tom se izvješću u obzir uzima prethodni rad EBA-e u vezi s integriranim prikupljanjem podataka, ono se temelji na cjelokupnoj analizi troškova i koristi, uključujući troškove koji su nastali za nadležna tijela, institucije i EBA-u, te se u njemu razmatraju svi mogući tehnički, operativni i pravni izazovi.

EBA to izvješće dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2031.”;

224. članak 438. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na temelju postupka nadzorne provjere iz članka 104. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36/EU za upravljanje rizicima osim rizika prekomjerne financijske poluge i njegov sastav;”;

(b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ukupni **iznos** izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. i odgovarajuće kapitalne zahtjeve određene u skladu s člankom 92. stavkom 2., razvrstane prema različitim **kategorijama** rizika ili **kategorijama** izloženosti **riziku**, ovisno o slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je to primjenjivo, objašnjenje učinka primjene donjih granica za kapital i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;”;

(c) umeće se sljedeća točka:

„(da) ako su dužne izračunavati iznos ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. i iznos ukupne izloženosti riziku dobiven primjenom standardiziranog izračuna u skladu s člankom 92. stavkom 5., razvrstane prema različitim kategorijama rizika **ili kategorijama izloženosti riziku**, ovisno o slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je to primjenjivo, objašnjenje učinka primjene donjih granica za kapital i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;”;

(d) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) bilančne i izvanbilančne izloženosti, iznosi izloženosti ponderirani rizikom i povezani očekivani gubici za svaku kategoriju specijaliziranog financiranja iz članka 153. stavka 5. tablice 1. i bilančne i izvanbilančne izloženosti te iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kategorije izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja utvrđene u članku 133. stavcima od 3. do 6. te članku 495.a stavku 3.;”;

225. članak 445. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 445.

Objavljivanje izloženosti tržišnom riziku u skladu sa standardiziranim pristupom

1. Institucije kojima nadležna tijela nisu odobrila primjenu alternativnog pristupa internih modela utvrđenog u članku 325.az i koje primjenjuju pojednostavnjeni standardizirani pristup u skladu s člankom 325.a ili ***alternativni standardizirani pristup u skladu s*** dijelom trećim glavom IV. poglavljem 1.a, objavljuju pregled svojih pozicija iz knjige trgovanja.

2. Institucije koje svoje kapitalne zahtjeve izračunavaju u skladu s dijelom trećim glavom IV. poglavljem 1.a, objavljuju informacije o svojim ukupnim kapitalnim zahtjevima, kapitalnim zahtjevima za **metodu** zasnovanu na osjetljivostima, kapitalnom zahtjevu za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i kapitalnim zahtjevima za rezidualne rizike. Informacije o kapitalnim zahtjevima za mjere **metode** zasnovane na osjetljivostima i za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza raščlanjuju se na sljedeće instrumente:
- (a) financijske instrumente osim sekuritizacijskih instrumenata u knjizi trgovanja, razvrstane po kategorijama rizika, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza;
 - (b) sekuritizacijske instrumente koji nisu uključeni u ACTP, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik kreditne marže i kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza;
 - (c) sekuritizacijske instrumente koji su uključeni u ACTP, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik kreditne marže i kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza.”;

226. umeće se sljedeći članak:

„Članak 445.a

Objava informacija o CVA riziku

1. Institucije na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi za CVA rizik objavljuju sljedeće informacije:
 - (a) pregled svojih procesa identifikacije, mjerenja, zaštite i praćenja CVA rizika;
 - (b) ispunjava li institucija sve uvjete iz članka 273.a stavka 2.; ako su ti uvjeti ispunjeni, je li institucija odlučila kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa iz članka 385.; ako je institucija odlučila kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa, kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu s tim pristupom;
 - (c) ukupni broj drugih ugovornih strana na koje se primjenjuje standardizirani pristup, raščlanjenih po vrstama drugih ugovornih strana.

2. Institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju standardizirani pristup utvrđen u članku 383. uz informacije iz stavka 1. ovog članka objavljuju i sljedeće informacije:
 - (a) strukturu i organizaciju svoje unutarnje funkcije za upravljanje CVA rizikom i rukovođenja;
 - (b) svoje ukupne kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu sa standardiziranim pristupom, raščlanjene po kategorijama rizika;
 - (c) pregled priznatih zaštita korištenih u tom izračunu, raščlanjenih po vrstama instrumenata utvrđenih u članku 386. stavku 2.
3. Institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju osnovni pristup utvrđen u članku 384. uz informacije iz stavka 1. ovog članka objavljuju i sljedeće informacije:
 - (a) svoje ukupne kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom te komponente $BACVA^{total}$ i $BACVA^{csr-hedged}$;
 - (b) pregled priznatih zaštita korištenih u tom izračunu, raščlanjenih po vrstama instrumenata utvrđenih u članku 386. stavku 3.”;

227. članak 446. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 446.

Objava informacija o operativnom riziku

1. Institucije objavljuju sljedeće informacije:

- (a) glavna obilježja i elemente svojeg okvira za upravljanje operativnim rizikom;
- (b) svoj kapitalni zahtjev za operativni rizik **jednak** komponenti pokazatelja poslovanja koja se izračunava u skladu s člankom 313.;
- (c) pokazatelj poslovanja, koji se izračunava u skladu s člankom 314. stavkom 1. i iznose **komponenata i njihovih podkomponenata** svakog pokazatelja poslovanja za svaku od tri godine relevantne za izračun pokazatelja poslovanja;
- (d) **iznos smanjenja** pokazatelja poslovanja **za svako isključenje** iz **■** pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2. te odgovarajuća obrazloženja za **takva** isključenja.

2. Institucije koje izračunavaju svoje godišnje gubitke od operativnog rizika u skladu s člankom 316. stavkom 1. uz informacije iz stavka 1. ovog članka objavljuju i sljedeće informacije:
- (a) svoje godišnje gubitke od operativnog rizika za svaku od zadnjih deset financijskih godina, koji se izračunavaju u skladu s člankom 316. stavkom 1.;
 - (b) broj *izvanrednih događaja operativnog rizika* i iznose *odgovarajućih agregiranih neto* gubitaka od operativnog rizika koji su bili isključeni iz izračuna godišnjeg gubitka od operativnog rizika u skladu s člankom 320. stavkom 1. *za svaku od posljednjih deset financijskih godina* te odgovarajuća obrazloženja za *ta isključenja.*”;

228. članak 447. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sastav svojeg regulatornog kapitala i svoje omjere kapitala zasnovanog na riziku kako je izračunano u skladu s člankom 92. stavkom 2.;”;

(b) *umeće se* sljedeća točka:

„(aa) ako je to primjenjivo, omjere kapitala zasnovanog na riziku koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 2. primjenom ukupnog iznosa izloženosti riziku bez primjene donje granice umjesto ukupnog *iznosa* izloženosti riziku;”;

(c) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ukupni *iznos* izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. i, ako je to primjenjivo, ukupni iznos izloženosti riziku bez primjene donje granice koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 4.;”;

(d) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) zahtjev za kombinirani zaštitni sloj koji su institucije dužne držati u skladu s glavom VII. poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU;”;

229. članak 449.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 449.a

Objava informacija o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima (ESG rizici)

1. Institucije objavljuju informacije o ESG rizicima, *pri čemu prave razliku između okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te fizičkih rizika i tranzicijskih rizika za okolišne rizike.*

2. Za potrebe stavka 1. institucije objavljuju informacije o ESG rizicima, uključujući:

- (a) *ukupan iznos izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva;***
- (b) *način na koji institucije integriraju utvrđene ESG rizike u svoju poslovnu strategiju i procese te upravljanje rizicima.***

3. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se odredili jedinstveni formati za objavu informacija, kako je utvrđeno u članku 434.a, za ESG rizike, i pritom osigurava njihovu usklađenost s načelom proporcionalnosti i poštovanje tog načela ***uz izbjegavanje udvostručivanja zahtjeva za objavu informacija koji su već utvrđeni u drugim primjenjivim dijelovima prava Unije. Tim se formatima zahtijeva objavljivanje samo informacija*** ■ koje se trebaju dostaviti nadležnim tijelima u skladu s člankom 430. stavkom 1. točkom (h) ***i njima se u obzir posebno uzima veličina i složenost institucije te relativna izloženost malih i jednostavnih institucija na koje se primjenjuje članak 433.b ESG rizicima.***

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

230. umeće se sljedeći članak:

„Članak 449.b

Objava informacija o agregiranoj izloženosti prema subjektima u području bankarstva u sjeni

Institucije objavljuju informacije o svojoj agregiranoj izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni, kako je navedeno u članku 394. stavku 2. drugom podstavku.”;

231. u članku 451. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(f) iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na temelju postupka nadzorne provjere iz članka 104. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36/EU za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge i njegov sastav. ■ ”;

232. umeće se sljedeći članak:

„Članak 451.b

Objava informacija o izloženostima prema kriptovalutini i povezanim aktivnostima

1. *Institucije objavljuju sljedeće informacije o kriptovalutini i uslugama povezanim s kriptovalutinom te svim drugim aktivnostima povezanim s kriptovalutinom:*

- (a) iznose izravnih i neizravnih izloženosti povezanih s kriptoomovinom, uključujući bruto duge i kratke komponente neto izloženosti;*
- (b) ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik*
- (c) računovodstvenu klasifikaciju izloženosti prema kriptoomovini;*
- (d) opis poslovnih aktivnosti povezanih s kriptoomovinom i njihova utjecaja na profil rizičnosti institucije;*
- (e) poseban opis njihovih politika upravljanja rizikom povezanim s izloženostima prema kriptoomovini i uslugama povezanim s kriptoomovinom.*

Za potrebe prvog podstavka točke (d) ovog stavka institucije dostavljaju detaljnije informacije o značajnim poslovnim aktivnostima, uključujući izdavanje značajnih tokena vezanih uz imovinu i značajnih tokena e-novca i pružanje usluga povezanih s kriptoomovinom na temelju članka 60. i 61. Uredbe (EU) 2023/1114.

- 2. Institucije ne smiju primjenjivati iznimku iz članka 432. za potrebe zahtjeva za objavu iz stavka 1. ovog članka.”;*

233. članak 455. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 455.

Primjena internih modela za tržišni rizik

1. Institucija koja za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenjuje interne modele iz članka 325.az objavljuje:
 - (a) svoje ciljeve u aktivnostima trgovanja i uvedene procese radi identifikacije, mjerenja, praćenja i kontrole tržišnog rizika;
 - (b) politike iz članka 104. stavka 1. za određivanje pozicije koju treba uključiti u knjigu trgovanja;
 - (c) opći opis strukture organizacijskih jedinica za trgovanje obuhvaćenih internim modelima, uključujući detaljan opis poslovne strategije za svaku organizacijsku jedinicu za trgovanje, instrumente koji su njome dopušteni te glavne vrste rizika u odnosu na tu jedinicu za trgovanje;

- (d) pregled pozicija iz knjige trgovanja koje nisu obuhvaćene internim modelima, uključujući opći opis strukture organizacijske jedinice za trgovanje i vrste instrumenata dodijeljenih organizacijskim jedinicama za trgovanje ili kategorijama tih jedinica u skladu s člankom 104.b;
- (e) strukturu i organizaciju funkcije za upravljanje rizicima i rukovođenja;
- (f) opseg, glavna obilježja i najvažnije odabire modeliranja raznih internih modela primijenjenih za izračun iznosa izloženosti riziku za glavne modele primijenjene na konsolidiranoj razini te opis u kojoj mjeri ti interni modeli predstavljaju sve modele primijenjene na konsolidiranoj razini, uključujući ako je to primjenjivo, detaljan opis sljedećeg:
 - i. pristupa modeliranju pri izračunu očekivanog manjka iz članka 325.ba stavka 1. točke (a), uključujući učestalost ažuriranja podataka;

- ii. metodologije izračuna mjere rizika prema stresnom scenariju iz članka 325.ba stavka 1. točke (b), osim specifikacija iz članka 325.bk stavka 3.;
- iii. pristupa modeliranju pri izračunu kapitalnog zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz članka 325.ba stavka 2., uključujući učestalost ažuriranja podataka.

2. Institucije na agregiranoj osnovi za sve organizacijske jedinice za trgovanje obuhvaćene internim modelima iz članka 325.az objavljuju sljedeće komponente, ako je to primjenjivo:

- (a) posljednju, najvišu, najnižu i srednju vrijednost u prethodnih 60 radnih dana za:
 - i. mjeru neograničenog očekivanog manjka iz članka 325.bb stavka 1.;
 - ii. mjeru neograničenog očekivanog manjka iz članka 325.bb stavka 1. za svaku regulatornu široku kategoriju faktora rizika;

- (b) posljednju i srednju vrijednost u prethodnih 60 radnih dana za:
- i. mjeru rizika očekivanog manjka iz članka 325.bb stavka 1.;
 - ii. mjeru rizika prema stresnom scenariju iz članka 325.ba stavka 1. točke (b);
 - iii. kapitalni zahtjev za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz članka 325.ba stavka 2.;
 - iv. zbroj kapitalnih zahtjeva *iz članka 325.ba* ■ *stavka 3.*, uključujući *sve komponente formule* i primjenjivi multiplikacijski faktor;
- (c) broj retroaktivnih testiranja prekoračenja u posljednjih 250 radnih dana na jednostranom intervalu pouzdanosti od 99 % iz članka 325.bf *stavka 6.* ■
3. Institucije na agregiranoj osnovi za sve organizacijske jedinice za trgovanje objavljuju kapitalne zahtjeve za tržišni rizik koji bi se izračunavali u skladu s *dijelom trećim* glavom *IV.* poglavljem 1.a da institucijama nije odobrena primjena njihovih internih modela za te organizacijske jedinice za trgovanje. ■ ”;

234. u članku 456. stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) iznosom navedenim u članku 123. stavku 1. točki (b), članku 147. stavku 5. točki (a), članku 153. stavku 4. i članku 162. stavku 4. kako bi se uzeli u obzir učinci inflacije;”;

235. članak 458. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Kada države članice priznaju mjere utvrđene u skladu s ovim člankom, one o tome obavješćuju ESRB. ESRB te obavijesti bez odgode dostavlja Vijeću, Komisiji, EBA-i i državi članici kojoj je odobrena primjena tih mjera. ”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Prije isteka odobrenja za rad izdanog u skladu sa stavcima 2. i 4., dotična država članica, uz savjetovanje s ESRB-om, EBA-om i Komisijom, preispituje stanje i može, u skladu s postupkom iz stavaka 2. i 4., donijeti novu odluku o produljenju razdoblja primjene nacionalnih mjera svaki put za najviše dvije dodatne godine. ”;

236. članak 461.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 461.a

Kapitalni zahtjevi za tržišni rizik

1. Komisija prati *razlike u* provedbi međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik u **Uniji** i *u trećim zemljama*, uključujući u pogledu učinka pravila na kapitalne zahtjeve i u pogledu *datuma* njihove primjene.

2. *U slučaju znatnih razlika u toj provedbi*, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462. o izmjeni ove Uredbe kojima se:

- (a) *do datuma primjene zakonodavnog akta iz stavka 3. ovog članka ili u razdoblju od najviše tri godine u nedostatku takvog akta, te* ako je potrebno da bi se *očuvali* jednaki uvjeti *te uklonile utvrđene razlike*, uvodi primjena *ciljanih operativnih mjera pomoći ili ciljanih multiplikatora* koji su jednaki ili veći od 0, a manji od 1 *pri izračunu* kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik institucija, **Unije** za specifične kategorije rizika i za specifične faktore rizika, primjenom jednog od pristupa iz članka 325. stavka 1. i iz sljedećih članaka:

- i. članaka od 325.c do 325.ay, u kojima se određuje alternativni standardizirani pristup;
- ii. članaka 325.az do 325.bp, u kojima se određuje alternativni pristup internih modela;
- iii. članaka od 326. do 361., u kojima se određuje pojednostavnjeni standardizirani pristup
■ ;

- (b) za **najviše** dvije godine odgađa datum od kojeg su institucije dužne primjenjivati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik utvrđene u dijelu trećem glavi IV. ili bilo koji pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik iz članka 325. stavka 1.

Ako Komisija donese delegirani akt iz prvog podstavka, ona prema potrebi podnosi ■ zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću radi prilagodbe provedbe međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik u Uniji kako bi se na trajniji način očuvali jednaki uvjeti u odnosu na treće zemlje u smislu kapitalnih zahtjeva i učinka tih zahtjeva.

3. EBA do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] Europskom parlamentu, Vijeću **i Komisiji podnosi izvješće o provedbi međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik u trećim zemljama.**

Komisija **na temelju** tog izvješća **prema potrebi** Europskom parlamentu i Vijeću **podnosi zakonodavni prijedlog s ciljem osiguravanja jednakih uvjeta na globalnoj razini.**”;

237. članak 465. zamjenjuje se sljedećim:

■ „Članak 465.

Prijelazna uređenja i za minimalnu donju granicu

1. Odstupajući od članka **92. stavka 3. prvog podstavka** i **ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka**, institucije ■ pri izračunu TREA-e mogu primjenjivati sljedeće faktore x:
 - (a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;
 - (b) 55 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;
 - (c) 60 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;

(d) 65 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;

(e) 70 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

2. Odstupajući od članka 92. stavka 3. prvog podstavka *i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka*, institucije mogu do 31. prosinca 2029. pri izračunu TREA-e primjenjivati sljedeću formulu:

$$\text{TREA} = \min\{\max\{\text{U-TREA}; x \cdot \text{S-TREA}\}; 125 \% \cdot \text{U-TREA}\}$$

Za potrebe tog izračuna ■ institucije ■ uzimaju u obzir primjenjivi faktor x iz stavka 1.

3. Odstupajući od članka 92. stavka 5. *točke (a) podtočke ii. i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka*, institucije ■ mogu do 31. prosinca 2032. dodjeljivati ponder rizika od 65 % izloženostima prema trgovačkim društvima za koje nije dostupna kreditna procjena odabranog VIPKR-a i pod uvjetom da te *institucije* procijene da PD tih *dužnika*, koji se izračunava u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3., nije veći od 0,5 %.

EBA i ESMA, u suradnji s EIOPA-om, prate primjenu prijelaznog tretmana utvrđenog u prvom podstavku i *posebno procjenjuju:*

- (a) dostupnost kreditnih procjena odabranih VIPKR-ova za *trgovačka društva i mjeru u kojoj to utječe na kreditiranje koje institucije pružaju* trgovačkim društvima;
- (b) *razvoj agencija za kreditni rejting, prepreke ulasku novih agencija za kreditni rejting na tržište, u kojoj mjeri trgovačka društva odabiru da im jedna ili više tih agencija dodijeli rejting te prepreke dostupnosti kreditnih procjena VIPKR-ova za trgovačka društva;*
- (c) *moguće mjere za uklanjanje prepreka, uzimajući u obzir razlike među gospodarskim sektorima i zemljopisnim područjima te razvoj privatnih ili javnih rješenja kao što su ocjenjivanje kreditne sposobnosti, privatni rejtingi koje su zatražile institucije, kao i rejtingi koje dodjeljuju središnje banke;*
- (d) *primjerenost iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti prema trgovačkim društvima bez rejtinga i njihov utjecaj na financijsku stabilnost;*

- (e) *pristupe trećih zemalja koji se odnose na primjenu minimalne donje granice na izloženosti prema trgovačkim društvima i, dugoročno, pitanja o pružanju jednakih uvjeta koja bi u duljem vremenskom razdoblju mogla proizaći iz toga;*
- (f) *usklađenost s povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a.*

EBA i ESMA, u suradnji s EIOPA-om, dostavljaju Komisiji izvješće sa *svojim* nalazima do ... [60 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031.

4. Odstupajući od članka 92. stavka 5. *točke* (a) podtočke iv. *i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka*, institucije ■ do 31. prosinca 2029. zamjenjuju alfa s 1 u izračunu vrijednosti izloženosti za ugovore iz Priloga II. u skladu s pristupima iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. *odjeljka* 3. ■ ako se iste vrijednosti izloženosti izračunavaju u skladu s pristupom iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. odjeljka 6. za potrebe iznosa ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice. ■

5. Odstupajući od članka 92. stavka 5. *točke* (a) podtočke **ii. i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka**, i pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 8. ovog članka, države članice *institucijama* **ii.** mogu odobriti da:

(a) do 31. prosinca 2032. dodjeljuju **ii.** ponder rizika od 10 % za dio izloženosti osiguranih hipotekama na stambenim nekretninama do 55 % vrijednosti nekretnine *utvrđene u skladu s člankom 125. stavkom 1. prvim podstavkom; i*

(b) do 31. prosinca 2029. dodjeljuju ponder rizika od 45 % za svaki preostali dio izloženosti osiguranih hipotekama na stambenim nekretninama do 80 % vrijednosti nekretnine utvrđene u skladu s člankom 125. stavkom 1. prvim podstavkom, pod uvjetom da se ne primjenjuje prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik iz članka 501.

6. Za potrebe stavka 5. *točke* (a), ako institucija drži založno pravo nižeg reda i ako postoji više založnih prava višeg reda koje ta institucija ne drži, kako bi odredila dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 10 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnine umanjuje se za iznos založnih prava višeg reda koje institucija ne drži.

Ako je založno pravo koje institucija ne drži istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, kako bi se odredio dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 10 %, iznos od 55 % vrijednosti nekretnina, umanjen za iznos svih založnih prava višeg reda koje institucija ne drži umanjuje se za umnožak:

- (a) 55 % vrijednosti nekretnine, umanjene za iznos založnih prava višeg reda, ako ih ima, koje drži institucija i koje drže druge institucije; i*
- (b) iznosa založnih prava koje institucija ne drži, a koji su istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, podijeljenog sa zbrojem svih založnih prava istog ranga.*

7. Za potrebe stavka 5. točke (b), ako institucija drži založno pravo nižeg reda i ako postoji više založnih prava višeg reda koje ta institucija ne drži, kako bi odredila dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 45 %, iznos od 80 % vrijednosti nekretnine umanjuje se za iznos založnih prava višeg reda koje institucija ne drži.

Ako je založno pravo koje institucija ne drži istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, kako bi se odredio dio izloženosti institucije koji je prihvatljiv za primjenu pondera rizika od 45 %, iznos od 80 % vrijednosti nekretnine, umanjen za iznos svih založnih prava višeg reda koje institucija ne drži umanjuje se za umnožak:

- (a) 80 % vrijednosti nekretnine, umanjene za iznos založnih prava višeg reda, ako ih ima, koje drži institucija i koje drže druge institucije; i*
- (b) iznosa založnih prava koje institucija ne drži, a koji su istog ranga kao založno pravo koje institucija drži, podijeljenog sa zbrojem svih založnih prava istog ranga.*

8. Za potrebe stavka 5. ovog članka moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) *izloženosti ispunjavaju uvjete za tretman na temelju članka 125. stavka 1.;*
- (b) *kvalificiranim izloženostima dodijeljen je ponder rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3.;*
- (c) *stambena nekretnina kojom su kvalificirane izloženosti osigurane* nalazi se u državi članici koja je iskoristila diskrecijsko pravo;
- (d) *tijekom posljednjih osam godina gubici institucije u bilo kojoj godini, kako ih je institucija dostavila na temelju članka 430.a stavka 1. točaka (a) i (c), ili na temelju članka 101. stavka 1. točaka (a) i (c) u verziji u kojoj su te točke primjenjive 27. lipnja 2021. na dijelu izloženosti osiguranih hipotekama na stambenim nekretninama do založenog iznosa ili 55 % vrijednosti nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 9., u prosjeku ne prelaze 0,25 % zbroja vrijednosti izloženosti svih preostalih izloženosti osiguranih hipotekama na stambenim nekretninama;*

(e) institucija za *kvalificirane* izloženosti ima sljedeća *provediva prava* u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili njegova neplaćanja:

- i. *pravo* na stambenu ■ nekretninu kojom je izloženost osigurana *ili pravo na aktiviranje hipoteke na stambenoj nekretnini u skladu s člankom 108. stavkom 5. točkom (g)*;
- ii. *pravo* na drugu imovinu i prihode dužnika *na temelju ugovora ili na temelju primjenjivog nacionalnog prava*;

(f) nadležno tijelo provjerilo je j da su ispunjeni uvjeti iz točaka od (a) *do* (■ e).

9. Ako je iskorišteno diskrecijsko pravo iz stavka 5. i ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 7., institucije mogu do 31. prosinca 2032. dodjeljivati sljedeće pondere rizika za ***bilo koji*** preostali dio izloženosti ***osiguranih hipotekama na stambenim nekretninama*** iz stavka 5. točke (b):

(a) 52,5 % u razdoblju od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2030.;

(b) 60 % u razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2031.;

(c) 67,5 % u razdoblju od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2032.

10. Ako države članice iskoriste diskrecijsko pravo ***iz stavka 5.***, o tome obavješćuju EBA-u i pritom obrazlažu svoju odluku. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o detaljima svih provjera iz stavka 8. točke (***f***).

11. EBA prati primjenu prijelaznog tretmana **utvrđenog** u stavku 5. i do 31. prosinca 2028. podnosi **izvješće** Komisiji **o svojim nalazima** o primjerenosti tih pondera rizika.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031.

12. *Svako produljenje bilo kojeg prijelaznog uređenja iz stavaka 3., 5. i 9. ovog članka te članka 495.b stavka 1., članka 495.c stavka 1. i članka 495.d stavka 1. ograničeno je na četiri godine i mora biti potkrijepljeno ocjenom istovjetnom onima iz tih članaka.*
13. *Odstupajući od članka 92. stavka 5. točke (a) podtočke iii. ili točke (b) podtočke ii. i ne dovodeći u pitanje odstupanje iz članka 92. stavka 3. drugog podstavka, za izloženosti koje se ponderiraju rizikom primjenom pristupa SEC-IRBA ili pristupa interne procjene u skladu s člankom 92. stavkom 4., ako se dio standardiziranog ukupnog iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za kreditni rizik, razrjeđivački rizik, kreditni rizik druge ugovorne strane ili tržišni rizik koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja izračunava primjenom pristupa SEC-SA u skladu s člankom 261. ili 262., institucije do 31. prosinca 2032. primjenjuju sljedeći faktor p:*
- (a) $p = 0,25$ za poziciju u sekuritizaciji na koju se primjenjuje članak 262.;*
- b) $p = 0,5$ za poziciju u sekuritizaciji na koju se primjenjuje članak 261.”;*

238. *članak 468. mijenja se kako slijedi:*

(a) *naslov se zamjenjuje sljedećim:*

„Privremeni tretman nerealiziranih dobitaka i gubitaka koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit”;

(b) *stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:*

„1. Odstupajući od članka 35., institucije do 31. prosinca 2025. („razdoblje privremenog tretmana”) iz izračuna stavki redovnog osnovnog kapitala mogu isključiti iznos A određen u skladu sa sljedećom formulom:

$$A = a \cdot f$$

pri čemu je:

a = iznos nerealiziranih dobitaka i gubitaka akumuliranih od 31. prosinca 2019., iskazan u bilanci kao „promjene fer vrijednosti dužničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit”, koji odgovara izloženostima prema središnjim državama, prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave iz članka 115. stavka 2. ove Uredbe i prema subjektima javnog sektora iz članka 116. stavka 4. ove Uredbe, isključujući onu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu Uredbi Komisije (EZ) br. 1126/2008 („Prilog u vezi s MSFI-jem 9”); i

f = faktor koji se primjenjuje za svaku izvještajnu godinu tijekom razdoblja privremenog tretmana u skladu sa stavkom 2.

- 2. Institucije do 31. prosinca 2025. za izračun iznosa A iz stavka 1. primjenjuju faktor f čija je vrijednost 1.”;*

239. u članku 493. stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pokrivenim obveznicama iz članka 129.;”;

(b) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) „50 % izvanbilančnih stavki u obliku dokumentarnih akreditiva ‘razreda 4’ i izvanbilančnih neiskorištenih kreditnih linija ‘razreda 3’ iz Priloga I. s izvornim rokom dospelja do godine dana i uključujući godinu dana te, uz suglasnost nadležnih tijela, 80 % jamstava, osim kreditnih jamstava, koja su izdana za njihove članove na osnovi zakonskih ili podzakonskih propisa na temelju zajedničkog sustava osiguranja u statusu kreditnih institucija;”;

240. umeće se sljedeći članak:

„Članak 494.d

Vraćanje na primjenu *manje sofisticiranih pristupa*

Odstupajući od članka 149., institucija se može od ... *[datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] do ... [36 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* vratiti na primjenu *manje sofisticiranih pristupa* za jednu ili više kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) institucija je već postojala ... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] i dobila je odobrenje za rad nadležnog tijela da za te kategorije izloženosti primjenjuje IRB pristup;
- (b) institucija je samo jednom u te tri godine zatražila vraćanje na primjenu *manje sofisticiranog pristupa*;
- (c) zahtjev za povratak na primjenu *manje sofisticiranog pristupa* nije podnesen radi uključivanja u regulatornu arbitražu;

- (d) institucija je najmanje šest mjeseci prije stvarnog vraćanja na primjenu **manje sofisticiranog pristupa** službeno obavijestila nadležno tijelo da za te kategorije izloženosti želi ponovno primjenjivati taj pristup;
- (e) nadležno tijelo u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti iz točke (d) nije imalo prigovor na zahtjev institucije.”;

241. članak 495. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 495.

Tretman izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s IRB pristupom

1. Odstupajući od članka 107. stavka 1., ■ institucije kojima je za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja odobrena primjena **IRB** pristupa, do 31. prosinca 2029. **i ne dovodeći u pitanje članak 495.a stavak 3.**, izračunavaju iznos izloženosti ponderiranih rizikom za svaku izloženost na osnovi vlasničkih ulaganja za koje im je odobrena primjena **IRB** pristupa kao viši iznos od sljedećeg:
 - (a) iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koji se izračunava u skladu s člankom 495.a stavcima 1. i 2.;
 - (b) iznosa izloženosti ponderiranih rizikom koji se izračunava u skladu s ovom Uredbom u verziji koja se primjenjuje ... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

2. Institucije kojima je za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja odobrena primjena **IRB** pristupa mogu bilo kada do 31. prosinca 2029. ■ na sve svoje izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja umjesto primjene tretmana iz stavka 1. primjenjivati tretman iz članka 133. ■

Ako institucije primjenjuju prvi podstavak ovog stavka, ne primjenjuje se članak 495.a stavci 1. i 2.

Za potrebe ovog stavka, uvjeti za povratak na primjenu manje sofisticiranih pristupa iz članka 149. ne primjenjuju se.

3. Institucije koje primjenjuju tretman iz stavka 1. ovog članka izračunavaju **iznos očekivanoga gubitka** u skladu s člankom 158. stavicima 7., 8. ili 9., kako je primjenjivo, u verziji tih stavaka koja se primjenjuje ... *[dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* i primjenjuju članak 36. stavak 1. točku (d) i članak 62. točku (d), kako je primjenjivo, u verziji tih točaka koja se primjenjuje ... *[dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* ako je iznos izloženosti ponderiranih rizikom izračunan na temelju stavka 1. točke (b) ovog članka viši od iznosa izloženosti ponderiranih rizikom izračunanog na temelju stavka 1. točke (a) ovog članka.

4. Ako institucije zatraže odobrenje za primjenu IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, nadležna tijela to ne odobravaju nakon 31. prosinca 2024. ■ ”;

242. umeću se sljedeći članci ■ :

„Članak 495.a

Prijelazna uređenja za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja

1. Odstupajući od tretmana iz članka 133. stavka 3., izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja dodjeljuje se ***viši od pondera rizika koji se primjenjuje ... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni], uz gornju granicu od 250 %, i sljedeći ponderi rizika:***
- (a) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;
 - (b) 130 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;
 - (c) 160 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;
 - (d) 190 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
 - (e) 220 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

2. Odstupajući od tretmana iz članka 133. stavka 4., izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja dodjeljuje se ***viši od pondera rizika koji se primjenjuje ... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]*** i sljedeći ponderi rizika:
- (a) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;
 - (b) 160 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;
 - (c) 220 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;
 - (d) 280 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
 - (e) 340 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.;

3. Odstupajući od članka 133., institucije mogu nastaviti dodjeljivati isti ponder rizika koji je bio primjenjiv ... [dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] na izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, ***uključujući dio izloženosti koji se ne odbija od regulatornog kapitala u skladu s člankom 471., u verziji tog članka koja se primjenjuje 27. listopada 2021.***, prema subjektima u kojima su ***27. listopada 2021.*** bili dioničari šest uzastopnih godina i nad kojima sami, ***ili zajedno s mrežom kojoj pripadaju institucije,*** ostvaruju znatan utjecaj ***ili kontrolu*** u smislu Direktive 2013/34/EU ili računovodstvenih standarda koji se na instituciju primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 ili kao rezultat sličnog odnosa između bilo koje fizičke ili pravne osobe ***ili mreže institucija*** i društva, ***ili ako institucija može imenovati barem jednog člana upravljačkog tijela društva.***

Članak 495.b

Prijelazna uređenja za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja

1. Odstupajući od članka 161. stavka 4., na izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja na koje se primjenjuje IRB pristup ako se koriste vlastite procjene LGD-a primjenjuju se donji pragovi na LGD iz članka 161. stavka 4., pomnoženi sa sljedećim faktorima:
 - (a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2027.;
 - (b) 80 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
 - (c) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029. ■

2. EBA sastavlja izvješće o odgovarajućoj kalibraciji parametara rizika, ***uključujući parametar korektivnih faktora***, koji se primjenjuju na izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja na koje se primjenjuje IRB pristup, a osobito o vlastitim procjenama LGD-a i donjim pragovima na LGD ***za svaku kategoriju specijaliziranog financiranja iz članka 147. stavka 8.*** EBA u svoje izvješće osobito uključuje podatke o prosječnom broju nastanka statusa neispunjavanja obveza i ostvarenih gubitaka u Uniji za različite uzorke institucija različitih profila poslovanja i rizičnosti. ***EBA preporučuje posebne kalibracije parametara rizika, uključujući parametar korektivnih faktora, koje bi odražavale poseban i različit profil rizičnosti za svaku posebnu kategoriju izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja.***

EBA to izvješće dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do ... *[24 mjeseca od datuma stupanja na snagu]* ove Uredbe o izmjeni] .

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2027.

3. *Odstupajući od članka 122.a stavka 3. točke (a), izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja iz te točke za koje ne postoji izravno primjenjiva kreditna procjena odabranog VIPKR-a može se do 31. prosinca 2032. dodijeliti ponder rizika od 80 % ako se ne primjenjuje prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik iz članka 501.a i smatra se da je izloženost visoke kvalitete uzimajući u obzir sve sljedeće kriterije:*

(a) dužnik može ispuniti svoje financijske obveze čak i u ozbiljnim uvjetima stresa jer postoji sve od sljedećega:

- i. odgovarajući omjer izloženosti i vrijednosti izloženosti;*
- ii. konzervativan profil otplate izloženosti;*

- iii. *razmjeran preostali vijek trajanja imovine nakon potpune otplate izloženosti ili pravo regresa prema pružatelju zaštite visoke kreditne sposobnosti;*
 - iv. *nizak rizik dužnikova refinanciranja izloženosti ili taj rizik na odgovarajući način smanjuje preostala vrijednost imovine ili pravo regresa prema pružatelju zaštite visoke kreditne sposobnosti;*
 - v. *dužnikova aktivnost i struktura financiranja ugovorno su ograničeni;*
 - vi. *dužnik se koristi izvedenicama samo za potrebe smanjenja rizika;*
 - vii. *značajnim operativnim rizicima primjereno se upravlja;*
- (b) *ugovornim odredbama o imovini vjerovnicima se osigurava visok stupanj zaštite, uključujući sljedeće:*
- i. *vjerovnici imaju zakonski provedivo pravo najvišeg reda na imovini koja se financira i, ako je to primjenjivo, na prihode koji se njome ostvaruju;*

- ii. postoje ugovorna ograničenja u pogledu mogućnosti dužnika da izmijeni imovinu što bi nepovoljno utjecalo na njezinu vrijednost;*
 - iii. ako je imovina u izgradnji, vjerovnici imaju zakonski provedivo pravo najvišeg reda na imovinu i odnosne ugovore o izgradnji,*
- (c) imovina koja se financira ispunjava sve sljedeće standarde primjerenog i djelotvornog funkcioniranja:*
- i. testirani su tehnologija i dizajn imovine;*
 - ii. pribavljene su sve potrebne dozvole i odobrenja za funkcioniranje imovine;*
 - iii. ako je imovina u izgradnji, dužnik ima odgovarajuće mjere zaštite za ugovorene specifikacije, proračun i datum dovršetka imovine, uključujući snažna jamstva za dovršenje projekta ili angažman iskusnog graditelja i odgovarajuće ugovorne odredbe za likvidirane štete.*

4. EBA priprema izvješće u kojem analizira sljedeće:

- (a) razvoj trendova i uvjeta na tržištima za financiranja objekata u Uniji;*
- (b) stvarnu rizičnost izloženosti financiranja objekta tijekom cijelog ekonomskog ciklusa;*
- (c) učinak tretmana iz članka 122.a stavka 3. točke (a) na kapitalne zahtjeve za izloženosti financiranja objekta, ne uzimajući u obzir članak 465. stavak 1.;*
- (d) primjerenost definicije podskupine „financiranje objekta visoke kvalitete” i dodjele različitog bonitetnog tretmana toj podskupini izloženosti.*

EBA to izvješće podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 31. prosinca 2030.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031.

Članak 495.c

Prijelazna uređenja za izloženosti po najmu kao tehnike smanjenja kreditnog rizika

1. Odstupajući od članka 230., primjenjiva vrijednost H_c koja odgovara „kolateralu u obliku ostale materijalne imovine” za izloženosti iz članka 199. stavka 7. ako **imovina** dana u najam odgovara vrsti materijalne kreditne zaštite „kolateral u obliku ostale materijalne imovine”, vrijednost je H_c za „kolateral u obliku ostale materijalne imovine” iz članka 230. stavka 2. tablice 1 pomnožena sa sljedećim faktorima:
 - (a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2027.;
 - (b) 80 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
 - (c) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.;

2. EBA sastavlja izvješće o odgovarajućoj kalibraciji parametara rizika koji se primjenjuju na izloženosti po najmu u skladu s IRB pristupom *i pondera rizika u skladu sa standardiziranim pristupom*, a osobito o vrijednostima LGD_s i H_c iz članka 230. EBA u svoje izvješće osobito uključuje podatke o prosječnom broju nastanka statusa neispunjavanja obveza i ostvarenih gubitaka u Uniji za izloženosti povezane s različitim vrstama ▯ nekretnina *danih u najam* i različitim vrstama institucija koje se bave najmovima.

EBA dostavlja to izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do ... *[36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]*.

Komisija ▯ prema potrebi ▯ na temelju tog izvješća *i vodeći računa o međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2028.*

Članak 495.d

Prijelazna uređenja za preuzete obveze koje se mogu bezuvjetno opozvati

1. Odstupajući od članka 111. stavka 2., institucije izračunavaju vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke u obliku preuzete obveze koja se može bezuvjetno opozvati množenjem postotka iz tog članka sa sljedećim faktorima:
 - (a) 0 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2029.;
 - (b) 25 % u razdoblju od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2030.;
 - (c) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2031.;
 - (d) 75 % u razdoblju od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2032.
2. EBA sastavlja izvješće u kojem se ocjenjuje bi li odstupanje iz stavka 1. točke (a) trebalo produljiti nakon 31. prosinca 2032. i, prema potrebi, **utvrđuje** uvjete za zadržavanje tog odstupanja.

EBA podnosi to izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 31. prosinca 2028.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a *i učinku koji ti standardi imaju na financijsku stabilnost*, dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031.

Članak 495.e

Prijelazna uređenja za kreditne procjene VIKPR-a institucija

Odstupajući od članka 138. točke (g), nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da nastave upotrebljavati kreditnu procjenu VIKPR-a u vezi s drugom institucijom koja ispunjava pretpostavku implicitne državne potpore do 31. prosinca 2029.

Članak 495.f

Prijelazna uređenja za zahtjeve za ponovnu procjenu nekretnina

Odstupajući od članka 229. stavka 1. točaka od (a) do (d), za izloženosti osigurane stambenim nekretninama ili poslovnim nekretninama odobrene prije 1. siječnja 2025. institucije mogu nastaviti procjenjivati vrijednost stambene nekretnine ili poslovne nekretnine na njezinu tržišnu vrijednost ili vrijednost nižu od tržišne, ili, u onim državama članicama koje su zakonskim ili regulatornim odredbama propisale stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, hipotekarnu vrijednost te nekretnine, sve dok se ponovna procjena vrijednosti nekretnine ne zahtijeva u skladu s člankom 208. stavkom 3. ili do 31. prosinca 2027., ovisno o tome što nastupi ranije.

Članak 495.g

Prijelazna uređenja za određene javne sustave jamstava

Odstupajući od članka 183. stavka 1. i članka 213. stavka 1., smatra se da jamstvo koje se može opozvati u slučaju dužnikove prijevare može opozvati ili se opseg kreditne zaštite u tom slučaju može umanjiti, ispunjava zahtjeve iz članka 183. stavka 1. točke (d) i članka 213. stavka 1. točke (c) ako je jamstvo pružio subjekt iz članka 214. stavka 2. točke (a) ne kasnije od 31. prosinca 2024.

Članak 495.h

Prijelazna uređenja za primjenu alternativnog pristupa internih modela za tržišni rizik

Odstupajući od članka 325.az stavka 2. točke (d), institucije mogu do 1. siječnja 2026. primjenjivati alternativni pristup internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za organizacijske jedinice za trgovanje koje ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 325.bg.”;

243. *članak 500. mijenja se kako slijedi:*

(a) *stavak 1. mijenja se kako slijedi:*

i. *u prvom podstavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:*

*„(b) datumi prodaja izloženosti u statusu neispunjavanja obveza jesu nakon
 23. studenoga 2016., ali ne kasnije od 31. prosinca 2024.”;*

ii. *drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

*„Prilagodba iz prvog podstavka može se provesti samo do 31. prosinca 2024. i
 njezini učinci mogu trajati onoliko dugo koliko su odgovarajuće izloženosti
 uključene u vlastite procjene LGD-a institucije.”;*

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Komisija do 31. prosinca 2026. i svake dvije godine nakon toga procjenjuje je li razina izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u bilancama institucija znatno porasla, očekuje li znatno pogoršanje kvalitete imovine institucija i je li stupanj razvoja sekundarnih tržišta za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza primjeren kako bi se osiguralo da institucije učinkovito prodaju izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, uzimajući u obzir i regulatorne promjene u području sekuritizacije.

Komisija preispituje primjerenost odstupanja iz stavka 1. i, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog za produljenje, ponovno uvođenje ili izmjenu, ovisno o tome što je potrebno, prilagodbe predviđene ovim člankom.”;

244. članak 500.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Odstupajući od članka 114. stavka 2., do 31. prosinca 2026. za izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama država članica ako su te izloženosti nominirane i financirane u domaćoj valuti druge države članice, primjenjuje se sljedeće:

- (a) do 31. prosinca 2024. ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti jest 0 % pondera rizika dodijeljenog tim izloženostima u skladu s člankom 114. stavkom 2.;**
- (b) u 2025. ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti jest 20 % pondera rizika dodijeljenog tim izloženostima u skladu s člankom 114. stavkom 2.;**
- (c) u 2026. ponder rizika primijenjen na vrijednosti izloženosti jest 50 % pondera rizika dodijeljenog tim izloženostima u skladu s člankom 114. stavkom 2.”;**

(b) u stavku 2., točke (a), (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) 100 % osnovnoga kapitala institucije do 31. prosinca 2025.;

(b) 75 % osnovnoga kapitala institucije između 1. siječnja i 31. prosinca 2026.;

(c) 50 % osnovnoga kapitala institucije između 1. siječnja i 31. prosinca 2027.”;

245. članak 500.c zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 500.c

Isključenje prekoračenja iz izračuna dodatnog faktora pri retroaktivnom testiranju s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19

Odstupajući od članka 325.bf, u iznimnim okolnostima nadležna tijela mogu dopustiti institucijama da u pojedinačnim slučajevima iz izračuna dodatnog faktora iz članka 325.bf isključe prekoračenja utvrđena retroaktivnim testiranjem hipotetskih ili stvarnih promjena koje je institucija provela, pod uvjetom da ta prekoračenja ne proizlaze iz nedostataka internog modela i pod uvjetom da su nastala između 1. siječnja 2020. i 31. prosinca 2021.”;

246. u članku 501. stavku 2. *točke (a) i (b)* zamjenjuju *se* sljedećim:

„(a) *izloženost prema MSP-u uključena je u kategorije izloženosti prema stanovništvu ili prema trgovačkim društvima ili u kategoriju izloženosti osiguranih hipotekama na nekretninama, ali isključujući ADC izloženosti;*

(b) *MSP* ima značenje utvrđeno u članku 5. točki 9.;”;

247. u članku 501.a stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„ (a) izloženost je raspoređena u kategoriju izloženosti iz članka 112. točke (g), ili *bilo koju od kategorija izloženosti iz* članka 147. stavka 2. točke (c) podtočke i., ii. ili iii., a isključene su izloženosti u statusu neispunjavanja obveza; ”;

(b) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) rizik *dužnikova* refinanciranja nizak je ili primjereno umanjen uzimajući u obzir subvencije, bespovratna sredstva ili financijska sredstva od jednog ili više subjekata iz stavka 2. točke (b) podtočaka i. i ii.;”;

(c) točka (o) zamjenjuje se sljedećim:

„(o) za izloženosti odobrene nakon 1. siječnja 2025. dužnik je procijenio da imovina koja se financira pozitivno doprinosi jednom ili više okolišnih ciljeva iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 i da ne šteti znatno drugim ciljevima iz tog članka ili da imovina koja se financira ne šteti znatno nijednom okolišnom cilju iz tog članka.”;

248. članak 501.c zamjenjuje se sljedećim:

„**1.** Članak 501.c

Bonitetni tretman izloženosti prema okolišnim **ili** socijalnim čimbenicima

„**1.** EBA, nakon savjetovanja s ESRB-om, na temelju dostupnih podataka **ili** procjenjuje *treba li prilagoditi* poseban bonitetni tretman izloženosti koji se odnosi na imovinu *ili obveze* na koje utječu okolišni **ili** socijalni čimbenici. EBA posebno procjenjuje:

(a) *raspoloživost i dostupnost pouzdanih i dosljednih ESG podataka za svaku kategoriju izloženosti utvrđenu u skladu s dijelom trećim glavom II;*

- (b) *u savjetovanju s EIOPA-om, izvedivost uvođenja standardizirane metodologije za utvrđivanje i kvalificiranje izloženosti, za svaku kategoriju izloženosti utvrđenu u skladu s dijelom trećim glavom II., koja se temelji na zajedničkom skupu načela klasifikacije ESG rizika, upotrebom informacija o tranzicijskom riziku i pokazateljima fizičkog rizika koje su dostupne u okvirima za izvješćivanje o održivosti donesenima u Uniji i, ako su dostupne na međunarodnoj razini, smjernica i zaključaka iz nadzornog testiranja otpornosti na stres ili analize scenarija financijskih rizika povezanih s klimatskim promjenama koje je provela EBA ili nadležna tijela te, ako na odgovarajući način odražava ESG rizike, relevantne procjene kreditnog rizika u pogledu ESG-a koju je proveo odabrani VIPKR;*
- (c) stvarnu rizičnost izloženosti koje se odnose na imovinu i aktivnosti na koje utječu okolišni ili socijalni čimbenici u odnosu na rizičnost drugih *izloženosti i moguće dodatne i sveobuhvatnije revizije okvira koje bi trebalo razmotriti, uzimajući u obzir promjene koje je BCBS dogovorio na međunarodnoj razini;*
- (d) moguće kratkoročne, srednjoročne i dugoročne učinke *prilagođenog* posebnog bonitetnog tretmana izloženosti koje se odnose na imovinu i aktivnosti na koje utječu okolišni ili socijalni čimbenici na financijsku stabilnost i bankovno kreditiranje u Uniji ;

(e) *ciljana poboljšanja koja bi se mogla razmotriti u postojećem bonitetnom okviru.*

2. EBA o svojim nalazima podnosi *uzastopna izvješća* Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do *sljedećih datuma:*

(a) ... *[datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* za procjene koje se zahtijevaju na temelju stavka 1. točke (e);

(b) *31. prosinca 2024.* za procjene koje se zahtijevaju na temelju stavka 1. točaka (a) i (b);

(c) *31. prosinca 2025.* za procjene koje se zahtijevaju na temelju stavka 1. točaka (c) i (d).

Komisija na temelju tih izvješća EBA-e, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2026.”;

249. umeće se sljedeći članak:

„Članak 501.d

Prijelazne odredbe o bonitetnom tretmanu kriptovaluta

- 1. *Komisija do 30. lipnja 2025. Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog o uvođenju posebnog bonitetnog tretmana za izloženosti prema kriptovalutini, uzimajući u obzir međunarodne standarde i Uredbu (EU) 2023/1114. Taj zakonodavni prijedlog uključuje sljedeće:***
 - (a) kriterije za raspoređivanje kriptovaluta u različite kategorije kriptovaluta na temelju njihovih obilježja rizika i usklađenosti s posebnim uvjetima;***
 - (b) posebne kapitalne zahtjeve za sve rizike povezane s različitom kriptovalutom;***
 - (c) agregirani limit za izloženosti prema određenim vrstama kriptovaluta;***
 - (d) posebne zahtjeve za omjer financijske poluge za izloženosti prema kriptovalutini;***
 - (e) posebne nadzorne ovlasti u pogledu raspoređivanja izloženosti prema kriptovalutini, praćenja i izračuna kapitalnih zahtjeva;***
 - (f) posebne likvidnosne zahtjeve za izloženosti prema kriptovalutini;***
 - (g) zahtjeve u pogledu objavljivanja informacija i izvješćivanja.***

2. Do datuma početka primjene zakonodavnog akta iz stavka 1. institucije izračunavaju svoje kapitalne zahtjeve za izloženosti prema kriptoomovini kako slijedi:

- (a) izloženosti prema kriptoomovini prema tokeniziranoj tradicionalnoj imovini tretiraju se kao izloženosti prema tradicionalnoj imovini koju predstavljaju;**
- (b) izloženostima prema tokenima vezanima uz imovinu čiji izdavatelji ispunjavaju zahtjeve Uredbe (EU) 2023/1114 i koji se odnose na jednu ili više kategorija tradicionalne imovine dodjeljuje se ponder rizika od 250 %;**
- (c) izloženostima prema kriptoomovini osim onih iz točaka (a) i (b) dodjeljuje se ponder rizika od 1 250 %.**

Odstupajući od prvog podstavka točke (a), izloženosti prema kriptoomovini prema tokeniziranoj tradicionalnoj imovini čija vrijednost ovisi o bilo kojoj drugoj kriptoomovini dodjeljuju se točki (c).

3. *Vrijednost ukupne izloženosti institucije prema kryptoimovini osim one iz stavka 1. točaka (a) i (b) ne prelazi 1 % osnovnog kapitala institucije.*
4. *Institucija koja prijeđe limit iz stavka 3. odmah obavješćuje nadležno tijelo o kršenju i nadležnom tijelu dokazuje pravodobno ponovno usklađivanje.*
5. *EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju tehnički elementi koji su institucijama potrebni za izračun njihovih kapitalnih zahtjeva u skladu s pristupima iz stavka 2. točaka (b) i (c), uključujući način na koji se izračunava vrijednost izloženosti i agregiraju kratke i duge izloženosti za potrebe stavaka 2. i 3.*

EBA pri izradi tog nacrt regulatornih tehničkih standarda uzima u obzir povezane međunarodno dogovorene standarde BCBS-a i postojeća odobrenja za rad u Uniji na temelju Uredbe (EU) 2023/1114.

EBA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. *Za izračun svojih kapitalnih zahtjeva za izloženosti prema kriptoomovini institucije ne primjenjuju odbitak iz članka 36. stavka 1. točke (b).”;*

250. članci 505. i 506. zamjenjuju se sljedećim:

„**Članak 505.**

Preispitivanje financiranja poljoprivrede

1. EBA do 31. prosinca 2030. *sastavlja izvješće o učinku zahtjeva iz ove Uredbe na financiranje poljoprivrede, uključujući o:*

- (a) *primjerenosti posebnog pondera rizika za kapitalne zahtjeve za kreditni rizik izračunane u skladu s dijelom trećim glavom II. za izloženosti prema poljoprivrednim poduzećima;*
- (b) *ako je to primjenjivo, bonitetno opravdanim kriterijima za primjenu takvog posebnog pondera rizika, uključujući poljoprivredne prakse, kao i za uključivanje izloženosti u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima, stanovništvu ili izloženosti osiguranih hipotekama na nekretninama;*
- (c) *usklađivanju sa strategijom „od polja do stola” iz komunikacije Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljene „Strategija ,od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” i o odgovarajućem učinku na okoliš u smislu Uredbe (EU) 2020/852, posebno o pokazateljima prikupljenima u sustavu poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka Unije, koji pokazuju rezultate doprinosa u pogledu:*

- i. neto emisija stakleničkih plinova po hektaru;*
- ii. upotrebe pesticida i gnojiva po hektaru;*
- iii. omjera učinkovitosti minerala u tlu, uključujući ugljik, amonijak, fosfat i dušik po hektaru;*
- iv. učinkovite uporabe vode;*
- v. potvrđivanja pozitivnog učinka na pokazatelje iz podtočaka od i. do iv. ove točke*

znakom Europske unije za ekološku proizvodnju iz Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća (EU) 2018/848.*

2. Uzimajući u obzir izvješće EBA-e iz stavka 1., Komisija dostavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe kako bi se ublažili njezini negativni učinci na financiranje poljoprivrede.

3. EBA ujedno do 31. prosinca 2027. sastavlja privremeno izvješće o učinku zahtjeva iz ove Uredbe na financiranje poljoprivrede.

Članak 506.

Kreditni rizik ─ – osiguranje kredita

EBA do **30. lipnja 2024. u bliskoj suradnji s EIOPA-om** dostavlja Komisiji izvješće o prihvatljivosti i primjeni osiguranja kredita kao tehnike za smanjenje kreditnog rizika, **uključujući** o:

- (a) primjerenosti povezanih parametara rizika iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. i 4.;
- (b) *analizi stvarne i uočene rizičnosti izloženosti kreditnom riziku ako je osiguranje kredita priznato kao tehnika smanjenja kreditnog rizika;*
- (c) *usklađenosti kapitalnih zahtjeva iz ove Uredbe s rezultatima analize iz točaka (a) i (b).*

Komisija **na temelju tog** izvješća ─ , prema potrebi, do **31. prosinca 2024. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog** o izmjeni tretmana koji se primjenjuje na osiguranje kredita iz dijela trećeg glave II. ─

** Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).”;*

251. umeću se sljedeći *članci*:

„Članak 506.c

Kreditni rizik ■ – odnos između smanjenja redovnog osnovnog kapitala i parametara kreditnog rizika

EBA do 31. prosinca 2026. Komisiji podnosi izvješće o usklađenosti aktualnog mjerenja kreditnog rizika i pojedinačnih parametara kreditnog rizika, o tretmanu prilagodbi za potrebe izračuna IRB manjka ili IRB viška iz članka 159. i njegovoj usklađenosti s određivanjem vrijednosti izloženosti u skladu s člankom 166. i procjenom LGD-a.

U tom se izvješću razmatra maksimalni ekonomski gubitak koji proizlazi iz stupanja u status neispunjavanja obveza, zajedno s njegovim obuhvatom u smislu smanjenja redovnog osnovnog kapitala, vodeći računa o računovodstvenim smanjenjima redovnog osnovnog kapitala, među ostalim zbog očekivanih kreditnih gubitaka ili usklađenja fer vrijednosti, i svim diskontima na primljene izloženosti i njihovu utjecaju na regulatorne odbitke. ■

Članak 506.d

Bonitetni tretman sekuritizacije

1. EBA, u bliskoj suradnji s ESMA-om, do 31. prosinca 2026. izvješćuje Komisiju o bonitetnom tretmanu sekuritizacijskih transakcija, pri čemu navodi različite vrste sekuritizacija, uključujući sintetske sekuritizacije, zasebno navodi inicijatore i ulagatelje te STS transakcije i transakcije koje nisu STS.

2. EBA posebno prati primjenu prijelaznog uređenja iz članka 465. stavka 13. i procjenjuje u kojoj bi mjeri primjena minimalne donje granice na sekuritizacijske izloženosti utjecala na smanjenje kapitala koju su institucije inicijatori ostvarili u transakcijama za koje je priznat prijenos značajnog rizika, prekomjerno smanjila osjetljivost na rizik i utjecala na ekonomsku održivost novih sekuritizacijskih transakcija. U takvim slučajevima smanjenja osjetljivosti na rizik EBA može razmotriti da predloži rekalkulaciju naniže faktora nepostojanja neutralnosti za transakcije za koje je priznat prijenos značajnog rizika. EBA procjenjuje i primjerenost faktora nepostojanja neutralnosti u skladu s pristupom SEC-SA i SEC-IRBA, uzimajući u obzir povijesne kreditne rezultate sekuritizacijskih transakcija u Uniji te smanjene rizike modela i agencije sekuritizacijskog okvira.

3. Komisija prema potrebi na temelju izvješća iz stavka 1. i uzimajući u obzir povezane međunarodno dogovorene standarde BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2027.

Članak 506.e

Priznavanje nematerijalne kreditne zaštite s gornjom ili donjom granicom

1. EBA do ... [24 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] dostavlja izvješće Komisiji o sljedećem:

- (a) uvjetima koje jamstva s gornjim ili donjim granicama utvrđenima na razini portfelja izloženosti („portfeljna jamstva”) moraju ispuniti kako bi se smatrala sekuritizacijom;**
- (b) regulatornom tretmanu koji se u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 4. primjenjuje na jamstva za portfelj ako se ona ne smatraju sekuritizacijom;**
- (c) primjeni zahtjeva iz dijela trećeg glave II. poglavlja 5. ove Uredbe i poglavlja 2. Uredbe (EU) 2017/2402 za portfeljna jamstva ako se ta jamstva smatraju sekuritizacijom;**
- (d) primjeni članka 234. za jedinstvena jamstva koja dovode do tranširanja.**

2. *U izvješću iz stavka 1. EBA posebno razmatra sljedeće:*

- (a) u odnosu na stavak 1. točku (a), uvjete pod kojima portfeljna jamstva dovode do tranširanog prijenosa rizika;*
- (b) u odnosu na stavak 1. točku (b):*
 - i. relevantne kriterije prihvatljivosti takvih portfeljnih jamstava na temelju dijela trećeg glave II., poglavlja 4.;*
 - ii. primjenu zahtjeva iz dijela trećeg glave II. poglavlja 4.;*
- (c) u odnosu na stavak 1. točku (d), primjenu zahtjeva utvrđenih u poglavlju 2. Uredbe (EU) 2017/2402 i dijela trećeg glave II. poglavlja 5. ove Uredbe.*

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2027.

Članak 506.f

Bonitetni tretman transakcija financiranja vrijednosnih papira

EBA do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] izvješćuje Komisiju o učinku novog okvira za transakcije financiranja vrijednosnih papira u smislu kapitalnih zahtjeva koji se pripisuju odgovarajućim transakcijama financiranja vrijednosnih papira koje su po prirodi vrlo kratkoročne aktivnosti, s posebnim naglaskom na njegov mogući učinak na tržišta državnih dužničkih vrijednosnih papira, u pogledu kapaciteta i troškova održavanja tržišta.

EBA procjenjuje je li rekalkulacija povezanih pondera rizika u standardiziranom pristupu primjerena s obzirom na povezane rizike u odnosu na kratkoročne rokove do dospelja, posebno za preostale rokove do dospelja kraće od godinu dana.

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2027.”;

252. u članku 514. dodaje se sljedeći stavak:

„2. Na temelju izvješća EBA-e iz stavka 1. i uzimajući u obzir provedbu međunarodno dogovorenih standarda BCBS-a u trećim zemljama, Komisija, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću za izmjenu pristupa iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. odjeljaka 3., 4. i 5.”;

253. umeće se sljedeći članak:

„Članak 518.c

Preispitivanje okvira za bonitetne zahtjeve

Komisija do 31. prosinca 2028. procjenjuje cjelokupno stanje bankarskog sustava na jedinstvenom tržištu, u bliskoj suradnji s EBA-om i ESB-om, te izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjerenosti regulatornih i nadzornih okvira Unije za bankarstvo.

U tom se izvješću razmatra stanje reformi bankarskog sektora koje su provedene nakon velike financijske krize i procjenjuje osigurava li se njima odgovarajuća razina zaštite deponenata i štiti li se financijska stabilnost na razini država članica, bankovne unije i Unije.

U tom se izvješću uzimaju u obzir i sve dimenzije bankovne unije, kao i općenitija primjena minimalne donje granice kao dijela kapitalnih i likvidnosnih zahtjeva. U tom pogledu Komisija propisno razmatra odgovarajuće izjave i zaključke Europskog parlamenta i Europskog vijeća o bankovnoj uniji.”;

254. umeću se sljedeći *članci*:

„Članak 519.*d*

Okvir za minimalne donje granice korektivnih faktora za *transakcije financiranja vrijednosnih papira*

1. EBA u bliskoj suradnji s ESMA-om do ... [■ 30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe *o izmjeni*] Komisiji podnosi izvješće o primjerenosti uvođenja u pravo Unije okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora za *transakcije financiranja vrijednosnih papira* radi upravljanja potencijalnim povećanjem financijske poluge izvan bankarskog sektora.

2. U izvješću iz stavka 1. razmatra se sve navedeno u nastavku:

- (a) stupanj financijske poluge izvan bankarskog sektora u Uniji te koliko bi se tim okvirom za minimalne donje granice korektivnih faktora mogla smanjiti ta financijska poluga postane li prekomjerna;
- (b) značajnost transakcija *financiranja vrijednosnih papira* u institucijama ■ u Uniji na koje se primjenjuje taj okvir za minimalne donje granice korektivnih faktora, uključujući raščlambu tih *transakcija financiranja vrijednosnih papira* koje nisu u skladu s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora;

- (c) procijenjeni učinak okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora na institucije **u Uniji** u skladu s dvama pristupima provedbi koje preporuča Odbor za financijsku stabilnost, a to su regulacija tržišta ili stroži kapitalni zahtjevi na temelju ove Uredbe, u scenariju u kojem institucije **u Uniji** ne bi prilagodile korektivne faktore svojih **transakcija financiranja vrijednosnih papira** kako bi se uskladile s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora te procijenjeni učinak okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora u alternativnom scenariju u kojem bi institucije u Uniji prilagodile te korektivne faktore kako bi se uskladile s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora;
- (d) glavni uzroci tih procijenjenih učinaka te moguće neželjene posljedice uvođenja okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora na funkcioniranje tržišta za **transakcije financiranja vrijednosnih papira u Uniji**;

- (e) pristup provedbi kojim bi se najdjelotvornije ostvarili regulatorni ciljevi okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora uzimajući u obzir razmatranja iz točaka od (a) do (d) i jednake uvjete u financijskom sektoru u Uniji.

3. Na temelju izvješća iz stavka 1. i vodeći računa o preporuci Odbora za financijsku stabilnost o uvođenju okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora za **transakcije financiranja vrijednosnih papira**, kao i o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a, Komisija, prema potrebi, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do ...[**42** mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Članak 519. ■ e

Operativni rizik

EBA do ... [42 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] dostavlja izvješće Komisiji o sljedećem:

- (a) primjeni osiguranja u kontekstu izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik;
- (b) bi li priznavanje povrata pokrivenih osiguranjem moglo dovesti do regulatorne arbitraže smanjenjem godišnjeg gubitka od operativnog rizika bez razmjernog smanjenja stvarne izloženosti operativnom riziku;
- (c) bi li priznavanje povrata pokrivenih osiguranjem imalo različit učinak na odgovarajuću pokrivenost ponavljajućih gubitaka i mogućih malo vjerojatnih gubitaka;
- (d) *dostupnosti i kvaliteti podataka koje institucije upotrebljavaju pri izračunu svojih kapitalnih zahtjeva za operativni rizik.*

Na temelju tog izvješća Komisija, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog do... [54 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]. ■ ;

Članak 519.f.

Proporcionalnost

EBA priprema izvješće u kojem ocjenjuje opći bonitetni okvir za male i jednostavne institucije, a posebno:

- (a) ocjenjuje te zahtjeve u vezi s bankarskim grupacijama i posebnim poslovnim modelima;*
- (b) uzima u obzir važnost malih i jednostavnih institucija na razini institucija i po regijama za održavanje financijske stabilnosti i odobravanje kredita u lokalnim zajednicama.*

Pri razmatranju mogućnosti za promjene bonitetnog okvira EBA se oslanja na opće načelo prema kojem svi pojednostavnjeni zahtjevi trebaju biti konzervativniji.

EBA podnosi to izvješće Komisiji do 31. prosinca 2027.”;

255. Prilog I. zamjenjuje se tekstom utvrđenim u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2025.

3. Međutim, sljedeće točke **članka 1.** ove Uredbe primjenjuju se od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe ***o izmjeni***]:

točka 1. podtočka (a) vi., **točke 2., 3. i 4., točka 6. podtočka (f), točka 8. podtočka (c), točka 11. o članku 34. stavku 4. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 30. podtočka (d), točka 34. o članku 104. stavka 9. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 35. podtočka (a), točka 37. o članku 104.c stavka 4. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 42. o članku 111. stavku 8. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 52. o članku 122.a stavku 4. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 53. o članku 123. stavku 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 55. o članku 124. stavcima 11., 12. i 14. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 56. o članku 126.a stavku 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, točke 57. i 65., točka 70.c o članku 143. stavku 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 71. podtočka (b), točka 72. podtočka (i), točka 75. podtočka (d), točka 78. podtočka (e), točka 81., točka 98. podtočka (b), točka 102. podtočka (d), točka 104. podtočka (c), točka 105. podtočka (c), točka 106. podtočka (e), točka 135. podtočka (c), točka 152. podtočka (b) ii., točka 155. o članku 314. stavcima 9. i 10., članku 315. stavku 3., članku 316. stavku 3., članku 317. stavcima 9. i 10., članku 320. stavku 3., članku 321. stavku 2. i članku 323. stavku 2. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 156. podtočka (b), točka 159. podtočka (c) o članku 325.c stavku 8. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 160. podtočka (c) o članku 325.j stavku 7. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 164. podtočka (b), točka 178. podtočka (e), točka 180., točka 182. podtočka (d), točka 183. podtočka (c), točka 184. podtočka (b) iii., točka 198. podtočka (c), točka 201. o članku 383.a stavcima 4. i 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 204., točka 205. podtočka (b) alineja i., točka 214. podtočke (a) i (c), točke 222. i 223., točka 229. o članku 449.a stavku 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, točke 232., 235., 236. i 238., točka 239.a, točka 242. o članku 495.b stavcima 2. i 4. te članku 495.c stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013; točke 243.,**

244., 248. i 249., točka 250. o članku 506. Uredbe (EU) br. 575/2013, točka 251. o člancima 506.e i 506.f Uredbe (EU) br. 575/2013, točke 252., 253. i 254.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u ***svim*** državama članicama **■** .

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG

„PRILOG I.

Klasifikacija izvanbilančnih stavki

Razred	Stavke
1.	<i>(a) kreditne izvedenice i opća jamstva za zaduženost, uključujući standby akreditivne koji služe kao financijska jamstva za kredite i vrijednosne papire, i akcepti, uključujući indosamente sa svojstvom akcepta i bilo koje druge izravne kreditne supstitute;</i> <i>(b) ugovori o prodaji i ponovnoj kupnji i prodaja imovine s regresom kad kreditni rizik snosi institucija;</i> <i>(c) vrijednosni papiri koje je institucija posudila ili ponudila kao kolateral, uključujući slučajeve u kojima oni proizlaze iz transakcija sličnih repo transakcijama;</i> <i>(d) terminske kupnje imovine, ugovori o terminskom depozitu i djelomično uplaćene dionice i vrijednosni papiri, koji predstavljaju preuzete obveze s određenim povlačenjem;</i> <i>(e) izvanbilančne stavke koje su kreditni supstitut kad nisu izričito uključene u bilo koju drugu kategoriju;</i> <i>(f) ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.</i>
2.	<i>(a) preuzete izvanbilančne obveze s osnove izdanja kratkoročnih obveznica (engl. note issuance facility, NIF) i obnovljive obveze s osnove pružanja usluge provedbe ponude, odnosno prodaje srednjoročnih obveznica uz obvezu otkupa (engl. revolving underwriting facility, RUF), bez obzira na dospelje odnosno proizvod;</i> <i>(b) jamstva za dobro izvršenje posla, ponudbena jamstva, varanti i standby akreditivi koji se odnose na određene transakcije i slične potencijalne stavke povezane s transakcijama, isključujući izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine iz razreda 4;</i> <i>(c) ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.</i>

3.	<i>(a) neiskorišteni iznos preuzetih obveza bez obzira na dospijeće odnosno proizvoda, osim ako ne pripadaju u neku drugu kategoriju;</i> <i>(b) ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.</i>
4.	<i>(a) izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine:</i> <i>(i) varanti, uključujući jamstva za ozbiljnost ponude i za dobro izvršenje posla i s time povezana jamstva za unaprijed izvršena plaćanja i zadržane iznose i jamstva koja nemaju značajke kreditnih supstituta;</i> <i>(ii) neopozivi standby akreditivi koji nemaju značajke kreditnih supstituta;</i> <i>(iii) kratkoročni akreditivi za financiranje trgovine kod kojih postoji mogućnost samoporavnjanja povezani s kretanjem robe, a posebno dokumentarni akreditivi kod kojih roba koja je predmet akreditiva služi kao kolateral, u slučaju institucije koja je izdala akreditiv ili institucije koja ga je potvrdila;</i> <i>(b) ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.</i>
5.	<i>(a) neiskorišteni iznos bezuvjetno opozivih preuzetih obveza;</i> <i>(b) neiskorišteni iznos kreditne linije prema stanovništvu čiji uvjeti dopuštaju instituciji da ih opozove u cijelosti uvažavajući propise o zaštiti potrošača i s time povezanim pravnim aktima;</i> <i>(c) neiskorištene kreditne linije za jamstva za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje posla koje se mogu bezuvjetno opozvati u bilo kojem trenutku bez prethodne najave ili koje efektivno omogućuju automatski prekid zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika;</i> <i>(d) ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.”.</i>

**Izjava Komisije u pogledu članka 1. točke 253. Uredbe (EU) 2024/...⁺ Europskog parlamenta i
Vijeća u vezi s člankom 518.c Uredbe (EU) br. 575/2013**

Komisija se obvezuje provesti pravednu i uravnoteženu procjenu stanja jedinstvenog tržišta za bankarstvo, posebno uzimajući u obzir bonitetne zahtjeve, uključujući razinu primjene minimalne donje granice i odredbe o izuzeću od kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost. Taj će mandat izvršavati na temelju podataka Europskog nadzornog tijela za bankarstvo i Europske središnje banke/jedinstvenog nadzornog mehanizma te će se savjetovati sa zainteresiranim stranama kako bi se na odgovarajući način uzele u obzir različite perspektive. Komisija će, prema potrebi, predstaviti zakonodavni prijedlog na temelju izvješća.

⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj Uredbe iz dokumenta PE 80/23 (2021/0342(COD)).